

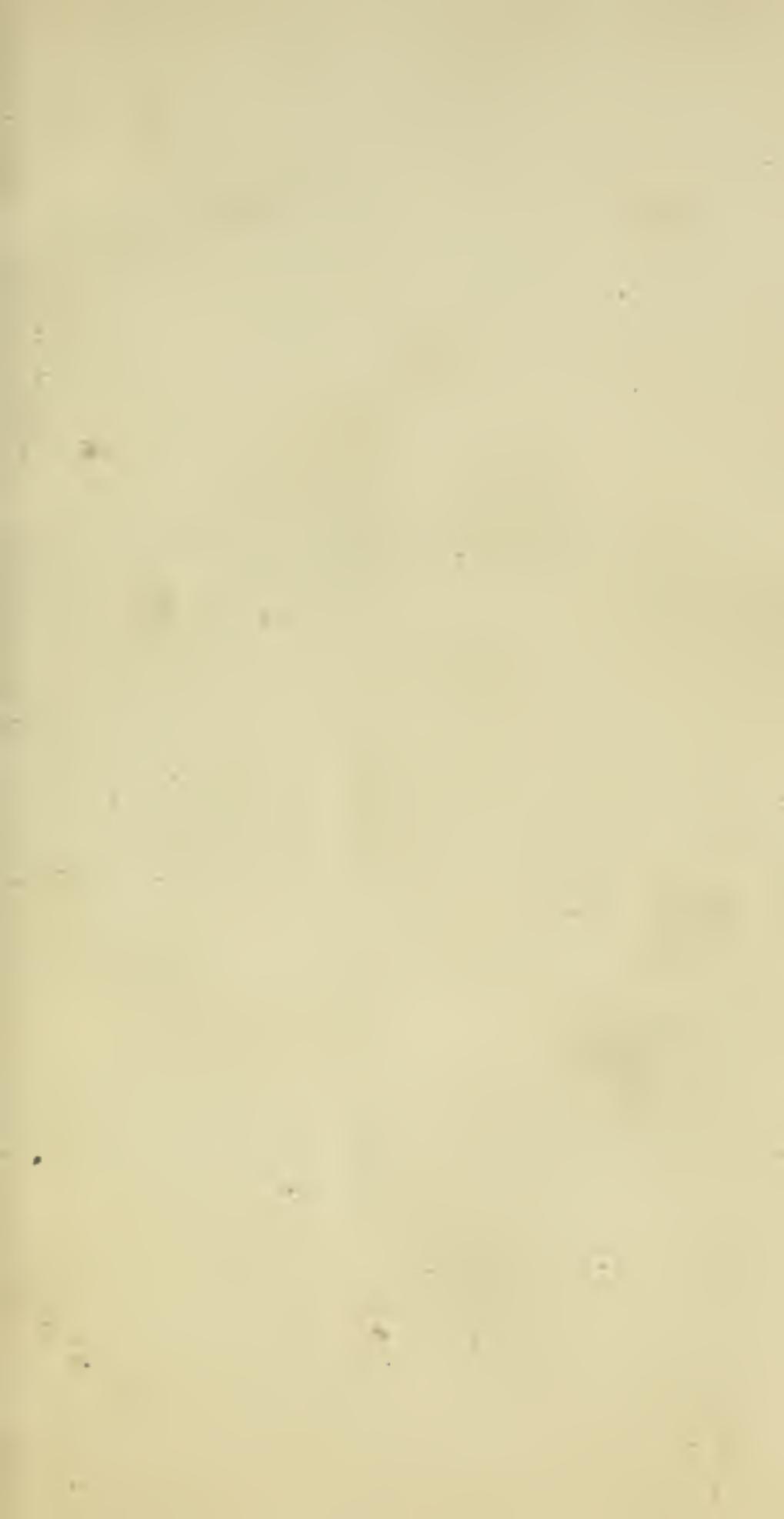
150000

150000

H. M. 283.

THE
CONFESSTION OF FAITH,
Larger and Shorter
CATECHISMS,

Agreed upon by

The Assembly of Divines at *Westminster*,
with the Assistance of Commissioners
from the CHURCH of SCOTLAND,

As a Part of the Covenanted Uniformity
in Religion betwixt the Churches of
CHRIST in the Three Kingdoms
Scotland, England, and Ireland.

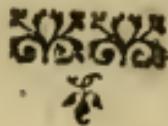

Translated into the Irish Language by the
Synod of ARGYLE.

Entered in Stationers Hall.

EDINBURGH,
Printed by Thomas Lumisden and John Robertson, and sold at their Printing-house in
the Fish-market. MDCCXXV.

Charles I. Parl. 2. Sess. 2. Act 16.

Act anent the Catechisms, Confession of Faith, and Ratification thereof.

At Edinburgh, February 7. 1949.

THE Estates of Parliament now presently conveened in this second Session of the second Triennial Parliament, by vertue of an Act of the Committee of Estates, who had Power and Authority from the last Parliament for conveening the Parliament, having seriously considered the *Catechisms*, viz. the *Larger* and *Shorter ones*, with the *Confession of Faith*, with three Acts of Approbation thereof, by the Commissioners of the General Assembly, presented unto them by the Commissioners of the said General Assembly; Do ratifie and approve the said *Catechisms*, *Confession of Faith*, and *Acts of Approbation* of the same, produced as it is; and ordains them to be recorded, published and practised.

A D M H A I L

A N

C H R E I D I M H,

Air an do Reitigh air ttus

Coimhthionol na nDiaghaireadh

Aig Niarmhoinister, an

S A S G A N;

Leis an Daontuighe

Ard-seanadh Eagluis na

H A L B A N N,

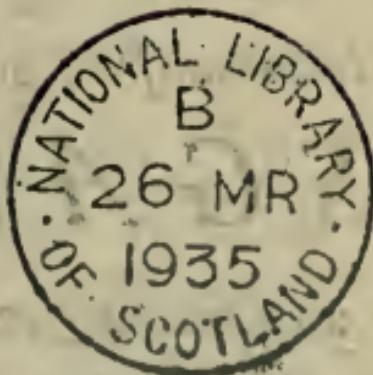
Chum a bheith na Chuid egin, do
CHOIMHREITE CREIDIMH,
edir Eaglaisaibh CHRIOSD annsna tri
Rioghachdaibh.

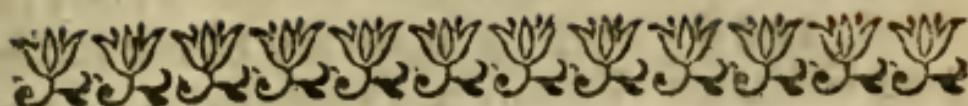
Ar na chur a Ngaoidheilg, le Seanadh
EARRAGHAOIDHEAL.

Air na Chlodhbhualadh (a nois an Chead uair)
aig DUINE U DUIN, le Tbomais Lu-
míssden agus Eoin Robertsoin, a Mbliaghan
ar Dtighearna MDCCXXV.

Lauriston Castle
LIBRARY ACCESSION

Assembly at Edinburgh, Aug. 27. 1647.
Sess. 23.

Act approving the Confession of Faith.

A *Confession of Faith* for the Kirks of God, in the Three Kingdoms, being the chiefest Part of that Uniformity in Religion, which, by the *Solemn League and Covenant*, we are bound to endeavour; and there being accordingly, a *Confession of Faith* agreed upon, by the Assembly of Divines sitting at *Westminster*, with the Assistance of Commissioners from the Kirk of *Scotland*; Which *Confession* was sent from our Commissioners at *London*, to the Commissioners of the Kirk met at *Edinburgh*, in *January* last, and hath been in this Assembly twice publickly read over, examined and considered; Copies thereof being also printed, that it might be particularly perused by all the Members of this Assembly, unto whom frequent Intimation was publickly made, to put in their Doubts and Objections, if they had any; and the said *Confession* being, upon due Examination thereof, found by the Assembly,

bly, to be most agreeable to the Word of God, and in nothing contrary to the receiv'd Doctrine, Worship, Discipline and Government of this Kirk. And *lastly*, It being so necessary, and so much long'd for, that the said *Confession* be, with all possible Diligence and Expedition, approved and established in both Kingdoms, as a principal Part of the intended Uniformity in Religion, and as a special Means for the more effectual suppressing of the many dangerous Errors and Heresies of these Times. The General Assembly doth therefore, after mature Deliberation, agree unto, and approve the said *Confession* as to the Truth of the Matter (judging it to be most Orthodox, and grounded upon the Word of God) and also, as to the Point of Uniformity, agreeing, for our Part, that it be a common *Confession of Faith* for the Three Kingdoms. The Assembly doth also bless the Lord, and thankfully acknowledge his great Mercy, in that so excellent a *Confession of Faith* is prepared, and thus far agreed upon in both Kingdoms, which we look upon, as a great strengthning of the true Reformed Religion, against the common Enemies thereof. But, lest our Intention and Meaning be in some Particulars misunderstood, it is hereby expressly declared and provided, That the not mentioning in this *Confession*, the several Sorts

Sorts of Ecclesiastical Officers and Assemblies, shall be no Prejudice to the Truth of Christ, in these Particulars, to be expressed fully in the *Directory of Government*. It is further declared, That the Assembly understandeth some Parts of the second Article of the Thirty one Chapter, only of Kirks not settled, or constituted in Point of Government ; And that although, in such Kirks, a Synod of Ministers, and other fit Persons, may be called by the Magistrates Authority and Nomination, without any other Call, to consult and advise with, about Matters of Religion ; and although likewise, the Ministers of Christ, without Delegation from their Churches, may of themselves, and by virtue of their Office, meet together Synodically in such Kirks, not yet constituted ; yet neither of these ought to be done, Kirks constituted and settled : It being always free to the Magistrate to advise with Synods of Ministers and Ruling Elders, meeting upon Delegation from their Churches, either ordinarily, or being indicted by his Authority, occasionally and *pro re nata* ; it being also free to assemble together Synodically, as well *pro re nata*, as at the ordinary Times, upon Delegation from the Churches, by the intrinsical Power received from Christ, as often as it is necessary for the Good of the Church, so to assemble,

semble, in case the Magistrate, to the Detri-
merit of the Church, withhold or deny his
Consent, the Necessity of occasional Assem-
blies being first remonstrate unto him, by
humble Supplication. -

A. KER.

ADM HAIL

ADMHAIL

A N

CHREIDIMH;

Air an do Reitigh air ttuis, COIMH-
THIONOL na nDIAGHAIR-
EADH, aig NIARMHOINISTER
a SASGAN:

Leis an Daontuighe Ard-Seanadh Eagluis na HALBANN, chun a bheith na Chuid egin, do CHOIMHREITE CHREIDIMH, edir Eaglaifibh CHRIOSD, annsna Tri Rioghachdaibh.

C A I B. I.

Man Scrioptuir Naomhtha.

I. E go bhfuil Solus Naduire, agus Oibrighe an Chruthaigh agus an Fhreasdail, ag foillsiughadh Maitheas, Gliocas, agus Cumhachd DHE, ionnas gu bhfuilid ag fágbhail Dhaoine gun Lethsgeul a ; gi-
a Romb. 2. 14, 15. Romh. 1. agus 19, 20.
Salm 19. 1, 2, 3. Romh. 1. 32. le Caib. 2. 1.

dheadh ni hédir leó an Teólas sin air DHIA agus air a Thoil, ata feudhmoi † *Sabhaladh*, chum † Sláinte, do thabhair no *Sabbatas*, uatha b. Uime sin chunca don Tighearna, iomadh Uair agus air iomdha Modh, é fein do fhoillsiughadh, agus a Thoi úd do thaisbeunadh da Eagluis c; agus dhiaigh sin, so do chur gu hiomlan sio ann a Scriobhadh, chum an Fhirinn d choimhead agus do chraobhsgaoileadh ni i fearr, chum barrthachd Daingnighe agus Comhthurtachd na Heaglaise, anaghaid

Truailleadh na Feóla, agus Miorui † *Sba-* † an Aidhbhírseoir, agus an Tsac-tain. għail d; agus do bħriegħ so at an Scriobtuir Naomhtha ro fhéudhmoil e, air sgur anois do na céud mhodhaibh sin inā raibh DIA ag foillsiugħ adh a Thoile da Phobul f.

b i Cōr. 1. 21. i Cōr. 2. 13, 14. c Eabb 1. 1. d Sean-fboc. 22. 19, 20, 21. Luc. 1. 3, Romb. 15. 4. Matt. 4. 4, 7, 10. Isaiab 8. 1. 20. e 2 Tim. 3. 15. 2 Phead. 1. 19. f Eabb 1. 1, 2.

II. Faoi Ainm an Scriobtuir Naomhth no Fhocail scriobtha DHE, ata anois ui Leabhair an Tseintiomna, agus an Tiomi Nuaidh, agus 'siad so iad,

LEABHAIR an TSEINTIOMNA.

Leabhar	Leabhar
na G Eineoluigh	na nSalm
na Himtheachd	na nSeanfhocail
no Exodus	an Tseanmòruigh,
na Lebbiteach	Laoidh na nLaoidhidh,
na Naireamha	no Laoidh Sholaimh.
Airis an Lagha,	Faidheadoireachd
no Deuteronomie	Isaiah
Joshua	Jeremiah.
na mBreitheambain	Caoi Jeremiah.
Ruit.	Faidheadoireachd
Cend Leabhar Shamuel	Ezechiel
Dara Leabhar Shamuel	Dhanieil
Cend Leabhar na Nrioghruidh	Hosea
Dara Leabhar na Nrioghruidh	Joel
Cend Leabhar an Tseanachais	Amois
Dara Leabhar an Tseanachais.	Obadiah
Efra	Jonah
Nehemiah	Mhicah
Ester	Nabum
Job	Habaccuc
	Shephaniah
	Haggai
	Shechariah
	Mhalachi.

4 Admhail an Chreidimh.
 LEABHAIR an TIOMNA NUайдHE
Eadbon,

An Soisgeul do rcir

M^{Hatta}
^{Mbarc}

Lucas

Eoin.

Gniomhartha na Nabsdal.

Litir Phoil Absdail chum

na Romhanach

I

na Ccorintianach

II

na Ccorintianach

na nGalatianach

na nEphesianach

na Philippianach

na Gcolossianach

na dTessalonianach

I

na dTessalonianach

II.

Cead Litir Phoil chum

Timotens

Dara Litir Phoil chum

Timotens

Litir Phoil chum

Titus

Litir Phoil chum

Phileamoin

An Litir cum na

Neabbringbibh

Litir Sheamus

Absdail

Cend Litir Pheadai

Absdail

Dara Litir Pheadair

Cend Litir Eoin

Absdail

Dara Litir Eoin

Treas Litir Eoin

Litir Fuid Absdail

Leabhar an Fhoillsiugh

aidh.

Agus do bheith na Leabhairse uile air ná
 ndeachadh le Spiorad DE, chum bheithi ná
 nRiaghail Creidimh agus Beathaídh g.

g Luc. 16. 29, 31. Ephes. 2. 20. Foillsiugh
 22. 18, 19. 2 Tim. 3. 16.

III. N.

III. Na Leabhair da ngoirthear gu coit-chionna na Hapocripha, ni ccuid air bith do Riaghail an Scriobtuir iad, do bhriogh nach rabhadar air na nDeachdadhl le Spiorad DE, agus uime sin ni bhfuil Ughdarras air bith aca a Neagluis DE, agus ni gcoir a meas no a ngnathughadh, achd mar Scriobhthaidhe eile Dhaonna b.

h Luc. 24. 27, 44. Romb. 3. 2. 2 Phead. 1. 21.

IV. Ni hann o Theistis Dhuine, no Eagluise, air bith, ata Ughdarras an Scriobtuir Naomlitha, ma gcoir Creidmheas agus Uimhlachd a thabhairt do; ach gu hiomlan o DHIA, (neach a sé an Fhirinn féin) Ughdarr an Scriobtuir, uime sin is coir gabhail ris an Scriobtuir, air an Adhbhar gur é Focal DE i.

*i 2 Phead. 1. 19, 21. 2 Timot. 3: 16.
1 Eoin 5. 9. 1 dTeſal. 2. 13.*

V. Feudfuidh Teisteas na Heagluise ar mbroisnughadh agus ar ttaruing chum Meas mór agus urramach do bhith aguin air an Scriobtuir Naomhtha k. Agus ata Neamhlachd na Cuise, Eifeachd an Teagaifg, Móralachd na mBriathar, Coiml-sheirin gach cuid de re a cheile, an Chríoch gus a bhfuil sé uile, (eadhon an uile Ghloir a thabhairt do DHIA) an Lánfhoillsiughadh ata sé ag dean-

k *1 Tim. 3. 15.*

6   *Admhail an Chreidimh.*
amh air an aon Slighe sin ata chum Slainte
an Duine, na hiomdha Deadhbhuaidheadha
oile gun choimeas, agus a Fhoitfidheachd
iomlan, na nRiasuin leir bhfuil sé ag dear-
bhadh gu leór-shoilleir, gur é fein Focal
DE; achid gidheadh 'fann o Obair an Spioraid
Naomh, a dtaobh a stigh, ag togbhail.
Fiadhnuise tríd an Fhocaill, agus leis, ionar
Geroidhthaibh, ata ar lán Chinnte agus Dearbh-
beachd air Firinn * Neamhmhearachdach
agus Ughdarras Dhiadha an Scriobtuir /.

I 1 *Eoin* 2. 20, 27. *Eoin* 16. 13, 14.
I Ccor. 2. 10, 11, 12. *Isai.* 59. 21.

VI. Ata uile Chomhairle DHE fa thim-
chioll na huile Neithibh ta féudhmoil chum
a Ghlóire fein, Sláint' an Duine, Creideamh
agus Beatha, air a earr sios gu soilleir direach
ann sa Scrioptuir, no fédfir a tarruing le
Deadhriaisunughadh daingionn ón Scriobtuir;
Ris nach cóir einni do chur, uair air bhith,
cia aca 'fann o Nuadhfoillsiughadh Spioraid,

no o †Thradisioin Dhaoine m.

† *Faic an Litir*   Gidheadh admhuighmid go
shuas.   bhfuil Soillsiughadh Spioraid

DE a leth a stigh féudh-
moil chum na neithe sin ata air na mhfoill-
siughadh 'san Fhocal do thuigsin gu Slaint-
eamhuil n : Agus gu bhfuil neithe égin

m 2 *Tim.* 3: 15, 16, 17. *Gala.* 1.. 8, 9..
2 *nTess.* 2. 2. n *Eoin* 6. 45. I Ccor. 2. 9, 10,
II, 12.   foiriomalach,

briomalach, fathimchioll Adhradh DHE,
agus Riaghailteachd na Heaglais, cumanta-
do Ghniomharthaibh, agus
do † Chomhchomunaibh † *Chomhchuid-*
Dhaonna, ata re na nriagh-
lughadh le Soilse Náuir,
agus le Eagna Críosdamhoil, † *gheneralta*.
do réir Riaghailibh † choit-
chionda an Fhocail, ata do ghná re na nta-
bhairt fa dear o.

o i Ccor. II. 13, 14. i Ccor. 14. 26, 40.

VII. Ni bhfuil na huile neithe ata 'san Scriobtuir comhshothuigsighe ionnta fein, na comhshoilleir do gach einneach p : Gidheadh na neithe sin as feudhmoil fios do bheith orra, a gcreidsin, agus a geoimhead, chum Slainte; ataid comhshoilleir air na geur sios agus air na mhfosgladh a náit égin 'san Scriobtuir, as gu bhféud ni amhain Daoine Fóghlamhachd fós Daoine Neamhfhoghloimh, a ntuigsin go diongmhalta, ann a foghnamh dligheach. a dheanamh do na Meadhoine gnathuigthe q..

p 2 *Phead.* 3. 16. q *Salm.* 119. 105, 130.

VIII. Air bheith don Tseintiomna 'san Eabhra (Canamhuin dhúthuighe Phobuil DE 'san Tseanaimsir) agus don Tiomna Nuadh a Ngréigis (an Chanamhuin air a imbeólaigh na Fineadhacha gu coitchionda 'san am. inar Scriobhadh é) air na ndeach-dadh

dadh le DIA gu neiinhmeadhoineach, agus tríd a Chúram agus a Fhreasdal airid air na gcoimhead fiorghlan air feadh gach uile Linn, ataid uime sin Priomh-Ughdar-rach r; ionnas gur coir don Eaglais gach connsboid mu Chreideainh do leiginn fadheireamh, gu hiomlan † fá Nráidhthe s. Achd air an Adhbhar nach bhfuil Eólas air na Cead-chánamhnaibh éd aig Pobul

† No thabhairt fa mbreith. Hibern. Dol air a Ccombairce.

DE uile, aig a bhfuil coir air na Scriptuiribh, agus da mbuin siad, agus da bhfuil air ordughadh iad da nléughadh agus da nraonnsughadh a Neagal DE t: Uime sin as coir a geur a Ccánamhuin ghnathuighthe gach Déthchá gus a dtig siad. u; chum air bheith do Fhocal DE na chomhnuidh gu Saídhbhir annsna huilibh, go ndeanaidis Adhradh dhó air mhodh taitneamhach w; agus gu mbiodh Dóchas aca tríd Foighid agus Comhfhurtachd na Scriptuiridh x..

r Matt. 5. 18. f Isai. 8. 20. Gniomb. 15. 15. Eoin 5. 39; 46. t Eoin 5. 39. u i Cor. 14. 6, 9, 11, 12, 24, 27, 28. w Coloss. 3. 16. x Romb. 15. 4.

IX. A sé an Scriptuir feín, an Riaghail Neimhinhearachdach chum an Scriptuir a Mhiniughhadh; Agus uime sin an tan do bhíos Ceisd inu Sheadhl fíor agus iomlan Scriptuir

Scrioptuir air bhith (agus ni bhfuil icmad seadh aige, achd a haon amhain) as fhédir a rannsughadh, agus fhiosrughadh o ionadaibh eile ata ag labhairt ni is foilleire y.

y 2 *Phead.* 1. 20, 21. *Gniomb.* 15. 15, 16.

X. Ni hédir gur neach air bith eile, achd an Spiorad Naomh ag labhairt ann san Scrioptuir, as Ardbhreitheamh ann leis a bhfuil gach uile Chonnsboid mu Chreideamh re na Criochnughadh, agus uile Orduighe na Náid-Seanaidhe, Baramhla Shein-Scriobhthairidh, Teagasga Dhaoine, agus Spioraid dhiomhaire, re na ngceasnuighadh, noch fós 'fann re na Bhreitheamhnas as éoir dhuinn seasmh a.

z *Matt.* 22. 29, 31. *Ephes.* 2. 20. le
Gniomb. 28. 25.

C A I B. II.

Ma DHIA, agus an Trionoid Naomh.

I. **N**i bhfuil achd aon DIA amhain ann a, an DIA beo fior b, neach ata neimhchriochnuigheach ann a inBith agus a Bhfoirfeachd c, Spiorad. Ro-fhiorghlan d, Neamhfhaicsinneach e, gun Chorp, gun

a *Deut.* 6. 4. i *Ccor.* 8. 4, 6. b i *Tess.*

i. 9. *Jer.* 10. 10. c *Job* 11. 7, 8, 9. agus 26. 14. d *Eoin* 4. 24. e i *Tim.* 1. 17.

Chodtchaibb

Chodtchaibh *f*, gun Fhulangthaibh *g*, Neamh-chlaochlodhach *h*, Neach nach fédir a thóimhasi, Biothbhuan *k*, Neach nach fédir gu hiomlan a thuigsin *l*, Uilechumhachdach *m*, Ró-ghlic *n*, Ró-naomh *o*, Lan-shaor *p*, Ard-ughdarrach *q*, ag oibriughadh ina huile neithe do réir Comhairle a Thoil neamhchlaochlodhach, agus ro-choimhthromach fein *r*, chum a Ghloire fein *s*; ro Ghrádhach *t*, Ghrásinhur, Thrócaireach, Fhadfhuilngtheach, pait ann a Maitheas, agus a Bhfirinn; ag maitheamh Aingidheachd, Easaontas, agus Peacaidh *u*; ag tabhairt Luidheachd don druing iarras é gu dithchiollach *w*, agus fós ro Cheart agus Uathbhfasach iona Bhreitheamhnus aibh *x*, ag tabhairt Fuath do gach uile Pheacadh *y*, agus nach faorfuidh air eunchor an Ccointach *z*.

f Deut. 4. 15, 16. Eoin 4, 24. *le Luc.* 24.
g Gniomb. 14. 11, 15. *h* Seam. 1. 17.
Mal. 3. 6. *i* 1 *Rjogh.* 8. 27. *Jer.* 23. 23, 24.
k Salm 90. 2. *l* Tim. 1. 17. *l* Salm 145. 3.
m Geine. 17. 1. *Foills.* 1. 8. *n* Romb. 16. 27.
o Isai. 6. 3. *Foills.* 4. 8. *p* Salm 115. 3. *q*
Exod. 3. 14. *r* Ephes. 1. 11. *s* Seanfhoc. 16. 4.
Romb. 11. 36. *t* 1 Eoin 4. 8, 16, *u* Exod. 34.
6, 7. *w* Eabhr. 11. 6. *x* Nebem. 9. 32, 33.
y Salm 5. 5, 6. *z* Nab. 1. 2, 3. *Exod.* 34. 7.

II. Ata aig DIA gach uile Bheatha, *a*, Ghloir *b*, Mhaitheas *c*, agus Bheannuighadh *d*, ann

a Eoin 5. 30. *b* Gniomb. 7. 2. *c* Salm 119.
68. d 1 Tim. 6. 15. Romb. 9. 5. *fein*

fein agus uaidhe fein ; Agus atá sé na aonar Uile-dhiongmhalta ann fein, agus dhó féin, gun fhéum aige air Dhúilibh air bith do rinnéadh leis e, is gun é ag tarruинг Glór air bith uatha f, achd ainhain ag foillsiughadh a Ghloire fein ionta, leó, dhoibh, agus orra : A sé aon Tobar gach uile Bhith, agus 'fann uaidhe, agus da thrid, agus air a shon, atá na huile neithe g, agus ata Uachdranachd Ardthighearnoil aige os a gcionn, chum gach einni is áill leis féin, do dheanamh leó, air anson, agus orra h. Iona Fhiaghnuis atá na huile neithe foscailté agus follas i, atá a Eolás neimhchrionudhach, neimhimearachdach, agus * neimhcheangailte ris an Chréatuir k, air chor as nach bhfuil ní air bith neimhchinnteach, no neimhdheirbhithe dhó l. Atá sé ro-naomh iona uile Chomhallaibh, iona uile Oibrighibh, agus iona uile Aitheantaibh m. Dkósan a dhlightear o Ainglibh agus o Dhaoinibh, agus o gach Créatuir eile, ge be air bith Adhradh, Seirbheis, no Umhlachd, a chiotfar dhó iarruidh orra n.

e Gniomb. 17.24,25. f Job 22.30. g Romb.
11. 36. h Foills. 4. 11. i Tim. 6. 15.
Dan. 4. 25, 35. j Eabhr. 4. 13. k Romb. 11.
33, 34. Salm 147. 5. l Gniomb. 15.18. Esech.
11.5. m Salm 145. 17. Romb. 7. 12. n Foills.
5. 12, 13, 14.

III. Ann a Naonachd na Diadhachd atá trí Pearsuinn, d'aon Nádur, Chumhachd agus Bhiothbhuanachd; DIA an Tathair, DIA an Mac, agus DIA an Spiorad Naomh o. Ni bhfuil an Tathair o neach air bith, ni bhfuil air na ghintinn, no ag teachd o neach: Atá an Mac air na ghintinn gu biothbhuan o Nathair p: Atá an Spiorad Naomh ag teachd gu biothbhuan o Nathair agus on Mhae q.

o i *Eoin* 5.7. *Matt.* 3.16, 17. agus 28.
19. 2 *Ccor.* 13.14. p *Eoin* 1.14, 15. q *Eoin*
15.26. *Gala.* 4.6.

C A I B. III.

Air * Orduighibh Siorruidh DHE.

I. **D**O orduigh DIA o uile bhiothbhuanachd, le Comhairle ro-ghlic agus naomhtha, a Thoile fein, gu saor, agus gu neamhchlaochlodhach gach einni dó tharlas. a, achd so air chor as nach é DIA Ughdarr an Pheacaidh b, agus nach bhfuil foirneart ga dheanamh air Toil na Gcréantuireadh, is ni mó atá saoirse no neimhchinn-teachd na ndara Hádhbhara air na thabhairt uatha, achd 'sann is mó atá sé air na dhaingniughadh c.

a *Ephes.* 1.11. *Romb.* 11.33. *Eabhr.* 6.17. *Romb.* 9.15, 18. b *Seám.* 1.13, 17. 1 *Eoin* 1.5. c *Gniomb.* 2.23. *Matt.* 17.12. *Gniomb.* 4.27, 28. *Eoin* 19.11. *Sean-fhoc.* 16.33.

II. Ge gur fiosrach DIA air gach einni a thiucfas, no fheadfus teachd, chum crich, faoi eunchumhnant air bith a dhfhéudar a breathnughadh *d*, gidheadh ni ndorduigh sé einni chionn gu bhfaca sé romh laimh é mar ni re teachd, no mar ni a thigeadh chum crich air a shamhuil sin do chumh-nantaidh *e*.

*d Gniomb. 15. 18. 1 Samh. 23. 11, 12.
Matt. 11. 21, 23. e Romb. 9. 11, 13, 16, 18.*

III. Tríd Ordugh DHE, chum foillsiughadh a Ghlóire, atá cuid égin do Dhaoine agus do na Haingil *f*, air * na * *Faic shuas sán
ntagh-órdughadh roimh Litir.*
laimh chum Beatha shiu-thuain, agus cuid eile air na nreumh-ordughadh chum Báis siorruidh *g*.

g Romb. 9. 22, 23. Ephes: I. 5, 6. Sean-fhoc: 16. 4.

IV. Atá na Haingil agus na Daoine seo do reumh-thaghthadh agus do reumh-orduigh-eadh mar so, air na ngeomharthughadh fa leth agus gu neamhchlaochladhach, agus a ta a Naireamh coimhchinnteach agus *comhchriontacht, as nach feudfuighthear a mhéadughadh no a lugh-dughadh *b*.
**Co-ainmnichte,
no Co-sho-craighte.*

h 2 Tim; 2. 19. Eoin 13. 18.

V. An drong atá air na ntagh-ordughadh roimh laimh chum Beatha, do rinn DIA roimh thosach an Tsaothail, do réir a Rún fiorruidhe agus neamhchlaochlodhach, agus do réir Comhairled hiomhair agus Gean-maith a Thoile fein a ntaghthadh ann a Gérisod chum Glór shiorruidh i, o a shaor Ghrás agus Ghrádh, gun roimh-sheallamh aii Chreideamh, no air Dheaghoibrighthibh, ne air Bhuan-mhairtheacduin a néunchuic diobh, no air einni eile 'san Chréatuir, ma Chumhriantaibh no mar Adhbharaibh, d. khrosnughadh chuige so k; Agus so uil chum Cliú a Ghrása glórmhur l.

i Ephes. 1. 4, 9, 11. Romh. 8. 30. 2 Tim. 1
9. i Tessal. 5. 9. k Romh. 9. 11, 13, 16. Ephes.
1. 4, 9. 1 Ephes. 1. 6, 12.

VI. Mar dhorduigh DIA na Daoine taght chum Glór, is amhluidh le Rún fiorruid agus ro-shaor a Thoile, do romhorduigh na huile Mheadhóine ata chuige sin. Uime sin iadsan ata air na ntaghthadh, a tuitim dhoibh a Nadhamh, atáid air i nsaoradh le Críosd n, air na ngáirm heifeachdach chum Creidimh a Gérisod na Spiorad ag oibriughadh a nain' iomchibhaidh, taid air na * mhfireúnughadh, a na nuchdmhacughadh, air na naomhth-

m i Phead. 1. 2. Ephes. 1. 4, 5. Ephes.
10. 2 Tess. 2. 13. n i Tess. 5. 9, 10. Tit. 2. 14.
ghad

ghadh o, agus air na ngeoimhead le na Chumhachda tríd Creidimh chum Sláinte p. Agus ni bhfuil drong air bioth eile air na nsaoradh le Críosd, air na ngairm gu hei-feachdach, air na mhfireunughadh, air na nuchdmhacughadh, air na naomhthughadh, agus air na níabhaladh, achd na Daoine taghta amhain q.

o Romb. 8. 30. Ephes. 1. 5. 2 Tess. 2. 13.
p 1 Phead. 1. 5.- q Eoin 17. 9. Romb. 8. 28.
fios gu Crich an Chaibidil. Eoin 6.64, 65. Eoin
13. 26. Eoin 8. 47. 1 Eoin 2. 19.

VII. Chuncas do DHIA a réir Comhairle dorannsuighthe a Thoile.
fein (leis an bhfuil sé ag † ag toirbhéirt
† leigionn amach, no ag cong- a Throcaire,
mhail air ais, a Throcaire,
mar chíotfar dhó) chum Glóir a Airdthi-
ghearnais oscionn a Chréutuireadh, an chuid
eile don Chinneadh Daonna do leigionn
seachad, agus a nordughadh chum Eatonoir
agus Feirge, air son a Mbpeacaidhibh, chum
Cliú a Cheartais ghlórímhur r.

r Matt. 11. 25, 26. Romb. 9. 17, 18, 21, 22.
2 Tim. 2. 19, 20. Jud. 4. 1 Phead. 2. 8.

VIII. A ta Teagasc na
Háird-dhiomhaireachd sá an † no, an reumb-
† Reumhorduigh, - re na thaghorduigh.
lámharcadh le Heagna agus Seall san Litir.
B 2 Cúram

Cúram áirid *s*, chum air bheith do Dhaoinibh ag tabhairt fadear Toil DHE foillsichte iona Fhocal, agus ag tabhairt Umhlachd dhi, gu bhfeadfuid o Dheirbhitheachd a Ngairm eifeachdaich, bheith lán-bleachduigh ma Ntaghthadh siorruidh *t*. Agus mar sin, do bheir an Teagafgsa seachad Adhbhar Cliá agus Urram do DHIA, agus longantuis uíme *u*, agus Adhbhar Irisleachd, Díchill, agus Sólais lónnáire do na huilidhibh ata gu trébhddhireach ag tabhairt Umhlachd don Tsoifgeul *w*.

*s Romb. 9. 20. Romb. 11. 33. Dent. 29. 29.
t 2 Phead. 1. 10. u Ephes. 1. 6. Romb. 11. 33.
w Romb. 11. 5, 6, 20. 2 Phead. 1. 10. Romb.
8. 33. Luc. 10. 20.*

C A I B. IV.

Man Chruthbagbadh.

I. **C**huncas do DHIA an Tathair, an Mac, agus an Spiorad Naomh *a*, chum foillsiughadh Glóire a Chumhachda, a Ghlio-cais, agus a Mhaithis shiorruidh *b*, ann san tosach, an Saoghal agus na huile neithe faicsinneach, agus neamhfhaicfinneach atá

a Eabhr. 1. 2. Eoin 1. 2, 3. Geine. 1. 2. Job 26. 13. agus Job 33. 4. b Romb. 1. 20. Jerem. 10. 12. Salm 104. 24. Salm. 33. 5, 6.

ann,

ann, a chruthughadh, no an ndeanamh do neimhni, a náine sé Laethe, agus gach cinní dhíobh ro-mhaith c.

c Geine. an 1 Cail. Eabhr. 11. 3. Col. 3. 16.
Gniombh. 17. 24.

II. Tar éis do DHIA na huile Chréutuir-eadha eile a dheanamh, do chruthaigh sé an Duine, Fear agus Bean d, le Aninanaibh riasunta agus neamhbhásmhur e, le Heólas, Fireuntachd, agus Fior-naomhthachd ionta, do réir Iomhaigh fein f, air bheith do Lagh DHE aca, scriobhtha iona Geroidhthaibh g, agus Néart da choimhlionadh b, achd gidheadh gur ní do fhéudfadh tárla, gu mbrisfid é, bhriogh gu raibheadar air na mhágabhall gu saoirse an Toile féin, do bheith claochlodhach i. A thuilleadh air an Laghsa scriobhtha iona Geroidhthaibh, fuair siad Aithne gun ní air bith ithe don Chraobh Eólais an mhaith agus uilc, agus a bhfad do choimhedeadh an Aithnesi leó, do bheithid sona iona Ccomhchomún re DIA k, agus do bheith Uachdranachd aca oscionn na Gcréutuireadh l.

d Geine. 1. 27. e Geine. 2. 7. le Seanmor.
12. 7. agus Luc. 23. 43. agus Matt. 10. 28.
f Geine. 1. 26. Coloss. 3. 10. Ephes. 4. 24. g Komb.
2. 14, 15. h Seanmor. 7. 29. i Geine. 3.
6. Seanmor. 7. 29. k Geine. 2. 17. agus Geine.
3. 8, 9. 10, 11, 23. l Geine. 1. 26, 28.

C A I B. V.

Mu Fhreasdal DE.

I. **A** Tá DIA Ard-chruthuightheoir ná nuile neithe, ag congmhail suas *a*, ag stiubhradh, ag *† suigh-thiughadh, agus ag riagh-ladh, na nuile Chréutuir-eadh, Ghniomhartha, agus Neitheanna *b*, on Mhór gus an Bheag *c*, le na Fhreasdal ro-ghlic, agus ro-naomhtha *d*, do rēir a Roimh-eólais neamhmhearachdach *e*, agus Comhairle shaor agus neamhchlaochladhach a Thoile fein *f*, chum Cliú Glóire a Ghliocais, a Chumhachda, a Cheartuis, a Mhathais, agus a Thrécaire *g*.

a Eabhr. 1. 3. *b* Dan. 4. 34, 35. Salm 135.
c Gniomb. 17. 25, 26, 28. na Caibidilse nille do Leabhar Job, eadhon 38. 39, 40, agus 41.
d Matt. 10. 29, 30, 31. *e* Seanfhoc. 15. 3. Salm 104. 24. agus Salm 145. 17. *f* Gniomb. 15. 18. Salm 94. 8, 9, 10, 11. *g* Ephes. 1. 11. Salm 33. 10, 11. *g* Isai. 63. 14. Ephes. 3. 10. Romb. 9. 17. Geine. 45. 7. Salm 145. 7.

II. Ge gu bhfuil na huile neithe, thaobh Roimh-fhios agus Ordugh DHE an Ccead Adlabhar, ag teachd chuin Crich, gu neamh-chlaochladhach, agus gu neamhmearrach-dach

dach *b*; gidheadh atá sé leis an Fhreasdal chéudna, ag tabhairt orra tárla do reir Nádúr na ndara Hádhbhara, gu neamhsheachnach, gu saor, no * gu teagmhuiiseach *i.*

h Gniomb. 2. 23. *i Geine.* 8. 22. *Jerem.* 31. 25. *Exod.* 21. 13. *le Deut.* 19. 5. *i Riogh.* 22. 28, 34. *Isai.* 10. 6, 7.

III. Atá DIA ag deanamh Fóghnaimh do Mheadhoineadh iona Fhreasdal ghnáthuighthe *k*, gidheadh atá sé saor chum Oibriughadh iona bhfeagmhuis *l*, os a gcionn *m*, agus iona naghaidh, mar is áil leis *n*.

k Gniomb. 27. 31, 44. *Isai.* 55. 10, 11. *Hos.* 2. 21, 22. *l Hos.* 1. 7. *Matt.* 4. 4. *Job* 34. 10. *m Romh.* 4. 19, 20, 21. *n 2 Riogh.* 6. 6. *Dan.* 3. 27.

IV. Atá Neart uilechumhachdach, Glicas doscruduigh, agus Maitheas neimh-chriochnuigheach DHE ga mhfoillsiughadh fein, comhmór iona Fhreasdal, as gu rig si, gu nuige an chéad Leagadh, agus uile Pheacaidhibh eile na Naingil, agus Dhaoine, agus sin ni hann le Lom-fhulannas *p*, achd e Fulannus aig a bhfuil cuimisiughadh ro-

o Romh. 11. 32, 33, 34. *2 Samu.* 24. 1. *le Seanachais* 21. 1. *i Riogh.* 22. 22, 23. *Seapach.* 10. 4, 13, 14. *2 Samu.* 16. 10. *Gniomb.* 2. 23. agus *Gniomb.* 4. 27, 28. *Gniomb.* 14. 16.

ghlic agus ro-chumhachdach maille ris q
 Agus ata air mhodhaibh eile ga nstiúbhradh
 agus ga nriaghlaadh, ann a Fritheoladh éug
 samhuil, chum a Chríochaibh naomhtha
 fein r; Gidheadh 'fann air chor as go bhfuil
 a Mpeacaidheachd ag teachd on Chréutuit
 amháin, agus ni hann o DHIA, neach air
 bheith dhó ro-naomh, agus ro-cheart, nach
 bhfuil agus nach féad a bheith na Ughda
 Peacaidh, no na neach ris an taitin sé f.

q Salm 76. 10. 2 Riogh. 19. 28. r Geine. 50
 20. Isai. 10. 6, 7, 12. f Sheum. 1. 13, 14, 17.
 r Eoin 2. 16. Salm 50. 21.

V. A tá an DIA ro-ghlic, ro cheart-
 bhreitheach, agus ro-ghráismhur, gu minic ág
 fágbaill a Chloinne fein, ré seal, gu hiom-
 dha Buaireadh, agus Truaillidheachd a
 Ngcroidhlithe fein, chum a nsmachdthughadh
 air son a Mpeacaidhaibh do rinneadai
 roimhe, no chum Neart foluigthe na
 Truaillidheachd, agus Mealltoireachd a
 Ngcroidhe do nochdadadh dhoibh, gcoinne gu
 mbithidis air na Nirissliughadh t; Agus fós
 da ndúsgadh suas gu greamthughadh ni
 is teinne agus ni is cinntiche ris fein chum
 a geongmhail suas; Agus da indeanamh
 ni is surachaire anaghaidh gach uile Chionfá
 Peacuidh Yán aimsir re teachd; Agus chum

t 2 Seanach. 31. 25, 26, 31. 2 Samu.
 24. 1.

iomdhá

omdha Crioch eile tá ceart agus naomhtha u.
u 2 Cor. 12. 7, 8, 9. Salm 73. gu biomlan:
alm 77. 1, 10, 12. Marc. 14. o rann 66, gu
[rich an Chaibidil]. le Eoin 21. 15, 16, 17.

VI. Mu na Daoinibh aingidh neimh-
hiaghaidh sin a ta DIA mar Bhreitheamh
eartbhreitheach ag dalladh agus ag cruadh-
hughadh air son Peacaidhibh do rinneadar
oimhe w, uathasan atá sé ni amhain ag
ongmhail air ais a Ghrás leis a bhféidthe a
soillsiughadh iona Ntuigse agus drúthadh
ir a Ngcroidhthibh x : Achd air
airibh fós, ag taruing air ais † *Gisean*.
ia † Tiodhlaice do bhi aca y,
agus ga mhfágabhail ma choinne neithe da-
idean an Truailleachdsan Cionfá Peacaidh z,
gus le fo uile atá sé ga ntabhairt thairis
la Nainmiannuibh fein, do Bhuaidhridhibh
n Tsaoghail, agus do Chumhachd an
Aidhbhirfeoir a : Leir tharla gu bhfuilid ga
cruadhthughadh fein, seadh faoi na Meadh-
onaibh sin a ta Dia ag gnáthughadh chum
Daoine eile a mhaothughadh b.

w Romb. I. 24, 26, 28. agus Romb. II. 7, 8.
Deut. 29. 4. y Matt. 13. 12. agus Matt.
25. 29. z Deut. 2. 30. 2 Riogh. 8. 12, 13.
Salm 81. II, 12. 2 Tessal. 2. 10, 11, 12.
Exod. 7. 3. le Exod. 8. 15, 32. 2 Cor. 2. 15,
16. Isai. 8. 14. 1 Phead. 2. 7, 8. Isai. 6. 9, 10.
e Gniomb. 28. 26, 27.

VII. Mar a ruigeas Freasdal DE, gu gene
ralta gus na huile Chréutuiribh, is amhluidh
ata si air mhodh ni is sunnradhaigthe ag
gabhall Cúram da Eaglais, agus ag suigh
thiughadh na huile neithe chum a maith c.

c 1 Tim. 4. 10. Amos 9. 8, 9. Romb. 8. 28
Izai. 43. 3, 4, 5, 14.

C A I B. V I.

† Leagadh. Ma † Thuilm an Duine, mai
† Dioghaltas. Pheacadb, agus mu † Phean
us air a shon.

I. A Ir bheith dar gcéad Sinnsearaibh ai
na mealladh le Aisinnleachd agu
Buaidhreach an Aidbhahirleoir, do pheacuigh
eadar san Mheas toirmisgthe do ithe a
Chuncas do DHA do reir a Chomhairl
ghlic agus naomhcha, a Mpeacadhsa dthulang
air bheith do Rún aige,
† riaghlaibh. † ordughadh chuin a Ghléiri
fein b.

a Geine. 3. 13. 2 Cor. 11. 3. b Romb. 1:
32.

II. Leis an Pheacadhsa d
thuiteadar o a † Ngcéud
fhireuntachd, agus o a Ngcoml
chomun re DIA c, agus ma
sin dfásadar marbh a Bpe

c Geine. 3. 6, 7, 8. Seanmhor. 7. 29. Romb.
23. ead

eadh d, agus truaillidh gu hiomlan, ann a huile Chumhachdaibh a Nanmania, agus Bhalluibh a Ngcuirp e.

d Geine. 2. 17. Ephes. 2. 1. e Tit. 1. 15.
Geine. 6. 5. Fer. 17. 9. Romh. 3. 10, gu naig
Rann 19.

III. Bhrígh gu imbiádsan Freamhach an Chinnidh Daonna uile, do bheith Cionta an Pheacaídhsé air na mheas f, agus an Bis céadna san Pheacadh agus ann san Nidur thruaillidh air na iomchar, da Niliochd uile ta ag teachd uatha tre Gineolughadh gna-thaigte g.

f Geine. 1. 27, 28. agus Geine. 2. 16, 17. agus Gniomb. 17. 26. le Romh. 5. 12, 15, 16, 17, 18, 19. agus i Ccor. 15. 21, 22, 45, 49. g Salm 51. 5. Geine. 5. 3. Job 14. 4. agus Caib. 15. r. 14.

IV. On Truaillidheatrdh gheinse, tre bhfuil sinn gu tur air ar gcur o Ghléus chum an uile Mhaith, air ar ndeanamh neainhchomásach chuige, agus conntrárdhá dhó h, agus ag aomádh gu hiomlan chum an uile Olc i, ata na huile Pheacaídhs Gniomhtha ag teachid k.

h Romh. 5. 6. agus Romh. 8. 7. agus fos Romh. 7. 18. Coloss. 1. 21. i Geine. 6. 5. agus Caib. 8. r. 21. Rhom. 3. 10, 11, 12. k Sheam. 1. 14, 15. Ephes. 2. 2, 3. Matt. 15. 19.

V. Re fad na Beathasa, ata an Truaidheachdha a Náduire ag fantin 'san Droinata air na Nathgħineambuin *l*; Agus ge g bhfuil sí air a Maitheamh agus air a Claoíd tríd Ħriod, gidheadh is fior-pheacadh d ríreamh i fein, agus a huile Ghluasach fós *m*.

*1 i Eoin 1. 8, 10. Romb. 7. 14, 17, 18, 21
Sheam. 3. 2. Sean-fboc. 20. 9. Seanmor. 7. 20
m Romb. 7. 5, 7, 8, 25. Gala. 5. 17.*

VI. Air bheith do gach aon Pheacadl Gein agus Gniomhtha araon, na Bhriseadh a Ceart-lagh DHE, agus conntrardha dho sin, atá sé iona Nádur fein ag tarruing Cionair an Pheacach *o*, tre a bhfuil sé air cheangal thairis do Fheirg DHE *p*, agus d Mhallaċhd an Lagha *q*, agus mar sin ata a Bás *r*, agus gach uile Thruāighe Spioradoil saoghalta *t*, agus siorruidhe *u*, ina * aradh.

*n i Eoin 3. 4. o Romb. 2. 15. p Ephes. 3.
q Gala. 3. 10. r Romb. 6. 23. s Ephes. 4. 1
t Romb. 8. 20. Caol Jeremi. 3. 39. u Matt. 2
41. v Tessal. 1. 9.*

C A I B. VII.

† Cunnrādh, Mu † Choimhcheangal DE,
no Connartha. an Dvine.

I. **A** Ta an Tedirdhéalughadh edir DI
agus an Ccreutuir comhór as ge
dlighthe

dlightear o Chréutuiribh riasunta, Umlachd dhósan, mar a Ngeruthuightheoir, gidheadh ni bhfeudfuid a mfeasda a Mheal-tuin air chór ar bith mar a Nsonas agus a Nluidheachd, achd trid Aontughadh deónach égin, air taobh DHE, a chuncas dó a chur a gcéill air modh Coimhcheangail a.

a *Isa.* 40. 13, 14, 15, 16. *Job* 9. 32, 33.
 b *Shamu.* 2. 25. *Salm* 113. 5, 6. agus *Salm* 100. 2, 3. *Job* 22. 2, 3. agus *Job* 35. 7, 8.
Luc. 17. 10. *Gniomb.* 17. 24, 25.

II. An ccead Choimhcheangal do rinneadh ris an Duine, bu Choimhcheangal Oibrighe è b, ann a raibh Beatha air a gealladh do Adhamh, agus annsan da Shliochd c, air Chumhnaidh.
 Umlachda iomlainn † phcar- † Phearsunoil.
 suinte d.

b *Gala.* 3. 12. c *Romb.* 10. 5. agus *Rom.* 5. 12. gu nnig *Rann* 20. d *Geine* 2. 17. *Gala.* 3. 10.

III. Air bheith don Duine, trid a Leagaídh fein d'fhíghail neamhchoimseach chum cighinn air Beatha trid an Choimhcheangal id, chuncas don Tighearna Coimhcheangal eile do dheanamh e, da ngoirtear gu Eoitichionn, Coimhcheangal Grása : ann a phfuil sé ag tairgse gu saor, Beatha agus e *Gala.* 3. 21. *Rom.* 3. 20, 21. *Geine* 3. 15. *Sal.* 42. 6.

Slainte tríd Jósa Criosd, ag iarruidh orra Creideamh annsan, chum go mbiodh iad air na n-síbhaladh f; agus ag gealltuin a Spiorad Naomh a thabhairt, do na huilidhibh ata air na Nórdughadh chum Beatha, da ndeanamh deónach agus comasach chum creidsin g.

f Marc. 16. 15, 16. Eoin 3. 16. Romb. 10. 6, 9. Gala. 3. 11. g Ezech. 36. 26, 27. Eoin 6. 44, 45.

IV. Goirthear san Scriobtuir gu tri Tiomna mar Ainm don Choimhcheangal na Ngrás, thaobh Bás Jósa Criosd an Fear tiomnaigh, agus thaobh na Hoidhreacha Shíorruidh, maille ris na huile Neithibh d' bhoineas di, a ta air na mhágabhall ma dhileab ann h.

h Eabhr. 9. 15, 16, 17. Eabhr. 7. 22. Lu 22. 20. i Ccor. 11. 25.

V. Do bhi an Coimhcheangalsa air i †fhritheoladh air mhoé eugsamhail, re Linn : Lagha, agus ré Linn : Tsoisgeil i : Faoi :

Lagh do bhi sé air fhritheolughadh le Geallamhnaibh, Faid deireachdaibh, Iobarthaibh, Tinchillghe-

radh, † Uan-Cásg, agus † Uan-Paschajl. Samhludhaibh agus * O

dionannsuibh eile, a thuga do Phobul na Niúdáighe, is gach éinni dhic-

i 2 Ccor. 3. 6, 7, 8, 9.

so uile ag Ciallughadh roimh láimh Criosd do bheith re teachd *k*, agus do bheith na Neitheasi ris an Linn úd diongimhalta agus eifeachdach, tríd Oibriughadh an Spioraid, d'oileiniughadh agus do thogbhail suas na Ndaoine Taghta, ann a Gcreideamh san Mhessiah a ghealladh *l*, tre raibh aca Lán-Mhaitheamhnus Peacaidhe, agus Sláinte Shiorruidh ; agus goirtheas dhé á an Sein-Tiomna *m*.

k Eabhr. Caib. 8, Caib. 9, agus Caib. 10.
Romb. 4. 11. Coloss. 2. 11, 12. i Ccor. 5, 7.
l i Ccor. 10. 1, 2, 3, 4. Eabhr. 11. 13. Egin.
8. 56. m Gala. 3. 7, 8, 9, 14.

VI. Faoi an Tsoisgeul, an tan a thaisbeinteadh Criosd, Bríogh na neitheann úd *n*, a siad na Hoirdionannsaidh ann a bhfuil an Ceoinhcheangalsa air na fhritheoladh, Seanmoiriughadh an Fhocail, agus Fritheo-lughadh Sacrainuinteradha, an Bhaistidh agus Shuipeir an Tighearna *o*; agus ge gur iad *lo* as teirce ann a Náireáinh, agus gu bhfuilid air na insritheoladh le n'as mó do Shimplidheachd, agus le n'as lugha do Ghloir leth a inuigh; gídeadh ata an Ceoinhcheangalsa air na thaisbeumadh ionntasan le barridheachd Iomlaine, Soilleireachda, agus Eifeachda *p*, do na huile

n Colos. 2. 17. o Matt. 28. 19, 20. i Ccor.
11. 23, 24, 25. p Eabhr. 12. 22. g'i nuig 28.
Jerem. 31. 33, 34.

Fhineadliachaibh, lúdaighibh agus Gheintilighibh araoní *q*; Agus goirthear dhe an Tiomna Nuadh *r*. Ni bhfuil ann uime sin dá Choimhcheangal Gráfa eidirdhealuigthe thaobh *t* Subbstaint. *t* Fhrithbeoladhreibh *t* Bríogh; achd an Taonengsambla. Choimhcheangal céudna, faoi *t* atharughadh Fritheoluidh *f*.

q. Matt. 28. 19. Ephes. 2. 15, 16, 17, 18, 19. r Luc. 22. 20. f Gala. 3. 14, 16. Romb. 3. 21, 22, 23, 30. Salm 32. 1. le Eabhr. 13. 8. Gniomb. 15. 11.

G A I B. VII I.

† an Teidir-Mu Chriosd † an Fear-mheadhonthoir. Meadhoim.

I. **C**Huncas do DHIA, iona Rún Siorn ruidhe, an Tighearna Iosa, a Mhae aoin-ghein, do thaghadh agus ordughadh, chum bheith na Fhearmeadhoin edir DHIA agus Dhuine *a*, na Fháidh *b*, na Shagairt *c*, agus na Ríogh *d*, na Cheann agus na Shliniúigtheoir da Eagluis *e*, na Oighreair na huile Neithibh *f*, agus na Bhreith-

a I Iai. 42. 1. i Phead. 1. 19, 20. Eoin 3. 16. i Tim. 2. 5. b Gniomb. 3. 27. c Eabhr. 5. 5, 6. d Salm 2. 6. Luc. 1. 33. e Ephes. 5. 23. f Eabhr. 1. 2. eamh

éamh air an Tsaoghal g : D'an dtug sé o
uile Bhiothbhuanachd Pobul re.
bith na † Nsliochd dó h, agus † Nsiol.
re húine gu bithidis leisin air na
Níaoadh, air na Ngairm, air na
Mhfíreunughadh, air na Naomhughadh,
agus air na Nglorughadh i.

g Gniorbh. 17. 31. h Eoin 17. 6. Salm 22.
30. IJai. 53. 10. i 1 Tim. 2. 6. IJai. 55. 4, 5.
i Ccor. 1. 30.

II. Mac DHE, an Dara Pearsa 'sán Trínoide,
air bhith dhó na Fhíor DHIA
Biothbhuan, d'aon † Nádur † Subhstaint.
ris an Athair, agus Coimhmeas
dó, do ghabh sé air, nuair a tháinig Iom-
laine na Haimsire, Nádur an Duine k, le a
huile Bhuaidhibh nádurdha agus a Han-
mhuiineachdaibh chumannta, gidheadh a
phléugmhais Peacaidh l, air bheith dhó air
na gheineamhuin tre Cumhachd an Spioraid
Naomh a imbroinn Mhuire na Hóighe, da
Subhstainte m. Ar chor as gu raibh Dá
Nádur Iomlai, Fhoirfe, agus Edirdhealuigthe,
in Diadhachd agus an Daonnachd, air na
igeur go neamhscarthainhoil re a chéile a
naon Phearsa * gun air a Natharughadh
óraína cheile, * gun air a Ndeanamh suas

k Eoin 1. 1, 14. i Eoin 5. 20. Philip. 2.
5. Gala. 4. 4. Eabhr. 2. 14, 16, 17. Eabhr. 4.
15. m Luc. 1. 27, 31, 35. Gala. 4. 4.

na neihni le na chéile, no * air na Ngcoimeasg
thriú a chéile *n.* Agus an Bpearsafo is Fior-
Dhia é, agus Fior-Dhuine, gidheadh is
Aon-Chriosd é, an Taon-Fhearmeadoin
edir DIA agus Duine *o.*

* n *Luc.* 1. 35. *Coloff.* 2. 9. *Romb.* 9. 5. † *Phead.*
3. 18. † *Tim.* 3. 16. o *Romb.* 1. 3, 4. † *Tim.*
2. 5.

III. Do bheith an Tighearna Iosa Criosd,
iona Nádur Dhaonna * a chuireadh mar so-
ris an Nádur Dhiadha, air na Naomhthu-
ghadh, agus air Ungthadh, leis an Spiorad

Naomh oscionn † Cuimse *p,*
† *Tomas.* air bheith dhé aige, na huile
Ionnmhusa Gliocais agus Eólais
ann fein *q,* ann a bhfacas don Athair gach
uile Ionnlaine a bheith ag Comhnuidhe *r;* a
geoinne air bheith dhs Naomhtha, Neamh-
lochdach, Neamhthruailligh, agus lán dc
Ghráis agus D'firinne *s,* go mbiodh sé ari-
na, * lán-fluirnisiughadh chum Oifig
Edirmheadhonthoir agus Urrais *t:* Agus
nior ghlac sé chuige fein *i,* achd do bhí sé
air na Ghairm da hionnsaídh le i na Athair *u*
Neach *dō* chuir gach uile Chormas agus

* *p Salm* 45. 7. *Eoin* 3. 34. † *q Coloff.* 2. 3
† *r Coloff.* 1. 19. † *s Eabhr.* 7. 26. *Eoin* 1. 14
† *t Ghlomh.* 10. 38. *Eabhr.* 12. 24. agus *Cait*
7. r. 22. u Eabhr. 5. 4, 5.

Bhreitheamhnas iona Láimh, agus thug Aithne dhó sin do chur a ngníomh *w.*

w Eoin 5:22, 27. Matt. 28:18. Gniombh. 2:36.

IV. Do- ghabh an Tighearna Iosa, an Oifigé gú ro-thoileach os láimh *x*, agus chum gu ecuireadh sé a ngníomh *i*, do rinneadh é faoi an Laghy, agus do choimhlion sin gó hiomlan *z*, do fhuiling

se † Piantaidh ro-chráiteach † Dorninne; go neimhmeadhonach iona

Anam *a*, agus Fulangthiasa ro-dhóruineach iona Chorp *b*; do Chéitíadh é, fuair Bás *c*, do bhí air na Adhlacadh, agus dfan faoi Chumhachd an Bháis, gidheadh ni bhfaca sé Truaillidheachd *d*. Air an treas Ló d'éirigh o na Marbhuiibh *e*, leis an Chorp cheudna ann a ndfuiling sé *f*, leir Chuaidh fós suas air Neambh, agus ata sé na shuidhe ann sin air Deaslannh a Athar *g*, ag deanamh Eadarghuidhe *h*, agus tillfidh sé a thabhairt

x Salm 40:7, 8. le Eabhr. 10. r. 5 gn nuig r. 10. Eoin 10:18. Philipp. 2:8. y Gala. 4:4. z Matt. 3:15. agus Matt. 5:17. a Matt. 26:37, 38. Luc. 22:49. Matt. 27:46. b Matt. Caib. 26. agus Caib. 27. c Philipp. 2:8. d Gniombh. 2:23, 24, 27. agus Gniombh. 13:37. Romb. 6:9. e 1 Ccor. 15:3, 4. f Eoin 20:25, 27. g Marc. 16:19. h Romb. 8:34. Eabhr. 9:24. agus Eabhr. 7:25.

Breith air Dhaoinibh agus Ainglibh a Ndeir-cadh an Tlaoghail i..

i Romb. 14. 9, 10. Gniomb. I. II. Gniomb.
10. 42. Matt. 13. 40, 41, 42. Jud. rann 6.
2 Phead. 2. 4.

V. Do rinn an Tighearna Iosa, le na Umh-lachd iomlan, agus leis an Iobairt sin, eadhon é fein, a thug sé tríd an Spioraid Shiorruidh, aonuair suas do DHIA, Ceartas a Athar do lán-dioladh k; Agus ni amhain Réite do chosnamh, achd mar a gcéudna Oidhreachd Bhiothbhuan ann an Rioghachd Neá-mha, dhoibhsan uile, thug an Tathair dhó.

k Romb. 5. 19. Eabhr. 9. 14, 16. agus Eabhr. 10. 14. Ephes. 5. 2. Romb. 3. 25, 26. 1 Dan. 9. 24, 26. Coloss. 1. 19, 20. EpheJ. 1. 11, 14. Eoin 17. 2. Eabhr. 9. 12, 15.

VI. Ge nach d'oibrigheadh *† do ríreamh
Obair na Saoirse le Críosd,
*† cheana, no
a lathair, no
a ngniomb.
nó go raibh sé air na ghabhail
ian Fheóil, gidheadh do bhi
a Fearta, a Heifeachd, agus
a Sochaire, air a ngcomh-pártughadh ris ina Daoinibh Taghta, ann
igach Al an diaigh a cheile, o Thosach an
Tlaoghail, leis agus anns na Geallainhnuibh,
na Samhluidhhaibh, agus na Hiobarthaibh,
ann a raibh air Fhoillseughadh, agus air na
Chiallughadh go be Siol na Mná é, a Bhrughadh
Ceann na Nathrach; agus an Tuan do
mharbhadh

inhabhadh o Thosach an Tsaoighaill ; air bheith dhó na aon ceadna, a Né, a Niugh, agus go Siorruidhe m.

in *Gala.* 4. 4, 5. *Geine.* 3. 15. *Foills.* 13. 8.
Eabhr. 13. 8.

VII. A tá Criosd, a Nobair na Hedirmheadhonthoirreachd, ag oibriughadh do rír an Dá Nádur; ag deanamh, tre gách Nádur dhíobh, an ní sin do bhuineas di fein n : gidheadh thiaobh Aónachd an Phearsuin, ata a ní sin a bhuineas D'aon Nádur, * † air na chur air Ainm an Phearsuin ata air Ainmniughadh o'n Nádur eile o.

in *Eabhr.* 9. 14. i *Phead.* 3. 18. o *Gníomh.*
20. 28. *Eoin* 3. 13. i *Eoin* 3. 16.

VIII. Ata Criosd ag cur, agus ag Comhbártughadh, go dearbhtha agus go héifeachláach, na Saoirse-sin do choisín sé, riúsaí uile dan do choisín sé i p, ag deanamh Eadarghuidhe air an son q, agus ag foilliughadh dhoibh ann san Fhocal, agus leis, Diomhaireadha na Sláinte r; ga * maothughadh gu héifeachdach le na Spiorad, chum Creidfin, agus bheith Umhal; ag Riaghlaadh Ngeroidhe, le na Fhocal, agus le na Spi-

p *Eoin* 6. 37, 39. *Eoin* 10. 15, 16. q i *Eoin* 1. 2. *Romb.* 8. 34. r *Eoin* 15. 13, 15: *EpheJ.* 7, 8, 9. *Eoin* 17. 6.

orad *f*; ag Buadhthughadh thar a nUIL
Naimhdibh le na Neart Uilechumhachdach
agus le na Ghliocas, air an Doigh agus ai
na Modhaibh sin as fearr do
~~t neamb-scrú-~~ choimhfhreágras re na Fheadh
~~dúigheach.~~ mantas Iongantach, agu
† Dorannsuighe *t*.

f Eoin 14. 16. *Eabhr.* 12. 2 2 *Ceor.* 4. 13
Romb. 8. 9, 14. *Romb.* 15. 18, 19. *Eoin* 17
17. *t Salm* 120. 1. 1 *Ceor.* 15. 25, 26. *Ma-*
4. 2, 3. *Coloss.* 2. 15.

C A I B. IX.

Man Tsaor-Thoil.

I. **D**O chuir DIA ann an Toil an Duine
an Tsaoirte Nádurdha sin, air nac
bhfuilis ag deanamh Aindheón, agu
nach bhfuil tríd Daor-Eigontas o Nádúr a
Socrughadh air Maith no Ole do dhear
amh *a*.

a Matt. 17. 12. *Seum.* 1. 14. *Deut.* 30. 15.

II. Do bhí aig an Duine ann an Staíd n
Neimhchiontais, Sáoirse agus Comas, chui
an Ni bù Mhaith, agt
† a Thoileadh. achd bu Thaitneainhach d
fáilbhaas san Luir. DHIA, † a Thogradl
agus a Dheanamh

b Saor-moir. 7. 29. *Geine.* 1. 26.

ach

achd gidheadh go Claochlodhach, air chor
as go bhféudfadh sé tuitim uaidhe so c.

c *Geine.* 2. 16, 17. *Geine.* 3. 6.

III. Do chaill an Duine go buileach tríd
a Leagaidh ann an Staid an Pheacaidh, Uile
Chomhas na Toile, chum

Maith Spioradalta air † *ag Comhailteachd*.
bith, ata † a Gcomh- *Slainte.*
chuideachd na Slainte d :

Ionnus air bheith don Duine Nádurdha * a
naghaidh an Mhaith éd e, agus Marbh a
Bpeacadh f, nach bhfuil sé Comasach le na
Neart féin, air e sein Iompodh, na air e
sein do Ullmhughadh chuige sín g.

d *Romb.* 5. 6. *Romb.* 8. 7. *Eoin* 15. 5.
e *Romb.* 3. 10, 12. f *Ephes.* 2. 1, 5. *Coloff.* 2.
13. g *Eoin* 6. 44, 65. *Ephes.* 2. 2, 3, 4, 5.
i *Ccor.* 8. 14. *Tit.* 3. 3, 4, 5.

IV. An tan do Iompoigheas DIA an
Peacach, agus do Atharruigheas sé é, chum
Staid na Ngrás, ata sé ga Shaoradh o a
Dhaoirse Nádurdha fán Pheacadh h; agus
ga dheanamh Comasach le na Ghrás amháin,
chum an ní ata gu Spioradalta

Maith, do † Thogradh go † *Thoileadh*.
Saor, agus do Dheanamh i;
gidheadh san air chor as nach bhfuil a Toil
aige go foirfe, níos amháin, éam a ní

h *Coloff.* 3. 13. *Eoin* 8. 34, 36. i *Philipp.* 2.
13. *Romb.* 6. 18, 22.

ta Maith, achd atá Toil aige mar an geáednú chum a ní ta Olc. Agus so thaobh na Truaíllidheachd ata ag fantuinn ann k.

k *Gala.* 5. 17. *Romb.* 7. 15, 18, 19, 21, 23

V. Atá Toil an Duine air na deanamh Saor go foirfe agus go neamhchlaochlodhach chum Maith na aonar, ann an Staid na Glóire amháin l.

l *Ephes.* 4. 13. *Eabhr.* 12. 23. *Eoin* 3. 2
Jud. r. 24.

C A I B. X.

An Ghairm Eifeachdach.

I. **N**A huile. Dhabine sin do Roinhor duigheadh le DIA chum Beatha agus iad sin amháin, is Toil leis, iona An Ordughte agus Thaitneamhach a Ngairn go heifeachdach a, le na Fhocal agus l na Spiorad b, as an Staid sin an Pheacaidh agus an Bháis ann a bhfuil siad a thaobl Náduir, chum Grás agus Sláinte tríd Ios Criod c; ag Soillsiughadh a Ninntinne chum Neithe DHE do thuigsin go Spioradoi agus go Slainteamhuil d; Ag tabhairt

a *Romb.* 8. 30, agus C. 11. r. 7. *Ephes.* 1 10, 11. b 2 *Tessal.* 2. 13, 14. 2 *Cor.* 3. 3, 6 c *Romb.* 8. 2. *Ephes.* 2. 1, 2, 3, 4, 5. 2 *Tim.* 1 9, 10. d *Gniomb.* 26. 18. 1 *Cor.* 2. 10, 12 *Ephes.* 1. 17, 18.

Ngroídh

Ngcroidhe Cloiche uatha, agus ag tabhairt Croidhe Feóla dhoibh e; ag Athnuadh-thughadh a Ntoile, agus le na Neart Uile-chumhachdach * ag tabhairt orra Socrugh-adh air a ní ta Maith f, agus ga ntarruing go heifeachdach chum Iosa Criosd g: gidh-eadh sann air chor as gu bhfuilid ag teachd gu ro-shaor, air bheith dhoibh air na ndean-imh deónach le na Ghrás h.

e *Ezech.* 36. 26. f *Ezech.* 11. 19. agus
Caib. 36. r. 27. Philipp. 2. 13. Dheut. 30. 6.
g *Ephes.* 1. 19. Eoin 6. 44, 45. h *Laoi dh Shol.*
1. 4. *Salm* 110. 3. Eoin 6. 37. Romb. 6. 16,
17, 18.

II. Sann amhain o Ghrás shaor agus shunnradhach DHE, atá an Ghairm Eifeach-dachfa, is ní hann o ní air bith idir do chuncas roimh laimh san Duine i, neach ata go hionlan Fulangthach inuite, gus an bbefuille, air bheith dhó aithbheothaigthe agus athnuadhthuigthe leis an Spiorad Naomh k, air na dheanamh Comasach da thaoibh sin chum an Ghairmse do shreagradh, agus an Grás atá air na thraigse agus air na ioncharunn, a dhlú-ghabhall chuige l.

i 2 Tim. 1. 9. Tit. 3. 4, 5. Ephes. 2. 4, 5, 8,
j. Romb. 9. 11. k 1 Cor. 2. 14. Romb. 8. 7.
Ephes. 2. 5. l Eoin 6. 37. Ezech. 36. 27. Eoin
j. 25.

III. Naoidheana Taghta, ag báisighadh re Haoris an Naoidheantachd, atáid air na

Naithgheintin agus air na Nsábhalaadh le Criosd trid an Spioraid *m*, neach atá ag oibriughadh a nuair as áil leis, far a náil leis, agus mar as áil leis *n*. As amhluidh fós atá gach uile neach Taghta eile nach fédfir a Ghairm a leith amuigh le Miniostralachd an Fhocaill *o*.

m Luc. 18. 15, 16. agus Gniomb. 2. 38, 39.
agus Eoin 3. 3, 5. agus i Eoin 5. 12. agus Romb.
8. 9, na baitesti uile maille re cheile. n Eoin
3. 8. o i Eoin 5. 12. Gniomb. 4. 12.

IV. Ge gu bhfeud Daoine eile nach bhfuil Taghta, bheith air na Ngairm le Miniostralachd an Fhocaill *p*, agus cuid d'oibriughaidhthe cumanta an Spioraid do bheith aca *q*, gidheadh ni bhfuil siad a chaoich ag teachd gu fíor chum Criosd, agus uime sin ni bhfeudfuid bheith air na nsábhalaadh *r*: As luga na sin fhéudfas Daoine nach bhfuil ag admhail an Chreidimh Chriosduighe, bheith air na nsábhlaadh ann a slighe air bith eile, da mhéad an dithchil *t chumadh*. iona Mbeathadh do *t chaith-eamh* a réir Solus Náduire agus Reachd an Chreidimh sin ataid ag admhail *s*. Agus bheith ag rádh agus ag seasamh *ris*, gu bhfeud siad bheith air na

p Matt. 22. 14. q Matt. 7. 22. agus Matt
13. 20, 21. Eabhr. 6.4,5. r Eoin 6.64,65,66
agus Eoin 8. 24. s Gniomb. 4. 12. Eoin 14. 6
agus Eoin 4. 22. agus Eoin 17. 3. Ephes. 2.12
nsábhalaadh

nsábhalaadh, as ní ro-urchoideaoch agus gráineamhail é t.

t 2 Eoin, rann 9. 10, 11. 1 Cor. 16. 22.
Gala. 1. 6, 7, 8.

C A I B. XI.

Man *† Fhireunughadh. † Tsaoradh.

I. **A**N Drong ata DIA ag Gairm gu heifeachdach, tá sé mar an gceadna ga Mhfireunnughadh † a nasgaidh. + gu saor , ni hann le Fireuntachd do chur ionta, achd le a Mbpeacaidhe do mhaitheamh dhoibh, agus le bheith ag meas, agus ag gabhail re a Mbpearfunaibh mar Fhircunaibh ; ni hann, air son ni air-bith atá air na oibriughadh ionta, no air na dheanamh leó, achd air son Chriosd na aonar ; ni mó is ann le bheith ag meas doibh mar a Mhfireuntachd, Creidreamh fein, Gníomh a Ngcreidsíne, no Umhlachd air bhith eile
† do reir an Tsoisgeil ; + Soisgeulach. achd le Húmhlaechd agus Dioladh Chriosd do inheas doibh b, air bheith dhoibh ag gabhail agus ag socrughadh air Chriosd agus air Fhireuntachd tríd

a Romb. 8. 30. agus Romb. 3. 24. b Romb. 4. 5, 6, 7, 8. 2 Cor. 5. 19, 21. Romh. 3. 22, 24, 25, 27, 28. lit. 1. 5, 7. Ephes. 1. 7. Jerem. 23. 6. 1 Cor. 1. 30, 31. Romh. 5. 17, 18, 19.

Creidiimh; agus ni bhfuil an Gereideamhsa aca uatha fein, is Tiodhlacadh o DHIA é c.

c Gniomb. 10. 44. Gala. 2. 16. Philipp. 3. 9.
Gniomb. 13. 38, 39. Ephes. 2. 7, 8.

II. A sé Creideamh ag gabhail agus ag socrughadh mar so air Chriosd agus ain Fhireintachd; aon Ionstrumaint an Fhíreiniughaidh d; gidheadh ni bhfuil sé na aonai leis téin ann san Tí atá air na Fhíreiniughadh, achd atá na huile Ghráfa Slainteamhla cile, do ghná ina chomhchuideachd, agus ní Gereideamh marbh idir é, achd tá se ag oibriughadh tríd Gráidh e.

d Eoin 1. 12. Romb. 3. 28. agus Romb. 5. 1.
e Sbeam. 2. 17, 22, 26. Gala. 5. 6.

III. Do thuasgail Críosd gu hiomlán c a Nainbhfiach, le na Umlachd agus le na Bhás, an Dronn úd uile atá mar do air na Mhfíreiniughadh, agus dtug fior Dhíoladh iomlán, agus da ríreadh, do Cheártas Athair na Náite f. Gidheadh a méud as gu traibh sé air na thabhairt léis d'ain Athair air aison g; agus gur ghabhadh re na Umlachd

agus re na Dhíoladh as a
† a nasgaidh. nleith h; agus iad so araois
† gu faor, ní hatm air son
ni air bith iontasan; atá a Mhfíreiniughadh

f Romb. 5. 8, 9, 10, 19. 1 Tim. 2. 5, 6. Eabhr.
10. 10, 14. Dan. 9. 24, 26. Ijai. 53. 4, 5, 6.
10, 11, 12. g Romb. 8. 32. h 2 Cor. 5. 21. Matt.
3. 17. Ephes. 5. 2.

uime sin o shaor Ghrás amhain i, a gcoinne
gu mbiódh araon, Lán-Cheartas agus Gráfa
saidhbhir DHE, air in Nglorughadh ann
a Bhfíreúnughadh na Bpeacach k.

i Romb. 3. 24. Ephes. 1. 7. k Romb. 3. 26.
Ephes. 2. 7.

IV. Do ordúigh DIA o uile Bhiothbhua-
nachd, ná Daóine Taghta uile d'fireniughadh l,
agus a Niomlaine na Haímssire fuair Criosd
Bás air son a Mbpeacaídhibh, agus déirigh arís
chum a Mhfíreniughadh m: gidheadh, ni
bhfuilid siad air na Mhfíreniughadh gus
an dean an Spiorad Naomh,
a nam iomchubhaidh, Criosd + cheana. a
a chur riú + do ríreadh n. láthair. &c.

1 Gala. 3: 8. i Phead. 1. 2, 19, 20. Romb.
8. 30. m Gala. 4. 4. i Tim. 2. 6. Romb. 4. 25.
ii Coloss. 1. 21, 22. Gala. 2. 16. Tit. 3. 4, 5,
6, 7.

V. Atá DIA ag mairfeadh ann a bheith
ag Maitheainh Peaecaidhe na Druinge tá air
na Mhsíreunughadh o: agus ge nach séud-
fuid a bhfeasda tuitim o Staid na Fíre-
nuighidh p; gidheadh séudfuid tuitim fa
Dhiomadh Athaireoil DHE, agus gun Solus
a Ghluaise bheith air na aisigeadh arís doibh,
nó go deanuid iad fein do Irisliughadh, a
Mbpeacaídhe do Admhail Maitheamhnas

o Matt. 6. 12. i Eoin 1. 7, 9. i Eoin 2. 1,
2. p Luc. 22. 32. Eoin 10. 28. Eabhr. 10. 14.

do Aslughadh, a Ngcreideamh agus a Naithrighe D'athnuadhuighadh q.

q *Salm* 89. 31, 32, 33. *Salm* 51. 7, 8, 9, 10, 11, 12. *Salm* 32. 5. *Matt.* 26. 75. *I Cor.* 11. 30, 32. *Luc.* 1. 20.

VI. B'ionann, air gach Dóigh dhibh súd, Fíreunughadh ná Gcetidmhighe fan Tseintiomna, agus Fíreunughadh na Gcetidmhighe fan Tiomna Nuadh r.

r *Gala.* 3. 9, 13, 14. *Romb.* 4. 22, 23, 24. *Eabhr.* 13. 8.

C A I B. XII.

M'an Uchdmhacachd.

I. **A**TÁ DIA ag Deónughadh, iona Aon-mhae Iosa Croísd agus air a shon, an Drong sin uile atá air na Mhfíreunughadh, a dheanamh na Nluchd-comhpairt, do Ghrás na Huchdmhaeáchd *a*: Tre a bhfuil siad air na ngabhail *b*. Naireamh Chloinne DE, agus ag mealtuín gach uile Shaoirse agus Shochair shuinnradhach bheanus doibh *b*; agus tre bhfuil a Ainmsin air na chur orfa *c*, agus iad ag faghail Spiorad na Huchdmhaeáchd *d*, agus Cead teachd chum Cathair Rioghail na Ngrás, le Dánachd *e*,

a Ephes. 1. 5. *b Gala.* 4. 4, 5. *Romb.* 8. 17. *Eoin* 1. 12. *c Jerem.* 14. 9. *2 Cor.* 6. 18. *Foils.* 3. 12. *d Romb.* 8. 15. *e Ephes.* 3. 12. *Romb.* 5. 23. agus

agus air na indeanamh Comasach chum *Abba Athair*, do éigheadh *f*; agus tre bhfuil Truas iir na ghabhail diobh, agus iad air na Ngcoimhed, Freasdal air na dheanamh ihoibh, agus iad air na Nsmachdughadh, leis, mar le Athair *k*, gidheadh ni phfuilid idir air na nteilgeadh dhe *l*, achd itaid air na Nseulughadh chum *La* an Tsaoiridh *m*, agus ag sealbhughadh na Ngeallamhna *n*, mar Oidhrighe na Slainte Shiorruidhe *o*.

f *Gala.* 4. 6. *g* *Salm* 103. 13. *h* *Seanfhoc.* 14. 26. *i* *Matt.* 6. 30, 32. *j* *Phead.* 5. 7. *k* *Eabhr.* 12. 6. *l* *Caoi Jerem.* 3. 31. *m* *Ephes.* 4. 30. *n* *Eabhr.* 6. 12. *o* *Phead.* 1. 3, 4. *Eabhr.* 1. 14.

C A I B. XIII.

Man Naomhthughadh.

AN Drong atá air na Ngairm go heis-eachdach, agus air na Naithgheineamhuiin, air bheith do Chroidhe Nuadh, agus Spiorad Nuadh, air na ngruthughadh ionnta, ataid ni is mo air na Naomh-thughadh do ríreadh agus
+ iona Mbpearfuinibh fein, + gu Pearfunta,
tre Fearta Báis agus Eis- gu Pearfunoil,
craighe Chriosd *a*, le na
a *i Cor.* 6. 11. *Gniomb.* 20. 32. *Philipp.* 3.
10. Romh. 6. 5, 6.

Fhocal agus le na Spiorad na ngcomhnuic ionta b : atá Uachdranachd Cuirp : Pheacaidhe go hiomlan air na sgrios c, agi a uile Ainmianta air na nlagughadh, agi air na ngclaoideh, ni is smó agus ni is smò agus iad fein ni is smó agus ni is smó a na imbeóthughadh agus air na neartughadh annsna huile Ghráfaibh Slainteainhla chum Fiornaomhthachd do chur a ngníomhí ni iona Fhéuginhuis nach faio Duine air bit an Tighearna f.

b Eoin. 17. 17. Ephes. 5. 26. 2 Tessal. 2. 12.

c Romb. 6. 6, 14. d Gala. 5. 24. Romb. 8. 12.

e Coloss. 1. 11. Ephes. 3. 16, 17, 18, 19.

f 2 Cor. 7. 1. Eabhr. 12. 14.

II. Atá an Naomhthachd sa air feadh ai Duine go hiomlan g, gidheadh neamh fhoirfe san Bheathfa, atá Fuighiol egin d Thruaillidheachd ag fantuin ann 1gach Ball b ; agus as so atá Cogadh buanmhair thionach agus neimhréitidheach ag éirigh air bheith don Fheoil ag Miannughadl anaghaidh an Spioraid, agus an Spiorad : naghaidh na Feóla i.

g i Tessal. 5. 23. h i Eoin. 1. 1c. Romb. 7. 18, 23. Philipp. 3. 12. i Gala. 5. 17. i Phead. 2. 11.

III. Ann san Chogadhfa, ge go bhfeuc an Truaillidheachd ata air márthuin, lámlt a nuachdar dfhaghail gu mór, re séal k.

k Romb. 7. 23.

gidheadh

idheadh tre Sior-fhritheoladh Neirt doibh, o piорад Naomhthuighe Chríosd, atá an Chuid air na Aithgheintinn ag Buadhlugh-dh *a*: agus mar sin atá na Naomh ag fás a Ngrás, ag comhlionadh Naomhthachd a Neagáil DÉ *b*.

a Rómh. 6. 14. i Eoin 5. 4. Ephes. 4. 15,
6. m 2 Phead. 3. 18. 2 Ccor. 3. 18. n 2 Ccor.
v. I.

C A I B. X I V.

Mu Chreideamh Slainteambail.

GRÁS *a* an Chreidimh tre bhfuil na Daoine Taghta air na ndeananach comasach chum Creidsin, gu sábhalaadh la Nanma *a*, is Obair Spioraid Chríosd iona Ngcroidhthibh *b*; agus sann le Miniotralachd an Fhocaill is gnáth leis bheith air na Oibriughadh *c*: leis so fós agus le Fritheoladh na Nsacramuinteadha, agus Úrnuighe, atá sé ag dul a Méad, agus air na Neartughadh *d*.

a Eabhr. 10. 39. *b* 2 Cor. 4. 13. Ephes. 1. 17, 18, 19. Ephes. 2. 8. *c* Rómh. 10. 14, 17. i Phead. 2. 2. Gniomb. 20. 32. Rómh. 4. 11. Luc. 17. 5. Rómh. 1. 16, 17.

H. Leis an Chreideamhsa atá Criofuidh ag creidsin, gur fiúr gach cinni atá air na choillsiughadh san Fhocal, air ion Ughdar-dhas

dhas DHE féin ag labhai
 † ag gniombadh. ann e, agus atá se ag † oi
 riughadh gu héugfáimha
 air an ní atá air ná chur sios ann sgach á
 fa leth dhe ; eadþon ag tabhairt Um
 lachd do na Haitheantaibh f, ag criothnug
 adh ris na Bagraídhibh g, agus ag dl
 ghabhlail Geallamhna DHE thaobh
 Beathasa, agus na Beathaídh atá re teachd
 Achd siad Gniomha áirid an Chreidin
 Slainteamhail, Aontughadh do Chrios
 Gabhail ris, agus Socrughadh air, na aon:
 chum Fíreunughadh, Naomhughadh, ag
 Beatha Shuthain, bhrígh Coimhcheangail
 Ngrás i.

e Eoin 4. 42. i Tessal. 3. 13. i Eoin 5. i
Gniomb. 24. 14. f Romb. 16. 26. g Ijai. 66.
 h Eabhr. 11. 13. i Tim. 4. 8. i Eoin 1. i
Gniomb. 16. 31. Gala. 2. 20. **Gniomb.** 15. i

III. Atá eidirdhealughadh san Chreideamh
 thaobh Céumania, Lag no Láidir k; féudf
 gu tric agus air ionmdha Modh, Ionnsuigl
 do thabhairt air, agus a' Lagughadh, ac
 gidheadh atá se ag faghail na Buaidhe l;
 fás a niomdha neach air chor as go nríg sia
 air Láin-dearbh-beachd tríd Iosa Criost
 Ughdar agus Fear-criochnuighe fós ar Cen
 dimh n.

k Eabhr. 5. 13, 14. Romb. 4. 19, 20. Ma
 8. 10. Matt. 6. 30. l Luc. 22. 31, 32. Eph
 6. 16. Eoin 5. 45. m Eabhr. 6. 11, 12. Eabhr
 10. 22. Coloss. 2. 2. n Eabhr. 12. 2.

C A I B. X V.

Mu Aithrighe chum Beatha.

AIthrighe chum na Beatha is Grás. Soisgeulach i a, agus atá a Teagasc na Sheanmoiriughadh le gach Ministeoir. Tsoisgeil, comhmaith is an Teasasc ma hreideamh a Geriosd b.

a *Sechar.* i2. 10. *Gniomb.* 11. 18. b *Luc.* 47. *Marc.* i. 15. *Gniomb.* 20. 21.

II. Tríd Aithrighe, atá an Bpeacách (o ealladh agus o Mhothuighadh ni amhain Cunntabhart, achd mar an ceadna air lachar agus Fuathinhuireachd a Pheacáthe, mar neithe atá a naghaidh Nádur aomhtha, agus Lagh Comhthroinach DHE, us air Breáchnughadh dhó do Thrócaire HE a Geriosd don Droing atá Aithrigheach) ói Dhoilghios air son a Pheacaidhibh, us ag tabhairt Fuath dhoibh, air chor as go nfuil sé ag iompodh uatha uile dionníghe DHE c, le Rún agus Díthchioll chum uasachd maille ris, ann a' nuile Shlighthibh itheanta d.

c *Esech.* 18. 30, 31. agus *Cáib.* 36. r. 31. ii. 30. 22. *Salm* 51. 4. *Jerem.* 31. 18, 19. el 2. 12, 13. *Amos* 5. 15. *Salm* 119. 128. *Cor.* 7. 11. d *Salm* 119. 6, 59, 106. *Luc.* i. 2 *Riogb.* 23. 25.

III. Ge nach cóir bun do dheanamh as a Aithreachus mar Dhíoladh air bith airson Peacaidh, no mar Adhbhar air bith a Maitheamhnas ann é, ní is Gniomh é c shaor Ghráfa DHE ainn a Geriord f, gidhead atá Aithreachas comhfhéudhmoil do na hui Pheacachaibh, is nach dtig do neach a bith súil a bheithl aige re Maitheamhn iona fléugmhuis g.

e Ezech. 36. 30, 32. agus Ezech. 16. 61, 6
63. f Hos. 14. 2, 4. Romb. 3. 24. Ephes. 1.
g Luc. 13. 3, 5. Gniomb. 17. 30, 31.

IV. Mar nach bhfuil Peacadh air bi coimhbeag as nach tuill sé Damhnadh h, amhluidh ni bhfuil Peacadh air bith coml mór as gu bhtéud sé Damhnadh do tharruir air an Druing atá ag deanamh Fior-Aiti reachais i.

h Romb. 6. 23. Romb. 5. 12. Matt. 12. 3
i Isai. 55. 7. Remb. 8. 1. Isai. 1. 16, 18.

V. Ni goóir do Dhaoinibh iad fein do tho liughadh le Haithreachas gheneralta, ach a se Dleasdanás gach Duine, Díthchioll chaitheamh chum Aithreachas fa leith dheanamh air son a Pheacaidhibh fa leith k

k Salm. 19. 13. Luc. 19. 8. i Tim. 1. 1
15.

VI. Mar atá dfaicheadh air gach Duine Admhail diomhaire air a Pheacaidhibh dheanamh do DHIA, ag a slughadh ai Maitheamhn

Maitheamhnas a thabhairt ionnta *l*; agus air lorg dhó so do gheanamh, agus a Pheacaidh do thréigsin, gheibh sé Trócair *m*: 'fámluídh is cóir don ti bheir Oilbheim da Bhráthair no do Eaglais Chriosd, bheith toileach, a Aithrighe do thaifeunadh don drong da dtug sé Oilbheim, le Admhail díombair nō follus, agus le Dobrón air son a Pheacaidh, agus is cóir dhoibhsin na lorg so bheith réidh ris, agus gabhail ris ann a ngrádh *o*.

*1 Salm 51. 4, 5, 7, 9, 14. agus Salm 32. 5.
6. m Sean-fhoc. 28. 13. 1 Eoin 1. 9. n Seám.
5. 16. Luc. 17. 3, 4. Joshua 7. 19. Salm 51.
go biomlán. o 2 Cor. 2. 8.*

C A I B. X V I.

Mu Dheaghoibrigbibh.

I. IS Deaghoibrighe, iad sin amhain do aithin DIA iona Fhocal Naomhtha *a*, agus ni Ndeaghoibrighe iad sin atá a bhféug-mhuis Barantais an Fhocaile, air na ndealbhadh le Daoinibh, o Eud dhall, no faoi + Sgáil air bith do + Leithsceal. Dheaghrún *b*.

*a Mic. 6. 8. Romb. 12. 2. Eabhr. 13. 21.
b Matt. 25. 9. Isai. 29. 13. 1 Pbead. 1. 18.*

Romb. 10. 2. Eoin 16. 2. 1 Samu. 15. 21, 22, 23.

II. Na Deaghoibhrighe sin, air na ndeanamh a Númhlaichd do DHIA, is Toradh

agus is Comharthadhla foilleir iad, aí Chreideamh Fior agus Beódhach : agus leó atá na Creidinigh ag taisbeunadh a Mbuidh + ag ollamb- eachais d, ag neartughadl nughadh. a Ndeirbh-beachd e, * + at tógbhail suas a Mbraithre f ag cur Maise air Admhail an Tsoisgeil-g ag druideadh Béul na Neascairde h, agus ag Glórughadh DHE i, da bhfuil siad na Nobair, air na ngruthughadh a Nios Criosd chuige so k ; a gcoinne air bheith da Ntoradh aca chum Naomhthachd, gmbiodh an Chrioch aca, eadhon an Bheath Shuthain l.

c Seum. 2. 18, 22. d Salm 116. 12, 13

e Phead. 2. 9. f Eoin 2. 3, 5. g Phead. 1 rann 5 go nuig rann 10. h 2 Cor. 9. 2

Marc 5. 16. i Tit. 2. 5, 9, 10, 11, 12. j Tim

1. 6. k Phead. 2. 15. l Phead. 2. 15

Philip. 1. 11. m Eoin 15. 1. n Ephes. 2. 10

Romb. 6. 22.

j

III. Ni hann uathla fein idir atá Ngcomas air Deaghoibrighe do dheanamh achd go hiomlan o Spiorad Chriosd n Agus chum go mbithid air na ndeanam comásach chuigé sin, a bharr air na Gráití tuair siad cheana, as féudhimoil * sa cheart am * Feart an Spioraid Naoimh chéudna, chum toileadh agus deanamh m Eoin 15. 4, 6, Efsech. 36. 26, 27.

d'oibriughad

d'oirbriughadh ionnta da Ghean maith n :
gidheadh n̄ r̄ ngóir dhoibhsin na lorg so fás
Neimhghníomhach, mar nach budh dligh-
each dhoibh Dileasdanas air bith a Choinh-
ionadhl, achd an lorg Gluaiachd shunn-
adhach an Spioraid ; achd as cóir dhōibh
sheimh dithchiollach ann a

Ngráfa DHE tá ionnta a + Bheodburgh-
Chorrughadh suas o. - adh suas.

n Philipp. 2. 13. agus Caib. 4. r. 13. 2 Cor.
• 5. o Philipp. 2. 12. Eabhr. 6. 11, 12.
Phead. 1. 3, 5, 10, 11. Isa. 64. 7. 2 Tim. 1. 6.
niumb. 26. 6, 7. jude rann 20, agus 21.

IV. Air drong atí iona Numhlachd ag
ighionn air an Airdé is mó air a bhféidir
ighionn san Bheathaia, as coimhliada-ghabhá
atha bheith- coinéach

r † dul osciann a † Bairgniembadh,
idleasdaois, agus tuill- Bairdheanamb.
adh a dheanainh is atá

IA ag iarruidh, as go bhfuil mórán tá
fachaibh orra mar Dhleáidanas air nach
bfuiliid a righinn p.

p. *Luc.* 17. 10. *Nehem.* 13. 22. *Job* 9. 2, 3.
ala. 5. 17.

V. Ni hédir linn, Maitheamhnas Peacaidhe,
an Bheatha Shuthainn, do thuilltin air
imh DHE, le ar Noibrighibh is fearr,
erigh an Neamhchoimeis ata edir iad fo
us an Ghloír re teachd, agus an Tedir-
nealadh neimhchríochnuigheach atá eidir

sinné agus DIA, neach da nach féud sinn bheith tarbhach, na Dioladh a thabhaist airson Ainbhsíach ar Bpeacaidh do rinneamar cheana *q*; achd an tan do ní sinn na huile neithe fhédfir linn do dheanamh, nior rinneamar achd ar Dleasdanas, agus is Seirbh-eisigh neamhthaibhach sinn *r*; Agus do bhrígh fós mar is maith iad, gu bhfuilid ag teachd o a Spioradfan *s*; agus mar atáid air na ndeanamh linne atá siad air na ntruailleadh, agus air na ngeumasaí leis an inhéad sin do Laige, agus do Neamh-fhoirfidheachd, as nach féud siad Teinneac Bhreitheamhnais DE do fhulaing *t*.

*q Romb. 3. 20. Romb. 4. 2, 4, 6. Ephes. 2. 8
9. Tit. 3. 5, 6, 7. Romb. 8. 18. Salm 16. 2. 30
22. 2, 3. agus Job 35. 7, 8. r Luc. 17. 10
¶ Gala. 5. 22, 23. t Isai. 64. 6. Gala. 5. 1.
Romb. 7. 15, 18. Salm 143. 2. Salm 130. 3.*

VI. Achd gidheadh, air bheith do Pheas fuinibh na Gcreidmheacha, air a ngabhairiú go taitneamhach tríd Iosa Críosd, ar ág gabhail go taitneamhach annsan, re Ndeaghoibrighibh mar an gcéudna *u*; *r*

† † neambchoir-idbeach, agus neambchronuigbeach. *han* mar go mbiodh sian Bheathasa † neiml chiontach, agus † neamhl thuillttonnach air Acl mhufan a Bhfiadhlun

*u Ephes. 1. 6. i Phead. 2. 5. Exod. 28. 3
Geine. 4. 4, maille re Eabhr. 11. 4.*

DE w ; achd gur Toil leisin, air bheith dhó ag amhrac orra iona Mhac, gabhail go taitneamhach ris an ní tá trébhdiuireach, agus Luaidheachd a thabhairt dó, ge go bhfuil ionadh Anbfainne agus neamhfhoirfidh-eachd iona chomhchuideachd x.

w Job 9. 20. Salm 143. 2. x Eabhr. 13. 20,
21. 2 Cor. 8. 12. Eabhr. 6. 10. Matt. 25. 21,
23.

VII. Oibrighe do níotar le Daoinibh nach bhfuil air na Naighgħineamhuin, ge go bhfeudfuid thaoibh na Cúise man bhuil siad, bheith na neithe atá DIA ag aithine, agus do Dheaghfhóghnamh dhoibh féin agus do Dhaoinibh eile araon y : gidheadh bhrigh nach bhfuilid ag teachd o Chroidhe air na ghlanadh le Creideamh z ; na air na ndeanimh air Mhodh ceart, do réir an Fhocail a ; na chum Crich cheart, eadbon Glóir DHE, nime sin atáid Peacadheach, agus ni hédir e6 taítnimh re DIA, na Duine a dheanamh oinchubhaidh chum Gras dfaghail o DHA c. Achd gidheadh is peacuidhaiche thoibhsin, agus is neamlithaitneamhaiche do

y 2 Riogb. 10. 30, 31. 1. Riogb. 21. 27, 29.
philipp. 1. 15, 16, 18. z Geine. 4. 5, maille re Eabhr. 11. 4, 6. a 1 Cor. 13. 3. Isai. 1. 12.
Matt. 6. 2, 3, 16. c Hagg. 2. 14. Tit. 1.
5. Amos 5. 21, 22. Hos. 1. 4. Romb. 9. 16.
it. 3. 5.

DHIA, na Hoibrighese do leigeadh dhiobh d.
d *Salm* 14. 4. agus *Salm* 36. 3. *Job* 21. 14;
15. *Matt.* 25. 41, 42, 43, 45. *Matt.* 23. 23.

C A I B. XVII.

Mu + Bhuanmbaireachduin
† Shior-Bhuanas.   na Naomh [ann an Staid
na Ngras.]

I. **A**N drong ris an do Ghabh DIA go taitneamhach iona Mliac Ionnuin, agus a Ghairm sé go heifeachdach agus a Naomhuigh sé le na Spiorad, ni bhfeidir leó tuitim go hionlan, agus go criochnamhoil o Staid na Ngrás ; achd Bhuanmhairfidh siad ann go dearbh, go nuig na Críche, agus bithidh siad air na Niábh-ladh go Sior-ruidh a.

a *Philipp.* 1. 6. 2 *Phead.* 1. 10. *Eoin* 10. 28,
29. 1 *Eoin* 3. 9. 1 *Phead.* 1. 5, 9.

II. Cho ni a Nsaor-Thoil-fein, is Bunchar don Bhuanmhairhionnachd sa na Naomh, achd Neamhclaochladhachd Orduigh na Taghtha, atá o Ghrádh Shaor agus Neamhclaochladhach DHE an Athar b ; Eifeachd Tuilltionnais agus Edirghuidhe Josa Criosd c ; Coinlinuighe Spioraid agus

b *2 Tim.* 2. 18, 19. *Jerem.* 31. 3. c *Eabhr.* 10. 10, 14. agus *Eabhr.* 13, 20, 21. agus *Eabhr.* 9. 12, 13, 14, 15. *Romb.* 8. 33. go deireadh an Chalbidil. *Eoin* 17. 11, 24. *Luc.* 22. 32. *Eabhr.*

il DHE a dtaobh a Stigh dliobh *d*; agus
 Nádúr Choimhcheangail na
 Ngrás *e*: Agus uatha fo uile,
 itá Deirbhtheachd, agus
 † Neimhmealltamhlachd an
 Bhúainmhairthionnachdfa ag
 teachd *f*.

† Neamh-
 fhailligh-
 eachd.

d Eoin 14. 16, 17. *i Eoin* 2. 27. *i Eoin* 3.
g. e Jerem. 32. 40. *f Eoin* 10. 28. *i Tessal.* 3.
3. i Eoin 2. 19.

III. Achd gidheadh tríd Buaidhridhibh
 an Aidhbhirseoir agus an Tsaothail, tríd a
 Náruighidh on Truailleadh ata air marthuinn
 ionnta, agus tríd Diothgnáthuighidh Meadh-
 oine a Ngcoimhdaighe, féudfuidh siad
 suitim a Bpeacaidhibh anntroina *g*; agus
 fántuinn ionnta re feal *h*: leis a bhfuil siad
 ag teachd faoi Chorruigh DHE *i*, agus ag
 cur Doilghios air a Spiorad Naomh *k*, ag
 ball Tomhas égin da Ngráfa agus da
 Ngcoimhfhurstachida *l*, ag teachd faci Chruas-
 Croidhe *m*, agus a Ngcoguisidh air na nlot *n*;
 agus leis a bhfuil siad fós ag deanamh
 Dochuin do Dhaoinibh eile, agus ag tabh-

g Matt. 26. 70, 72, 74. *h Salm* 51. *Tiodal*
 in *Tsaim*, agus rann 14.. *i Isai.* 64. 5, 7, 9.
j Samu. 11. 27. *k Ephes.* 4. 30. *l Salm* 51. 8.,
 10, 12. *Foillf.* 2. 4. *Laoiib Shol.* 5. 2, 3, 4, 6.
m Isai. 36. 17. *Marc* 6. 52, agus *Marc* 16..
n Salm 32. 3, 4. agus *Salm* 51. 8..

airt Oilbheim dhoibh *o*, agus ag tarruin Breitheamhlnasa saoghalta orra féin *p*.

o 2 Samu. 12. 14. p *Salm* 89. 31, 32
I Cor. II. 32.

C A I B. XVIII.

Mu Dhcarbh-Beachd air Gras agus Slainte.

I. **G**E go bhféud Cealgoiridh agus Daoine eile nach bhfuil air na Naithgheinamhuin, iad féin do inhealladh go faoin, le Dóchas Fallsa agus Andáinadas Feólmhur, go bhfuil siad ann a Fabhar DHE agus ann a Staid na Slainte *a*; agus is Dóchas so théid a muga *b*: gidheadh an drong atá ag creidsin do ríreadh ann san Tighearna Iosa, agus atá ga ghrádhughadh le trébhdiireachd, ag deanamh díthechill air glúasachd ann ígach uile Dheaghchoinsias iona láthair, féudfuidh siad san Bheathasa, Dearbh-beachd deimhin a bheith aca go bhfuil siad ann a Staid na Ngrás *c*, agus féudfuidh siad Gairdeachas a deanamh tre Dóchas Gloire DHE, agus ni ndean an Dóchas so iadsan a náiriughadh a choidhch *d*.

a Job 8. 13, 14. *Mic.* 3. 11. *Deut.* 29. 19.
Eoin 8. 41. *b Matt.* 7. 22, 23. *c 1 Eoin* 2. 3..
agus *Caib.* 2. r. 14, 18, 19, 21, 24. agus *Caib.*
5. r. 13. *d Romh.* 5. 2, 5.

II. An Deirbhbeachdfa ni Mbeachd.
bharamhlach no chosamhlach aimhain é airc-

a shuighiughadh air Dóchas mealltaihuil *e*,
 chd Deirbhbeachd neimhnealltamhuil
 Chreidimh, air na shuighiughadh air Fírinne,
 iadha Gheallamhna na Sláinte *f*, agus air
 oilleireachd fan leith a stígh mu na Gráfaibh
 n da bhfuil na Geallamhlinne air na ndean-
 mh *g*, agus fós air Teistios Spioraid na
 fuchdáin hacachd ag deanamh Fiadhnuise le
 r Spioruidne gur Clann do DHIA sinn *h*:
 agus a sé an Spioradsa Geall-dáingnighe ar
 Noidhreachd, tre a bhfuil sinn air ar séulugh-
 dh chum Ló an Tsaoraidhe *i*.

e Eabhr. 6. 11, 19. f Eabhr. 6. 17, 18.
; 2 Phead. 1. 4, 5, 10, 11. i Eoin 2. 3. agus
taib. 3. r. 14. 2 Cor. 1. 12. h Romb. 8. 15,
6. i Ephes. 3. 13, 14. agus Ephes. 4. 30. 2 Cor.
1. 21, 22.

III. Ni inbuin an Deirbhbeachd neimh-
 nhealltamhailse do Nádur an Chreidimh
 nar nách féudfadh an Fior-Chreidimh
 bheith go fada ag feitheamh, agus ag cómhrac
 re iomdha Cruadal suil fan rig sé air *k*:
 gídeadh air bheith dhó air na dheanamh
 comasach leis an Spiorad chum Fios do
 bheith aige air na neitheanna thug DIA a
 naisgidh dhó, féudfuidh sé a bhféugmhuis
 Foillsiughaidh neamhghnáthuigte righionn
 air an Deirbhbeachd, ann a Foghnamh

k i Eoin 5. 13. Isai. 50. 10. Marc 9. 24.
Salm 88 go biomlan, agus Salm 77. o rann 1,
go náige rann 12.

ceart a dheanamh do na Meadhoine gnáthach /. Agus uime sin a sé Dleasdanais gac einneach, uile Dhithchioll do dheanamh chum a Ghairm agus a Thaghtha dfágbha dearbhtha *m*; chum thrid so go mbiodh Chroidhe air fhairsiniughadh ann a Sit, agus Aoibhneas san Spiorad Naomh, ani a Ngrádh agus Buidhreachas do DHIA, agnann a Neart agus Suilbhireachd a Ndleas danasaibh na Humhlachda, agus a siad n-neithe so Fiorthoradh an Deirbhleachda *n* as comhfhada ghabh uaidhe bheith ag aomadáil Dhaonne go Míbhéus *o*.

• 1 1 Cr. 2. 12. 1 Eoin 4. 13. Eabhr. 6. 11
 12. Ephes. 3: 17, 18, 19. *m* 2 Phead. 1. 10
 n Romb. 5. 1; 2, 5. Romb. 14. 17. agus Romb.
 15. 13. Ephes. 1. 3, 4. Salm 4. 6, 7. agus Salm.
 119. 32. o 1 Eoin 2. 1, 2. Romb. 6. 1, 2. Tit.
 2. 11, 12, 14. 2 Cor. 7. 1. Romb. 8. 1, 12
 1 Eoin 3: 2, 3. Salm 130. 4. 1 Eoin 1. 6, 7.

IV. Feudfuidh Deirbhleachd na Bhfior-chreidimheacha ma Nfainte, bheith air iomadán Modh air na chrathadh, air na lughdughadh, agus t-stad a dhul air ; eadhon tré

+ edirleigeadh a theachd air. Neamhchúram iona choimh-ead ; tre tuitim a Bpeacadh áirid égin a loitfeas an Coguis, agus chuireas Doilghios air an Spiorad ; tre Btaidhreadh égin grad agus dian ; tre Solus Gnuille DHE bheith air na tharruing leis air ais uatha, agus é bheith ag fulang dhoibhsin fein air an bhfuil

Eagalsan

Eagalsan gluasachd a Ndorchadas agus gun olus air bith do bheith aca p: gidheadh ni hfuilid siad idir folamh go hiomlan iò Shiol sin DE, agus don Bheatha sin an Chreidimh, don Ghrádh sin do Chriosd gus na Bráithribh, don Trébhddhireachd Croidhe sin, agus do Choinsias mu Dhleas-lanas; as a bhféud, tríd oibriughadh an pioraid, an Deirbhbeachdha bheith a nam omchubhaidh air aithbheódhughadh q, agus eis a blifuil siad sán am atá a láthair air na ngecongmhail suas o Eadóchas tur r.

p- *Laoi dh Shol.* 5. 2, 3, 6. *Salm.* 51. 8, 12, 14. *Epbes.* 4. 30, 31. *Salm.* 77. o rann 1, gu nuige ann 10. *Matt.* 26. o rann 69, go nuige rann 12. *Salm.* 31. 22. agus *Salm.* 88, go hiomlan. *Jai.* 50: 10. q 1 *Eoin* 3. 9. *Luc.* 22. 32. *Feb* 3. 15. *Salm.* 73. 15. agus *Salm.* 51. 8, 12. *Micah* 7. 7, 8, 9. *Jerem.* 32. 40. *Isat.* 45. 7, 3, 9, 10. *Salm.* 22. 1. agus *Salm.* 88, go hiom-an.

C A I B. XIX.

My Lagh DHE.

THug DIA do Adhámh Lagh mar Choimhcheangál Vibrighe, i leir cheangail sé esin agus a Shliochd uile, te dumhlachd Phearsunta, Iomlan, Fhbirse, agus Ghnáthmhairthionach; ag gealladh Beatha an lorg a Choimhlionaigh, agus ág bagradh.

bagradh Báis an lorg a Bhrisidh ; agus thu
fí Neart agus Comas dō chum an Laghsa c
choimhead a.

a Geine. 1. 26, 27, maille re Geine. 2. 1
Romb. 2. 14, 15. agus Romb. 10. 5. agus Rom
5. 12, 19. Gala. 3. 10, 12. Seanmoir. 7. 29. 3
28. 28.

II. An diaigh don Duine tuitim, do mha
an Laghsa bheith na Riagh
† *Ionracus*. iomlan air * † Fireantach
agus sann mar sin thug DI
seachad é, air Sliabh Sinai, ann an Deic
Aitheantaibh, agus do scriobhadh é air
Chlár b ; air bheith ann fua Ceithir Aitl
cantaibh is tosaighe ar Dleasdanás do DHIA
agus ann fua Sé Aitheantaibh is deirio
naighe ar Dleasdanás do Dhuine c.

b Seam. 1. 25. agus Seam. 2. 8, 10, 11, 1
Romb. 13. 8, 9. Deut. 5. 52. agus Deut. 10.
Exod. 34. 1. c Matt. 2. 37, 38, 39, 40.

III. A thuilleadh air an Laghsa, da ngoi
their go coitcheann Lagh na Modhannaíd
chuncas do DHIA go dtug sé do Phobi
Israél, mar Eaglais ann a Nóige, Reachd
Séireamoinealta ann a raibh iomadh Oirdioi
nansaidh Somplaireach, cuid diobh in
Adbhradh, ag Fioghuriughadh roimh láim
Grása, Gníomhartha, Fulannthasa, agus Sochair
Chriost d ; agus cuid diobh ag taisbeinéad

d Eabhr. Caibideal 9. Eabhr. 10. 1. Gal
4. 1, 2, 3. Coloss. 2. 17.

iomad

iomadh gné Theagaisg mu Dhleasdanasaibh Móralta e. Agus atá na Reachda Seiream-oinealtaíse uile air na ngeur air gcuilanois, fan Tiomna Nuadh f.

e 1 Cor. 5. 7. 2 Cor. 6. 17. Jud. rann 23.
f Coloss. 2. 14, 16, 17. Dan. 9. 27. Ephes. 2.
15, 16.

IV. Dhoibhisán fós mar
* † Státa * † Choimh- † Chomb-chorp.
riaghaltá thug sé iomadh † Riaghaltá.

Reachd Breitheamhail, do
chriochnuigh maille re Stát an Phobuillsin,
gun iad a ceangal einneach eile anois, ní is
faide na atá a Ngceartas gheneralta ag iar-
ruidh g.

g Exod. 21 go biomlan. Exod. 22. 1, go
nuige rann 29. Geine. 49. 10, maille re 1 Phead.
2. 13, 14. Matt. 5. 17, maille re rann 38,
agus rann 39. 1 Cor. 9. 8, 9, 10.

V. A tá † Lagh na Modhan-
naidh ag ceangal a bhfeasda † an Ligh-
aire Humhlachd dhó, na huile Móralta.

Dhaoine atá air na Mhfírean-
achnughadh, agus gach einneach eile b; Agus
so ní anfhain a thaoibh na Neitheann atá air
na ngeur sios ann, achd fós a thaoibh Ugh-
laidh dardhais DE an Ccruthuighéoir, a thug
seachad é i. Agus ann san Tsoisgeul, ní bhfuil
Criosd ag fuasgladh an Cheangailse air

h Romh. 13. 8, 9. Ephes. 6. 2. i Seam. 2.
10, 11.

mhodh air bith, achd sann atá sé gu mór ga dhaingniughadh k.

k Matt. 5. 17, 18, 19. Seam. 2. 8. Romb. 3. 31.

VI. Ge nach bhfuil Fíorchreidmhigh faoi an Lagh inar Choimhcheangal Oibrighe, chum bheith air na Mhfíreunughadh no air na Ndídeadh da thríd t; gidheadh atá Fóghnamh mór ann doibhsan, amhluidh is do Dhaoinibh eile; a méad as go bhtuill sé, mar Riaghail Beathaidh atá ag cur Toil DE agus an Dleasdanás féin a gcéill doibh, ga nstiubhradh agus ga ngceangan clum gluasachd do réir sin m; ag nochdadadh fós Truaillidheachd pheacach a Náuire, a Ngeroidhthidh, agus a Mbeathaidh n; air chor as air bheith dhoibh ga ngceafnúughadh féin leis, go féud siad teachd chum tuileadh Mothughaidh do Pheacadh, tuileadh Irisliughaidh air a shon, agus tuileadh Fuath dhó o, maille re Sealladh ni is foilleire aii an Fhéidhm atá acá air Chriosd, agus aii Iomlaine Uimhlachdsan p. Atá Fóghnamh ann mar an gcéudna don dróng atá air n. Naithgheineamhuin, chum cosg do chur aii

I Romb. 6. 14. Gala. 2. 16. Gala. 5. 13
 Gala. 4. 4, 5. Gniomb. 13. 39. Romb. 8. 1. Romb.
 7. 12, 22, 25. Salm. 119. 4, 5, 6. 1 Cor. 7. 19
 Gala. 5. 14, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23. n Romb.
 7. 7. Romb. 3. 20. o Seam. 1. 23, 24, 25. Romb.
 7. 9, 14, 24.

a Ntruaillidheachd, a méad as go bhfuil sé ag toirmseasg Peacaidh q : Agus atá Fóghnamh ióna Bhagraidhibh, a thaisbein-eadh an ní atá a Mbpeacaidhsín féin ag tuilltinn, agus créud na Hamhghair san Bheathaisa as ion dōibh súil a bheith aca riu air an son, ge táid air na nsacradh o a Mallachd, atá air na bhagradh san Lagh r : Atá a Gheallamhna mar an gceudna ag taisbeineadh dhoibh go bhfuil Umb-lachd ag taitneamh re DÍA, agus créud na Sochair beannuigthe ris a bhfuil siad súil a bheith aca, a lorg a Coimhlionaidh l, le nach hannd imar neitheanna air a bhfuil Coir aca, thaobh an Lagh mar Choimhcheangal Oibrighe t. Air chor as nach Conhartha idir air Dhuine bheith fán Lagh, gus gun é bheith faoi Ghrás, gu bhfuil sé g deanamh Maith chionn go bhfuil an Lagh g tabhairt Muinigh dhó chuirge, agus ag eacanadh Uile chionn go bhfuil an Lagh ag ur Sgá air roimhe u.

q. Seám. 2. II. *Salm* 119. 101, 104, 128.
Ezra 9. 13, 14. *Salm* 89. 30, 31, 32, 33, 34.
Leibhit, 26. o rann 1, go nuig rann 14, maille
 e 2 Cor. 6. 16. *Ephef.* 6. 2, 3. *Salm* 37. 11.
Matt. 5. 5. *Salm* 19. 11. t *Gala.* 2. 16. *Luc.*
 7. 10. u *Romh.* 6. 12, 14. i *Phead.* 3. 8, 9,
 0, 11, 12, maille re *Salm* 34. 12, 13, 14, 15,
 6. *Eabhr.* 12. 28, 29.

VII. Agus do gach Fóghnamh dhiobh súd tá san Lagh, ni bhfuil a haon anághaidh

Grás an Tsoisgeil, achd atáid uile gu milis ag gabhail leis *w*, air bheith do Spiorad Chriosd ag ceannsughadh agus ag near-tughadh Toile an Duine, chum an ní sin do dheanamh gu milis agus gu soilbhír, atá Toil DE do fhoillsighear san Lagh ag iar-ruidh a dheanamh *x*.

*w Gala. 3. 21. x Esek. 36. 27. Eabhr. 8
10, maille re Jerem. 31. 33.*

CAIE. XX.

M an Tsaoirse Chriosdaidhe agus mu Shaoirse an Choinsias.

I. **A** Si an Tsaoirse do choisin Chriosd do Chreidmheacháibh faoi an Tsoisgeul, a Nsaoirse o Chiopta an Pheacaidh, Fheirg DHE a dhamnuigheas, o Mhallach Lagh na Modhannaídha *a*; agus go bhfuí siad air na nteasairgin on Drochshaoghall atá a lathair, o Bhruid an Aidhbhirseoir agus o Uachdranachd an Pheacaidh *b*, Oile Ámhgharáidhie, o Gháth an Bháis, Bhuaidh na Huaighe, agus o Dhámnad Siorruidh *c*; agus mar an gceádna go blifú Slighe réidh aca dionnsuighe DHA *d*, agu

a Titus 2. 14. i. Tessal. 1. 10. Gala. 3. 1.

b Gala. 1. 4. Coloss. 1. 13. Gníomh. 26. 1.

Romb. 6. 14. c Romb. 8. 28. Salm 119. 7.

i Cor. 15. 54, 55, 56, 57. Komb. 8. 1. d Roml 5. 1, 2.

gu bhfuilid ag tabhairt Umhlachd dhó, ní
hann e Eagal Trailleamhoil, achd o Ghrádh
Macainhoil, agus le Aigneadh thoileach e.
Agus do rabhádar iad so uile aig na Creid-
inigh faoi an Lagh mar an gcéadna f. Achd
faoi an Tiomna Nuadh atá Saoirse na
Geriosduighe air na deanamh ní is farsiung-
the, thaobh a Nsaoirse o chuinge Lagh na
Nseireamoinidh, fán raibh an Eaglais Júd-
aigheach g; agus thaobh Dánachda ní is mó,
re teachd chum Cathair Rioghamhail na
Ngrás h, agus Compártughadh Shaor-Spioraí.
DE dhoibh ní is iomlaine na bu ghnáth le
Creidmheachaibh faoi an Lagh bheith ag
faghail i.

e Romb. 8. 14, 15. i Eoin 4. 18. f Gala. 3.
9, 14. g Gala. 4. 1, 2, 3, 6, 7. agus Gala. 5. 1.
Gniomb. 15. 10, 11. h Eabhr. 4. 14, 16. agus
Eabkr. 10. 19, 20, 21, 22. i Eoin 7. 38, 39.
2 Cor. 3. 13, 17, 18.

II. A se DIA ainháin is Uachdaran air
an Choinsias k, agus dfág lé saor é o Theag-
asgaibh agus o Aitheantaibh Dhaoine, atá ann:
a ní air bith anághaidh Fhocaill; no fós a
thuileadh an Fhocaill, ma sann a Ceáisibh
Creidimh, no Adhraidh l. Agus mar sin a
bheith ag creidfin a nleithide so do Theag-
asga agus a bheith ag tabhairt Umhlachd do,

k Seam. 4. 12. Romb. 14. 4. l Gniomb. 4. 19.
agus Gniomb. 5. 29. i Cor. 7. 23. Matt. 23. 8, 9,
10. 2 Cor. 1. 24. Matt. 15. 9.

ileithide so d'Aitheantaibh, thaobh Choinsias, a sé sin Fior-Shaoirse an Choinsias do thabhairt thairis *m* agus bheith ág iarruidh * Dallchreideamh, agus Umhlachd dhall agus * ionlan gun agadh, a sé sin Saoirse an Choinsias águs Riasuin fós do sgrios *n*.

m Coloss. 2. 20, 22, 23. *Gala.* 1. 10. agus *Gala.* 2. 4, 5. agus *Gala.* 5. 1. n *Romb.* 10. 17. agus *Romb.* 14. 23. *Ibai.* 8. 20. *Gniomb.* 17. 11. *Eoin* 4. 22. *Hos.* 5. 11. *Foills.* 13. 12, 16, 17. *Jerem.* 8. 9.

III. An drong atá ag cur Peacaidh air bith a ngniomh, no ág altrumughadh Ainmíann air bith, faoi sgáil Shaoirse Chriosdaidhe, atáid thríd sin ag sgrios Crích an Tsaoirse Chriosdaidhe, eadhon air bheith dhúinn air ar dteasairgin o Láimh ar Naimhde, go ndeanamhoid Seirbheis don Tighearna gun Eagal, ann a Naomhthachd, agus a Bhfíréuntachd, ionta Láthair, re fad uile Liethe ar Mbeatha o.

o *Gala.* 5. 13. 1 *Phead.* 2. 16. 2 *Phead.* 2. 19. *Eoin* 8. 34. *Luc.* 1. 74, 75.

IV. Agus do bhrigh nach hé bu Rún do DHIA, go déanúmh ná Cumhachda a d'orduigh fesin, agus an Tsaoirse do choisín Críosd, a chéile dō sgrios, achd gó mbiodh siad ag congbhail suas, agus ag coimhead a chéile; Uime sin an drong a bhios, faoi sgáil Shaoirse Chriosdaidhe, ag cothaghadh an aghaidh Cumhachd Laghamhoil air bith, no-

anaghaidh. Gnáthughadh Laghamhoil an Chumhachda sin, cia aca is Cuinhachd Shaoghalta no Eaglasda, atáid ag cur anaghaidh Orduigh DHE p. Agus féudfar go Laghamhoil Daoine a tharruing go Cunntas agus a nleannainn le * Simachdadhaibh na Heaglaise q, agus le Cumhachd an Uachdarain Shaoghalta r, chionn bheith ag Craobhsgaoileadh a nleithide sin do Bharainhla, no ag Seasamh a nleithide sin do Dheanadais, sa tá a naghaidh Soluis Náduire, no a naghaidh Cinn Shoilleir an *Chreidiún Chriosdaidhe, mu Chreideamh, mu Adhradh, no mu Chaithreamhbeatha, no anaghaidh Cumhachd na Diaghachda; No fós a nleithide sin do Bharainhla no do Dheanadais mearachdacha, sa tá, ionna Nádur fein, no thaobh

p. Matt. 12. 25. i Phead. 2. 13, 14, 16. Romb. 13. o:rann 1, go nuig rann 9. Eabhr. 13. 17. q Romb. 1. 32. maille re 1 Cor. 5. 1, 5, 11, 13. 2 Eoin rann 10 agus II. 2 Tessal. 3. 14. agus 1 Tim. 6. 3, 4, 5. agus Titus 1. 10, 11, 13. agus Titus 3. 10, maille re Matt. 18. 15, 16, 17. 1 Tim. 1. 19, 10. Foills. 2. 2, 14, 15, 20. agus Foills. 3. 9. i Deut. 3. 6, go nuige: rann 12. Romb. 13. 3, 4, maille re 2 Eoin rann 10, agus rann 11. Esra 7. 23, 25, 26, 27, 28. Foills. 17. 12, 16, 17. Nehem. 13. 15, 17, 21, 22, 25, 30. 2 Riogh. 13. 5, 6, 9, 20, 21. 2 Seanchas 34. 33. agus Caibideal 15. rann 12, 13, 16. Dan. 3. 29. i Tim. 2. 1. 14j. 49. 23. Sechar. 13. 2, 3.

an Mhodh air a bhfuilid ga Ngeraobhsaoil eadh no ga Nseataimb, ag cur as don Tsiothchain agus don Riaghail an leith a muigh, do shuighthigh Críold san Eaglais f.

S na haité ceudna, atá ag q agus r.

C A I B. XXI.

Mu Adhradh Crabbhach, agus mu La na Sabbalde.

ATÁ Solus Náduire ag taisbeunadh gu bhfuil DIA ann aig a bhfuil Ard-Thighearnas, agus Uachdranachid oscionn na nuilidh, atá Maith, agus ag deanainh Maith do na huilidhibh, agus uime sin gur cóir, Eagalsan do bheith oirnn, a Ghrádhughadh, a Mholadh, Gairm air, Earbs as, agus Seirbheis a dheanamh dho, leis an Chroidhe uile, agus leis an Ánam uile, agus leis an Neart uile. Achd atá an Modh taitneamhach chum an DIA fior do Adhradh, air na ordughadh le DIA fein agus a Chríocha sin air na nsuighthiughadh, le na Thoil fhoill-sigite fein chum nach biodh Adhradh air na dheanamh dhó do reir Breathnughadh agus Cumadoireachid Dhaoiné,

† Iantleachdaibh.

a Romh. 1. 20. Gniomb. 17. 24. Salm 119. 68. Jerem. 10. 7. Salm 31. 23. agus Salm 18. 3. Romh. 10. 12. Salm 62. 8. Joshua 24. 14. Marc. 12. 33.

10 Cogaraibh an Aidhbhearsoir, faoi Shainh-
uighadhlaibh - faicsionnach ar bith, no air-
nhodh ar bith eile, nach bhfuil ordiúilte
san Scriptuir Naomhtha b.

b, Dent. 12. 32. Matt. 15. 9. Gniomb. 17. 25.
Matt. 4. 9, 10. Deut. 4. rann 15, go naige 20.
Exod. 20. 4, 5, 6. Colos. 2. 23.

II. Is cóir Adhradh Cráblithach a thabhairt
do DHIA, an Tathair, Ian Mac, agus an
Spiorad Naomh, agus dhosan ainhain c ;
ni hannd Ainglibh, do Naoimhlibh, nio do
Chréutuir ar bith eile d : Agus o Thuitim
an Duine, ni hannd a bhfeágmhuis Edir-
mheadhonthoir, no tríd Edirmheadhoin-
thoireachd neach air bith eile, achd Iosa
Críosd na zónár e.

c Matt. 4. 10, maille re Eoin 5. 23, agus
2 Cor. 13. 14. d Coloss. 2. 18. Foills. 19. 10.
Romb. 1. 25. e Eoin 14. 6. 1 Tim. 2. 5. Ephes.
2. 18. Coloss. 3. 17.

III. Air bheith don Urnuigh (maille-re
Buidheachas) na cuid áirid don Adhradh
Crábhthach f, atá DIA ga liarruidh air na
huile Dhaoinibh g ; agus a geoinne gu-
mbiodh sí taitneamhach, atá sí re na dean-
amh a Nainm an Mhic h, tré Congnáimh
an Spioraid i, do reir a Thoile k, le Tuigle,
Urram, Irisleachd, Dúthrachd, Creideamh,

f Philipp. 4. 6. g Salm 65. 2. h 1 Eoin 14.
13, 14. i Phead. 2. 5. i Romb. 8. 26. k 1 Eoin
5. 14.

Grádh, agus Buan-mhaireochduin *l*, agus a Gcánamhuin a thuigear, mas Urnuigh le Guth bhios ann *m*.

- l* Salm 47. 7. Seanmoir. 5. 1, 2. Eabhr. 12.
28. Geine. 18. 27. Seam. 5. 16. Seam. 1. 6, 7.
Merc 11. 24. Matt. 6. 12, 14, 15. Coloff. 4. 2.
Ephes. 6. 18. in *i Cor.* 14. 14.

IV. Is cóir Urnuigh do dheanamh air son Neithe Laghamhoil *n*, agus air son gach uile sheórsa Dhaoine, atá beó, no bhios beó na dhiaigh so *o*: Aclíd ni hainn air son na marbh *p*, no air son na druinge ma bhfuil fios, gun do pheacuigh siad, an Bpeacadh atá chum Bais *q*.

- n* i *Eoin* 5. 14. *o* i *Tim.* 2. 1, 2. *Eoin* 17.
20. 2 *Samu.* 7. 29. *Ruit* 4. 12. *p* 2 *Samu.* 12.
21, 22, 23, maille re *Luc.* 16. 25, 26. *Foill.* 14.
13. *q* i *Eoin* 5. 16.

V. Léughadh na Nfcriobtuir idhе le Heagal Diaghaidh *r*, Seanmoiriughadh fallain *s*, agus Eisteachd choguiseach, an Fhocail, ann á Nuimhlachd do DHIA, le Tuigse, Creideann, agus Urram *t*; Seinn Salma le Grás san Chroidhe *u*; agus mar an gcéadna, Fritheoladh ionchubhaidh agus Gabhail dhligheach na Nfacramuinteach a dorduigh Criosd *v*; atáid so uile na

- r* *Gnicmb.* 15. 21. *Foill.* 1. 3. *s* 2 *Tim.* 4. 2.
t *Seam.* 1. 22. *Gnicmb.* 10. 33. *Matt.* 13. 19.
Eabhr. 4. 2. *Isai.* 66. 2. *u* *Coloff.* 3. 16. *Ephes.*
5. 19. *Seam.* 5. 13.

lecodtcha do Adhradh Crábhthach gníthach
DE w : A thuileadh air Mionna x agus
Móide Crábhthach y, Trosgadh z agus
Buidheachas sholainanta, air
Chionfátha † sunnradhach a, † Faic shas
atá iona Naimsírbh agus san Litir.
iona Namannaibh fein; re na
Gníthughadh, air Mhodh Naomhtha, Crá-
bhthach b.

w Matt. 28. 19. i Cor. 11. 23, go nuig rann
29. Gniombh. 2. 42. x Deut. 6. 13. maille re
Nehem. 10. 29. y Isai. 19. 21. maille re
Seanmoir 5. 4, 5. z Joel 2. 12. Ester 4. 16.
Matt. 9. 15. i Cor. 7. 5. a Salm 107, go
biomlan. Ester 9. 22. b Eabhr. 12. 38. A

VI. Ni bhfuil Urnuighe no aonchuid eile
don Adhradh Crábhthach, air na Cheangal
anois faoi an Tsoisgeul, re háit air bith,
ann a bhfuil sé air na dheanamh, na gus a
bhfuil sé air na stiúbhrád, is ni mó atá sé
air na dheanamh ni is taitneamhaisghe dá
chaoibh c ; achd ati Adhradh re na dhean-
amh do DHIA ann sgach eunáite d, ann a
Spiorad agus a Bláfirinn e ; agus inar atá
ó re na dheanamh a Dteaghlaachaibh f, gach
Lá g ; agus ann an Diomhaireachd, le gach
aon air leth leis fein h ; aslamhluidh atá

c Eoin 4. 21. d Mala. 1. 11. i Tim. 2. 8;
Eoin 4. 23, 24. f Jerem. 10. 25. Dan. 6. 6, 7.
Job 1. 5. 2 Samu. 6. 18, 20. i Phead. 3. 7.
Gniombh. 10. 2. g. Matt. 6. 11. h Matt. 6. 6.
Ephes. 6. 18. 15

fé re' na dheanamh ni as solamainte, an siú Coimhthionolaibh follasacha, agus ní geoir dhóinn iad so do leigeádh thárruin, no do thréigsin, gu neainhchúramach, no grítoileoil, an tan atá DIA le na Fhocal no le na Fhreasdal ag gairm Dhaoiné da nionn saighe i.

i Isai. 56. 6, 7. Eabhr. 10. 25. Seanfhoc. 1
20, 21, 24. agus Caib. 8. rann 34. Gniomb. 13
42. Lhc. 4. 16. Gniomb. 2. 42.

VII. Mar atá o Lagh Náduire, gu mbgo generálta cuimhreann iomchubhaidh d'Aimsire air na chur air leth, chur Adhradh DHE; as amhlaidh, iona Fhocal le Aithine * Dhíreach, Mhóralta, Shior mhairthíonnach, atá ag Ceangal na nUIL Dhaoine, ann sgach linn, do ordúigh sé go sunnraichte, Aon Lá ann a Seachd, mar Shabbaid, a bheith air na Choiimheád Naomhtha dhó k; Agus bé so o Thosach ar Tsaothail, gu nuig Eiseirighe Chríosd, L déighíonnach na seachdánhuine : Agus do bhí sé, o Eiseirighe Chríosd, air na athar ughadh gus an Chéad Lá don Tseachd mhuijn l, da ngoirthear san Scriobtuir LA an TIGHEÁRNA m, agus atá sé ri mairtheochduin, go Deireadh an Tsaothail mar an Tsáibbaid Chríosdaidhe n.

k Exod. 20. 8, 10, 11. Isai. 56. 2, 4, 6, 7
l Geine. 2. 2, 3. i Cor. 16. 1, 2. Gniomb. 20. 7
m Feills. 1. 10. n Exod. 20. 8, 10, maille r
Matt. 5. 17, 18.

VIII. At-

VIII. Atá an Tsabboidse, an sin air a coimhead naomhtha do DHIA, an tan atá Dáoinne (tar léis doibh roimh láimh deas-ughaidh iomchubhajdh a dheanamh air a Ngroidhthe agus a Ngnothaigheadh saoghalta do chur ann Riaghail,) ni amhain, ag gabhail Támh naomhtha, re sad an Lá, o a Noibrighibh, o a Mbriathraibh, agus o a Nímuainteadhaibh fein, fathiomchioll a Ngnothuighéadh saoghalta agus a Naigher, achd mar an gcéadna, a caitheamh na húine sin go hiomlan, ann a Ngíomharthaibh Adhraidh Fhollus agus Dhíomhaire DE, agus ann an Dleasdanasaibh na Hégin agus na Trocaire p.

o Exod. 20. 8. Exod. 16. 23, 25, 26, 29, 30.
 Exod. 31. 15, 16, 17. Isai. 58. 13. Nebem. 13.
 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22. p Isai. 58. 13.
 Matt. 12. 1, go nuaig rann 13.

C A I B. XXII.

Mu Mbionnaibh agus Mbóidibh Laghambla.

I. **M**ionna Laghamhóil is cuid don Adhradh Crábhach iad a, ann a bhfuil air Chionfáth Ceart, an Tí a mhionnuigheas, go solaiminte ag gairm DHIA bheith mar Fhiaghnuis air a ní atá sé ag rádh, no ag gealladh ; agus chum Breith a thabhairt air, do reir Firinn no Bréig a mhionna b.

a Deut. 10. 20. b Exod. 20. 7. Lebhit. 19.12.
 2 Cor. 1. 23. 2 Seanch. 6. 22, 23.

II. A sé Ainm DHE amhain, a ní air an
geóir do Dhaeine Mionnughadh, agus ann
sin do dheanamh is cóir a ghnathughadh
le gach uile Eagal agus Urram naomhtha.^c
Uime sin is ní peacach agus gráineamhoil,
Mionna a thabhairt go diomhaoineach, no
go hobann, air an Ainm Ghlórmhar Uath-
bhásach sin; no Mionna a thabhairt idir air
einni air bith eile *d*. Gidheadh mar atá
Mionna, a Ccúisibh móra tromdha, .. air na
mbarantughadh le Focal DE fan Tiomna
Nuadh, amhuil is fan Tseintiomna *e*; as
amhluuidh is cóir Mionna Laghamhoil
do thabhairt, a chuirfear
f mar gcomhair. † d'ualach oruinn, ionna
nleithidibh sin do Chúis-
ibh, le Ughdarras Laghamhoil *f*.

c Deut. 6. 13. *d Exod.* 20. 7. *Jerem.* 5. 7.
Matt. 5. 34, 37. *Seam.* 5. 12. *e Eabhr.* 6. 16.
2 Cor. 1. 23. *Isai.* 65. 16. *f i Riogh.* 8. 31.
Nebem. 13. 25. *Efra.* 10. 5.

III. Gidh bé air bith neach do bheir
Mionna, is cóir dhó Truime Ghniomh
cómhtholomanta is sin do thabhairt go
hiomchubhaidh fa deara; agus iona
Mhionnaibh, gun ní air bith a chur roimhe,
achd ní ma bhfuil sé láindeimhin gur Fírinne
é *g*. Agus ni geóir do Dhuine air bith, é
féin do cheangal le Mionnaibh re ní air bith
achd ní atá maith agus ceart; agus ni ma
bhfuil sé féin ag creidsin gur maith agus
g Exod. 20. 7. *Jerem.* 4. 2.

ceart é ; agus ní, atá Coinas agus Rún aige a choimhlionadh b. Gidheadh is Peacadh, Mionna do dhiúltadh fathimchioll einní atá maith agus ceart, an tan do chuirfear sin d'uallach oruinn le Ughdarras Laghamhoil i.

h Geine. 24. 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9. i Aireamh. 5. 19, 21, Nehem. 5. 12. Exod. 22. 7, 8, 9, 10, 11.

IV. Is cóir Mionna do thabhairt ann a Seagh shioiller agus ghnáthach na Mbriathar, a bhféugimhuis † Atharrach Seagha, no † Taisg-Inntine k. Ni bhféud Mionna ar gceangal chum Peacadh do dheanamh ; achd an tan do bheirtear iad, ann a ní air bith nach bhfuil peacach, atáid ag ceangal Dhuine, re a ngcoimhlionadh, gé go bann le Caill dó féin l : Agus ní gcóir a mbriseadh ge go bann do Eiriceachairbh, agus do Ainreidmheachaibh a bliodh siad air na ntabhairt m.

† Saobhsheagh.
Seagh-dhubhalta.
† Seachnadh no Seachrod Inntine.

k Jerem. 4. 2. Salm. 24. 4. l i Samu. 25. 22, 32, 33, 34. Salm 15. 4. m Ezech. 17. 16, 18, 19. Josh. 9. 18, 19, maille re 2 Samu. 22. i.

V. Atá Nádúr na Móide agus Nádúr Mhionn-geallaide cosimhúil re a chéile, agus sann leis an Chúram Crabhthach. chéadna is

cóir a tabhairt, agus leis an Dílseachid chéadna is cóir a híocadh n.

n *Isai.* 19. 21. *Seanmoir.* 5. 4, 5, 6. *Salm* 61
8. *Salm* 66. 13, 14.

VI. Sann do DHIA ámhain, agus ní hanr do Chréutuir air bith, is cóir Móid do thabhairt o : Agus chum go mbiodh sí taitneamhach dhò, is cóir a tabhairt go toilcach, Chreideamh, agus o Choinsias ar Dleas dánais, air mhodh Buidheachais air son So char a bhfuaramar, no chum gó fuighimic a ní atá d'easbhaidh oruinn ; thríd so fó atámaoid gar cceangal féin ní is teinne i Dleasdanasaibh riachdánacha ; no re Neithibh eile, an méid, agus an fad, do fhéudfa siad congnamh a dheanamh leó go hiom chubhaidh p.

o *Salm* 76. 11. *Jerem.* 44. 25, 26. p *Deu.* 23. 21, 22, 23. *Salm* 50. 14. *Geine.* 28, 20, 21
22. i *Samu.* 1. 11. *Salm* 66. 13, 14. *Salm* 13:
2, 3, 4, 5.

VII. Ni gcóir do Dhuine air bith, Móid do thabhairt chum einní idir do dheanamh atá air na thoirineasg a Bhfocal DE, no bhacas Dleasdanas air bith atá air na áithí ann ; no einní ma nach bhfuil Geallamh a bith aige, air Comas dtaghail o DHIA c' choimhlionadh q. Agus da thaobh só a Móide Manachamhlà na Bpápanacha im

q *Gniomb.* 23. 12, 14. *Marc* 6. 26. *Aireamh*
30. 5, 8, 12, 13.

Bheatha † neainhphósda a choidch,
 mu Rhochduin adinhailte, agus † na Sior-
 Umhlachd riaghalta, comhfhada Oghdhachd.
 o bheith na Ngéimeadh do
 thuileadh Foirfidheachd, as gur Painteir-
 eadh chum Saobhchreideamh agus Peacadh
 iad, ann nach cóir do Chriosduigh air bith é
 féin do chur an fás r.

r Matt. 19. 11, 12. 1 Cor. 7. 2; 9. Epkej. 4.
 28. 1 Phead. 4. 2. 1 Cor. 7. 23..

C A I B. XXIII.

M'an Uachdaran Shaoghalta.

I. DÓ orduigh DIA (Ard-Thighearna,
 agus Riogh an Tsaoileadh uile)
 Uachdarain. Saoghalta fa Laimh, oscionn an
 Phobuil, chum a Ghloire féin,
 agus chum an Mhaith † Cum- † Puibligh.
 anta : agus chum na Criche so, Coitchionn.
 do Armuigh sé iad le Comas
 an Chloidheamh chum Tearmunn agus Meis-
 neach don drong atá Maith, agus chum.
 Dioghaltas air luchd deanaidh Uilc a.

a Romh. 13. 1, 2, 3, 4. 1 Phead. 2. 13, 14.

II. As Laghamhoil do Chroisduighibh:
 Oifig Uachdaraine a ghabhail, agus a cur a-
 ngníomh, an tan do ghairmear chuige sin
 iad b ; agus iona Maraíglughadh, mar is-
 cóir dhoibh bheith go háirid ag congphail.

b Seanfhoc. 8. 15, 16. Romh. 13. 1, 2, 3, 4..

suas Diaghachd, Comhthrom, agus Siothchain, do réir Reachdaibh fallana gach Státa c, as amhluidh chum na Críche sin, féudfuid go laghainhoil aónaís fan Tiomna Nuadh, Cogadh do dheanainh, air Adhbhar-aibh cearta agus riachdanacha d.

c *Salm.* 2. 10, 11, 12. i *Tim.* 2. 2. *Salm.* 82. 3, 4. 2 *Samu.* 23. 3. i *Phead.* 2. 13. d *Luc.* 3. 14. *Romb.* 13. 4. *Matt.* 8. 9, 10. *Gniomb.* 10. 1, 2. *Foill.* 17. 14, 16.

III. Ni gcóir don Uachdaran Shaoghalta, Fritheoladh an Fhocaill agus na Nicramainteadh, no Comis Eochrachà Rioghachd Neainha, a ghabhail chuige féin e : gidh-eadh ati Ughdarras aige, agus a fé a Dhileaf-danas, Cúram a ghabhail go mbi Aonachd agus Siothcháin air na ngecoimhead san Eaglais, go mbi Firinn DE air a coimhead fiorghlan agus ionlan, go mbi Blaispheim agus Eiriceachd air na nfigosg, go mbi gach uile Thruailleadh agus Mhiodhghnáthughadh ann an Adhradh no ann an *Diossuiplinn air na mbacadh no air na nleafughadh, agus go mbi uile Oirdionnansaidh DHE go hiomchubhaidh air na nsuidhiughadh, air na mfritheoladh, agus air na ntabh-

e 2 *Seanch.* 26. 18, maille re *Matt.* 18. 17. agus *Matt.* 16. 19. i *Cor.* 12. 28, 29 *Ephes.* 4. 11, 12. i *Cor.* 4. 1, 2. *Romb.* 10. 15 *Eabhr.* 5. 4;

airt

airt fa deara f. Agus chum na Críche so, atá Coinas aige Seannaidh do ghairim, bheith a lathair ionnta, agus Cúram a ghabhail go mbí gach einni a chríochnuighear ionnta, do réir Inntin DE g.

f *Isai.* 49. 23. *Salm* 122. 9. *Efra* 7. 23, 25, 26, 27, 28. *Lebhit.* 24. 16. *Deut.* 13. 5, 6, 12. 2 *Riogh.* 18. 4. 1 *Seanch.* 13. rann 1, go nuige rann 9. 2 *Riogh.* 23. o rann 1, go nuige rann 26. 2 *Seanch.* 34. 33. 2 *Seanch.* 15. 12, 13. g 2 *Seanch.* 19. 8, 9, 10, 11. 2 *Seanch.* *Caibideal* 29. agus *Caibideal* 30. *Matt.* 2. 4, 5.

IV. A sé Dleásdána an Phóbuil Ur-nuighe do dhéanainh air son Uachdaran-aibh h, Onoir do thábhait da Mbpearfunaibh i, Cios agus Dlighidh eile do dhíol doibh k, bheith freagrach da Naitheantaibh laghamhla, agus faoi Uimhlachd da Nugh-darras air son Coinsias l. Ni bhfuil Neimh-chreideamh no Difir a Gcreideamh, ag deanamh Ughdarras cheart agus laghainhoil an Uachdaraíne neamhthabhabhdach, no ag saoradh an Phobuil o a Numhlachd dhlighteach dhó. m; Ni o nach bhfuil Oifigeacha Eag-lasda air na mhfuasgladh n; agus as lugh a má sin atá Coinas no Uachdranachd aig an

h *L Tim.* 2. 1, 2. i i *Phead.* 2. 17. k *Romb.* 13. 6, 7. l *Romb.* 13. 5. *Tit.* 3. 1. m i *Phead.* 2. 13, 14, 16. n *Romb.* 13. 1. i *Riogh.* 2. 35. *Gniomb.* 25. 9, 10, 11. 2 *Phead.* 2. 1, 10, 11. *Jud.* rann 8, 9, 10, 11.

Phípa os a ngcionn iona Ndúthchadhlaibh, no oscionn einneach da Mpobul ; agus as lugha na sin uile atá Comas aige, a Ndúth-aigheadh, no a Nanma, do thabhairt uatha, ma mheasfas esin gur Eiricigh iad, no faoi Leithsgeul air bith eile o.

o 2 *Tessal.* 2. 4. *Foilf.* 13. 15, 16, 17.

C A I B. XXIV.

Mu Phosadh, agus Dhealugbadh.

I. **A** Tá an Bpósadh édir aon Fhear agus aon Bhean : agus ni nlaghaimhoil go mbí san aon Aimsir, tuileadh is aon Bhean-phósda aig an Fhear, no tuileadh is aon Fhear pósda ris an Mhnaoi a.

a *Geine.* 2. 24. *Matt.* 19. 5, 6. *Seansfhoc.* 2

17.

II. Do bliú an Bpósadh air na ordughadlachum comhchuidiughadh an Flir agus na Mná pósda araon b, chum Cinneas an Chinnidh Daonna le Sliochd laghamhoil, agus Cinneas na Heaglaise le Siol naomhtha c agus chum Neamhghloine do bhacadh d.

b *Geine.* 2. 18. c *Malachi* 2. 15. d *1 Cor.* 7

2, 9.

III. As laghamhoil do gach séorsa Dhaoini bheith air na impósadh, da naithne le tuigsi aontughadhl re Pósadhli e : Gidheadh as dleas

e *Eabhr.* 13. 4. *1 Tim.* 4, 3. *1 Cor.* 7. 36, 37

38. *Geine.* 24. 57, 58.

danach

danach do Chríofduidhibh Pósadh amháin san Tighearna f : Agus uime sin ni geoir dhoibhsin atá ag admhail an Fhíor-Chreidimh aithleasuigthe, Pósadh do dheanamh i e Ain-creidimheachaibh, re Pápanachaibh, no re Luchd Iodhóladhraidh eile : Ni mó is cóir dhoibhsin atá Diaghaidh bheith air na ngeuingreadh go neamhchomhthromach, le Pósadh do dheanamh riúsan atá go hionchomharthaighthé Aindiaghaidh iona Mbeatha, no atá ag seasamh Eiriceachda damnamhla g.

f 1 Cor. 7. 39. g Geine. 34. 14. Exod. 34. 16. Deut. 7. 3, 4. i Riogh. 11. 4. Nehem. 13. 25, 26, 27. Malachi 2. 11, 12. 2 Cor. 6. 14.

IV. Ni geoir don Phósadh bheith an taobh a stigh, do Chéimeadh Dáimhe Coimhfhola, no Cleamhnuis, atá air na ntoirmearsg san Fhocal h : ni mó fhéudfas na Pósaidhe colnacha sin bheith air na ndeanamh laghamhoil a bhfeasda le Lagh air bith Dhuine, no le Aontughadh na Bpáirtidhe, air chor as go bhféud an aitimsin a Mbeatha do chaitheatnigh maille re a chéile mar Fhear agus mar Mhnaoi phósda i. Ni bhféud an Fear einneach a phósadh do Chinneach a Mhná, ní is dlúithe dhó thaobh Fola, na fhéudfas sé da Chinneach féin ; no an Bhean einneach a

h Lebbit. Caibideal 18, go biomlan. 1 Cor. 5. i Amos 2. 7. i Marc 6. 18, Lebbit. 18. 24, 25, 26, 27, 28.

phósadh do Chinneach a Fir, ni is dlúithe dh thaobh Fola na fhéudfas sí da Cinneach féin *k.*

k *Lebbit.* 20. 19, 20, 21.

V. Adhaltranas no † Stríop- † *Diolanas* achas do níotar an diaigh Comh-cheangail réitigh, air bheith dhó air na fhoillsiughadh roimh an Phósadh, atá fir ag tabhairt Adhbhar ceart don Phártidh neimhchiontach an Ceoimhcheangal réitigh do sgaoileadh *l.* Ann a Ceúis Adháltranais an diaigh Pósaíd as laghamhoil don Pháirtidh neimhchiontach, Dealughadh a thagradh agus dfaghail *m*: agus an diaigh Deiligh-idh, neach eile do phósadh, amhuiil mar g-biodh an Pháirtidh atá ciontach marbh *n.*

l *Matt.* 1. 18, 19, 20. **m** *Matt.* 5. 31, 32.
n *Matt.* 19. 9. *Romb.* 7. 2, 3.

VI. Ge tá an Truaillidheachd sin san Duine as gur hullamh leis bheith ag shreadh Riastrua chum an aitim sin do chur o a chéile go neimhdehligheach, a chuir DIA re a chéile san Phósadh, gidheadh ni bhfuil ni air bith achd Adhaltranas, no an Tréigeadh dioth rasach sin nach féidir a leatughadh aii mhodh air bith, leis an Eaglais, no leis an Uachdaran Shaoghalta, na Adhbhar diong imbalta chum Ceangal an Phósaíd d'fuaing-ladh *o*; agus ainn so do dheanamh, sann aii Mhodh follas agus riaghailteach is cóir dor

o *Matt.* 19. 8, 9. 1 *Cor.* 7. 15. *Matt.* 19. 6. **Chúi**

Chúis dul air a haghaidh ; agus gun an aitim a imbuin sí, dfagbhail ga Ntoil agus ga Méin éin, iona Ngcúis féin p.

p *Dent.* 24. 1, 2, 3, 4.

C A I B. XXV.

Man Eaglais.

AN Eaglais Chaiteoiliceach no Uilechoitcheann, tá Neamhfhaicfionach, atá sí air a déanáin fúas, don Airamh iomlan sin na Ndaoine Taghta, do hí, atá, no a bhios air na ntidéan a naon faoi Chríosd, a Ceann ; agus a sí Céile, Corp, gus Iomlaine an Tí atá ag lionadh na nuillí ann sna huilidhibh a.

a *Ephes.* 1. 10, 22, 23. *Ephes.* 5. 23, 27, 32.
Coloss. 1. 18.

I. An Eaglais Fhaicfionnach, atá mar an céadna Caiteoiliceach no Uilechoitcheann faoi an Tsoisígeul gun í ceangailte re aon hineach, mar do bhi sí roinhe faoi an agh, atá sí air a déanamh suas dhiobhsín ille air feadh an Domhain, atá ag admhail in Fhíorchreidimh b, agus da Ngclann c ; agus a sí Ríoghachd an Tighearna Iosa

b *1 Cor.* 1. 2. *1 Cor.* 12. 12, 13. *Salm* 2. 8.
2 Cor. 7. 9. *Romb.* 15. 9, 10, 11, 12. c *1 Cor.* 14. *Gniomb.* 2. 39. *Esek.* 16. 20, 21. *Romb.* 1. 16. *Geine.* 3. 15. *Geine.* 17. 7.

Criosd *d*, Tigh agus Teaghlaach DHE *e*, agus ni bhfeidir idir an taobh a muigh dhiu righ-ionn go gnáthuigthe air Sláinte *f*.

d Matt. 13. 47. Isai. 9. 7. e Ephes. 2. 19. Ephes. 3. 15. f Gniomb. 2. 47.

III. Don Eaglais Chaiteoiliceach Fhaic-sionnach so, thug Criosd an Mhiniosdralachd, Oracail, agus Oirdionnanfaidh DHE, chum na Naoimh a thionál agus a dheanamh foirfe, san Bheathasa, go Deireadh an Tsaoghal; agus atá sé le iá Láthair, agus le na Spiorad, do réir a Gheallaimh, ga ndeanamh éifeachdach chuige sin *g*.

g 1 Cor. 12. 28. Ephes. 4. 11, 12, 13. Matt. 28. 19, 20. Isai. 59. 21.

IV. Do bhí an Eaglais Chaitliceachfa aii uairibh ni B'faic-sionnuighe, agus air uairibh ni bu Neamhfhaic-sionnuighe *h*: Agus Eag-laiseadh air leith, tá na Mbuill di, atáic Glan ní is mó no ni is lugha, do réir mai atá Teagasc an Tsoisgeil air na theagascad agus air na ghabhail, na Hoirdionnanfaidl air na mfritheoladh, agus Adhradh follas ai: na dheanainh le ní is mó no le ni is lugha de Ghlainne ionta *i*.

h Romb. 11. 3, 4. Foills. 12. 6, 14. i Foills. Caibideal 2. agus Caibideal 3. 2 Cor. 5. 6, 7.

V. Féudfuidh ma Heaglaiseadh as glain faoi Neamb teachd faoi Chumasg agu
Earroic

Earroid *k* : agus do chlaon Eaglaiseadh égin air a nais comhmór as go dtág siad bheith na Neaglaiseadh do Chríosd, agus dfás siad na Nsineagoga don Aidhbhirseoir *l*. Gidheadh bithidh do ghná air Thalamh, Eaglais re Adhradh a dheanainh do DHIA, do réir a Thoile *m*.

k i Cor. 13. 12. *Foills.* Caibideat 2. agus Caibideal 3. *Matt.* 13. 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 47. 1 *Foills.* 18. 2. *Romb.* 11. 18, 19, 20, 21, 22. m *Matt.* 16. 18. *Salm* 72. 17. *Salm* 102. 28. *Matt.* 28. 19, 20.

VI. Ni bhfuil Ceann air bith eile aig an Eaglais achd an Tighearna Iosa Críosd *n*. Ni nó fhéudfas Pápa na Róimhe bheith na Cheann di ann a Seagh air bith, achd a sé an Santicríosd sin, Duine in an Pheacaidh, agus † an Damnuighe. Mac † na Sgriosa, atá ga rdughadh féin ann san Eaglais, an aghaidh Chríosd, agus an aghaidh na nuilidh da goirthear DIA *o*.

n Coloss. 1. 18. Ephes. 1. 22. o *Matt.* 23. 8, 10. 2 *Tessal.* 2. 3, 4, 8, 9. *Foills.* 13. 6.

CAIB. XXVI.

Mu Chomhchomunn na Naomh.

A Tá aig na huile Naoimh, † do † a d'aonulghadh. hluthchuireadh re Iosa

Criosd a Ngceanin le na Spiorad agus le Creideamh, Comhchomunn ris iona Ghrás-aibh, iona Fhlannasaibh, iona Bhás, iona Eiseirigh, agus iona Ghloír *a* : Agus air bleith dhoibh air nua ndlúthchur re a chéile ann a Ngrádh, atá Comhchomunn aca a Ngibhtibh agus a Ngráifaibh a chéile *b*, agus atá dfiachaibh orra na Dleasdanasa follas agus diomhaire sin do dheanamh, a bhíos chum Maith a chéile, ar aon san Duine an leith a stigh agus san Duine an leith a muigh *c*.

a 1 Eoin 1. 3. Ephes. 3. 16, 17, 18, 19. Eoin 1. 16. Ephes. 2. 5, 6. Philip. 3. 10. Romb. 6. 5 6. 2 Tim. 2. 12. *b* Ephes. 4. 15, 16. 1 Cor. 12 7. 1 Cor. 3. 21, 22, 23. Coloss. 2. 19. *c* 1 Tess. 5. 11, 14. Romb. 1. 11, 12, 14. 1 Eoin 3. 16 17, 18. Gala. 6. 10.

II. Atá dfiachaibh air an drong atá n Naoimh thaobh Admhala, Companas agu Comhchomunn naomhtha do chongbhlaiil suas ann an Adhradh DHE, agus ann a gcoimh lionadh gach Seirbhé + ata chum cur- Spioradalta eile, *+ le suas a cheile. a bhféud siad Mait

Spioradalta a chéile chur air aghaidh *d*; agus mar an gceadair ann a bheith ag deanamh Fuasgláidh a chéile, a neithibh an leith a muigh, do rí i Ngcoimais agus a Nriachdanais fa leith. Ag mar bheir DIA Fáth iomchubhlaidh seach atá an Ceomhchomunnfa re na chongbh

d Eabhr. 10. 24, 25. Gniomb. 2. 42, 4 Ust. 2. 3. 1 Cor. 11. 20.

riúsan uile atá a náit air bith ag gairin air
Ainnm an Tighearna Iosa e.

e *Gniomb.* 2. 44, 45. i *Eoin* 3. 17. 2 *Cor.*
Caib. 8, agus *Caib.* 9. *Gniomb.* 11. 29, 30.

III. Ni bhfuil an Ceomhchomunnfa atá
aig na Naoimh re Criosd, ga ndeanainh air
chor air bith na nluchd-comhpáirt do Shubh-
staint a Dhiadhachd, no air mhodh air bith a
gcoimeas do Chirosd ; agus is Mídhaghaidh
agus Blaispheimeach, eunchuid diobh sin do
rádh f. Ni mó atá a Ngomhchomunn re a
chéile mar Naoimh, ag fuatgladh no ag
lughdughadh an Chóir atá aig gach Duine
air a Mhaoin, agus air na neithibh atá air a
Sheilbh g.

f *Coloss.* 1. 18, 19. i *Cor.* 8. 6. *Isai.* 42. 8.
i *Tim.* 6. 15, 16. *Salm* 45. 7. *maille re Eabhr.*
i. 8, 9. g *Exod.* 20. 15. *Epkes.* 4. 28. *Gniomb.*
5. 4.

C A I B. XXVII.

Mn. na Sacramaintibh.

I. **A**TÁ Sácramainteadhá ns Ngcomhartha-
dha agus na Niéula naonaitha air
Choimhcheangal na Ngrás a, air na nérdugh-
ádh go neimhmeadhonach le DIA b, chum
Criosd agus a Shochaire do thaisbeunadh ;

a *Romb.* 4. 11. *Geine.* 17. 7, 10. b *Matt.*
28. 19. i *Cor.* 11. 23.

agus chum ar Gcóir air, do dhaingniughadh *c*; chum mar an gcéadna Eidirdhealadh foilleir do chur edir an drong a bhuineas don Eaglais, agus an chuid eile don Tsaoghal *d*; agus chum a ngceangal go solaimanta re Seirbheis DE a Gcriosd, do réir Fhocail *e*.

c 1 Cor. 10. 16. 1 Cor. 11. 25, 26. Gala. 3. 27. *d* Romb. 15. 8. Exod. 12. 48. Geine. 34. 14. *e* Romb. 6. 3, 4. 1 Cor. 10. 16, 21.

II. Atá ann sgach Sácramaint Dáimh Spioradalta, no Aonadh Sácramsinteoil, edir an Ccomhartha agus a Ní atá air na choimhthughadh leis, agus da thaobh *f*, atá Ainmeanna agus Toradh an dara aoin, air na ainmniughadh air an aon eile *f*.

f Geine. 17. 10. Matt. 26. 27, 28. Tit. 3. 5.

III. An Grás atá air na * thabhairt seachad tríd na Sáctamaintibh; no ionnta, air na ngnáthughadh go ceart, ni bhfuil sé air na thabhairt dúinn bhrigh Cmmhachd air bith atá ionnta; ni mór atá Eifeachd

† a nearbha. Sácramainte, † ceangailte re Diaghaidheachd no re Rún an

tí atá ga frithcoladh *g*; achd re Obair an Spioraid *h*, agus re Focal an Orduighidh, ann a bhfuil Geallamh air Sochair don drong a ghabhas chuca i go hiomchubhaidh, agus Aithne fós atá ag tabhairt Ugh-darrais dúinn a ngnathughadh *i*.

g Romb. 2. 28, 29. 1 Phead. 1. 21. *h* Matt. 3. 11. 1 Cor. 12. 13. i Matt. 26. 27, 28. Matt. 28. 19, 20.

IV. Atá dá Shácrámaint amháin air na nórduighadh le ar Dtighearna Iosa Criosd san Tsoisgeul, eadhon, Baisteadh agus Suipeir an Tighearna ; Agus ni geóir a haon diobh so do Fhritheoladh le neach air bith achd Minisdeir an Fhocail, atá go Laghamhoil air na Ordughadh *k*.

k Matt. 28. 19. 1 Cor. 11. 10, 23. 1 Cor. 4. 1. Eabhr. 5. 4.

V. Thaobh na neithe Spioradalta do bhí air na ngciallughadh agus air na ntabhaírt le Sácrámaintibh an Tseintiomna, bionunn Brígh dhoibh is do Shácrámaintibh an Tiomna Nuaidhe *l*.

1 1 Cor. 10. 1, 2, 3, 4.

C A I B. XXVIII.

M'an Bhaisdeadh.

I. **A**N Baisteadh is Sácrámaint an Tiomna Nuaidhe é, air na ordughadh le Iosa Criosd *a*, ni amhain chun an tí do-bhaisdear, a ghabhail a stigh go solamanta don Eaglais Fhaicsionnach *b*; achd mar an gcéadna go mbiodh sé dhó na Chomhartha agus na Shéul, air Coimhcheangal na Ngrás *c*, air a shuidhiughadh a Gcriosd *d*, air an Aithgheineamhúin *e*, air Maitheamh-

a Matt. 28. 19. b 1 Cor. 12. 13. c Romb. 4. 11. maille re Coloss. 2. 11, 12. d Gala. 3. 27. Romb. 6. 5. e Tit. 3. 5.

nias Peacaidhe f, agus air é bheith air ná thabhairt suas do DHIA trid Iosa Críosd, chum gluasachd a Nuaidheachd Beatha g. Agus atá an Tsácrámaintse tre Ordugh Chríosd féin re na congphail air mánruinnionna Eaglais, go nuige Deireadh an Tsaoghsail b.

f Marc 1. 4. g Remb. 6. 3, 4. h Matt. 28. 19, 20.

II. A sé is Elemeint an leith a muigh, re na ghnáthughadh san Tsácrámaintse, an Tuisge; leis a bhfuil an tí do bhaistear, re na bhaisteadh a Nainm an Athar, an Mhic, agus an Spioraid Naomh, le Minisdeir an Tsoisgeil air na ghairín go laghamhoil chuige sin i.

i Matt. 3. 11. Eoin 1. 33. Matt. 28. 19, 20.

III. Ni bhféudhmoil an tí do bhaistear a Thúmadh san Uisge; achd atá an Baisdeadh air na fhritheoládh go ceart le Uisge a dhórtadh, no a chrothadh air k.

k Eabhr. 9. 10, 19, 20, 21, 22. Gniomb. 24. Gniomb. 16. 33. Marc 7. 4.

IV. Ni hiad amháin an drong atá cheana ag adinhail Creidimh a Gcríosd, agus Umhachda dhó is cóir a Bhaisteadh l, achd mar an gcéadna Naoidheana thig o Pháraintibh atá araon, no einneach dhiobh, ag creidfin m.

l Marc 16. 15, 16. Gniomb. 8. 37, 38. m Geine. 17. 7, 9. maille re Gala. 3. 9, 14. agus Coloss. 2. 11, 12 agus Gniomb. 2. 38, 39. agus Remb. 4. 11, 12. i Cor. 7. 14. Matt. 28. 19. Marc 10. 13, 14, 15, 16. Luc. 18. 15. V.

V. Ge gur mór an Bpeacadh Dímeas a lheanamh air an Orduinnse no a leigeadh horuinn *n*, gidheadh ni bhfuil Grás agus Sláinte, air na ngceangal ris, comhdhoith-healuighthe as nach féud einneach bheith iir na Aithgheineamhuin no air na Shàbhail-dh iona fheugmhuis *o*; no as go bhfuil each einneach do bhaistear, air na Aithgheineamhuin gun amharus *p*.

*n Luc. 7. 30. maille re Exod. 4. 24, 25, 26.
Romb. 4. 11. Gniomb. 10. 2, 4, 22. 31, 45,
17. p Gniomb. 8. 13, 23.*

VI. Ni bhfuil Eifeachd an Bhaifdidh ceangailte ris an Mhionuidfin D'aimsire ann bhfuil sé air na fhritheoladh *q*, achd gidheadh tre gnáthughadh ceart an Orduinse, ití an Grás do ghealladh, ni amhaín air ia thairgse, achd do ríreadh air na thabhairt eachad leis an Spiorad Naoinh, don drong ma thángadar go Haois, no mas Naoidh-aná iad,) da mbuin an Grás sin, do réir Coinhaire Thoile DHE féin, iona Am orluigthe *r*.

*q Eoin 3. 5, 8. r Gala. 3. 27. Tit. 3. 5.
Epkes. 5. 25, 26. Gniomb. 2. 38, 41.*

VII. Ni bhfuil Sácráimaint an Bhaifdidh e na fritheoladh achd aon Uair do neach air bith *s*.

t Tit. 3. 5.

C A I R. XXIX.

Mu Shuipeir an Tighearna.

I. **D**O Orduigh ar Dtighearna Ios: Críosd san Oidhche ionar bhraith eadh é, Sácrامaint a Chuirp agus Fhola da ngoirthear, SUIPEIR an TIGHEARNA re na gnathughadh iona Eaglais go inuig Deireadh an Tsaothail, chum Cuimhniughadh gnáth-mhairthionnaach air ar Iobairt sin de fein, iona Bhás; chum a huili Shochaire do shéulughadh do na Fiorchreid mheachaibh; chum a Mbeathughadh agus a Ngéinneas Spioradalta annsan, chum tuil eadh Ceangail orra ann sna húile Dhleas danasaibh agus riú, a dhlighthear dhó uatha agus chum bheith i na Bann agus na Geallaingníghe air a Ngcomhchomunn risin, agus re a chéile, mar Bhuill a Chuirp Dhiomhairfin.

a i Cor. 11. 23, 24, 25, 26. i Cor. 10. 16.
17, 21. i Cor. 12. 13.

II. Ann san Tlácrainaintse ni bhfuil Críosd air na ofraileadh suas da Athair, no Fior-Iobairt air bith air na dheanamh idir, chum Maitheamhnas Peacaidh na Mbeo no na Marbh b; áchd amháin, Cuimhniughadh air an aon ofraileadh sin de séin, † Chrais. a rinn sé fein, air an † Chrann-Chéusúighe éunuair amháin;

b Eabhr. 9. 22, 25, 26, 28.

agus

gus offrail Spioradalta gach uile Mholaidh tá ionar Ccomas a thabhairt do DHIA, air l'hon sin c : Air chor as go bhfuil Iobairt phápanach na Haifrin (mar a deirid rí a) g deanamh Eugcoir ro-fhuadhdmhar, d'aon odhbairt Chríosd, an taon Réidhreach sin ir son uile Pheacaidhíbh na Ndaoine aghta d.

c i Cor. 11. 24, 25, 26. Matt. 26. 26, 27.
Eabhr. 7. 23, 24, 27. Eabhr. 10. 11, 12, 14,
8.

III. Ann san Orduinnsé, do órduigh, an ighearna Iosa da Mhinisreibh, Focal an Ordúighidh do thaisbeutnadh da Phobul, Jrnuighe do dheanamh, agus Elementeinteadha n Arain agus an Fhiona do bheannughadh, gus thrid sin a ngcur air leith o Fhoghamh gnáthach, chum Foghnamh naomhia ; agus an Taran do ghlacadh, agus do hriseadh, an Cupan do ghlacadh, agus iad fein ag comunnughadh mar an gcéud-a) iad so araon do thabhairt don Luchdomunnuighidh e ; achd gun a ntabhairt o neach air bith nach bhfuil an sin a láthair in Choimhthionol f.

e Matt. 26. 27, 28. agus Marc 14. 22, 3, 24. agus Luc. 22. 19, 20. maille re i Cor. 1. 23, 24, 25, 26. f Gniomb. 20. 7. i Cor. 1. 20.

IV. Aifriona diomhair, no gabhail na Sá-maintse le Sagairt no le einneach eile na aonar

aonar g, agus mar an gcéadna an Cupan de chongnihail air ais on Phobul b, Adhradh : dheanamh do na Helemeintibh, a ntógbhai a náird no a niomchradh ma gcuairt chun Adhradh dhoibh, agus a ntalgadh chun Fóghnainh Crábhthach air bith bhios Daoin ag cur rompa, atáid iad so uile conctrardh: do Nádúr na Sácrámaintse, agus D'órdugl Chríosd i.

¶g 1 Cor. 10. 6. h Marc 14. 23. 1 Cor. 11. 25, 26, 27, 28, 29. i Matt. 15. 9.

V. Na Helemeinteadha an leith a muig san Tsaícrámaintse, air na ngeur air leith g hiomchubhaidh chun na Féighnaibh a dói duigh Chríosd, atá an Dáimh sin aca ríft air na chéufadh, as go naimníghtear ia air uairibh, go fior, gidheadh sann go Saícrámainteoil amhain, le Aininnibh na neith atáid ag taisbeunadh, éadhon Chuirp ag Fola Chríosd k, ge táid thaobh a Nsubhstaint agus a Náduire ag fantuin do ghná na Nara agus na Mhfíon amháin, agus go fior inar d bhi siad roimhe l.

k Matt. 26. 26, 27, 28. l 1 Cor. 11. 26, 28. Matt. 26. 29.

VI. An Teagascg sin atá * ag cur roimh e bhfuil Subhstaint a Narain agus an Fhici air atharrughadh go Subhstaint Cuirp ag Fola Chríosd (ní da ngoirtthear go coi chionn, Transubstansiasion) tre Coisregead Sagairt, no air mhodh air bith eile, atá sé anha.

mháin an aghaidh an Scriptuir, achd fós an ghaidh Riasuin agus Tuigse chumanta, agus g cur as do Nídur na Sáramaint, agus nár an gcéadna do bhí agus atá sé na Adhphar do iomadh Saobhchrábhadh agus odholadhradh fhuadhmhartha m.

*m Gniomh. 3. 21. maille re i Cor. II. 24,
25, 26. Luc. 24. 6, 39.*

VII. An tan atá Luchd-coimunnúighidh lomchubhaidh ag gabhail san leith a muigh, na Helemeinteadha faicsiohnachas, ann san Tscramaintse n, atáid an sin mar an gcéadna an leith a stigh tríd Creidimh, go sior iugus do ríreadh, gidheadh ni hainn go Feólnhír agus go Corpordha, achd go Spioradalta, ag gabhail agus ag beathughadh a Naninnanna air Chriosd agus uile Shóchairibh a Bháis : Air bheith do Chorp agus Dfuil Chriosd san am sin, ni hann a láthair go Corpordha nó go Feólmhar faoi an Aran agus an Fhíon, nó ionrta, no maille riú, achd gidheadh a láthair do Chreideamh na Gcreidmheacha ann san Orduinnse, comhfhior, achd sann go Spioradalta, is atá na Helemeinteadha féin a láthair da Ngcéadfaidhíbh Corpordha an leith a muigh o.

n i Cor. II. 28. o i Cor. 10. 16.

VIII. Ge go ngabh Daoine aineólach agus aingidh na Helemeinteadha an leith a muigh san Tscramaintse, gidheadh ni bhfuilid ag gabhail an ní aata air na Chiallughadh leó ; achd

achd le a nteachd da hionnsuidhe go neamh-
iomchubhaidh, atáid ciontach do Chorp agus
Dfuiil an Tighearna chum an Daimnuighe
fein. Uime sin mar as neimhiomchubhaidh
na huile Dhaoine aineolacha agus neimh-
dhiagháidh air Comhchomunn risin do
mhealtuin, as amhluidh ni airigh iad air
Bórd an Tighearna ; agus an théadh do
mhairfeas siad mar sin, ni bhféud siad,
gun Pheacadh mór an aghaidh Chríost, na
Díomhaireadha naomhthasa do ghabhail p,
nó bheith air na nleigeadh da nionnsuidhe q.

p 1 Cor. 11. 27, 28, 29. 2 Cor. 6. 14, 15.

16. q 1 Cor. 5. 6, 7, 13. 2 Tessal. 3. 6, 14,
15. Matt. 7. 6.

C A I B. XXX.

Mu Smachdadhaibh na Heaglaisc.

I. **D**O orduigh an Tighearna Iosa, mar
Riogh agus Cheann na Heaglaise,
* Riaghailteachd innte, ann Láimhibh Oifig-
eacha Eaglasda, eídirdhealuigthe o Nuach-
daran Shaoghalta a.

a. Isai. 9. 7. 1 Tim. 5. 17. 1 Tessal. 5. 12.
Gniomb. 20. 17, 28. Eabhr. 13. 7, 17, 24.
1 Cor. 12. 28. Matt. 28. 18, 19, 20.

II. Ris na Hoifigeachaibhse atá Eochracha
na Ríoghachd Neamhdha air a nearbsa ; agus
da thaoibh so atá Comas aca Peacaidh do
chongmhail, nó do Mhaitheamh, fa leith :

an Ríoghachd úd do dhruideadh an aghaidh
na Ndaoine neainhaithrigheach, leis an
Fhocal agus le Smachdadhaibh Eaglasda
raon; agus a fósgadh do Pheacachaibh aith-
righeach, le Miniosdráalachd an Tsoisgeil,
nuigle fuasgladh o Smachdadhaibh Eaglasda,
nár do iarras an Chúis b.

b Matt. 16. 19. Matt. 18. 17, 18. Eoin 20
21, 22, 23. 2 Cor. 2. 6, 7, 8.

III. Atá Smachdaidh Eaglasda féudhmoil
chum Bráithre oilbheimeacha do thabhairt
uir a nais agus do chosnadh; chum sgá do
chur air Dhaoinibh eile o a nainhuil sin do
Dilbheimidh; chum an Láibhin sin leis a
bhfédir an Taos uile a thruailleadh, do ghlan-
adh aimach; chum Onoir Chríosd, agus
Admhail naomhtha an Tsoisgeil do shaoradh;
chum Fearg DHE do chonginail air a
nais, a dhfeudfadh tuitim go ceartbhreathach
uir an Eglais, ma sé is go bhfuilingeadh siad
Choimhcheangáilian agus Séula an Choimh-
cheangail sin, bheith air na míodhnaomh-
hughadh le Luchd-oilbheim fhollus agus
onchomharthaighthe c.

c 1. Cor. caib. 5, go biomlán. 1 Tim. 5. 20.
Matt. 7. 6. 1 Tim. 1. 20. 1 Cor. 11. 27, go
leireadh an Chaibidil: maille re Jud. rann 23.

IV. Chum go rigte ni is fearr air na
Criosao, atá Oifigeacha na Heaglaise re dul
uir a naghaidh le Earoil, le Druideadh amach

o Shácrámaint Suípeire an Tighearna re seal
 agus le † Teilgeadh amach
 † Carn-Eaglaise. o Choimhchomunn n
 Excommunication. Heaglaisé, do réir Nádú
 na Cionta, agus Tuilltion
 nas an Chiontaigh d.

d 1 Tessal. 5. 12. 2 Tessal. 3. 6, 14, 15
 1 Cor. 5. 4, 5, 13. Matt. 18. 17. Tit. 3. 10.

C A I B. XXXI.

Mu Sheanaidbibb, agus Ard-Chomharlaibb.

I. **C**hum go mbiodh an Eaglais ni is fear
 air a Ríaghlaigh, agus ni is mó aí
 * a cur suas, as cóir na Coimhthionaladh
 síu do bheith ann da ngoirthear go coitchion
 Seanaidh agus Ard-Chomharladha a.

a Gniomb. 15. 2, 4, 6.

II. Mar fhéudfas Uachdarain Saoghalta
 go laghamhoil, Seanadh do Mhinitdridl
 agus do Dhaoine iomchubhaidh eile, d
 ghairm chum dul a Geomhairle riú, m
 Gnothaighibh an Chreidimh b; as amhluid
 ma bhíos na Huachdarain Saoghalta i
 Naimhde follasa don Eaglais, féudfuid
 Minisdridh Chriosd diobh féin bhrígh
 Noifige, níodh iadsan maille re Daoinibh ion.

b Isai. 49. 23. 1 Tim. 2. 1, 2. 2 Seanch. 1
 8, 9, 10, 11. 2 Seanch. Caibideal 29, ag
 Caibideal 30, go biomlan. Matt. 2. 4,
 Seanfhoc. 11. 14.

chubhaid

chubhaidh eile, air bheith dhoibh Comas
dfaghail o a Neaglaisibh, comhdhalughadh
re a cheile iona nleithidibh sin do Choimh-
chionioladha c.

c Gniomb. 15. 2, 4, 22, 23, 25.

III. Buinidh do Sheanadhaibh agus Dárd-
Chomharlaibh go Miniodralta Connspoid-
adha Creidimh agus Ceildean Coisfaid
éitiughadh ; Riaghailleadha agus Seólaidh
lo chur sios chum Adhradh follas DE, agus
Riaghailteachd na Heaglaiie ; Cáfoideadh
a Ceáisibh Droichfhritheolaidh déisteachd,
agus go Húghdarrach a ntabhairt go Crieh :
Agus mì sé is gó bhfuil na Förduighe agus
na Breatha so, do réir Focal DE, as cóir
úbhail riú le Hurram agus le Humhlachd ;
nì amháin air son à Ngcoimhfhreagradh ris
in Fhocal, achd mar aon gceudna air son an
Chumhachd leir rinneadh iad, bhrigh gur
Ordúinn le DIA é, air na ordughadh chuige
sin iona Fhocal d.

d Gniomb. 15. 15, 19, 24, 27, 28, 29, 30,
31. Gniomb. 16. 4. Mair. 18. 17, 18, 19, 20.

IV. Féudfuidh na huile Sheanaidh no
Ard-Chomhárladha, o Aimsiribh na Nab-
dal, mas uilechoitcheanna iad, no ma is
lughá, dul air Mearachd ; agus do chuaidh
móran diobh air Mearachd : Uime sin nì
gesir Riaghail Creidimh no Deanadais a
dheanamh dhiobh, achd as cóir a ngnáth-
ughadh

ughadh mar Chuidiughadh ionta so araon e.

e Ephes. 2. 20. Gniomb. 17. 11. 1 Cor. 2. 5.
2 Cor. 1. 24.

V. Ni bhfuil Seanaidh no Ard-Chomh-
arladha re einni do láimhsíughadh no
do chríochnúighadh, achd ní
† Eaglasta. † a bhuineas don Éaglais :
agus ni bhfuilid i cre beantain
re Cúisibh Saogalta * an Státa choitehinn,
muna hainn mar le Hiartas umhal a Ceúisibh
áirid, no le l a Ngéomhairle chum Toil-
iughadh don Choinsias, ma ghairmear chuige
sin iad leis an Uachdaran Shaoghalta f.

f Luc. 12. 13, 14. Eoin 18. 36.

CAIB. XXXII.

*Mu Staid Dhaoine an diaigh Báis, agus
mu Eiseirighe na Marbh.*

I. A Tá Cuipr Dhaoine an diaigh Báis ag
tilleadh chum Uír, agus ag faicsin
Truaillidheachd ; achd air bheith da Nan-
mannaibh (nach fuigh Bás
† Sibhisteint. agus nach coidil) * † Seaf-
mhuidheachd neamhbháf-
mhur do bheith aca, atáid air ball ag tilleadh
dionnsuigh DE do thug uaidhē é b. Air
bheith do Anmanniaibh na Bhsireunacha, an
sin air na ndeanamh foirse ann Naomh-

a Geine. 3. 19. Gniomb. 13. 36. b Luc. 23.
43. Seanmor. 12. 7.

thachd,

thachd, atáid air na ngabhaile a stigh chum
na Neámháibh is áirde, ann a bhfuilid ag
faicsin Gnáis DE ann a Solus agus ann a
Glóir, ag feitheamh re Lan-Shaoirse a
Ngeuirp c : Agus atá Anmanna na Naingidh
air na nteilgeadh a Nítrionn, far a bhfan
fiad ann a Bpiantaibh agus an Dorchadas
iomalach, air na ngleitheadh chum Breith-
camhias an Láe Mhóir d. A thuileadh air
an dá Aite so, do Anmannaibh air na nscar-
thadh re a Neorpaibh, ni bhfuil an Scriope-
tuir ag admhail Ait air bith eile.

c Eabhr. 12. 23. 2 Cor. 5. 1, 6, 8. Philipp. 1.
23. maille re Gniomb. 3. 21. agus Ephes. 4. 10..
d Luc. 16. 23, 24. Gniomb. 1. 25. Jud. rann 6,
agus 7. 1 Phead. 3. 19.

II. Ni bhfuigh iadsan do gheabhtiar beo
san Lá Dhéighionach Bás, achd bithidh air a
Natharrughadh e : agus bithidh na Mairbh
aile air na ndúsgadh suas, leis na Corpaibh
céadna, agus ní hann le Corpaibh air bith-
aile, ge gur hann le atharrach.

Buaidheadh, agus bithidh na Cuirpse arís air na ngeur re a Nan-
nanuaibh go siorruidhe f. + Cail.

e 1 Tessal. 4. 17. 1 Cor. 15. 51, 52. f. 70.
9, 26, 27. 1 Cor. 15. 42, 43, 44.

III. Bithidh Cuirp na Neinnfhíreunacha
air na ndúsgadh suas le Cumhachd Chriost-
hum Easonoir ; agus Cuirp na Bhfíreunacha-
ir na dísígadh suas le na Spiorad chuit.

102   *Admhail an Chreidimh.*
Onoir, agus air na ndeanamh comhchof-
mhuiil re na Chorp Glórmhar fein g.
g *Gniomb.* 24. 15. *Eoin* 5. 28, 29. *I Cor.* 15.
43. Philip. 3. 21..

C A I B. XXXIII.

Mán Bhreitheamhna Dheigbionach.

I. **D**O orduigh DIA La ann a dtabhair
fé Breith air an Tsaothal a Cceartas,
le Iosa Críosd *a*, da dtug an Tathair
gach uile Chomas agus Bhreitheamhnus *b*.
Agus ann san La sin, bheirthear Breith, ni
amháin air na Hainglibh a thuit o a ngead
Staid *c*, achd mar an gcéadna thig na huile
Dhaoine a lathair Chathire Bhreitheamhnuis
Críosd, chum Cunntas do thabhairt uatha
iona Nsmuaintighibh, iona Mhriathraibh,
agus iona Ngiomharthaibh ; agus chuim go
bhfuigheadh siad do réir na rinneadh leó san
Cholann, mas Maith no Olc *d*.

a Gniomb. 17. 31. *b Eoin* 5. 22, 27. *c I Cor.*
6. 3. Jud. rann 6. 2 Phead. 2. 4. *d 2 Cor. 5.*
10. Ecclef. 12. 14. *Romh.* 2. 16. *Rom.* 14. 10.
12. Matt. 12. 36, 37.

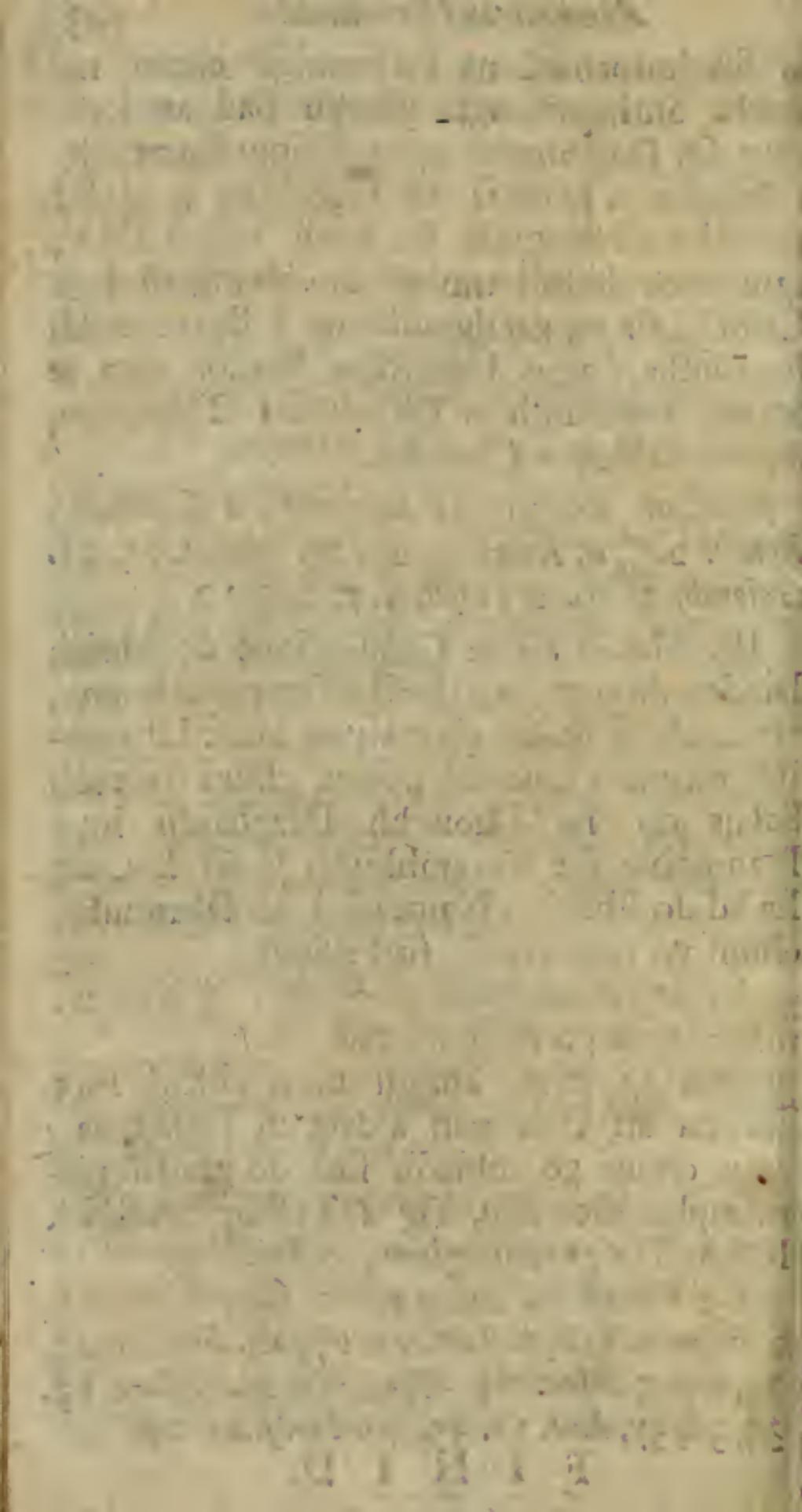
II. **A** si an Chríoch mán dorduigh DIA
an La so, Foillsughadh Glóire a Thrócaire
ann an Sláinte Shíoruidhe na Ndaoine Tagh-
ta ; agus Glóire a Cheartais ann an Dam-
nadh na druinge, rer chuireadh cúl, ai
drong sin atá aingidh agus easumhal. Oi

an sin imleochaid na Fireunuiugh chum na Beatha Suthainn, agus gheabh siad an Iom-laine sin Daoibhneas agus Dfionnfhuaradh, a thiucfas o Láthair an Tighearna : Achd bithidh na Haingidh, do nach aithne DIA, agus nach bhfuil umhal do Shoisgeul Iosa Críosd, air na nteilgeadh ann a Bpianntaibh siorruidhe, agus bheirthear Peanus orra le Sgrios shiorruidh o Láthair an Tighearna, agus o Ghlóir a Chumhachd e.

e Matt. 25. 31, go deireadh an Chaibidil.
Romb. 2. 5, 6. Romb. 9. 22, 23. Matt. 25. 21.
Gniomb. 3. 19. 2 Tessal. 1. 7, 8, 9, 10.

III. Mar is áil le Críosd sinne do bheith láindeimhin go inbí La Breitheamhnais ann, araon chum sgá do chur air na huile Dhaoinibh roimh Pheacaidh ; agus chum túileadh Sólais do na Daoinibh Diaghaidh iona Nainhghar f : As amhluuidh is áil leis, an La úd do bheith a Nainbhfiós do Daoinibh, chum go ngerothadh siad diobh gach uile † Neamhchúram Fheól- † Shocair. mhar, agus go mbiodh siad do ghnáth ag faire, bhrígh nach bhfuil Fios aca cia an Uair ann a dtig an Tighearna ; agus chum go mbiodh siad do ghnáth ull-mhaichte do rádh, Tig a THIGHEARNA IOSA, Tig go baithgbear, AMEN g.

f 2 Phead. 3. 11, 14. 2 Cor. 5. 10, 11.
2 Tessal. 1. 5, 6, 7. Luc. 21. 27, 28. Romb. 8. 23,
24, 25. g Matt. 24. 36, 42, 43, 44. Marc 13.
35, 36, 37. Luc. 12. 35, 36. Foills. 22. 20.

A N

CATAICHIOSM FOIRLEATHAN,

No an LEABHAR CEASTNUIGHE
IS MÓ ;

Air an do Réitigh air ttús COIMH-
THONOL na ÑDIAGHAIREADH,
aig NIARMHOINISTER ann
SASGAN :

Leis an Daontuigh ARD-SEANADH
EAGLAISE na HALBANN, chuin
a bheith na Chuid égin, do Choimb-
réitigh Creidimh, edir Eaglaisibh
CHRIOSD annsna Tri Rioghachd-
aibh.

Air na Chlódhbhualadh (a nois an
Chéad uair) aig DUINEUDUIN, le
Oighreachaibh *Aindrea Aindearsoin*, a
Mbliaghan ar Dtighearna MDCCXIV.

A C T
O F T H E
G E N E R A L A S S E M B L Y
Approving of the Larger
Catechism.

THe General Assembly, having exactly examined
 and seriously considered the Larger Cate-
 chism, agreed upon by the Assembly of Divine
 fitting at Westm ster, with Assistance of Commis-
 sioners from thi Kink, Copies thereof being printed
 and sent to Presbyteries for the more exact Trial
 thereof, and publick Intimation being frequentl
 made in this Assembly, that every one that had an
 Doubts or Objections upon it, might put them in
 D to find upon due Examination thereof, That th
 said Catechism is agreeable to the Word of GOD
 and in nothing contrary to the received Doctrine
 Worship, Discipline and Government of this Kink
 a necessary Part of the intended Uniformity in Re-
 ligion, and a rich Treasure for increasing of Know-
 ledge among the People of GOD : And therefor
 the Assembly, as they bless the L O R D, that so ex-
 cellent a Catechism is prepared, so they approve t l
 same as a Part of Uniformity ; agreeing for the
 Part, that it be a common Catechism for the three
 Kingdoms, and a Directory for Catechising such as
 have made some Proficiency in the Knowledge
 the Grounds of Religion.

A. KER.

AD

A N
CATAICHIOSM
FOIRLEATHAN,

No an LEABHAR CEASTNUIGHE IS
M6 ;

Air an do Réitigh air attús COIMH-
THONOL na NDIAGHAIREADH, aig
NIARMHOINISTER ann *S A S G A N :*

Leis an Daontuigh ARD-SEANADH
EAGLAISE na HALBANN, chum a
bheith na Chuid éigin, de Choimhréitigh
Creidimh, edir Eaglaifibh CHRIOSD
annsna Trí Rioghachdaibh.

Ceisd i. **C**rénd i Ard-Chrioch Aírid an
Duine ?

Freagradh. A sí Ard-Chrioch Aírid an
Duine DIA a ghlorughadh a,
agus a lán-mhealtuin go suthain b.

a Romb. II. 36. I Cor. 10. 31. b Salm 73.
24, go deireadh an Tsaiml. Eoin 17. 21, 22, 23.

C. 2. Crénd iad na neithe sin atá ag tais-
cineadh go Joilleir go bhfuil DIA ann?

F. Atá an Solus Nádurdha féin tá san
Duine,

Duine, agus Oibrighe DE, ag taisbeineadh go soilleir go bhfuil DIA an c : áchd a siad Fhocal agus a Spiorad amháin, atá ag foill-siughadh DHE go diongmhalta agus go héifeachdach do Dhaoinibh chum a Nísláinte d.

c *Romh.* 1. 19, 20. *Salm* 19. 1, 2, 3. *Gniomb.* 17. 28. d *Cor.* 2. 9, 10. *2 Tim.* 3. 15, 16, 17. *Isai.* 59. 21.

C. 3. Créud é Focal DE ?

F. A siad Scriobtuiridhe Naomhthí an Tseintiomna agus an Tiomna Nuaidhe Focal DE e, an taon Riaghail Creidimh agus Umhlachda f.

e *2 Tim.* 3. 16. 2 *Phead.* 1. 19, 20, 21. f *Eph.* 2. 20. *Foillj.* 22. 18, 19. *Isai.* 8. 20. *Luc.* 18. 29, 31. *Gala.* 1. 8, 9. *2 Tim.* 3. 15, 16, 17.

C. 4. Créud iad na neithe atá ag soilleiriughadh, gur hiad na Scriobtuiridhe Focal DE ?

F. Atáid na Scriobtuiridhe féin ag soilleiriughadh gur hiad Focal DE, tríd a Mór-dhachd g, a Mhfíoraghlaíne h, Coimhréite gach Cuid dioblh re a chéile i, an Chrioch gus an bhfuil siad uile, eadhon, an Uile Ghlóir a thabhairt do DHIA k ; agus mar an gceádna tríd a Níslus agus a Ngcumhachd chum Peacacha * do thabhairt faoi Mhoth-

g *Hof.* 8. 12. *1 Cor.* 2. 6, 7, 13. *Salm* 119. 18, 129. h *Salm* 12. 6. *Salm* 119. 140. i *Gniomb.* 10. 43. *Gniomb.* 26. 22. k *Romh.* 3. 19. 27. ughadh.

ighadh agus do iompodh, chum Comhfhurachd a thabhairt do Chreidmheachaibh, gus * a ngeur suas chum Sláinte 1 : achd sé Spiorad DE amhláin, ag deanaính Fiaghniúise tre na Scriobtuiribh agus leó, ann a Gcroidhe Dhuine, atá comasach air a láinbhí, achdughadh gur hiad Focal DE féin m.

1 *Gniomb.* 18. 28. *Eabhr.* 4. 12. *Seam.* 1. 18. *Palm* 19. 7, 8, 9. *Romb.* 15. 4. *Gniomb.* 20. 32. n *Eoin* 16. 13, 14. 1 *Eoin* 2. 20, 27. *Eoin* 20. 11.

C. 5. Créud atá na Scriobtuiridhe ag teagaisg go háirid?

F. Atáid na Scriobtuiridhe ag teagaisg go háirid, na neithe is coir don Duine a chreidim mu DHIA, agus na Dleasdanasa ata DIA ag iarruidh air an Duine n.

n 2 *Tim.* 1. 13.

C. 6. Creud atá na Scriobtuiridhe ag foillseadh mu DHIA?

F. Atáid na Scriobtuiridhe ag foillseadh mu DHIA, créud é DIA o, Pearsuin na DIADHACHD p, Orduighe DE q, agus Coimhitionadh na Nórduighe sin r.

o *Eabhr.* 11. 6. p 1 *Eoin* 5. 7. q *Gniomb.* 15. 14, 15, 18. r *Gniomb.* 4. 27, 28.

C. 7. Créud é DIA?

F. DIA is Spiorad é f, ann féin agus deín Neimhchriochnuigheach ann a Mbiocht,

s *Eoin* 4. 24. t *Exod.* 3. 14. *Job* 11. 7, 8, 9.

ann a Nglóir *u*, ann a Nsonas *w*, agus ann
a Niomlaine *x*; Uiledhiongmhalta *y*, Bioth
bhuan *z*, Neamhchilaochlaidheach *a*, * nacl
fèdfir go hiomlan a thuigsin *b*, Uilelithair
each *c*, Uilechumhachdach *d*, Uilfhiol
rach *e*, Roighlic *f*, Ronaomh *g*, Roicheirt
bhreathach *h*, Rothrocaireach agus Ròghrái
mhur, Fadfhuilngtheach, agus Iomlán *i*
Mhaitheas agus Dfírinne *j*.

u Gniomb. 7. 2. *w* 1 Tim. 6. 15. *x* Mat
5. 48. *y* Geine. 17. 1. *z* Salm 90. 2. *a* Mal.
6. Seam. 1. 17. *b* 1 Riogh. 8. 27. *c* Salm 139
orann 1, go rann 14. *d* Foills. 4. 8. *e* Eabb.
4. 13. Salm 147. 5. *f* Romb. 16. 27. *g* Isai. 1
3. Foills. 15. 4. *h* Deut. 32. 4. *i* Exod. 34. 6

C. 8. An bhfuilid tuile Dée ann achd Aon

F. Ni bhfuil ann achd Aon aimhain, a
DIA Beó Fior *k*.

k Deut. 6. 4. 1 Cor. 8. 4, 6. Jerem. 10. 10

C. 9. Cia lion Pearsa atá san DIADI
ACHD?

F. Atáid Tri Pearsa san DIADHACHÍ
an Tathair, an Mac, agus an Spiorad Naom
agus an Triarsa is Aon DIA Fior Biothbhui
iad, d'aon Nádúr, coim
† na bhuineas meas a Neumhachd agus
do gach Pearsa Nglóir, ge go bhfuil Eidi
fa leith. dhealadh thaobh † a Mbu
dhibh Pearsunta *l*.

1 1 Eoin 5. 7. Matt. 3. 16, 17. Matt. 2
19. 2 Cor. 13. 14. Eoin 10. 30.

C. 10. Crénd iad Buaidheadha Pearfunta an riariar Pearfa san DIADHACHD ?

F. Buinidh fa leth don Athair an Mac a heineamhuin *m*, agus don Mhac bheith air na gheineamhuin leis an Athair *n*, agus don spiorad Naomh teachid on Athair agus on Mhac o uile Bhiothbhuanachd *o*.

*m Eabhr. 1. 5, 6, 8. n Eoin 1. 14, 18.
Eoin 15. 26. Gala. 4. 6.*

C. 11. Cia as is foilleir go bhfuil an Mac agus an Spiorad Naomh na NDIA, coimhmeas is an Athair ?

F. Atáid na Scriobtuiridhe ag seilleiriughadh go bhfuil an Mac agus an Spiorad Naomh na NDIA, coimhmeas ris an Athair, e bheith ag tabhairt doibh

na Hainmeanna *p*, † na †no, agus ag ainm-

Buaidheadha *q*, na viughadh orra.

Hoibrighe *r*, agus an Fadhradh fin a bhuipeas do DHIA aithíin *s*.

*p Isai. 6. 3, 5, 8, maille re Eoin 12. 41,
agus Gniomh. 28. 25. q Eoin 5. 20. Gniomh.
5. 3, 4. r Cor. 2. 10, 11. s Coloss. 1. 16. Geine. 1. 2.
Matt. 28. 19. t Cor. 13. 14.*

C. 12. Crénd iad Ordinigh DE ?

F. A siad Orduigh DE Gniomha glie, saor, agus naomhitha, do Chomhairle a Thoile *t*, le ndo romhorduigh se go neamh-chlaochlaideach, o uile Bhiothbhuanachd,

*t Ephes. 1. 9. Romb. 11. 33. Romb. 9. 14,
15, 18.*

chum a Ghloire fein, gach cinni atá tárla
 + san Tsaoghalsá u, go
 + ann a Naimsír. háirid mu Ainglibh agus
 Dhaoinibh.

*u Ephes. 1. 4, 11. Romb. 9. 22, 23. Saln
 33. 11.*

C. 13. Créud sin a dorduigh **DIA** go háiri
 mu Ainglibb agus Dhaoinibh?

F. Do thagh **DIA** le Ordugh Siorruidh
 neamhchlaochlaidheach, o a Shaor-Ghrád
 fein, chum Cliú a Ghrás Glórmhar (re beiti
 air na dheanamh follus a Nam iomchubh-
 aidh) cuid do na Haingil chum Glóire w
 agus do thagh sé ann a Geriosd cuid di
 Dhaoine chum na Beatha Suthain agus chun
 Meadhoinibh na Beatha sin x; Agus ma
 an goéudna, do réir à Chomas Ard-Uach
 darach, agus Comhairle neamhschréadaigheal
 a Thoile (leis a bhfuil se ag leigeadh Fhabhú
 amach no ga chongmhail air ais inar is ái
 leis) do leig se teachad agus do romhord
 uigh sé an chuid eile chum Eafonoir agus
 Feirg, re na ndtabhaint orra air ion
 Mbpeaceaideh chum Cliú Glóire a Cheartais)

w 1 Tim. 5. 21. x Ephes. 1. 4, 5, 6. 2 Tess.
 2. 13, 14. y Romb. 9. 17, 18, 21, 22. Matt. 11
 25, 26. z Tim. 2. 20. fud rann 4: 1 Phean
 2. 8.

C. 14. Cionnas atá **DIA** ag cur a Ordugh
 eadb a ngníomh?

F. Atá **DIA** ag cur a Ordughheadh
 ngn oiml

ngniomh ann a Noibrighibh an Chruthaighidh, agus an Fhreasdail, do réir a Roimh-Eólas † nach: † neimhmlícall-féud dul a inearachd, agus *luigheach*. Comhairle shaor agus neamh-chlaochladhach a Thoile fein.

2. Epbes. I. II.

C. 15. Créud i Óbair an Chruthaighidh?

F. A si sin Obair an Chruthaighidh, leirinn DIA san Tóilach, do Neimhni, le Focal a-Chuimhachda, an Saoghal agus na huile Neithe atá ann, air a shon féin, a náine Sé Láethe, agus iad uile ro-mhaith.

a *Geine. caibideal* 1, go *biomlan*. Eabhr. II.

3. Seanfhoc. 16. 4.

C. 16. Cionnas do chruthaigh DIA na Haingil?

F. Do chruthaigh DIA na Haingil uile b, na Nspiorada c, Neamhíbhálinhur d, Naomhtha e, ag tabhairt barr ann a Neólas f, Cumhachdacha ann a Neart g, chum Aithantasán do chur a ngniomh, gus Ainmsín do mholadh h, † *Sochlaoch-chd* gidheadh † *Claochladh-ladbach*.

b *Coloss. I. 16.* c *Salm 104. 4.* d *Matt. 2. 30.* e *Matt. 25. 31.* f *2 Samu. 14. 17.* g *Att. 24. 36.* h *Salm 103. 20,*
i. *I. 12 Phead. 2. 4.*

C. 17. Cionnas do chruthaigh DIA an náine?

F. An diaigh do DHIA na hùile Chrétuireadh eile a dheanainh, do chruthaigh sé an Duine Fear agus Bean *k*, do dhealbh sé Corp an Fhir do Uir na Talmhann *l*, agus Corp na Mna do Aína an Fhir *m*, agus do chuir sé ionnta Anmanna Beódhá, Riasunta, agus Neamhbhásinhur *n*, do rinn sé iad do réin Ioinhaigh séin *o*, ann a Neólas *p*, Fireuntachd agus Naomhthachd *q*, air bheith do Lagl DHE aca scriobhtha iona Ngéroidhibh *r* agus Comas da choimhlionadh *s*, maille *t* Uachdranachd oscionu na Gciséutuireadh *u*, gidheadh do fhéadfadh siad tuitim *v*.

k Geine. 1. 27. *l* Geine. 2. 7. *m* Geine. 2. 22. *n* Geine. 2. 7, maille re Job 35. 11, agus Seanmoir. 12. 7, agus Matt. 10. 28, agus Lui 23. 43. *o* Geine. 1. 27. *p* Coloff. 3. 10. *q* Ephe. 4. 24. *r* Romh. 2. 14, 15. *s* Seanmoir. 7. 29. *t* Geine. 1. 28. *u* Geine. 3. 6. Seanmoir. 7. 29.

C. 18. Crénd iad Oibrighe Freasdail DE?

F. A. siad Oibrighe Freasdail DE go bhfu sé go Ronaomhtha *w*, go Roighlic *x*, agus go Rochumhachdach ag Coimhead *y*, agus a Riaghlaadh, na nuile Chrétuireadh *z*, go Nisiabhradh uile agus a nuile Guiomharth fós *a*; chum a Ghloire féin.

w Salm 145. 17. *x* Salm 104. 24. Ibai. 2. 29. *y* Eabhr. 1. 3. *z* Salm 103. 19. a Mat 10. 29, 30, 31. Geine. 45. 7. *b* Romh. 11. 31. Ibai. 63. 14.

C. 19. Crénd é Freasdail DE tbaobbh n
Naingeal *g*

E. D

F. Do shuiling DIA le na Fhreasdal [cuid égin do na Haingil a thuitim ann a Bpeacadh agus ann. Damnadh, go toileoil agus gun aca teachd uaidhe a bhfeasd c; air bheith dhó ag cuimsiughadh agus ag riaghlaadh so agus a Mbpeacaidh uile, chum a Ghloire féin d; agus do dhaingnigh sé an chuid eile dhiobh ann Naomhthachd agus Sonas e, ag deanaídh Foghnaimh dhiobh uile f, mar is áil leis, ann a Fritheoladh a Chumhachda, a Thrócaire, agus a Cheartais g.

c *Jud rann 6. 2 Phead. 2. 4. Eabhr. 2. 16. Eoin 8. 44. d Job 1. 12. Mait. 8. 31. e 1 Tim. 5. 21. Marc 8. 30. Eabhr. 12. 22. f Salm 104. 4. g 2 Riogh. 19. 35. Eabhr. 1. 14.*

C. 20. Géud bu Fhreasdal DE ann, thaobh an Duine, san Staid ann do chruthaigheadh é?

F. Bé Freasdal DE thaobh an Duine sam Staid ann do chruthaigheadh é, gur shuidhigheadh é ann a Bpárrdas; go dórduighheadh dhó, sin do dheasughadh; go dtugadh dhó Comas ithidh do Thoradh na Talmhann h; gur chuireadh na Créutuireadha fa na Uachdranachd i; agus go dórduighheadh an Bpósadh chum a Chuidighe k; go dtug sé dhó Comhchoimunn ris féin l; go dórduigheadh an Tsabbaid m; gur rinneadh Coimhcheangal Beatha ris air Chumhnai.

h *Geine. 2. 8, 15, 16. i Geine. 1. 28. k Geine. 2. 18. l Geine. 1, 26, 27, 28. Geine. 3, 8. m Geine. 2. 37.*

go dtugadh sé iona Phearsa féin Umbhach
Tomlaí Shíorbhuan do DHIA *n*, ní air *ai*
raibh Cráobh na Beatha mar Chomharth
Daingnighe *o*; agus gur thoirmisgeadh cinn
ithe do Chraobh Eolais an Mháith; agu
Uile faoi Phainneachas Báis *p*.

n Gala. 3. 12. Romh. 10. 5. o Geine. 2. 9
p Geine. 2. 17.

C. 21. *An dfan an Duine san chéad Staic
sin ann do chruthaigh DIA é?*

F. Air bheith dar gceád Sinnsearaibh air na
mhágabhall go Saoirse a Ntoile féin, do bhris
siad Aithne DHE, tre Buaidhreadh an Aidh-
bhírfeoir, san Mheas toirmisgthe ithe, agus
thrid sin do thuiteadar o Staid na Neimh-
chiontachd ann do chruthaigheadh iad *q*.

q Geine. 3. 6, 7, 8, 13. Seanmoir. 7. 29.
2 Cor. 11. 3.

C. 22. *An do thuit an Cinneadh Daonna uile
ann san chéad Sheachran sin?*

F. Air bheith don Choimhcheangal air
na dheanamh re *Adhamh* mar
† *Puibhligh*. Dhuine † Coitcheann, ni amháin
air a shon féin; achd fós eir son
a Shlicchd, an Cinneadh Daonna uile do
tháinig a nuas uaidhe tre Geineolughadh
gnáthuigte *r* do pheacuigh siad annsan,
agus do thuit siad maille ris, ann san chéad
Sheachran *ad f*.

*r Gniomb. 17. 26. s Geine. 2. 16, 17, maille
e Romh. 5. 12, go náige rann 20, agus i Cor.
25. 21, 22. C. 23.*

C. 23. Créud an Staid ann dtug an Leagadh sin an Cinneadh Daonna?

F. Do thug an Leagadh úd an Cinneadh Daonna go Staid Peacaidh agus Truaighe.

t Romb. 5. 12. Romb. 3. 23.

C. 24. Créud é Peacadh?

F. A sé an Peacadh

+ Easbhadh air bith o
bheith do réir Lagh air   + Dítbhéite air
bith DHE a thug sé mar   bith re Lagh
Riaghail don Chréutuir   air bith DHE, &c.
Riasunta, no Bríscadh air bith air an Lagh
sin.

u i Eoin 3. 4. Gala. 3. 10, 12.

C. 25. Créud é Peac'huidheadh na Staide sin ann do thuit an Duine?

F. A sé Peac'huidheadh na Staide sin ann do thuit an Duine, Cionta chéad Pheacaidh Adhaimh w, Easbhadh na Fireuntachd sin ann do chruthaigheadh &, agus Truallidh-eachd a Náduir, tre a bhfuil sé air na dheanamh go tur neimhioin chubhaidh, neainchomfasach, agus conntrardhach, do gach einni atá Maith go Spioradalta, agus go hiomlan air aomadh chum an uile Olc, agus sin do ghnáth x; da ngoirthear go coitchionn Peacadh Gein, agus o a bhfaill na huile Pheacadh Gníomhtha ag teachd y.

w Romb. 5. 12, 19. x Romb. 3. 10, go nuig rann 20. Ephes. 2. 1, 2, 3. Romb. 5. 6. Romb. 8. 7, 8. Geine. 6. 5. y Seám. 1. 14, 15. Matt. 15. 19.

C. 26.

C. 26. Cionnas atá an Peacadhb Gein air na iomchradh o ar Ccéad Sinnsearaibh d'ionnsuighe a Nsliochd?

F. Atá an Peacadhb Gein air na iomchradh o ar Ccéad Sinnsearaibh d'ionnsuighe a Nsliochd, tre Geineolughadh Nádurdha, air chor as go bhfuil a lion is atá ag teachd uatha air an-déigh so, air na ngeineamhuin agus air na mbreath ann a Bpeacadhb z.

z Salm 51. 5. Job 14. 4. Job 15. 14. Eoin 3. 6.

C. 27. Créud Truaigbe a thughadh tríd an Leagadh sin air an Chinneadh Daonna?

F. Thug an Leagadh úd air an Chinneadh Daonna Caill a Ncomhchomuinn re DIA a, a Dhioindha agus a Mhállachd, air chor as a thaobh Náduir gur Clann na Feirge sinn b, agus Daorthráillidh don Aidhbhirtseoir c, agus go bliféudfar ann a Ceeartas, gach uile Pheanus san Tsaoghalsa, agus san Tsaogháil atá re teachd, a thabhairt ortuinn d.

a Geine. 3. 8, 10, 24. b Ephes. 2. 2, 3.
c 2 Tim. 2. 26. d Geine. 2. 17. Caoi Jerem. 3. 39. Romb. 6. 23. Mairt. 25. 41, 46. Jud rann 7.

C. 28. Créud iad Peanuisidh an Pheacaidh san Tsaoghalsa?

F. Atáid Peanuisidh an Pheacaidh sat Tsaoghalsa, cuid diobh a dtaoibh a stígh, eadhon Daille Intinne e, Tuigse neimhchéillidh.

e Ephes. 4. 11. 8. f Romb. 1. 28. 10. 8.

Mealltoireachdachumhachdacha *g*, Cruas Croidhe *b*, Uathbhás Coguisce *i*, agus Mianna gráinéamhla *k*; agus cuid eile dhiobh a dtaoibh a muigh, eadhon Mallachd DHE air na Créutuireadha air ar soinne *l*, agus na huile Uile eile atá ag tárla dháinín ionar Geórpaibh, Ainmnibh, Maoin, Dáimhibh, agus Gnothuighibh *m*, agus maille riú so an Bás féin *n*.

g 2 Tessal. 2. 11. h Romb. 2. 5. i Isai. 33.

14. Geine. 4. 13. Mātt. 27. 4. k Romb. 1. 26.
l Geine. 3. 17. m Deut. 28. 15. go nuaig Crioch
an Chaibidil. n Romb. 6. 21, 23.

C. 29. Créud iad Peannuisidh an Pheacaidh san Tsaoghal atá re teachd?

F. A siad Peannuisidh an Pheacaidh san Tsaoghal atá re teachd, Scarthadh siorruidhe o Láthair Shólasach DHE, agus Piantaidh rodhór- + gan edirleigeadh, uineach + gan stád, an t' a no, gan fhois. Nanam agus a Georp, a Nifrionn go siorruidhe.

o 2 Tessal. 1. 9. Marc 9. 44, 46, 48. Luc.
16. 24.

C. 30. An bhfuil DIA ag fágbbail an Chinneadh Daonna uile da mbeith caillte ann a Stáid an Pheacaidh agus na Truaighe?

F. Ni bhfuil DIA ag fágbbail an Chinneadh Daonna uile da mbeith caillte ann a Stáid an Pheacaidh agus na Truaighe, p, ann

p 1 Tessal. 5. 9.

do thuit siad tríd Briseadh an chéad Choimhcheangail, da ngoirthear go coitchionn Coimhcheangal Oibrighe q; achd atá sé o a shaor Ghrádh agus Thriúcair ag teasaírgin a Dhaoine taghta as an Staid sin, agus gan tabhairt chum Staid Sláinte, tríd an dara Coimhcheangal, da ngoirthear go coitchionn Coimhcheangal an Ghrás r.

q Gala. 3. 10, 12. r Tit. 3. 4, 5, 6, 7. Gala. 3. 21. Romb. 3. 20, 21, 22.

C. 31. Cia ris do rinneadh Coimhcheangal an Ghrás?

F. Do bhí Coimhcheangal an Ghrás air na dheanamh i re Criosd mar an dara Adbambh, agus annsan ris na Daoinibh tagtha uile mar Shliochd dho f.

f. Gala. 3. 16. Romb. 5. 15, go deireadh an Chaibidil. Isai. 53. 10, 11.

C. 32. Cionnas at Grás DHE air na shoilisughadh san dara Coimhcheangal?

F. Ata Grás DHE air na shoilisughadh san dara Coimhcheangal, thaobh go bhfuil sé gó saor ag freastladh agus ág taingse do Pheacachaibh. Eidir in eachadh onthoir t, agus Beatha agus Sláinte da thridfinn n; agus ag iarraidh Creidimh mar Chuimhnant chuir Cóir do bheith aca air n; ag gealladh agus ag tabhairt a Spiorad Naomh x, da Dhaoinibh

t Geine. 3. 15. Isai. 42. 6. Eoin 6. 27
u i Eoin 5. 11, 12. w Eoin 3. 16. Eoin 1. 12
x Seanfhoc. 1. 23.

Taghta uile, chum an GCreideamh sin *a*,
 gaille ris na huile ghrasaibh slainteamhuil
 eile *b*, oibriughadh ionta, agus a ndeanamh
 Comasach chum gach uile Umhlachd na-
 oimhtha *c*, mar dhearbhthadh soilleir air
 firinn a nGcreidimh *d*, & a mbuidheachois
 do DHIA *e*, agus mar an tSlighe, a dor-
 duigh esin chum Slainte *f*.

a 2 Cor. 4. 13. *b* Gal. 5. 22, 23. *c* Esek. 36. 27. *d* Shem. 2. 8, 22. *e* 2 Cor. 5. 14, 15. *f* Eph. 2. 10.

C. 33. An raibh Comhcheangal an Ghrais,
 air na Fhritheoladh do ghna, air Eindoigh?

F. Ni nraibh Comhcheangal an Ghrais
 air na Fhritheoladh air eindoigh, Achd
 do bheith a fhritheolaidhthe faoi ntseintiom-
 na, do ghne eile seach mar ataid faoi ntiom-
 na Nuaidhe *g*.

g 2 Cor. 3. 6, 7, 8, 9.

C. 34. Cionnas do bheith Comhcheangal an
 Ghrais, air na Fhritheoladh faoi 'ntsein Tiomna?

F. Do bheith Comhcheangal na nGras, air
 adhna Fhritheoladh faoi 'ntseintiomna, trid Geal-
 omhnaibh *b*, Faighideoireachdaibh *i*, Iodh-
 eairteadh *k*, Tiomchillghearradh *l*, Uan
 Paschail *m*, & Samhludhaibh & Ordunans
 uile, do bheith uile ag Ciallughadh roimh-
 aimh Criosd an sin re teachd, & do bheith
 an aimsir ud diongmhulta chum eur suas
 a Daoine Taghta, anna an Ccreideamh san

L Mhessiah

h Romb. 15. 8. *i* Gnomb. 3. 20, 24. *k* Eabhr.
 o. 1. *l* Romb. 4. 11. *m* 1 Cor. 5. 7.

Mheffiah a Ghealladh *n*, tre a nraibh san Uair ud aca, Ian Mhaitheannnas Peacaidh, & Slainte S'hiorruidh *o*.

· n Eabhr. caib. 8,9,10. Eabhr. 11. 13. o Gal. 3. 7, 8, 9, 14.

C: 35. Cionnas ata Comhcheangal an Ghrais air na fhritheoladb faoi nTiomna Nuadh?

F. Faoi an Tiomna Nuadh, an tan a d' foillsigheadh Criod, Briogh na Neithe ud, do bheith, agus ata doghna an Comhcheangal Grais ud fein, air na fhritheoladh, & re na fhritheoladh, ann a nSeanmoiriughadh an Fhocail *n*, & a bhfritheoladh Sacraimuinteadh an Bhaistidh *o*, & Suipeir an Tighearna *p*, iona bhsuil Gras & Slainte, air na mtaisbeunadh, ann tuilleadh Iomlaineachd, Soilleireachd, & Eiseachd, do na huile Fhimeachaibh *q*.

n Maith. 10. 7. o Maith. 28. 19, 20. p 1 Cor. 11. 23, 24, 25. q 2 Cor. 3. 6, to the end. Eabhr. 8. 6, 10, 11. Maith. 28. 19.

C. 36. Cia e Edir Mheadhointheoir Choimhcheangail an ghrasa?

F. As e Edirmheadhonthoir Choimchean. gail an ghrasa an Tighearna Iosa Criod Ainhain *r*, Neach air bheith dho na Mhaefiorruidh do DHIA, d'aon † Nadur ris an Athair, & Substant. Coimhmeas do *s*, A Niomlaineachd na Haimfire, do rinneadh e na

Dhuine

r 1 Tim. 2. 5. *s* Eoin. 1. 1, 14. *t* 10. 30 Phil. 2. 6.

Dhuine t, & mar sin do bheith & ata se ag Maireachd uiu na DHIA & na Dhuine ann da Nadur iomlan, Edirdhealuithe, & a nein Phearsain a mfeasda u.

t Gal. 4. 4. u Luc. 1. 33. Roimb. 9. 5. Col. 2. 9. Eabhr. 7. 14.

C. 37. Air bheith do Chriosd na DHIA, Cionnas do rinneadh e na Duine?

F. Do rinneadh Criosd Mac DHE na Dhuine, le Corp fior agus Anam riasunta a Ghabhail chuige fein w, Air bheith dho air na ghineamhuin trid Cumhaehd an Spioraid Naoimh, a mbroin Mhuire na Hoighe, da substaint agus air na bhreith le x, gidheadh a sheugmhuis peacaidh y.

w. Eoin. 1. 14. Maith. 26. 38. x Luc. 1. 31, 35, 42. Gal. 4. 4. y Eabhr. 4. 15. & 7. 26.

C. 38. Cia air son a bfeudhmoil, gu mbiodh an TEdir-Mheadhonthoir na DHIA?

F. Bfeudhmoil gu mbiodh an t'Edir-Mheadhonthoir na DHIA, chum gu congbhadh se suas, agus gu coimhdeadh se a Nadur Dhaonna O bheith air a Claoih faoi sheirg Neamh-chriochnudhach DHE, agus Cumhachd an Bhais z, Chum Diongmhal-tas agus Eifeachd a chur iona fhullaingthi-sibh, Umhlachd, agus Eadarghuidhe a, agus mar sin chom Ceartas De a Dhioladh b,

z Gniomb. 2. 24, 25. Roimb. 1. 4. he 4. 25. Eabhr. 9. 15. a Gniomb 20. 28. Eabhr. 9. 14. & 7. 25, 26, 27, 28. b Roimb. 3. 24, 25, 26.

fhabhur fhaghail dhuinn c, Pobul sumradhach a Chosnadh d, a spiorad a thabhairt doibh e, Buadhughadh thar a nuile naimhde f, agus a ntabhairt chum Slainte s'hiorruidh g.

c Epb. 1. 6. Maith. 3. 17. d Tit. 2. 13, 14.

e Gal. 4. 6. f Luc 1. 68, 69, 71, 74. g Eabhr. 5. 8, 9. & 9. from 11, to 16 v.

C. 39. Cia ar son a bfeudhmoil gu mbiodh an tEdir-Mheadhonthoir na Dhuine?

F. Bfeudhmoil gu mbu Duine an tEdir-Mheadhonthoir, chum gu Nairduigheadh se ar Nadur h, gu geoimhlionadh se Umh-lachd don Lagh i, gu bhfuiiongadh se agus gu indeanadh se eadarghuidhe air ar son ionar Nadur k; gu mbiodh Comhmhothughadh aige dar Nanbhuiteachda l, gu bhfui-ghmid Uchdmhaċċachd Cloinne m, agus gu mbiodh aguinn Comhfurtachd, agus Cead dol le danachd chum Cathair Rioghoil na nGras n.

h Eabhr. 2. 16. i Gal. 4. 4. k Eabhr. 2. 14. & 7. 24, 25. l Eabhr. 4. 15. m Gal. 4. 5. n Eabhr. 4. 16.

C. 40. Cia air son a Bfeudhmoil, gu mbiodh an tEdir-mheadhonthoir na DHA agus na Dhuine, a nein-Phearsa?

F. An tEdir-mheadhonthoir do bheith re DIA agus Duine a reitiughadh, bfeudhmoil gu mbiodh se fein na DHA agus na Dhuine, agus sin fos a nein-Phearsa, ngeoinne gu mbiodh oibrighe sunraidhach gach Naduir dhiobh, ar na ngabhall gu taitenamhach le DIA.

DIA air ar soinne o, agus gu ndeanadhmoidean
bun asda mar oibrighibh an Phearsa uile p.

o *Maith.* 1. 21, 23. *Maith.* 3. 17. *Eabhr.* 9.
14. p. 1 *Phead.* 2. 6.

C. 41. Cia ar son do Ghoirtheadh, Iosa, dar
nEdir-Mheadhonthoir?

F. Do Ghoirtheadh Iosa dar nEdir-Mhead-
honthoir, bhrigh' gu bhfuil se ag teafairgin a
Phobuil o a mbpeacaidhibh q.

q. *Maith.* 1. 21.

C. 42. Cia air son a ghoirtheadh Criosc dar
Nedir-Mheadhonthoir?

F. Do Ghoirtheadh Criosc dar Nedir-
Mheadhonthoir, brigh gu raibh se air na
Ungadh, leis an Spiorad Naomh, thar tomh-
ais r, agus mar sin air na chur air leth,
agus aii a lan sgeudughadh le uile Ughdarras
agus Comas s, chum Oifigeadha Faigh t,
Sagairt w, agus Riogh Eagluise fein, a chur
a ngniomh w, ar aon ann a Staidan Irisluighe
agus an Arduighe.

r. *Phil.* 3. 34. *Sailm* 45. 7. s *Eoin* 6. 27.
Maith. 28. 18, 19, 20. t *Gniomb.* 3. 21, 22.
Luc. 4. 18, 21. u *Eabhr.* 5. 5, 6; 7. & 4. 14-
15. w *Sailm* 2. 6. *Maith.* 21. 5. *Isa.* 9. 6, 7.
Phil. 2. 8, 9, 10, 11.

C. 43. Cionnas ata Criosc ag cur Oifig Faigh
a ngniomh?

F. Ata Criosc ag cur Oifig Faigh a
ngniomh, iona bheith ag foillsiughadh da-
Eagluis x, ann sgach uile linn, le na fhocail
aguiss

x *EtiB* 1. 18.

agus le na Spiorad y, air mhodhaibh eug-samhuil fritheolaidh z. Toile iomlan DHE a, ann sna neithibh, a bhuineas da n'tairhh Spiorad alta, agus da n'Slainte b.

y i Phead. 1. 10, 11, 12. z Eabhr. 1. 12. a Eoin 15. 15. b Gniomb 20. 32. Eph. 4. 11, 12, 13. Eoin 20. 21.

C. 44. Cionnas ata Criosd ag cur Oifig Sagairt a ngniomh?

F. Ata Criosd ag cur Oifig Sagairt a ngniomh, ann e fein, a thabhairt suas, aon uair na Iodhbairt, gun chaidh Do'DHIA c, chum bheith na Reite air son peacaidha a a Phobuil d, agus ann bheith a gna-eadar-ghuidhe air an son e.

c Eabhr. 9. 14, 28. d Eabhr. 27. e Eabhr. 7. 25.

C. 45. Cionnas ata Criosd ag cur Oifig Riogh a ngniomh?

F. Ata Criosd ag cur Oifig Riogh a ngniomh, ann a bheith ag Gairm o ntsaoghal, Peobuil dho fein f, agus ag tabhairt dhoibh, Oifigeacha g, Reachda h, agus Coimse Smach-duighthe, tre a bhfuil se gu faicsinneach gan Riaghlaadh i; ann a bheith ag tabhairt grasa Slainteamhuil da Dhaoinibh Taghta k, ag tabhairt luigheachd da Numhlachd l,

agus

f Gniomb 15. 14, 15, 16. Isa. 55. 4, 5. Gein. 49. 19. Saimh 110. 3. g Eph. 4. 11, 12. 1 Cor. 12. 28. h Isa. 33. 22. i Maith. 18. 17, 18. 1 Cor. 5. 4, 5. k Gniomb. 5. 31. l Feills. 22. 12. & 2. 10.

agus ga n'Achmhafanughadh air son a mbpeacaidha *m*, ga geoimhed, agus ga gcongphail suas fa Nuile Bhuaidhribh, agus fhullaing-thasaibh *n*, ag Cosg &c ag tabhairt bnaidh air a nuile Nainhde *o*, agus ag ordughadhe gu cumhachdach na huile neithe, chum a Ghloire fein *p*, agus a Maithsin *q*; Agus mar ann gceudna ann a ndioghaltas a dheanamh air an chuid eile, aig nach bhfuil Eolas air DHIA, agus nach bhfuil Umhal don Tsoisgeul *r*.

m *Foills.* 3. 19. *n* *Isa.* 63. 9. *o* *1 Cor.* 15. 25. *Psal.* 110. *gn* *homlan.* *p* *Roimb.* 14. 10, 11. *q* *R.imb.* 8. 20. *r* *Tessal.* 1. 8, 9. *Sailm* 2. 8, 9.

C. 46. Creud bu staid Iriastuighe do Chriosd ann?

F. Bi staid Iriastuighe Chriosd, an staid Isiol ud ann do rinn se air ar soinne, air bheith dho e fein de fholmhughadh o a Ghloir, Riochd Seirbhaisigh a ghabhail air fein, iona ghineamhuin iona Bhreith, iona bheatha, iona bhas, agus an diaigh a bhais gu nuige an Eiserighe *s*.

s *Phil.* 2. 7, 8. *Luc.* 1. 33. *2 Cor.* 8. 9. *Gniomb* 2. 24.

C. 47. Cionnas do Iriastuighe Chriosd e fein anna Ghineamhan & anna Bhreith?

F. Dirístigh Chriosd e fein anna Ghineamhain agus anna Bhreath, Le, air bheithi dho o uile Bhiotbhuanachd, na Mhae do DHIA, an N'uchd an Athar, gu bhfacas do,

an

an Niomlaineachd na Haimsire, bheith na Mhac an Duine, air na dheanann do mhnaoi bheag-Innheach, & bheith air na bhreith-lea le iomadh gne no Ceum Irisfílge, thuileadh sa ta gnathaichte t, u.

t. *Eoin* 1. 14, 18. *Gala.* 4. 4. *Luc.* 2. 7.

C. 48. Cionnas do Irisfílge Criosd e fein anna Bheatha?

F. D'irisfílge Criosd e fein anna Bheatha, le e fein a chur faoi an Lagh u, a Choimhlin se gu foirfe w, Agus le bheith ag Comhrac re Tarcuisnibh an tsaothail x, Buaidhribh an Aidhbhirseoir y, agus anbhuineachdaibh iona fheoil, araon iad sin a bhennas gu coithchionda do Nadur an Duine, no iadsan do bheith gu funnraichte a n'Comhchuideachd na staid isiol ud iona raibh esin z.

w. *Gala.* 4. 4. w. *Mattb.* 4. 17. *Roimb.* 5. 19. x *Salm.* 22. 6. *Eabhr.* 12. 2. 3. y *Maith.* 4. 1, to 12. *Luc.* 4. 13. z. *Eabhr.* 2. 17, 18. & 4. 15. *Isa.* 52. 13, 14.

C. 49. Cionnas D'irisfílge Criosd e fein anna Bhas?

F. D'irisfílge Criosd e fein anna Bhas; le, air bheith dho air na Bhrath le Judas a, air na threigsin le na Dheiscioblaibh b, air don tsaothal fanoid do a dheanamh air, agus Cul a chur ris c, air bheith dho air na dhi-deadh le Pilair, air na Phianadh le a luchd geir-leanamhain d, air bheith dho fos Comhrae

a. *Maith.* 27. 4. b *Maith.* 26. 56. c *Isa.* 53. 2-3, d *Maith.* 27. 26. go 59. *Eip.* 19. 34-

rac a dheanamh re uathbhafaibh an Bhais,
agus Cumhachdaibh na Dorchadair, agus
truime-cudtrom feirge De a mhothughadh
agus Jomchradh *e*, gur ndo leig se sios
Anam na ofrail, air son-peacaidhe *f*, ag
fullang Bais-Chraiteach, inhasludhach, agus
mhalliught, na Croiche *g*.

e Luc. 22. 44. *Maitb.* 27. 46. *f Isa.* 53.
10. *g Phil.* 2. 8. *Eabhr.* 12. 2. *Gal.* 3. 13.

C. 50. Cia iad no neithe iona raibh Criost
air na Irisliughadh an diaigh a bhais?

F. Be iad, na nithe iona raibh Criost air
na Irisliughadh an diaigh a bhais, gur raibh
se air na Adhlacadh *b*, agus ag fantin ann-
staid na inárbh, agus faoi chumhachd an
Bhais, gu nuig an treas la *i*, ni do chui-
readh air mhodh eile, sios ann sna briath-
raibh so, eadhon, Chuaidh sé sios a n'Ifrionn.

h *i Cor.* 15. 3, 4. *i Saimh.* 16, 10. with
Gniomb. 2. 24, 25, 26, 27, 31. *Romb.* 6. 9.
Maitb. 12. 40.

C. 51. Céard bu staid Arduighe do Criost
inn?

F. Ata staid Arduighe Criost, iona
Eiserigh *k*, a Dhul suas *l*, na shuighe aig
Deaslaimh an Athair *m*, agus iona theachd
aris, chum Breith a-thabhairt air an tsaoig-
hal *n*.

k *i Cor.* 15. 4. *l Marc.* 16. 19. *Luc.* 24. 51.
m Eph. 1. 20. *n Gniomb* 1. e1. *Gniomb* 17. 31.

C. 52. Cionnas do bheith Criost air na
Ardnghab roimh Eiserighe?

F. Do

F. Do bheith Criofd air ardughadh iona Eis-
serigh, le anna meud as, air bheith dho gun
truailleadh fhaicsin san bhas leis nach feud-
fadh se bheith air na Chongbhail (o) agus
air bheith don Chorp sin fein iona ndfuil-
ling se, air na chur gu fior re na Anam
le a bhuaidhibh nadurdha p; achd gidheadh
as fheagmhais basamhlachd agus anbhuine-
achdaibh Coitchionda eile, a bheanas don
Bheathasa : Gu ndeirigh se aris, O'na Mar-
bhuiibh, air an treas la, le a Chumbachdà
fein q leis a ndo thaisbein se gu mbe feir.
Mac DHE r gu ndo Dhiol Ceartas DE
gu ndo Bhuaidhthig se air an Bhas, agus
air an'ti aig an raibh cumhachd an Bhais t.
Agus gur e Tighearna na imbeo agus na
Marbh u, Agus do rinn se na neithesi uile
mar neach puiblidh Ceann Eagluise fein x
chum a mfircunughadh y, a mbeothughadh
an ngras z, angcong'bhall suas naghaidh a
naimhde a, agus a ndeanainh deimhin a mi
Neiserigh fein o na marbhuiibh ann san la
Dheighionuach b.

o Gniomb 2. 24. 27. p Luc. 24. 39
q Romb. 6. 9. Foills. 1. 18. r Eoin 10. 18
s Romb. 1. 4. t Romb 8. 34. u Eabhr. 2. 14
w Romb. 14. 9. x 1 Cor 15. 21, 22. y Eph. 1.
20, 22, 23. Col. 1. 18. z Romb. 4. 25
a Eph. 2. 1, 2, 5, 6. Col. 2. 12. b 1 Cor. 15. 25
26, 27. c 1 Cor. 15. 20.

C. 53. Cionnas do bheith Criofdair na Ar-
dughadh iona dhul suas?

F. Do bheith Criod air ardughadh iona
lhlul suas, le, air bheith dho, gu tric air na
chaisbeunadh da Absdolaibh, agus ag
Comhluadar leo, ag labhairt riu mu na
neithaibh a bheanas do Rioghachd DHE *d*,
agus ag tabhairt Ughdarrais doibh, chum an
soisgeul a Sheanmoiriughadh do na huile
Fhineachaibh *d* Da fhichead lo an diaigh
Eiserigh gu ndo Chuaidh se, ionar Nadur,
agus mar ar gCeann *e* ag tabhairt buaidh
e Luathgaire oscionn Naimhde *f*, gu follus
suas chum na neamhaibh is airde, ngeoinne
in sin tiodhlaice fhaghail do Dhaoinibh *g*,
ir naignidh a thoghbail suas gus a sin *h*,
agus chum Aite d'ullmhuchadh Dhuinne *i*,
far a bhfuil agus a bhfan se fein, gu nuig a
lhara theachd, ann a ndeireadh an tsaog-
hail *k*.

d Gniomb 1. 2, 3. *e Maith.* 28. 19. 20.
Eabhr. 6. 20. *g Eph.* 4. 8. *h Gniomb* 1. 9,
10, 11. *Eph.* 4. 10. *Salm.* 68. 13. *i Col.* 3.
1, 2. *k Eoin* 14. 3. *l Gniomb* 3. 21.

C. 54. Cionnas ata Criod air na Ardug-
badh iona shuidhe aig deaslaimb DHE?

F. Ata Criod air na Ardughadh iona
shuidhe, aig Deaslaimb DHE, iona bheith
mar D H I A - D H U I N E air na ardugh-
adh gus an shabhur is mo, o D H I A an
T'athair maille re uile Iomlaineachd aoibh-
nis *m*, Gloire *n*, agus Cumhachda os cionn

na

na huile neithibh air Neamh agus air Thalamh *o*, Agus ag Tionol, agus ag seasamh a Eagluise agus ag Ceannsughadh a Naimhde, ag fuirnesughadh a Mhinis dreadh agus a phobuil, le gifteibh agus le Grasaibh *q*, agus ag deanamh eadarghiudhe air an son *z*.

o Coni 17. 5. *p Eph.* 1. 22. *i Phead.* 3. 22.
q Eph. 4. 10, 11, 12. *Salm* 110. *go Hiomlan*
r Romb. 8. 34.

C. 55. *Cionnas ata Criosd ag deanamh Eadarghuidhe?*

F. Ata Criosd ag deanamh Eadarghuidhe, le e fein a thaisbeunadh do ghna, ionar Nadur, a bhfiadhnuis an Athar air Neamh *f*, ann a nToiltionnas a Umhlachda, agus Jodhbairt, air thalamh *t*, le bheith ag taisbeunadh, gur toil leis so a bheith air na chur ris na huile Chreidmheachaibh *u*, ag freagradh gach uile Agartas ata na naghaidh *w*, ag faghail doibh, suaimhneas Co-guis, ge ta faillniughaidh laetheamhuil ionta *x* agus Ceud dul le danachd chum Cathair Rioghoil na n Gras, agus *y* gabhuit re a impearaidhe agus a nseirbheis gu taitueach *z*.

f Eabhr 9. 12. 24. *t Eabhr* 1. 3. *u Eoni* 3. 16. *Eoin* 17. 9, 20, 27. *w Romb.* 8. 33, 34. *x Romb.* 5. 1, 2. *i Eoin* 2. 1, 2. *y Eabhr.* 4. 16. *z i Phead.* 2. 5. *a Eph.* 1. 6.

C. 56 *Cionnae ata Criosd re bhithe air na Ardughadh, iona theachd aris, chum breith a thabbhairt air an tsaoighal?*

F. Ata Criod re bhith air na Ardughadh, iona cheachd aris a thabhairt breith air an tsaoghal, Anna meud aí esin air a ndtugadh Breith, agus a dhidealbh, gu heugcorach le Daoinibh Aingidh b Gu dtigse a ris san la Dheighionnach ann a Ceumhachd inhoir c: Agus ann a nlan-f hoilsiughadh a Ghloire fein agus Athar, le a uile Anglibh naoimh-tha d, le gartha, le guth an Ard-Angil, agus le Trompait DHE e, a thabhairt Breith air an tsaoghal, ann a gceartas f.

b Gniomb. 3. 14, 15. c Maith. 24. 3.

d Maith. 25. 31. Luc. 9. 26. e i Tessal.

4. 16. f Gniomb. 17. 31.

C. 57. Creud iad na Sochair, do Choisin Criod, le na Edirmheadhonthoireachd?

F. Do Choisin Criod, le na Edirmheadhonthoireachd, Saoirse g; inaille re uile shoccharaibh eile Choimhchcangail na nGras h.

g Eabhr. 9. 12. h 2 Cor. 1. 20.

C. 58. Cionnas Atamoid air ar ndeanamh na ruchd Compairt do na sochaire do Choisin Criod?

F. Atamoid air ar ndeanamh na ruchd Compairt do ua Sochaire do Choisin Criod, trid a ngcur rinn i, agus as i so obair DHE an spioraid Naoimh gu harid k.

i Eoin 1. 11, 12. k Tit. 3. 5, 6.

C. 59. Cia iad ata air na ndeanamh na ruchd Compairt don Tsoairfesin trid Chriod?

F. Ata an tsaoirse gu dearbh air a cur, agus gu heifeachdach air a comh-partughadh, ris an Drosg sin uile da n'do Choisin Chriosd i l, agus ataid ann san bheathasa, air na ndeanamh Comasach leis an spiorad Naomh, chum Creidin a Gcriosd do reir an tsoisgeil m.

1 Eph. 1. 13, 14. Eoin 6. 37. 39. Eoin 10. 15, 16. in Eph. 2. 8. 2. Cor. 4. 13.

C. 60. *An feud iadsan nach Cuala riamb an soisgeul do nach Aithne Josa Criod, agus nach bhfuil ag Creidin ann, bbeith air an Teasairgin, le na mbeatha Chaithreamh, do reir solus an Naduir?*

F. Ni mfeud iadsan nach cuala riamb an soisgeul **n** agus mar sin do nach Aithin Josa Criod o, agus nach bhfuil ag Creidin ann bheith air na nteasairgin p ge be air bith dithchioll leis a ndean siad a inbeatha a riaghladh; do reir soluis an Naduir q, nc Reachd an Chreidimh sin, ataid ag Adm-hail; Ni mo ata slainte ann a neach aii bith eile, achd ann an Criod amhain / Neach as e amhain, Slanuightheoir / Chuirp, eadhon na Heagluisse t.

C. 61

n Roimb. 10. 14. o 2 Tess. 1. 8, 9. Eph 2. 12. Eoin 1. 10, 11, 12. p Eoin 8. 24. Mar 16. 16. q 1 Cor 1. 20, gu nuig 24. r Eoin 4. 22. Roimb. 9. 31, 32. Phil. 3. 4, 5, 6 7, 8, 9. f Gniomb 4. 12. t Eph. 5. 23.

C. 61. An bhfuil iadsan uile air na nteasairgin ata ag eispeachd an i soilgeil; agus ata an taoibh a stigh don Eagluis?

F. Ni bhfuil iadsan uile air na nteasairgin, ata ag eispeachd an tsoisgeil, agus a ntaobh a stigh don Eagluis: Achd iadsan amhain ata na mfor bhuill don Eagluis neamh-thaicseannuigh.

u Eoin 12. 38, 39, 40. Romb. 9. 6.
Maithb 22. 14. Maithb. 7. 21. Romb. 11. 7.

C. 62. Creud i an Eagluis Fhaicfinneach?

F. As i an Eagluis Fhaicfinneach, buighionn air na ndeanamh suas dhiobhsan uile ata ann sgach uile al agus aite don saoghal, ag adinhail an fhior. Chreidimh w, gus fos da ngclainn x.

w i Cor. 1. 2. agus 12. 13. Romb. 15. 9, 10, 11, 12. Foills. 7. 9. Salm 2. 8. agus 2. 27, 28, 29, 30, 31. agus 45. 17. Maithb. 28. 19, 20. Isai. 59. 21. x i Cor. 7. 4. Gniomb 2. 39. Romb. 11. 16. Gein. 7. 7.

C. 63. Creud iad Sochair Sunraighte na Heagluis Fhaicfinnuigh?

F. Ata do Shochair aig an Eagluis Fhaicfinnuigh, gu bhfuil si faoi churain agus Righail shanraighte DHE y, gu bhfuil si air dion agus air a Coimheud, ann sgach uile inn, a dhaindheoin Cothughadh a huile naimhde na haghaidh z: Agus gu' bhfuil si

M 2

ag

y Isa. 4. 5, 6. 1 Tim. 4. 10. z Salm 115. ile. Isa. 31. 4, 5. Zach. 12. 2, 3, 4, 8, 9.

ag Mealtuin Comhchomun na Naoimh,
Meadhona Gnathuigthe na slainte a Tairgse
na nGras le Criosd, da Balluibh uile, an a
Miniosdralachd an tsoisgeil, ag togbhail
fiaighnus gu mbeith gach eìn-neach a chre-
idhmas ann, air na theasairgin b, Agus gun
e Druideadh amach eìnneach air bith a thig
da ionnsaidh c.

a *Gniomb* 2. 39, 42. b *Salm* 147. 19, 20.
Romb. 9. 4. *Eph.* 4. 11, 12. *Marc* 16. 15,
16. *Eoin* 6. 37.

C. 64. Creud i an Eagluis Neamh-Fhaic-
sinneach?

F. As i an Eagluis Neamh-fhaicsinneach,
Aireamh na ndaoine Taghta, do bheith,
ata, no a bhios, air a Geruinniughadh a
naon faoi Chriosd, an Ceann d.

d *Epb.* 1. 10, 22, 23. *Eoin* 10. 16. agus
11. 52.

C. 65. Creud iad na sochair arid, ata
Buill na Heagluis neamhfaicsionnnigh, ag
mealtuin trid Chriosd?

F. Ata Buill na Heagluis Neamhfaic-
sionnuigh, ag mealtuin trid Chriosd, Ao-
nadh agus Comhchomun ris, ann a nGras
agus ann a nGloire.

e *Eoin* 17. 21. *Epb.* 2. 5, 6. *Eoin* 17.
24.

C. 66. Creud e an t' Aonadh sin re Criosd
ata aig na Daoine Taghta?

F. A n'taonadh ud ata aig na Daoine
Taghta, re Criosd as obair ghrasa De e f,
leis

leis a bhfuil siad, gu spioradoil, agus gu Diomharthach Gidheadh gu fior agus gu neainh sgarthoil, air a ndlu-chur re Criod, mar a ngceann agus a mfeart-posda g, Agus ata so air na Dheanamh iona nGairm Eifeachdach h.

f Eph. 1. 22. agus 2. 6, 7, 8. g 1 Cor. 6. 17. Eoin 10. 28. Eph. 5. 23, 30. h 1 Pbead. 5. 10. 1 Cor. 1. 9.

C. 67. Crend as Gairm Eifeachdach ann?

F. As i an Ghairm Eifeachdach, obair-ghrafa agus neart uile chuimhachdach DHE i, leis a bhfuil se o a Ghradh shaor agus shunraichte da Dhaoinibh Taghta, agus ni hann o ni ar bhith iontasan, ga bhros-nughadh chuige k, iona Am Thaitneamhach, ga ngeuireadh agus ga ntarruing, chum Josa Criod le fhocal agus le na spiorad l, gu sláinteamhuiil ag soilsuighadh a Ninetine m, ag ath-nuadhthughadh, agus gu cumhachdach ag sochruhadh a ndToile n; Air chor as, ge taid ionta fein marbh a bpeacadh, gu bhfuil siad thrid so, air na ndeanamh Toileach agus Comasach air a Ghairm sin a fhreagrath gu saor; Agus

M 3

gab-

i Eoin 5. 25. Eph. 1. 18, 19, 20. 2 Tim. 1. 8, 9. k Tit. 3. 4, 5. Eph. 2. 4, 5, 7, 8, 9. Romb. 9. 11. l 2 Cor. 5. 20. agus caib. 6. 1, 2. Eoin 6. 44. 2 Tess. 2. 13, 14. m Gniorbh 26. 18. 1 Cor. 2. 10, 12. n Esek. 11. 19. agus 36. 26, 27. Eoin 6. 45.

gabhal ris an Ghras ata air na thairgse agus air na ionchradh ann, agus a dhlu-ghabhal chuca o.

o Eph. 2. 5. Phil. 2. 13. Deut. 30. 6.

C. 68. *An iad na Daoine Taghta amhain ata air na ngairm gu heifeachdach?*

F. Ataid na Daoine Taghta uile, agus iadsan amhain, air na nGairm gu heifeachdach *p*, ge gu mfeud Daoine eile a bheith, agus gur minic ataid, air na nGairm a nle a muigh, le miniosdralsachd an Fhocaill *q*; agus oibriughadh coithehionda an Spioraid, a bheith aca *r*; Ach ni bhfuilid a mfeasda ag teachd, ga dhionnsaidh Josa Criod, air bheith dhoibh air na mfagbhail, gu ceartbreitheach iona Neimh-Chreidiomh, air son a neimhdhithchioll thoileoil, agus a ndimeas air an Ghras ata air na thairgse dhoibh *s*.

p Gniomb 13. 48. q Maith. 22. 14. r Maith. 7. 22. agus 13. 20, 21. Eabhr. 6. 4, 5. s Eoin 12. 38, 39, 40. Gniomb 28. 25, 26, 27. Eoin 6. 64, 65. Salm 81. 11, 12.

C. 69. *Creud e, an Comhchomun ann a ngras ata aig buill na Heagluis neimb Fbaicsin-niugh, re Criod?*

F. As e an Comhchomun ann a nGras, ata aig buill na Heagluis neimb Fbaicsin-niugh, re Criod, gu bhfuil siad ag fagbhail, do thairbhe. Edir mheadhoin thaoirachdsan,

fan, iona mfireunaughadh *t*, Uchdmhadh
hadh *w* Naoimhthughadh, agus ge be air
bith ni eile, ata ag foillsiughadh ann san.
Bheathasa, a Naonadh ris *w*.

t Romb. 8. 30. *u Epb.* 1. 5. *w i Cor.* 1.
30.

C. 70. Creud as Fireunachadh ann?

F. Fireunochadh as Gniomh saor Ghra-
sa De, do Pheacachaibh *e x*, ann a bhfuil se
ag Maitheamh a nuile Pheacuidhe, ag meas
agus ag Gabhail re a mpeasfaibh, mar fhi-
reunaigh, iona fhiaghnuis *y*, ní hann air
son einni, ata air oibruiughadh ionta, no air
na Dheanamh Leo *z*, achd amhain air son
umhlachd Iomlan agus Lan Dioladh Chri-
osd, air a ngeur as a nthleth le DIA *a*, agus
air na ngabhall le Creideamh amhain *b*.

x Romb. 3. 22, 24, 25. *Romb.* 4. 5. *y 2 Cor.*
5. 19, 21. *Romb.* 3. 22, 24, 25, 27, 28.
z Tit. 3. 5, 7. *Epb.* 1. 7. *a Romb.* 5. 17,
18, 19. *Romb.* 4. 6, 7, 8. *b Gniomb.* 10.
43. *Gala.* 2. 16. *Phil.* 3. 9.

C. 71. Cionnas ata an bhfireunughadh na
Gniomb saor-Ghrafa DE?

F. Ge do Thug Criofd le na Umhlachd
agus le na Bhas, Dioladh fior Iomlan, agus
da rireamh, do Cheartas DE, a leth na
Droinge sin ata air na mfireunughadh *c*,
Gidheadh ann a meud gu bhfuil DIA ag
Gabhail Diolaidh O Urras, a dhfheadadh

c Romb. 5. 8, 9, 10, 19.

e Jarruidh orrasan, gu ndo f hreasdail se fein
 an T'urras so, eadhon ein-Mhac fein d, ag
 Cur f'hireuntachidh as a 'n leth e, agus
 gun e ag Jarruidh einni orra, chum a mfireu-
 nughadh, achd Creideamh f, Ni fos as e a
 thiodhlacadh e g, Uime sin, ata a mfireu-
 nughadh dhoibhlan O'shaor Ghras h.

d *1 Tim.* 2. 5, 6. *Eabhr.* 10. 10. *Maith.* 20.
 28. *Dan.* 9. 24, 26. *Isa.* 53. 4, 5, 6, 10, 11,
 12. *Eabhr.* 7. 22. *Rmb.* 8. 32. i *Phead.* 1.
 18, 19. e *2 Cor.* 5. 21. f *Romb.* 3. 24, 25.
 g *Eph.* 2. 8. h *Eph.* 1. 7.

C. 72. *Creud e an Creidimh ata a Fireunughadh?*

F. An Creideamh ata a Fireunughadh, as Gras Slainteamhuil e i, air na oibrighadh ann a Geroidhe an Pheacaighe le Spiorad k, agus le Fhocal DE l, Leis an bhfuil an Peacach, air bheith dho air na f'hagbhail ris iona pheacaidh agus na thruaighe, an san Neamh-Chomas ata annfein agus ann ina huile Chreutuiribh eile, air a theasairgin as an staid Chaillte m, ni amhain ag tabhairt Creideas, do fhirinn Geallaimh an tfoisgeil n, Achd a Gabhail agus ag socrughadh air Chriost agus air fhireuntachd air na ntaisbeunadh ann, chum Maitheamhnas peacaidh

i *Eabhr.* 10. 39. k *2 Cor.* 4. 13. *Eph.* 1. 17,
 18, 19. l *Romb.* 10. 14, 17. m *Gniomb* 2.
 37. & 16. 30. *Eoin* 16. 8, 9. *Romb.* 5. 6. *Eph.*
 2. 1. *Gniomb* 4. 12. n *Eph.* 1. 13.

caidh o, agus Gabhail re na Phearsa agus a imheas, mar Phearsa fhircunach a bhfiagnuis DHE, chum Slainte p.

o. Eoin 1. 12. Gniomb. 16. 31. & 10. 43.
p Phil. 3. 9. Gniomb. 15. 11.

C. 73. Cionnas ata Creideamh a fireunughadh peacaigh a bhfiagnuis DHE?

F. Ata Creideamh ag Fireunughadh Peacaigh a nlathair DHE, ni hann air son na n'Grafa sin eile, ata do ghna na Chomhchuid-eachd, no na ndeadhoibrighe, ata na ntoir-adh air q, no mar gu n'biodh Gras an Chreidimh, no gniomh air bith dheth, air a chur as a leth mar fhircunughadh dho z, Achd amhain, mar ata Creideamh na Ionnstrumaint leis an bhfuilse ag Gabhail Chriosd, agus fhircuntachdsan agus ga-ngur ris s.

q Gal. 3. 11. Romb. 3. 28. r Romb. 4. 5.
& 10. 10. s Eoin 1. 12. Phil. 3. 9. Gal. 2. 16.

C. 74. Crend is Uchdmhacachd ann?

F. Uchdmhacachd as Gniomh da shaor-ghrasa DE t, iona ein-Mhac Iosa Chriosd, agus air a shonfan e u, leis an bhfuil iadsan uile ata air na mfireunughadh; air na ngabhall a steach a Naireamh a Chloinne w, agus ainmsin air na chur orra x, agus Spiorad a Mhic air na thabhairt doibh y, agus iad faoi a Churam agus a fhritheolaidhibh

A-

t 1 Eoin 3. 1. u Eph. 1. 5. Gal. 4. 4, 5.
w Eoin 1. 12. x 2 Cor. 6. 18. Feills. 3. 12.
y Gal. 4. 6.

Athaireoil *z*, gach uile Shaoirse agus Shochair Chloinne DE, air a nluigheastughadh orra, Air na ndeanamh na Noidhrighe air na Geallainhmaibh uile, agus na Céomhoidhrighe do Chriosd ann a nGloir *a*.

a Salm. 103. 13. *Sean raite* 14. 26. *Maith.* 6. 32. *a Eabhr.* 6. 12. *Romb.* 8. 17.

C. 75. Creud as Naomhthachadh ann?

F. An Naomhthachadh, as obair Ghrasa DE i, leis a bhfuil an Drong do thaghadh le DIA roimh thosach an tsaoghaill, chum bheith Naomhtha; annsan bheathasa, trid oibriughadh Cumhachdach a Spioraid *b*; eta ag Cur Bais agus Eiserigh Chriosd riu *c*, air a Nathnuadhthughadh ann san Duine gu hiomlan do reir Ionhaigh DHE *d*, air bheith do Shiol na Haithrighe chum Beatha, agus na Nuile Ghrasa Slainteamhuil oilé, air a Chur iona nGeroidhthibh *e*, Agus na Grasasin, air na imbrosnughadh, air na Meadughadh agus air na Neartughadh *f*, Air chor as gu bhfuil an Drong ud, ni as mo agus ni as mo ag Basughadh do Pheacadh, agus ag Eirigh chum Nuadhthachd Beathaидh *g*.

b Eph. 1. 4. *i Cor.* 6. 11. *2 dTess.* 2. 13.
c Romb. 6. 4, 5, 6. *d Eph.* 4. 23, 24. *e Gniomb*
ii. 18. i Eoin 3. 9. *f Jude v. 20. Eabhr.* 6.
ii, 12. Eph. 3. 16. gu nuig 19. *Col.* 1. 10, 11.
g Romb. 6. 4, 6, 14. *Gal.* 5. 24.

C. 76. Creud i Aithrighe Chum Beatha?

F. Ai-

F. Aithrigh chum Beatha is Gras Slainteainhuil i *b*, air na hoibriughadh anna a Geroidhe an Pheacaigh le Spiorad *i*, agus Focal DE *k*, leis an bhfuilse o shealladh agus Mhothughadh, ni amhain do Chunntabhart *l*, a pheacaidhe achd mar an geeudna da Shalachar agus duathmhurachd, a pheacaidhe *m*, agus a nlorg dho trocair DHE ann a GCriosd dhoibhsan ata aithrigheach, a bhreathnughadh *n*, faoi dhoilghios air son a Pheacaidhe *o*, agus ag tabhairt fuath dhoibh *p*, air Chor as gu bhfuilse ag Icimpodh uadha uile, gu DIA *q*, ag Cur roimhe agus ag Deanamh ditchill do ghna a bheith ag Gluasachd maille ris ann a nuile shlighthibh na Nuadh-Umhlaichd *r*.

h 2 Tim. 2. 25. *i* Zach. 12. 10. *k* Gniomb. 11. 18, 20, 21. *l* Esek. 18. 28, 30, 32. *Luc* 15. 17, 18. *Hos.* 2. 6, 7. *m* Esek. 36. 31. *Isa.* 30. 22. *n* Joel 2. 12, 13. *o* Fer. 31. 18, 19. *p* 2 Cor. 7. 11. *q* Gniomb 26. 18. Esek. 14. 6. *r* Riogh 8. 47, 48. *s* Salm 119. 6, 59, 128. *Luc* 1. 6. *t* Riogh. 23. 25.

C. 77. Creud iad na Neitbe ina bhfuil Edir-dheallughadh edir Fireunughadh agus Naomh-thachadh?

F. Ge nach fedir Fireunughadh agus Naomhthughadh, a Sgarachduin idir O a cheile *s*, Gidheadh ata Edirgheallughadh eadhora ann a meud as gu bhfuil, Ann a bhfireunughadh, DIA ag meas Dhuinne Fi-

reun-
s 1 Cor. 6. 11. & 1. 30.

reuntachd Chriosd *t*, Ann san Naomhtha
chadh ata a Spiorad ag Cur Gras ionnuin
agus gar deanamh Comasah air a chur a
ngniomh *u*, Ann san Fhireunnughadh ata
an bpeacadh air na Mhaitheamh *w*, Ann san
Naomhthachadh, ata an bpeacadh air na
Cheannsughadh *x*; Ata Fireunnachadh ag
faoradh ina Gcreidmheacha uile, ionan re
cheile, O fheirg Dhioghaltaigh DHE, Agus
sin gu hiomlan fos, ann san bheathasa *a*
chor as nach tuit siad, a-

chaoidech. faoi * Bhreith * dbideadh.

damnuighe *y*, Achd an
Naomhthachachadh ni bionnan e, ann sna
huile dhaoinibh Naomhtha *z*, Ni mo ata se
Iomlan ann ann a Neach air bhith san bheathasa
a, Achd aig fas suas chum foirfid-
heachd *b*.

t Romb. 4. 6, 8. *u Esek.* 36. 27. *w Romb*
3. 24, 25. *x Romb.* 6. 6, 15. *y Romb.* 8. 33
34. *z i Eoin.* 2. 12, 13, 14. *Eabhr.* 5. 12, 13
14. *a i Eoin* 1. 8, 10. *b 2 Cor.* 7. 1. *Phil.* 3
12, 13, 14.

C. 78. Cia as ata Neamh-Iomlaineachd
Naomhthachuidh ann a nCreidmheachaibh ag
teachd?

F. Ata Neamh-Iomlaineachd an Naomh-
thachaidh an sna Creidmheachaibh ag teachd
O fhuighioll an Pheacaidh, ata ag fantan
ann sgach ball diobh, Agus O Shior-mhian
nughadh na feola anaghaidh an Spioraid
lei

leis 'an bhfuil iad air an sarughadh le buaidhribh, agus iad ag tuitim a Niomadh peacadh c, agus air a mbacadh, iona nuile sheirbheis Spioradoil d, agus a N'oibrighe is fearr, neoinh-iomlan agus truailligh a bhfiaghnuis DHE e.

c Romb. 7. 18, 23. Marc. 14. 66, ga dheiribh.
Gal. 2. 11, 12. d Eabhr. 12. 1. e Isa. 64.
6. Exod. 28. 38.

C. 79. Nach feud fior Chreidmbeacha, tuitim
O staid na nGras thaoibh a Neamh-fhoirfid-
beachd, agus na hiomadh Buaidbridhe agus
Peacaidhe, ata ag breith orra?

F. Bhrigh Graidh Neamhchaochladhach
DHE f, agus bhrigh ordugh agus a Chomh-
cheangal, chum buan-Mhairioninthachd a
thabhairt doibh g, agus bhrigh a Naonadh
Neamh-sgarthoil re Criodh h, a ghna-eadar-
ghuidhe air an son i, agus Spiorad agus Siol
DHE ag comhnuighe ionta k: Ni mfeud
fior-Chreidmbeacha tuitim gu hiomlan no fos
gu criochnudhach, O staid na nGras l, Achd
ataid air na ngcoimhde le Cumhachda
DHE, trid Creidimh chum Slainte m.

f Fer. 31. 3. g 2 Tim. 2.19. Eabhr. 13. 20, 21.
2 Sam. 23. 5. h 1 Cor. 1. 8, 9. i Eabhr. 7.
25. Luc. 22. 32. k 1 Eoin 3. 9. & 2. 27.
l Fer. 32. 40. Eoin 10. 28. m 1 Phead. 1. 5.

C. 80. A mfeud fior-Chreidmhighe, bheithe
gu neamh-mbearackdach dearbhtha, gu bbfuil
siad ann a staid na nGras, agus gu mbuanuighe
siad ann Chum Slainte?

F. An drong ata ag fior-Chreidfin a Geriosd, agus ag deanamh ditchill air Gluasachd ann a Nuile dheadh-Choinsias na Lathair *n*, feudfuid a bhfeugmhais fhoillsiughaidh neamh-ghnathuigthe, tre Creidimh, air na Shuidh-thuighadh, air firinn Gheal-Iamhna DHE, agus trid an Spiorad ga ndeanamh Comasach chum aithne dheanamh ionta fein, air na Grasa fin dan bhfuil Geal-Iamhna na Beatha air na ndeanamh *o*, agus ag togbhail siaghnuis le a nSpioradaibh gur siad Clann DE *p*; Bheith gu Neamhmhearrachdoil dearbhabha, gu bhfuil siad ann a staid na nGras, agus gu m'buanuigh siad ann chum Slainte *q*.

n 1 *Eoin* 2. 3. *o* 1. *Cor.* 2. 12. 1 *Eoin* 3. 14, 18, 19, 21, 24. 1 *Eoin* 4. 13, 16. *Eabhr.* 6. 11, 12. *p* *Romb.* 8. 16. *q* 1 *Eoin* 5. 13.

C. 81. *An bhfuil na fior-Chreidmhbige uile, gach uile Uair dearbhtha, gu bhfuil siad san cheart am ann a staid na nGras: agus gu mbi siad air na Sabhaladh?*

F. O nach hann do Cheart-Naduir an Chreidimh, Dearbh-beachd ar Gras agus Slainte *r*, feudfuidh fior-Chreidmhbige feitheamh fada sol fa nruig siad air *s*, agus an diaigh dhoibh ruighiachd air, feudfuidh se bheith air na Anbhuiniughadh aca, agus siad

r *Eph.* 1. 13. *s* *Isa.* 50. 10. *Salm* 88. gu hiomlan.

fiad a bheith ag dal air trid
iomadh gne * Ambluaidh, pea- * buaireas;
caidhe Buaidhridh, agus Dio-
bairidh t : Gidheadh ni bhfuil siad idir air
na mfhagbhail, gun a Shamhail sin do Chong-
namh agus do lathareachd Spioraid D E
is a ni a ngcoimhde O thuitim an Miodh-
dhochas tur u.

t *Salm* 77. 1, gu nuig 12. *Caint.* 5. 2, 3, 6.
Salm 51. 8, 12. & 31. 22. & 22. 1. u i *Eoin*
3. 9. *Job* 13. 15. *Salm* 73. 15, 23. *Salm* 54. 7x
gu nuig 10.

C. 82. Creud an combhomun

* *Gloire ata ag buill na Heagluis* * thoabh gloir
neamh Fhaicfionnuigh re Criofd?

F. An Comchomun Gloire ata aig buill na
Heagluis neamh Fhaicfionnuigh, re Chriosd,
ata fe ann san Bheathasa w, agus air ball an-
diagh an Bhaís x, agus fa dheireadh air
na dheanomh Iomlan ann san Eiterighe, a-
gus a nla a Bhreitheamhnais y.

w 2 *Cor.* 3. 18. x *Luc.* 23. 43. y i *d Tessa*.
4. 17.

C. 83. Creud an Gcomchomun Gloire, re Criofd, ata Buill na Heagluis neamh-fhaicfion- nuigh ag Mealtuin ann san Bheathasa?

F. Ata Ceud thorraidh Gloire, Maille re
Criofd air na ngeocompartughadh, re buill na
Heagluis Neamh-fhaicfionnuigh, san Bhe-
athasa, mar ataid na Mbuill dhofan, a
nGceann ; Agus mar sin annsan ata coir aca-

air an Ghloir sin, ata esin a Lan-shealbhú-
ghadh z ; Agus mar chomhartha Daing-
nighthe air sin, ta mothughadh aca do
ghradh D H E a, ata sithchain Choguis aca,
Aaibhneas san Spiorad Naomh, agus Dochas
Gloire b : Mar air an Laimh eile, do na
Haingidhibh, ata Mothughadh do theirg
Dhioghaltaigh D E, Uathbhas
* feitbeamh. Coguis, agus * Duil uathbhuā-
sach te Breitheamhnas, na
nationsgnadh air a mpianibh a dhfuilingeas
siad an diaigh Bais c.

z Eph. 2. 5, 6. a Romb. 5. 5. 2 Cor. 1. 22.
b Romb. 5. 1, 2. & 14. 17. c Gein. 4. 13.
Maith. 27. 4. Eabhr. 10. 27. Romb. 2. 9. Marc.
9. 44.

C. 84. *An fuigh na huile Dhoine Bas ?*

F. Ar bheith don Bhas air na Bhagradh,
mar Luaidheachd an Pheacaidh d, ata air
ordughadh do na huile Dhaoinibh, aon uair
bas fhaghail e, air son gur Pheacaigheadar-
uile f.

d Romb. 6. 23. e Eabhr. 9. 27. f Romb.
5. 12.

C. 85. *Air bheith don Bhas, na Luaidheachd
don Pheacadh, creud ma nach bhfuil na Fireu-
naigh air na nteasairgin on Bhas, o ata a
mpeacaidhe uile air na Maitheadh ann a
Griosd ?*

F. Bithidh na Fireunaigh air na nteasair-
gin on Bhas fein san la Dheighionnach, A-
gus.

gus ann san Bhas fos, ataid air na nteasairgin o a Ghath, agus o a Mhallughadh g; Ar chor as, ge go taid ag faghail Bais, Gidheadh sann o Ghradh DHE ata sin h, chum a nsaoradh gu hiomlan, o Pheacadh, agus o Thruaighe i, agus a ndeanamh Comasach air tuilleadh Comhchomuin bheith aca re Criod anna nGloir, air an bhfuil an sin fiad ag tionsgnadh k.

g 1 Cor. 15. 26, 55, 56, 57. Eabhr. 2. 15.
h Isa. 57. 1, 2. 2 Riegh 22. 20. i Foills 14.
13. Eph. 5. 27. k Luc 23. 43. Phil. 1. 23.

C. 86. Creud an Ccomhchomum Gloire, re Criod, ata Buill na Heagluis Neamh-fhaicsonnuigh, ag Mealtuin, air ball an diaigh Bais?

F. A se an Gcomhchomun Gloire, maille re Criod, ata buill na Heagluis Neamh-Fhaicsonnuigh ag Mealtuin, air ball an diaigh Bais, Gu bhfuil a Nannuna an sin, air na ndeanamh fairfe ann a Naomhthachd l, Agus air na ngabhall a steach, do na Neamh-hibh is airde m, Far a bhfuil siad ag faicsint Gnuis DHE ann a solus agus a nGloir n, ag feitheamh re lan Shaoradh a nGcuirp o, ata san bhas fein gna-cheangailte re Criod p, Agus ag gabhail tamh iona Nuaidhibh mar iona nleabuidhibh q, Gus a mbi siad anu-

N 3.

fan

P Eabhr. 12. 23. m 2 Cor. 5. 1, 6, 8. Phil. 1. 23, le Gniomb 3. 20. & Eph. 4. 10. n 1 Eoimh 3. 2. i Cor. 13. 12. o Roimb. 8. 23. Salm 16. 9. p. 1 d Tess. 4. 14. q. Isa. 57. 2.

san la dheighionnah air na ngcur a ris ~~re~~
a nammanaibh r ; Achd san a bhios anmanna
na Naingidh a nam an bhais air na nteil-
geadh a Nifrionn, iona fan siad anna bpia-
nuibh agus dorchadas Iomalach, agus a
nGcuirp air na ngeoinhead iona Nuaid-
mhibh, mar iona impriosuinibh, gu nuig Ei-
serigh agus Breitheamhnus an la Mhoir s.

r Job 19. 26, 27. s Luc 16. 23, 24. Gniomb
1. 25. Jude v. 6, 7.

C. 87. Creud as Coir Dhuinne a Chreidsin-
mann Eisirigh :

F. As coir Dhuinn a Chreidsin gu mbi
ann san la Dheighionnach, Eisirigh ghen-
eralt na marbh araon do na Fireuna agus na
Neimh-fhireuna t, An tan a bhios iadsan a
gheibhthear beo an sin, air na glaochladh
ann a Mionoid, Agus air bheith an sin do
Cuirp cheudna na marbh a Chuireadh san
nuaimh, air a ngcur aris re a Nammanaibh
a Chaoich, bithidh siad ar na ndusgadh as
a nuaimhibh le Cumhachda Chriosd n, Bi-
thidh cuirp na mfireuna, le Spiorad Chri-
osd agus trid Eifeachd Eisirighsin mar a
ngceann, air na ndusgadh, ann a gum-
hachd, na ngeuirp Spioradoil,
nach sedir Neamh-thruaillidh, Agus
athruaillendh. aix na ndeanamh Cosmhui re-
na.

e. Gniomb. 24. 15. u. Cor. 15. 51, 52, 53.
g. d. Tess. 4. 15, 16, 17. Eoin. 5. 28, 29.

na Chorp-Ghlormhar san *w*, Agus bithidh
Cuirp na Naingidhe air na ndusgadh ann a
N'easonoir, leisin mar Bhreitheamh air ndo
Chuireadh Corruigh *x*.

w 1 Cor. 15. 21, 22, 23, 42, 43, 44. Phil. 3.
21. *x* Eoin 5. 27, 28, 29. Matth. 25. 33.

C. 88. Creud a tharlas ar ball an diaigh na
H'eisereigh?

F. Air ball a ndiaigh na H'eisereigh,
tarlaidgh, Breitheamhnus
|| gheneralt agus Dheirion- || iomlan.
nach Aingle agus Dhaoi-
né *y*, ni nach fiosrach Duine air bith, air a
la, no air uair, gcoinne gu ndeanadh na
huile Dhaoine faire agus urnuigh, agus gu-
mbiodh iad ullamh do ghna, fa Choinh-
thair, teachd an Tighearna *z*.

y 2 Phead. 2. 4. Jude v. 6, 7, 14, 15.
Maith. 25. 56. *z* Maith. 24. 36, 42, 44.
Luc 21. 35, 36.

C 89. Creud do Nictar ris na Haingidhe a
nla a Bhreitheamhnuis?

F. Anla a Bhreitheamhnuis, Cuirfear
na Haingidh air Laimh chli Chriosda, Agus
an lorg Dearbhaidh soilleir, agus air
bheith dhoibh air na nlan fhagbhall ris iona
ngcoguisibh fein *b*, Bithidh Breithuath-
bhasach Achd Gidheadh Breith Cheart,
Damnuigh, air na thabhairt, amach iona
Naghaidh *c*, Agus na Lorg sin, bithid air
na

a Maith. 25. 33. *b* Romb. 2. 15, 16. *c* Maith.
25. 41, 42, 43.

na nteilgeadh amach o Lathair fhabhurach DHE, agus on Chomun ghlorimhar sin re Criod, a naoimhribh, agus a Ainglibh naoinhtha uile, gu Hifrionn, chum gu nbiodh dioghaltas air na dheanamh orra, le pianaibh Cuirp agus Anama nach fedfir a chur agceill, Maille ris an Diabhal agus Ainglibh, gu siorruidh d.

d *Luc* 16. 26. e *Tess.* 1. 8, 9.

C. 90. *Creud do niothar ris na Fireunaibh a nla a Bbreitheambnus?*

F. An n'la a Bbreitheamnais, air bheith do na fireunaibh air na Glacadh suas, a Dhionnsaidh Chriosd ann sna neulaibh e, siudhthig hear iad air na laimh Dheis, agus air bheith dhoibh an sin air a naithnuighadh agus air a nlan-saoradh gu follus f, bithidh fiad ag tabhairt Breith maille ris, air na Hainglibh agus na Daoinibh ris a ndo chuireadh cul g, agus air na ngabhail a Steach air neamh b far a mbi siad saor gu hiomlan agus a mfeasda, o uile pheacadh agus thruaighe i, Air na nlionadh le Haoibhneas, nach fedir a sinuaintuighadh k, Air na ndeanamh iomlan naomhtha agus sona, ann ngeorp sa Nanam araon, Ann a gcomun na Naoimh, agus naomh-Aingil nach fedir

Ai-

e i *dTess.* 4. 17. f *Maitb.* 25. 33. *Maitb.* 10. 32. g i *Cor.* 6. 2, 3. h *Maitb.* 25. 34, 36. i *Eph.* 5. 27. j *Feillsi* 14. 13. k *Salm.* 16. 11.

Aireamh *l*, Achd gu harid, ann a bheith
gu neamh-meadhonach, ag faicsin agus ag
nealtuin DHE an Athar, agus ar Ttighearn
Iosa Criosd, agus an Spioradh Naomh, gu
siorruidh suthain *m*. Agus as e so an
Geomhchoman foirfe agus ionlán, a Mheal-
uidheas Buill na Heagluis Neamh-fhaic-
ionnuigh, maillé re Criosd anna a nGloir-
nn san Eiserigh agus a nla a Bhreitheamh-
uis.

1 Eabhr. 12. 22, 23. m i Eoin 3. 2. 1 Cor.
13. 12. i dTeiss: 4: 17, 18.

Air fhaicsin Duin, Cred ata na Scriob-
tuireadh, gu harid ag teagasg Dhuinn
a Chreidsin mu DHA, A ta a nios
aguin re na thabhairt fadear, Creud
ataid ag Jarriudh mar Dhleasdanas an
Duine.

C. 91. **C**reud an Dleasdanas, ata DIA ag
Jarriudh air an Duine?

F. As é an Dleasdanas ata DIA ag Jarriudh
air an Duine Umhlachd da Thoil fhoill-
ichte *n*.

i Romb. 12. 1, 2. M'ca 6. 8. i Sam. 15.
22.

C. 92. Creud d'foillsigh DIA, ar Ttus don
Duine Mar Riaghail a Umhlachd?

F. Be-

F. Be Lagh na Modhanna an Riaghail Umhlachd d'foillsighe Dia do Adhainha a nstaid na Neimh-chiontais, agus don Chinneadh Daonna uile ann san, a thuilleadh air Aithne shunraichte, gun ni ithe do mheas na Craoibh eolais mhaith agus uile o.

o Geis. 1. 26, 27. Romb. 2. 14, 15. Romb. 10. 5. Gein 2. 17.

C. 93. *Greud e Lagh na Modhanna?*

F. As e Lagh na Modhanna, Taisbeunadh Toile DHE don Chinneadh Daonna, ag stiubhradh agus ag Ceangal gach einneach re comhechosamhlachd agus Umhlachd, Iomilan agus Shior-bhuan, iona phearsa fein, Dho, ann a ingleus agus gne an Duine gu biomilan edir Anam agus Chorp p, Agus ann a geomhlionadh, uile dhileafdanais sin na Naomhthachd agus na Fireuntachd, a dhlidheas se do DHIA agus do Dhuine q, ag Gealladh Beatha, a nlorg a Chomhlionaideh, agus a Bagradh Bais a nlorg a Bhrisidh z.

p Deuter. 5. 1, 2, 3, 31, 32, 33. Luc. 10. 26, 27. Gal. 3. 10. 1 Tessal. 5. 23. q Luc. 1. 75. Gniomb 25. 16. z Romb. 10. 5. Gal. 3. 11, 12, o

C. 94. *An bhfuil fognamh air bith ann a nlaghna Modhanna, don Duine, O thuitim ar gceud sinnseara?*

F. Ge nachfeud Duine, air bith, o thuitim ar gceud sinnseara, ruigheachd air Fi-reutachd agus Beatha, trid Lagh na Modhan-

hannuidh s, Gidheadhas mor, Fhognamh, dò na huile Dhaoinibh a gcumantae, agus fhognamh sunnraighte, araon do na Daoinibh nach bhfuil air a naithghineamhain, agus do na Daoinibh ata air a naithghineamhuin t.

f Romb. 8. 3. Gal. 2. 16. t i Tim. 1. 8.

C. 95. Creud e fognamh Lagh na Modhan-nuidh, do na huile Dhaoinibh?

F. Ata fognamh ann a nLagh na Modhanuidh do na huile Dhaoinibh, chum fios a thabhairt doibh air Nadur agus Toill Naomhtha DHE *u*, air an Dleasdanas, ag cur Ceangal orra re Gluasachd da reir *w*, Chum a msagbhail ris ionta fein ma Miodh-chomas air a Choimhed, agus mu Shalachar pheacach a Naduir, a ngeroidhthe, agus a inbeathaidh *x*, chum a' Nirisluighadh trid Mothughadh a mpeacaidhe agus a ntruaighe *y*, agus da thaoibh so, chum a ngeuiduighadh gu sealladh ni as soilleire, air a Nf heum ata aca air Chriosd *z*, agus air iomlaine Umhlachdsan *a*.

u Lebb. 11. 44, 45. Lebb. 20. 7, 8. Romb.

7. 12. *w* Mica 6. 8. Sbeum. 2. 10, 11.

x Salm 19. 11, 12. Romb. 3. 20. Romb. 7.

7. *y* Romb. 3. 9, 23. *z* Gal. 3. 21, 22.

a Romb. 10. 4.

C. 96. Creud an bhfognamh sunnraighte ata a nlagh na Modhanuidh do na Daoinibh nach bhfuil, air a Naithghineambuin?

Ata

F. Ata foghnamb ann a nlagh na Modhannuidh, do na Daoinibh nach bhfuil air a Naithghineamhuin, Chum a ngcoguise dc Dhusgadh, gu teitheamh on fheirg re teachd b, agus chum a Niomain gu Criosd c no ma bhuanuigheas siad ann a staid agus slighe an Pheacaidh, a mfagbhail gun leithsgeul d agus faoi a Mhallughadh e,

b i Tim. 1. 9, 10. c Gal. 3. 24. d Romb. 1. 20. air Choimeas re Romb. 2. 15. e Gal. 3. 10.

C. 97. Creud an foghnamb sunnraighte ata ann a nlagh na Modhannuidh, do na Daoinibh ata air a Naithghineamhuin?

F. Ge gu bhfuil na Daoine ata air a naithghineamhuin, agus ata ag Creidsin Geriosd, air na n Saoradh o Lagh na Modhannuidh, mar as Coimhcheangal Oibrigh e f, Air chor as da thaoibh naoh bhfuil siad air na mfireunughadh g, no air na fagbhais faoi bhine b, Gidheadh a thuilleadh ar gael foghnamb generalt ata ann, a bhuiinea dhoibhsan, mar do Dhaoinibh eile, ata foghnamb sunnraighte ann, a Thaisbeunadl dhoibh mead an Chomain do Chiur Criosd orra, air son a Choimhlionadh agus a Mhalughadh shulann iona Naite, agus chun a Maith i, Agus thrid so a mbrosnughadh gituil

f Romb. 6. 14. & 7. 4, 6. Gal. 4. 4, 5
g Romb. 3. 20. h Gal. 5. 23. Romb. 8. 1
i Romb. 7. 24, 25. Gal. 3. 13, 14. Romb. 8. 3, 4.

uilleadh buidheachais k, agus sin a Chur a
ngeill, le a ntuilleadh Curain air iad fein
Chumadh ris, mar Riaghail a Numh-
achd l.

k Luc. 1. 68, 69, 74, 75. Col. 1. 12, 13,
14. 1 Romb. 7. 22. & 12. 2. Tit. 2. 11.
gu nuig 14.

C. 98: Caite a bhfuil Lagh na Modhann-
uidh air na chur sios gu haithghearr Jomlan?

F. Ata Lagh na Modhannuidh air na chur
ios gu haithghearr Jomlan, ann sna Deich
Aitheantaibh, a thughadh seachad le guth
DHE air Sliabh Sinai, agus a Scriobhadh
eis, air da chilar cloiche m, agus ataid air
na ngeur sios ann sa nfhicheadadh Caibidil
o leabhar Exodus (no na Himric) Ar dleas-
danais do DHIA air a chur sios ann sna
eitheir aitheanteibh is tosaighe, agus ar
Dleasdanais do Dhuine ann sna se Aithe-
taibh eile n.

m Deuter. 10. 4. Exod. 34. 1, 2, 3, 4.
Maith. 22. 37, gu nuig 40.

C. 99. Creud na Riaghaille ata re na ntak-
airt fa dear cbum na Deich Aitheanta a thu-
gsin gu Ceart.

F. Chum gu n'tuigte na Deich Aitheanta
u ceart, ataid na Riaghaille so re na ntak-
airt fa dear Eadhon.

I. Gu bhfuil an Lagh Jomlan, agus ag
eangal gach einneach gu lan comhcho-
mhlaichd ann san Duine gu hiomlan re a
hireuntachd, agus gu h'umhlachd iomlan

do a chaoich, Air chor as gu bhfuil se ag Jarruidh, an't hoirfeachd is airde ann sgach uile Dhleasdanas, Agus ag toirmeasg an cheum is lugha do gach einpheacadh o.

o *Salm.* 19. 7. *Sbeum.* 2. 10. *Maith.* 5. 21. ga dheiridh.

II. Gu bhfuil se spioradoil, agus mar sin a ruigheachd na tuigse, na Toile, na Mianna, agus uile chumhachdaibhe eile
* Ionan a nanama * coimh-mhaith is ain Braithra, oibrighe, agus *Joinchara p*
p Romb. 7. 14. *Deuter* 6. 5. air choimeas re *Maith.* 22. 37, 38, 39. *Maith* 5. 21. 22, 27, 28, 36. ga dheiridh.

III. Gu bhfuil an einni Ceudna, an seadh eagsamhail air na Jarruidh, no air an Thoirmeasg, ann a ntuilleadh Aithean taibh sa h'aon q.

q *Col.* 3. 5. *Amos* 8. 3. *Seanraite* 1. 15. *Tim.* 6. 10.

IV. Amhail as far a bhfuil Óleasdanas aici na Aithneadh, gu bhfuil an bpeacadh atá na aghaidh, air na Thoirmeasg r; Agus fa a bhfuil Peacadh air na Thoirmeasg, g bhfuil an dleasdanas ata na Aghaidh, air r Aithneadh s: Mar sin far a bhfuil Galladh air na Cheangal re h'Aithne,

r *Isa.* 58. 13. *Deut.* 6. 13. air choimeas Maith. 4. 9, 10. *Maith.* 15. 4, 5, 6. *Maith.* 21, gu nuig 25. *Eph.* 4. 28.

ta an Bagradh ata na * agh- * contrardha
aidh, fillte, ann t, Agus far dho fa chomb-
a bhfnil Bagradh air na air.

Cheangal re Aithne, ta an
Geallainh ata na ag haidh, fillte ann u.

t Exod. 20. 12. le Seanraite 30. 17. u Fer.
18. 7, 8. Exod. 20. 7. air chomeas re Salm. 15.
1, 4, 5. & Salm 24. 4, 5.

V. A ni ata DIA ag toirmeasg ni ngcoir
a Dheanamh, Uair air bhith w, A Ni ata
se ag Aithneadh, as e air Dleasdanas do
ghnath e x, Agus Gidheadh ni neoir gach
ein dleasdanas a dheanamh gach ein Uair y.

w Job 13. 7, 8. Romb. 3. 8. Job 36. 21.
Eabhr. 11. 25. x Deut. 4. 8, 9. y Maith.
12. 7.

VI. Faoi einpheacadh no eindleasdanas,
ata na huile pheacaidhc no dhleasdanais don
tseorsa fin, air na ntoirmeasg no air na lar-
ruidh maille re a nuile Adhbharaibh mhe-
adhoinibh, Chinfath, chosamhlachdaibh, agus
gach uile bhrofhuadhchuca z.

z Maith. 5. 21, 22, 27, 28. Maith. 15. 4, 5,
6. Eabhr. 10. 24, 25. i d Tess. 5. 22. Jude v.
23. Gal. 5. 26. Col. 3. 21.

VII. A ni ata air na thoirmeasg no air
Aithneadh Dhuinn fein, gu bhfuil a dhfhiac-
haibh oruinn, ar nDithchioll, do reir ar
Ninmhe chum e bheith air na Sheachnadh,
no air na Choimhlionadh le Daoinibh eile,
do reir Dleasdanas a Ninmhe a.

VIII.

a Exod. 20. 10. Lebb. 19. 17. Gein. 18. 19.
Job. 24. 15. Deut. 6. 6, 7.

VIII. Ann san ni ata air na Aithneadh do Dhaoinibh eile, ata a d' fhiachaibh oruinn, do reir air Ninimhe agus ar nGairin, Congnamh a dheanamh leo *b*, Agus aire thabhairt nach bi Comun aguin re Daoinibh eile, an san Ni ata air na thoirmeasg dhoibh *c*.

b 2 Cor. 1. 24. *c* 1 Tim. 5. 22. Eph. 5. 11.

C. 100. *Creud iad na Neithe Sunnraighte, ata aguinn re thabhairt fadear, ann sna Deich Aitheantaibh?*

F. Ata aguinn re a thabhairt fadear ann sna Deich Aitheantaibh, an Romh-raidh, Briogh na Naitheanta fein, agus na Riasuine eagsamhail ata Ceangailte re Cuid Dhiobh, chum a nteannadh oruinn ni as mo.

C. 101. *Creud is Romh-raite do na Deich Aitheantaibb?*

F. Ata Romh-raite do na Deich Aitheanta, air a chur sios ann sna Briathraibse [As mise an Tighearna do DHIA a thug thusa Amach as talamh na *Heghiphte*, as Tigh na Daoirse *d*. Ann a bhfuil DIA ag foillsuighadh, Ardthighearnas, mar a nti as e Jehovah, an DIA biolti-bhuan, neamh-chlaoch-ladhach, agus Uile Chuinbachdach *e*, aige a bhfuil, a Bhith ann fein agus Uaidhe fein *f*, agus ag tabhairt bith, da uile Bhriathraibh

d Exod. 20. 2. *e* Isa. 44. 6. *f* Exod. 3. 34.

raibh *g*, agus Oibrigbibh *b*, agus gur DIA ann a Comhcheangal *e*, mar re *Israel* o shean, As amhluidh re na Phobul uile *i*, Neach mar thug se iad as a mbruid san Eighipte, as Amhail, ata se gar suasgladh o ar * bruid Spioradoil *k*, a- * daoirfe trai-
gus Uime sin gu bhfuil a leoileachd. dhfiachaibh oruinn, Esin Ainhain a ghabhail mar ar nDIA, agus a uile Aitheantas do Choinhead *l*.

g Exod: 6: 3. *h Gniomb 17: 24, 28.* *i Geir:*
17: 7. *le Romb: 3: 39.* *k Luc 1: 74, 75.*
l 1 Phead: 1: 15, 16, 17, 18. *Lebh: 18: 30.* &
19: 37.

C. 102. Creud is Suim do na ceithir Aitheanta iona bhfuil ar Dleasdanais do DHIA, air na chur sios?

F. As e Suim na nceithir Aitheanta, iona bhfuil ar Dleasdanais do DHIA, air na chur sios, An Tighearna ar DIA a ghradhughadh, le ar nuile Chroidhe, agus le ar nuile Anam, le ar nuile Neart, agus le ar nuile Inntinn *m*,
in *Luc 10: 27.*

C. 103. Creud i an Cheud Aithne?

F. As i an Cheud Aithne, [Na biodh Deoile air bith agad am fhiagnuile *n*.]

n Exod. 20: 3.

C. 104. Creud iad na Dleasdanais ata air in Farruidh san Cheud Aithne?

F. As iad na Dleasdanais ata air na nJarrudh ann san cheud Aithne, Aithniughadh agus Admhail, gur e DIA amhain, an fior

DHIA agus ar Diaine o, agus Adhradh agus
 Gloir a thabhairt do, da reir sin p, le bheith
 ag Smuaintiughadh q, agus a Beachdú-
 gadh air r, ga Chuimhniughadh s, mor-
 mheas a bheith aguin air t, ga Onorughadh
 u, geill agus Urrain a thabhairt do w, ga
 Raoghnughadh x, ga ghradhughadh y, ga
 mhiannughadh z, eagallan do bheith oruinn
 a; bheith ag Creidfin ann b, ag Earbsa as c,
 ag cur Dochais ann d, ag gabhail tlachd-
 dheth e, ag deanamh Gairdeachas ann f,
 bheith Eudmhur air a shon g, ag Gairm air,
 ag tabhairt gach uile Mholadh agus Bhui-
 dheachas h, agus ag tiobhradh gach uile
 Umhlachd agus Striocadh dho, leis an Duine
 gu hiomlan i, le bheith Curamach air a
 thoilluighadh ann sna huile Neithibh k, agus
 faoi Dhoilghios, an tan a mhiodh-thoili-
 ghear e ann a ni'air bith l, agus le bheith ag
 Gluasachd gu H'iriosol leis m.

o 1 Chron. 28: 9. Deut. 26: 17. Isa: 43: 10
 Jer: 14: 22. p Salm 95: 6, 7. Maith: 4: 10
 Salm 29: 2. q Mal: 3: 16. r Salm 63: 6
 s Sbeum: 12: 1. t Salm 71: 19. u Mal: 1: 6
 w Isa: 45: 23. x Josh: 24: 15, 22. y Deut
 6: 5. z Salm 73: 25. a Isa: 8: 13. b Exod
 14: 31. c Isa: 26: 4. d Salm 130: 7. e Salm
 37: 4. f Salm 32: 11. g Romb: 12: 11. air
 choimeas re Uibhir: 25: 11. h Phil: 4: 6. i Jer
 7: 23. Sbeum. 4: 7. k i Eoin 3: 22. l Jer. 31:
 18. Salm 119: 136. m Mica 6: 8+

C. 105. Creud iad na Peacaidhe ata air an ntoirmeasg san chéad Aithne?

F. As iad na Peacaidhc ata air na ntoirmeasg an san cheud Aithne, Neimh-Dheachd, thaobh DIA a Shenuadh, no gun DIA a bheith aguin *n*; Iodhal-adhradh, thaobh tuille Dee thar a haon, no einDia maille ris an DIA fhior, no na aite, a bheith aguin, no do Adhradh *o*: Gun esin, a bheith aguin, agus a lan-admhughadh, mar DHIA, agus mar ar Diaine *p*; neamh-churam mu Einni a dlighear Dhosan, ata air Jarruidh ann san Aithnese, no sin a ligeadh tharruin *q*; Ain eolas *r*, Diothchuimhne *s*, Mi-bhreathnu-ghadh *t*, Baroile fallsa *u*, Smuaintidh neimh-iomehubhadh agus Aingidh air *w*; Scrudu-ghadh dana agus Meanchusach air a Neithibh Diomhaire *x*; Gach Miodh-Naomhtha-chadh *y*, Fuath ar DHIA *z*, Fein-Ghradh *a*, Fein-Jarruidh *b*; agus gach Seorsa eile do Shocrughadh Inntinne, Toile, no Mianna, air Neithe eile, gu neamh-chineast, agus neamh-chuimseach, agus a ntogbhail dheth-sin,

n Salm 14: 1. Eph: 2: 12. o Jer: 2: 27, 28.
air choimeas re i d Tess: 1: 9. p Salm 81: 11.
q Isa: 43: 22, 23, 24. r Jer: 4: 22. Hos: 4: 1, 6.
s Jer: 2: 32. t Gniomb 17: 23, 29. u Isa: 40: 18. w Salm 50: 21. x Deut: 29: 29. y Tit: 1: 16. Eabhr: 12: 16. z Rom: 1: 30. a 2 Tim: 3: 2. b Phil: 2: 21.

fin, gu huilidh, no ann a geuid c, Bao-chreideamh Dioinhan d, Neimh-Chreideamh e, Eiriceachd f, Mi-chreideamh g, Mi-carbsa h, Miodh-dhochas i, doth-imach-duightheachd k, Dioth-Mothughaidh faoi

Bhreitheamhnuis l, Cruas-Croidhe

‡ neamb- m, Ardan n, An danadas o, ‡ Su-churam. aimhneas fheolmhur p, Bheith

ag Buaidh-readh DHE q, ag deanamh foghnaimh do Mheadhona neamh-

laghoil r, agus ag carbsa a Meadhonibh Laghoil s, Saimhe agus

* Subbachas.

* aoibhneas fheolmhur

Eud thruaillidh, dhall, agus eigeefllidh u, Meadh-bhlas w, Marbhantas ann a Neithibh D H E x, bhith gar

ndeamh fein nar ‡ Geoigrigh

‡ Gcomhthe- do DHIA, agus a tuitim air
acbaidh. ar naids Uaidhe y, ag deanamh

Urnuigh re Naoimhibh, Ainglibh, no Creaturibh air bhithe eile, No ag ta-

c 1 *Eoin* 2. 15, 16. 1 *Sam.* 2. 29. *Col.* 3. 2, 3.

d 1 *Eoin* 4. 1. e *Eabhr.* 3. 12. f *Gal.* 5. 20.

Tit. 3. 10. g *Gniomb* 26. 9. h *Salm* 78. 22.

i *Gein.* 4. 13. k *Jer.* 5. 3. l *Isa.* 42. 25.

m *Romb.* 2. 5. n *Jer.* 13. 15. o *Salm* 19. 13.

p *Zeph.* 1. 12: q *Maith.* 4. 7. r *Romb.* 3. 8.

s *Jer.* 17. 5. t *2 Tim.* 3. 4. u *Gal.* 4. 17. *Eoin*

16. 2. *Romb.* 10. 2. *Luc* 9. 54, 55. w *Foills.*

3. 16. x *Foills.* 3. 1. y *Esek.* 14. 5. z *Isa.* 1.

4. 5.

abhairt eun Adhradh crabhach dhoibh *z* ;
 Gach uile Chomcheangal ris an Diabhal, no
 dul a Geomhairle ris *a*, agus Eisteachd do
 na chuireas se ionar Naire *b*, bheith ag Dea-
 namh Dhaoine na Ntighearnuidh air ar
 Gereideamh, agus air ar Gconsias *c*; ag Dea-
 namh tailcios & Dimeas ar DHI A, agus
 air Aitheantaibh *d*, ag seasmh anaghaidh
 agus gcur doilghios air a Spioraid *e*; Aine-
 adas agus Miodh-f hoighidin
 re a * Mharasclachd, ga A- * *fhroasdal*
 gradh gu haimideach air son *fheadhmentas*.
 na n'olca ata se ag tabhairt
 orruinn *f*, agus ag riobhradh cliu einmh-
 haith air bith ata Ionnuin, aguin, no a dhfe-
 dir linn a dheanamh, don Fhortun *g*, Do
 Iodholaibh *h*, dhuinn fein *i*, no do Chrea-
 tuir air bith eile *k*.

z Romb. 10. 13, 14. Hos. 4. 12. Gniomb. 10.
 25, 26. Foills. 19. 10. Maith. 4. 10. Col. 2. 18.
 Romb. 1. 25. a Lebb. 20. 6. 1 Sam. 28, 7, 11.
 air choimeas re 1 Chron. 10. 13, 14. b Gniomb.
 5. 3. c 2 Cor. 1. 14. Maith. 23. 9. d Deut.
 32. 15. 2 Sam. 12. 9. Seanraite 13. 13.
 e Gniomb. 7. 51. Eph: 4. 30. f Salm 73. 2, 3,
 13, 14, 15, 22. Job 1. 22. g 1 Sam. 6. 7, 8, 9.
 h Dan: 5. 23. i Deut: 8. 17. Dan: 4. 30.
 k Eabhr. 1. 16.

C. 106. Creud ata gu Sunnradhach air na
 theagasc dhuinn Leis na Briathraibhsin san
 Chend. Aitbne, Eadhon, Am Fhiaghnuis ?

F. Ataid na Briathrafa san cheud Aithne, Eadhom, am Fhiagh

* *A bhfiagh-nuis maghaibh,* nuiṣ ; * ag teagasc dhuinn gu bhfuil DIA do chna huile neithe, ag tabhairt aire arid don Pheacadhsa, eādhon, Dia air bith eile a bheiti aguin, agus gu bhfuil sc̄ ro-dhiombuidheac̄ Dheth, Chum mar so gu mbiodh iad nan. Argumaint dar geongbhal on Pheacadhsa aguda anntrromughadh, inar bhrosnughadh ro mhiodhnarach /, Agus mar angeeudna chum a thabhairt oruinn bheith ag deanamh mar iona Fhiaghnuis, gach einni a'niotair linn iona Sheirbheis m.

1 *Ezek:* 8: 5. ga dheiridh *Salm* 44: 20, 21.
m 1 *Chron:* 28: 9.

C. 107. Creud i an Dara Aithne?

F. As i an Dara Haithne,

* *grabhalta* Na Dean duit fein Jomhaigh * Snoichte, no Chosamhlachd air bith d'einni, ata air neamh, shuas, no air talamh a bhos, no sa nuiṣge faoi an talamh ; na lub thu fein sios doibh, agus na dean seirbheis doibh, Oir is mise Jehovah do DHIA, DIA Eudmhar leanas aingidhachd na NAithreadh air an chloinn, gu nuige an treas ngus an Ceathramhadh flioichd, don druing fhuathuigheas me, agus ag deanamh troeair air miltibh don druing a Ghrád-huig-

huigheas me, agus a Choimheadas Maitheanta n.

n Exod: 20: 4, 5, 6.

C. 108. Coeud iad na Dleasdanais, ata air a nFarruidh san dara Haithne?

F. As Jad na Dleasdanais, ata air a nJarruidh san Dara Haithne, thabhairt fa dear Gach uile Adhradh Crabhach agus ordunan fa, Dhorduigh DIA iona Fhocal, a Ghabhail, agus Chongmhail, agus a choimhead, fiorghlan Iomlan o, Gu sunnradhach Urnuigh agus Buidheachas, a'nainm Chriosd p, Leughadh, Seanmoiriughadh, agus Eisteachd an Fhocail q, Fritheòladh agus Gabhail na nSacramuinteadh r, Riaghait Eagluis, agus Reachd smachdughaidh ann s, Oifig, agus Beathachadh na Minisdreadha t: Trosgadh Crabhach v, Mionnughadh air Aimh DHE w, agus Moidughadh dho x, Mar an gceudna, bheith diombuidheach do gach uile Adhradh fallsa, ag gabhail grain deth

o Deut: 32: 46, 47. Maith: 28: 20. Gniomb 2: 42. i Tim: 6: 13, 14. p Phil: 4: 6. Eph: 5: 20. q Deut: 17: 18, 19. Gniomb 15: 21. 2 Tim: 4: 2. Sheum 1: 21, 22. Gniomb 10: 33. r Maith: 28: 19. i Cor: 11: 23. gu nuig 30. s Maith: 18: 15, 16, 17. Maith: 16. 19. i Cor: 5: Caib. & 12: 28. t Eph: 4: 11: 11. i Tim: 5: 17: 18. i Cor: 9: 7, gu nuig 15. u Joel 2: 12, 13. i Cor: 7: 5. w Deut: 6: 13. x Isa: 19: 21. Salm: 76: 11.

deth, agus ag cur na aghaidh y,

* Inmbe Agus do reir * Aite agus Gairm
gach eìnneach ga chur so as,
agus fos uile Chomhartha Cuimhnuighthe
na Hiodholadhraidh z.

a y Gniomb 17: 16, 17. Salm: 16: 4. z Deut:
7: 5. Isa: 30: 22.

C. 109 Cread iad na peacaidhe ata air an
nToirmeasg san Dar Haithne?

F. As iad na na Peacaidhe ata air na
nToirmeasg annsan Dar Haithne, bheith
idir, ag Dealbhadh a, ag Coimhairluig-
hadh b, ag Aithneadh c, ag Gnathughadh d,
agus air mhodh air bith, ag aontughadh re
eun Adhradh Crabhach air bith nach dor-
duigheadh le DIA fein e, A Bheith ag ful-
lang Creidimh fallsa f, ag Deanamh einni
mar Shamhlughadh air DHIA, air na Tri-
pearsuine uile, no air euphearsa dhiobh
eia aca sann a ntaobh a stigh ionar ninntinn,
no antaobh a muigh, le gne air bhith do
dhealbh no do Chosamhlachd Creetur air
bhith g, Gach uile Adhradh dha so h, no do
DHIA ann, no da thrid i; Samhlughadh air

F. As

a Uibher: 15: 39. b Deut: 13: 6; 7, 8.
c Hos: 5: 11. Mica 6: 16. d i Riogh: 11:
33: & 12: 33. e Deut: 12: 30, 31, 32. f Deut:
13: 6: gu nuig 12. Zech: 13: 2, 3. Foills: 2:
2, 14: 15, 20: & 17: 12, 16, 17. g Deut:
4: 15: gu nuig 19. Gniomb 17: 29. Romb:
1: 22, 23, 25. h Dan: 3: 18. Gal. 4: 8.
i Exod: 32: 5.

bhith air Dhee breige a Dheanamh *k*, agus gach uile Adhradh dhoibh, no seirbhis air bith a bhuineas doibh *l*, Gach uile chumadoireachd Saobh-Chrabhach *m*, ag Truailleadh adhraidh DHE *n*, ag cur ris, ag tabhairt uaidhe *o*, cia aca a dhealbhadh is a thogbhadh suas as ar geeann fein e *p*, no dfuaras e thaobh

* Tradision o dhaoineibh eile *q*, ge gu bann faoi Ainm Seinid *r*, Cleachduin *s*, Crabhaidh *t*, Deagh-run, no ein leith-sgeil eile, ge be air bith e *u*; Simoineachdw, * Slad-cheall *x*; Gach uile ne-amhchuram *y*, mu nAdhradh agus na Horduinan sa, D'orduigh DIA, gach tailcios *z*, agus Bacadh orra *a*, agus gach cothughadh iona Naghaidh *b*.

k Exod: 32: 8. *l* i Riogh. 18. 26, 28. *Ija.* 65. 11. *m* Gniomb 17. 22. Col. 2. 21, 22, 23. *n* Mal. 1. 7, 8, 14. *o* Deut. 4. 2. Salm. 106. 39. *q* Maith. 15. 9. *r* i Pheadr. 1. 18. *s* Fer. 44. 17. *t* *Ija.* 65. 3, 4, 5. Gal. 1. 13, 14. *u* i Sam. 13. 11, 12. & 15. 21. *w* Gniomb 8. 18. *x* Romb. 2. 22. Mal. 3. 8. *y* Exod. 4. 24, 25, 26. *z* Maith. 22. 5. Mal. 1. 7, 13. *a* Maith. 23. 13. *b* Gniomb 13. 44, 45. *i* dTess. 2. 15, 16.

C. 110. Creud iad na Riasuine, ata Ceangailte ris an dara Haighne, da teannadh oruin ni is mo?

F. Na Riasuine Ceangailte ris an Dara Haithne, da teannadh oruinn ni is mo, air aingcur fios ann sna Briathraibhse, eadhon [Oir is mise Jehovah do DHIA, DIA Eud' inhar, Leanas Aingidheachd na Naithreadh air ait Chloinn, gu nuig an treas no an ceathramhadh sliochd, don druing shuathaigheas me, agus ag deanamh Trocair air Mhiltibh don druing a Ghradhuigheas me, agus a Choimheadas Maitheanta c] As iad, a thuilleadh air Thighearnas DHE os air cionn, a Sheilbh-choir ionnuin d, Eud laiste do Adhradh fein e, agus a thearg Dhioghaltach a naghaidh gach Adhradh fallsa mar ni ata na Striopachus Spioradalt f, agus gu bhfuil se ag meas luchd Brisidh na Haithnese na nluchd suath dho, agus ag Bagradh

Dioghaltais a thabhairt orra gu * cui dō nuige * Linnteadh eugsamlinntebh. huil g, agus ag meas luchd Coimhead na Haithnese na ndrong ata ag tabhairt Graidh dho, agus ag Coimhed Aitheanta, agus ag Gealtuin trocaire dhoibh gu nuig Jomadh Linn h.

c *Exod. 20. 5, 6.* d *Salm. 45. 11.* Foills 15. 3, 4. e *Exod. 34. 13, 14.* f i *Cor. 10. 20, 21, 22.* *Jer. 7. 18, 19, 20.* *Ezek. 16. 26, 27.* *Deut. 32. 16,* gu nuig 20. g *Hes. 2. 2, 3, 4.* h *Deut. 5. 29.*

C. III. *Creud i an Treas Aithne?*

F. As i an Treas Aithne, Na Tabhair Ainm an Tighearna do DHIA, an diomhain-

haineas, Oir ni a mheasfiudh an Tighearna neamhchiontach, an ti bheir a Ainm an Dionshaineas i.

i Exod. 20. 7.

C. 112. Crend ata air na Farruidh an san Treas Aithne?

F. Ata an Treas Aithne ag Jarruidh, AinmDHE, a Thiodail, a Bhuaidheadh k, Orduinansaidh l, An Fhocal m, na Sacramuinteadh n, urnuigh o, Mionna p, Moide q, Cranncharie r, a Oibrighe s, Agus ge be air bith ni eile, leis an bhfuil se ga fhoill-siughadh fein, bheith air na vgnathughadh gu Naomhtha, urramich an a nSinuaintid, hibh t, Beachdughadh Inntinn u, Briathar v, Scriobhadh x, le Admhail naomhtha y, agus Jomchar da reir sin z, chum Gloir DHE a, ar maith fein b, agus Maith Dhaoine eile c.

k Maith. 6. 9. Deut. 28. 58. Salm 29. 2. & 68. 4. Foills. 15. 3, 4. l Mah. 1. 14. Seum. 5. 1. in Salm 128. 2. n i Cor. 11. 24, 25, 28, 29. o i Tim. 2. 8. p Jer. 4. 2. q Senm 5. 2, 4, 5, 6. r Gniomb. 1. 24, 26. s Job. 36. 24. t Mal. 3. 16. u Salm. 8. gu deiridh. w Col. 3. 17. Salm 105. 2, 5. x Salm 102. 18. y i Pheadr. 3. 15. Mica 4. 5. z Phil. 1. 27. a i Cor. 10. 31. b Jer. 32. 39. c i Pheadr. 2. 12.

C. 113. Crend tad na Peacaldhe ata air na ntoirmearsg san Treas, Althne?

F. As iad na Peacaidhe ata air na ntoirmearsg san Treas Aithne, Gun AinmDHE a ghna-

ghnathughadh mar ata air Jarruidh *d*, Agus
 miodh-ghnathughadh a dheanamh air, le
 Joimradh no Gnathughadh eile, Aineolaeh *e*,
 Diomhain *f*, neam-urramach, Miodh-naomh-
 tha *g*, saobh-Chrabhach *h*, no Aingidh ;
 Air a Thiodolaibh, Bhuaidhibh *i*, Ordui-
 nansaibh *k*, Oibrighibh *r l*,
 * eitbeacbd trid Blaispheum *m*, Eithe-
 eitbeadh. chas *n*, Gach uile Mhallug-
 hadh *o*, Mhionn *p*, mhoid *q*,
 agus chrannchar Pheacach *r*, Briseadh ar
 mionna agus moide mas Laghoil iad *f*, agus
 a geoimhlionadh, mas ann a neithibh neamh-
 laghail ataid : Ag Monmhar *t*, anaghaidh
 orduibhe agus Freasdal DE, ag faghail cron
 doibh *u*, ag deanamh Mion-scrud-
 * miod- dadh meancusach orra *w*, agus ga-
 chur *gu* * ngeur, re neithibh gu mearach-
 earr: dach *x*; Bheith a Mi-mhiniug-
 hadh

d Mal. 2. 2. *Gniomb* 17. 23. *f* Seanraite
g Mal. 1. 6, 7, 12. & 3. 14. *h* 1 Sam.
 3. 3, 4, 5. *Jer.* 7. 4, 9, 10, 14, 31. *Col.*
 2. 20, 21, 22. *i* 2 Riogh 18. 30, 35. *Exod.*
 5. 2. *Salm.* 139. 20. *k* *Salm* 50. 16, 17.
l *Isa.* 5. 12. *m* 2 Riogh 19. 22. *Lebb.* 24.
n Zech. 5. 4. & 8. 17. *o* 1 Sam. 17.
43 2 Sam. 16. 5. *p* *Jer.* 5. 7. & 23. 10.
q Deut. 23. 18. *Gniomb* 23. 12, 14. *r* Esth.
 3. 7. & 9. 24. *Salm* 22. 18. *s* *Salm* 24. 4.
Esek. 17. 16, 18, 19. *t* Marc. 6. 26. *u* Sam.
 25. 22, 32, 33, 34. *v* Romb. 9. 14, 19, 20.
w Deut. 29. 29. *x* Romb. 3. 5, 7. & 6. 1.

hadh *y*, no a miodh-chur *z*, no air mhodh
sam bith, ag fiaradh *a*, an Fhocal, no ein-
chuid air bith, dhethi *b*, chum * *cnaid*.
* sugradh miodh-naomhtha *c*,
ceisdeadh Meaneusach agus neamh-tharb-
hach, Calloide Diomhain, No chum teagaisge
fhallsa do sheasamh *d*, Bheith ag Mighna-
thughadh an Fhocail, na gereutuireadh, no
einni eile ata ag dul faoi Ainn DHE, chum
Draoidheachd *e*, no ainmiannaibh agus
Deanadais Pheacach *f*, Bheith ag labhairt gu-
haingidh air firiinn, Gras, agus slighthibh
DHE *g*, ag deanamh fochaid orra *h*, ga-
ngcaineadh *i*, no air mhodh air bith ag Co-
thughadh iona Naghaidh *k*, Ag Admhail
Creidimh le gcealgoireachd, no chum cri-
chaibh fiara *l*, Naire Ghabhail deth *m*, no
bheith mar adhbhar Naire dho le Iomchar.

P 3.

neamh-

- y Seanm.* 8. 11. & 9. 3. *Salm* 39. trid.
z Maith. 5. 21. ga dheiridh. a *Ezek.* 13. 22.
b 1 Phead. 3. 16. *Maith.* 22. 24. gu nuig 31.
c Isa. 22. 13. - *Jer.* 23. 34, 36, 38. d *1 Tim.*
1. 4, 6, 7. *1 Tim.* 6. 4, 5, 20. 2 *Tim.*
2. 14. *Tit.* 3. 9. e *Deut.* 18. 10. gu nuig.
14. *Gniomb.* 19. 13. f *2 Tim.* 4. 3, 4. *Rimb.*
13. 13, 14. i *Riogh* 21. 9, 10. *Jude v.* 4.
g *Gniomb* 13. 45. i *Eoin* 3. 12. h *Salm.*
1. 1. 2 *Phead.* 3. 3. i *1 Phead.* 4. 4.
k *Gniomb* 13. 45, 46, 50. & 4. 18. & 19. 9.
l *Tess.* 2. 16. *Eabhr.* 10. 29. l *2 Tim.* 2.
5. *Maith.* 23. 14. & 6. 1, 2. 5, 16. m *Mars.*
8. 38.

neamh-sholasach *n*, neamh-Glic *o*, neamh-charbhach *p*, agus oilbheumach *q*, no le Cul-sleainbh-nughadh uaidhe *r*.

n Salm 73: 14, 15. *o i Cor:* 6: 5, 6. *Eph:* 5: 15, 16, 17. *p Isa:* 5: 4. *2 Phead:* 1: 8, 9. *q Romb:* 2: 23, 24. *r Gal:* 3: 1, 3. *Eabhr:* 6: 6.

C. 114. *Creud iad na Riasuine ata Ceangailte ris an Treas Aithne?*

F. As iad na Riasuine ata Ceangailte ris an Treas Aithne, ann sna Briathraibhse, Eadhon, [An Tighearna do DHIA] agus [Ni mheasfuidh an Tighearna neimhchiontach an'ti bheir a Ainm an Diomhaineas *s*] Bhrigh gur he an Tighearna agus air Diaine, agus liime sin, nach coir a Ainm do Mhiodh-naomhthughadh no air mhodh sambith a Miodh-ghnathughadh, linn *t*, Gu harid bhriogh gur comhfada ghàblas uaidhe, Iuchd Brisidh na Haithnese a shaoradh agus a Choigleadhbh, as nach fuilingion se dhoibh, dol as o a cheartbhreitheamnus *u*, Ge gu bhfuil moran dhibh sin ag dol as, o smach-dughadh agus Dhioghalas Dhaoine *w*.

s Exod: 20: 7. *t Lebb:* 19: 12. *u Ezek* 36: 21, 22, 23. *Deut:* 28: 5, 8, 59. *Zech* 5: 2, 3, 4. *w i Sam:* 2: 12, 17, 22, 24. *au* choimeas re *i Sam.* 3: 13.

C. 115. *Creud i an Ceathrambadh Aithne?*

F. As i an Ceathramh Aithne, Cuimhníogh la na Saboide da Choimhead naomhtha a se laethibh, saothairigh, agus dean huil obair,

obair, Achd as e an seachdmhadh la, Saboid an Tighearna do DHIA, air an la sin na dean obair air bhith, tu fein, no do mhac, no hinghean, hoglach, no do bhanoglach, no hainimhidhe, no do Choigerioch, ata a ntaobh a itigh, dot dhoirsibh : Orr a se laethibh, do rinn an Tighearna, Neamh agus talamh, a nfairge, agus ma huile neithe ata ionta, agus do ghabh se Comhnuidh an seachdinohadh la, uime sin do Bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do naomh-thuigh se e x.

x *Exod:* 20: 8, 9, 10, 11.

C. 116. Creud ata air na larauidh san Cheathramh Aithne?

F. Ata an Ceathramhadh Aithne ag Iar-ruidh, air na huile Dhaoine, naomhthug-hadh no Coimhead naomhtha do DHIA a Dheanamh, air na Trathaibh suighichte sin do Dhorduigh se iona fhocal, gu sunnradhach, aon la Iomlan ann a seachd, agus be sin an seachdmhadh, o thosach an tlaoghail gu nuig Eiserigh Chriosd, agus an Ceud la, don tseachdmhuin riagh o sin, agus re inaireochduin mar sin, gu deireadh antsaothail, is se so saboid na Griosduigh-idhy, agus goirtheas Dheth ann san Tiomna nuadh La an Tighearna z.

C. 117.

y *Deut:* 5: 12, 13, 14. *Gein:* 2: 2, 3.
 1 *Cor:* 16: 1, 2. *Gniomb:* 20: 7. *Maitb:* 5:
 17, 18. *Isa:* 56: 2, 4, 6, 7. z *Foills:* 1. 10.

C. 117. Cionnas as Coir an Tslaboid no lo an Tighearna do naomhthughadh?

F. As Coir an Tslaboid no lo an Tighearna do naomhthughadh, le Tamh naomhtha do ghabhail re fad an lo sin gu hiomlan *a*, ni ainhain o na Hoibrighibh sin ata peacach gach uile uair, Achd fos o na Gnothuigibh saoghalta sin, agus o naidheir ata laghoil air Laethibh eile *b*, Agus tlachd a ghabhail, ann san lathasa gu hiomlan [Achd, an mheud deth sa ta feudhinoil, d'oibrighibh na Hegin agus na Trocair *c*] a Chaitheamh, a noibrighibh Adhraidh ; gu Diomhair agus follus *d*: agus chum na Cricheise, is Cor, Dhuin ar geroidhthe ulimhughadh, Agus leis an uisghir sin do shealladh roimhblaimh do dhithehioll, agus do Chuimse, ar gnoc-

thuigheadh Saoghalta a
* Shocrugbadb.

* Deise.

* Chum, air son.

la sin *e*.

* Shuighuighadh, agus
gu trathoil a ngeriochadh
hadb, as gu bhfeudinoid a
bheith ni is * saoire agus
ui is Iomchubhaidh * fa
Chomhair dleasdanais an-

C. 118.

a Exod: 20: 8, 10.   *b Exod: 16: 25.* gu
nuig 28. *Neb: 13: 15.* gu nuig 22. *Jer: 17:*
21: 22. *c Maith: 12: 1:* gu nuig 13. *d Isa:*
58: 13. *Luc: 4: 16.* *Gniomb: 20: 7.* *i Cor:*
16: 1, 2. *Salm: 72: 1.* *Tiodal.* *Ifas: 66: 23.*
Lebb: 23: 3. *e Exodi: 20: 8.* *Luc: 23: 54,*
56: . *Exod: 16: 22, 25, 26, 29,* *Neb: 13: 19,*

C. 118. Cia air son ata an Aithne, mu Choimhead na Saboid, air na Tabbairt ni is Sunnraight, do cheannarduibh Teaghlaigheadh, agus Uachdranaibh eile?

F. Ata an Aithne mu Choimhead na Saboid, air na tabhairt ni is sunnraighte do Chennarduibh Teaghlaigheadh, agus do Uachdranaibh eile; air an adhbhar, gu bhfuil dfiachaibh orra, ni amhain iad fein da gCoinhead, achd fos, aire thabhairt, gu mbi si air a Coinhead, le gach neach ata fanguram; agus bhrigh gur furas leo gu tric a mBacadh le a agnothuighaibh fein f.

f Exod. 20. 10. Josh. 24. 15. Neb. 13. 15, 17. Jer. 17. 20, 21, 22. Exod. 23. 12.

C. 119. Cia iad na peacaidh ata air na ntoir-measg san Cheathramh Aithne?

F. As iad na peacaidh ata air na ntoir-measg san Cheathramh Aithne, bheith ag-leigeadh idir dhinn, na dleasdanais ata air-na nJarruidh ann g, gach uile Choimhlionnadh neamhchuramach, neimb-dhichiollach, agus neamhtharbhach orra, agus a bheith Sgioth dhibh b, Gach uile Miodh-naomh-thughadh an la sin, tre Diomhaineas, agus bheith ag deanamh a ni sin ata dheth fein peacach i, agus le gach uile Oibrighibh, Bhriathraibh agus Smuaintighibh, Neimh-fheudh-

- g Esek. 22. 26. h Gniomb 20. 7, 9. Esek. 23. 30, 31, 32. Amos 8. 5. Mal. 1. 13. i Esek. 23. 38.

fheudhainoil, mu ar gnothuighibh Saoghalta agus ar Naidhear k.

k Jer. 17. 24, 27. Isa. 58. 13.

C. 120. Creud iad na Riasuin ata air na ngeur ris an Cheathramhadh Aithne chum a teannadh oruinn ni is mo ?

F. Na Riasuin ata air na ngeur ris an Cheathramhadh Aithne, chum a teannadh ni is

mo oruinn, ataid air na ntar-

* combtrom. ruing o a * Ceartas, Air bheith do DHIA ag Luigheasughadh

dhuinn se Laethe do Sheachd, chum ar gnothuigheadh fein agus gun e ag cur air leth achd aon la dho fein, [Agus sin ann sna Briathraibhsé, eadhon A se laethibh Shaothairigheas tu, agus do ni hobair uile l] Agus fos uaidhe so, eadhon, gu bhfuil DIA ag Agradh Sealbh-Choir arid air an la sin, [Ann sna Briathraibhsé] As e an Seachdmhadh la, Saboid an Tighéarna do Dhia m ; O Eiseamploir Dhe, do rinn a se Laethibh, Neamb, agus Talamh, a Nfhairge agus na huile Neithe ata ionta, agus do ghabh se Comhnuidh an Seachdmhadh la : Agus on Bheannughadh sin do chur Dia air an la sin, Ni amhain iona Naomhthughadh, chun bheith na la, da Sheirbheis, achd fos iona Ordughadh chum bheith na Mheadhon Beannaighbhidh Dhuinne, ionar bheith ga Naomhthughadh ; agus sin ann sna Briathraibhsé,

1 Exod. 20. 9. m Exod. 20. 10.

, eadhon, Uine sin, do Bheannuigh an ighearna la na Saboide, agus do Naomh-huigh se e n.

n Exod. 20. 11.

C. 121. Cia air son ata an Focal sin Cuimhnigh, air na chur ann a Ttosach na Ceathramhadh Aithne?

F. Ata an focal Cuimhnigh air na chur Ttosach na Ceathramh Aithne o, A geuid, haabh na mor-shochair ata iona Cuimhniughadh : Air bheith dhuinn thrid so, air ar gcuidiughadh, ionar N'ullmhughadh chuin Coimhead p, agus iona Coimhead, chum na huile Aitheanta eile, a Choimhead ni is earr q, agus chum Cuimhne Thaingeoil, Chongbhail suas air an da Shochair mhor in, an Chruthaighe agus na Saoirse iona bhfuil Suim aithghearr an Chreidimh r ; agus a geuid gur ro-Ullamh lein a Diothchuimhniughadh s, brigh gu bhfuil nas luigha do sholus Naduir air a son t, agus gidheadh gu bhfuil ag cur staid air ar Saoirse Nadurdha, ann a Neithibh ata Laghoil air Uairibh eile u : Nach bhfuil si ag teachd iachd eunnuair ann a seachd Laethibh, agus gu

o Exod. 20. 8. p Exod. 16. 23. Luc 23. 54, 56. le Marc 15. 42. Neb. 13. 19. q Salm. 92. tiadal ar choimeas re zann 13. 14. Eze. 20. 12, 19, 20. z Gein. 2. 2. Salm. 118. 22, 24. le Gniomb 4. 10, 11. Heils. 1. 10. s Eze. 22. 26. t Neb. 9. 14. u Exod. 34. 21.

gu bhfuil iomadh gnothach faoghalta a teachd a steach edir na Laethe Saboide, agu gu ro-thric a toghail leo ar Ninntinn bheith ag smuaintigheadh air an tSaboid chum ar Nullmhughadh fa comhair, n chum a Naomhthughadh *w*: Agus gu bhfui an T'Aidhbhirseoir le na Ionnstrimeintibl ag caitheamh moran Saothair, chum a gloir seadh agus a cuimhne, a dhu-

* *Sgrios.* thadh amach, gcoinne gact
‡ *mi chrei-deamb.* uile * Ainreidamh agus ‡ Ai-ndiaghuidheachd a thabhairt a steach *x*.

w Deut. 5. 14, 15. *Amos* 8. 5. *x Coai.* *Jer.* 1.7. *Jer.* 17. 21, 22, 23. *Neb.* 13. 15. *gu nuig* 23.

C. 122. *Cread i Suim na nSe Aitheanta, iona bhfuil ar dleasdanas do Dhuine air na chur sios :*

F. As i Suim na nSe Aitheanta, iona bhfuil, ar dleasdanas do Dhuine air na chur sios, ar gComharsan a ghradhughadh mar sin feiri *y*, agus sinn a dheanamh do Dhao-nibh eile, a Ni a baill linn iadsan a dheanamh Dhuinne *z*.

y Maith. 22. 39. *z Maith.* 7. 12.

C. 123. *Cia i an Cuigeadh Aithne ?*

F. As i an Cuigeadh Aithne, Tabhair Onoir do Tathair agus dod Mhathair, chum go sinfidh do laeth air an Talamh, ata * an Tighear- * *Jehovah* na do Dhia ag Tabhairt dhuit *a*.

a Exod. 20. 12.

C. 124.

C. 124. Cia iad a Thuigtheair, faoi Ainnm Athair agus Mathair ann san Chuigeadh Aithne?

F. Faoi Ainnm Athar agus Mathar sain Chuigeadh Aithne Tuigtheair, ni Amhain, Parainteadh Nadurdha b, achd fos, na huidh ata os ar gionn ann, a N'aois c, agus a ngiftaibh d, agus gu harid iadsan ata trid Ordugh Dhe os ar gcionn, a naite * Ughdarrais, cia aca * No ríosann, ann a dteaghlaach e, Eag- gbachd. Luis f, no Republidh g.

b Seanraite 23. 22, 25. Eph. 6. 1, 2. c 1 Tim. 5. 1, 2. d Gein. 4. 20, 21, 22. Gein. 45. 8. e 2 Riogh. 5. 13. f 2 Riogh. 2. 12. agus 13. 14 Gal. 4. 19. g Isa. 49. 23.

C. 125. Cia air son a Ghoir-beair Athair agus Mathair do * uachd-
* ndruing ata os ar gcion? rain.

F. Goirthreas don druing ata os ar gcionn, Athair agus Mathair, chum a nteagastg ann a Nuile dhleasdanais, da Ni- ochd-ranaibh, mar Pharaointeadh nadurdha, chum Gradh agus caomhalaechd a thaisbeannadh dhoibh do reir † mao-chro- an Daimhíbh fa leth, agus idbeachd. chum lochdarain a tharruинг gu tuilleadh Toile agus Suilbhireachd, ann a geoimhlionadh an Dleasdanais da Nuach- dranaibh, mar da Mparaintibh i.

h Eph: 6: 4. 2 Cor: 12: 14. i d Teff: 2: 7, 8, 11. Uibher. 11. 11, 12. i-e Cor: 4: 14, 15, 16. 2 Riogh 5: 13.

C. 126. Creud is Crioch gheneralt don Chui-geadh Aithne?

F. As i is Crioch gheneralt don Chui-geadh Aithne, Coimhlionadh na dleasdanais sin, ata dfiachaibh oruinn da ~~mar choi-~~ Cheile ionar daimhibh fa leth, ~~measuigh,~~ mar Iochdarain, Uachdarain, no ~~ann a gcoimhmeas Inmhe k.~~

k Epb: 5: 21. i Phead. 2. 17. Romb: 12: 10.

C. 127. Creud an Onoir ata a dhfiachaibh air Iochdarain a thabhairt da Nuachdranaibh?

F. As i an Onoir ata a dhfiachuibh air Iochdarain a thabhairt da Nuachdranaibh, gach uile Urram dhlighteach, an a geroide l, a mbriathar m, agus a N'iomchar n: Urnuigh agus Buidheachas air an son o, bheith ag leanamhain air a nSubhailceadh agus a Ngrasa p, Freagradh toileach, da

Naitheantaibh Laghoil, agus *Striochdaibh do ngcomhairlibh q, *Uinhlachd dlighteach da nsmachdughaibh r, Bheith tairis da mpearsaibh agus da Nughdaras s, agus iadsin a Sheafamh

1 Mal. 1: 6. Lebb: 19: 3. m Seanraite 31: 28. i Phead: 3: 6. n Lebb: 19: 32. i Riegb: 2: 19. o i Tim: 2: 1, 2. p Eabhr: 13: 7. Pbil: 3: 17. q Epb: 6: 1, gu nuig 7. i Phead: 2: 13, 14. Romb: 13: 1, gu nuig 5. Eabhr: 13: 17. Seanraite 4: 3, 4. & 23: 22. Exod: 18: 19, 24. r Eabhr: 12: 9. i Phead: 2: 18, 19, 20. s Tit. 2: 9, 10.

sainh *t*, is a Chumhdach, do reir a Naitibh fa leth, agus Nadur a Ninmhe *u*, Ag iomru-ghadh le a Nanbhuiineachdaibh, agus ga mfolach sin, ann a ngradh *w*, chum mar sin gu mbiodh iad no Nonoir dhoibsan, agus da nRiaghailt *x*.

t 1 Sam: 26: 15, 16. 2 Sam: 18: 3. Estb: 6:
2. *u* Maith: 22: 21. Romb: 13: 6, 7. 1 Tim: 5:
 17, 18. Gal: 6: 6. Gein: 45: 11. & 47: 12.
w 1 Phead: 2: 18. Seanr. 23: 22. Gein: 9: 23.
x Salm 127: 3, 4, 5. Seanr: 31: 23.

C. 128. Creud iad peacaidh na Niochdarain, anaghaidh a Nuachdrainidh?

F. As iad peacaidh na Niochdarain, a naghaidh a Nuachdrainidh, Bheith leigeadh, dhiobh eindleasdanas a dhlighthear uatha dhoibh *y*, Formad riu *z*; Dithmeas orra *a*, agus Ceannairce na Naghaidh *b*, do thoaibh a mpearfaidh *c*, agus a Ninmhe *d*, iona geomhairlibh *e*, Aitheantaibh, agus Smach-dughaibh Laghoil *f*, Mallughadh, Fanoid *g*, agus gach Iomchar cruaidh-bhraideach, Scan-nalach, ata na Mhasladh agus na Easonoir dhoibhsan agus da nRiaghailt *h*.

y Maith. 15: 4, 5, 6. *z* Uibhir. 11. 28, 29.
a 1 Sam. 8. 7: Isa: 3: 5. *b* 2 Sam: 15: 1, gu-
 nuig 12. *c* Exod: 21. 15. *d* 1 Sam. 10. 27.
e 1 Sam. 2. 25. *f* Deut. 21. 18, gu nuig 21.
g Seanr. 30. 11, 17. *h* Seanr. 19. 26.

C. 129. Creud larthar air Uachdaraineadh, da Niochdrainibh?

F. Ata air Jarruidh air Uachraineadh do Niochdrainibh, do reir an Chomais a dfuair siad o DHIA, agus na Daimhe iona bhfuil siad, a Niochdaraineadh a' Ghradhughadh *i*, Urnuigh a dheanamh air an son *k*, agus a mbeannughadh *l*; a Noileunughadh *m*, a ngeomhairliughadh, Rabhadh a thabhairt dhoibh *n*, deagh-ghean a * noch-* *tbaisben-* dadh *o*, Cliu *p*, agus Luidheachd *nadb*. a thabhairt, dhoibhsan ata ag deanamh Maith *q*: A ndeagh-ghean a Dhíultadh *r*, agus achmasan a thabhairt dhoibhsan ata ag deanamh Uile, agus Smachdughadh a dheanamh orra *s*, Bheith ga ndidinn *t*, agus ag faghail doibh na huile Neithe ata feudhmoil do Nanam *u*, agus do n Chorp *w*, agus le Iomchar Shuighichte, Ghlic, Naomhtha, agus dheadh-Eisiomplastrach, Gloir fhaghail do DHIA *x*, Onoir dhoibh fein *y*, agus mar sin, an Tughdaras sin do chur DIA orra, a Choimhead *z*.

i Col. 3: 19. *Tit.* 2: 4. *k i Sam.* 12: 23. *Job* 1: 5. *l i Riogh* 8: 55, 56. *Eabhr.* 7: 7. *Gein.* 49: 28. *m Deuter.* 6: 6, 7. *n Eph.* 6: 4. *o i Phead.* 3: 7. *p i Phead.* 2: 14. *Romb.* 13: 3. *q Estb.* 6: 3. *r Romb.* 13: 3, 4. *s Seanr.* 29: 15. *t Phead.* 2. 14. *u Job* 29. 12, gu nuig 37. *Isa.* 1. 10, 17. *v Eph.* 6. 4. *w i Tim.* 5. 8. *x i Tim.* 4. 12. *Tit.* 2. 3, 4, 5. *y i Riogh* 3. 28. *z Tit.* 2. 15.

C. 130. *Gread iad peacaidh na Nuachda-rain?*

F. As iad peacadh na Nuachdarain,
 [Thuilleadh air bheith Leigeadh dhiobh, na
 cleasdanais, ata air na nJarruidh orra a]
 Bheith gu Neimh-chneasta ga Niarruidh fein
 b, ag Iarruidh a ngloire c, a Nai-
 this, an Tairbhthe no a * ntoi- * Saimbeo
 liughadh inntinn fein d; ag Aith-
 neadh Neithe ata Miodh-laghoil e, no nach
 bhfuil ann gcomas na Niochdarain, a geo-
 mhlionadh f, ag tabhairt Comhairle orra g,
 ag tabhairt misnigh h, no ag taisbeunadh
 fabhur dhoibh, ann san Ni ata olc i; ag
 tabhairt Miodh-Chomhairle orra, Mith-
 Misneach dhoibh, agus ag congbhail a
 ndeagh-ghean Uatha ann san Ni ata Maith
 k; ga nSma chdughadh gu neamh iomchu-
 bhidh l, Bheith gu neamhchuramach, ga-
 ngeur, no ga mafagbhail a nluib eugcoir,
 Buaidhreadh, agus Cunntabhart m, Ga-
 mBroinughadh gu feirg n, No air mhodh
 air bith, ag tarruing Easonoir orra fein, no

Q. 3

ag

a Esek: 34. 2, 3, 4. b Phil: 2. 21. c Eoin
 5. 44. & 7. 18. d Isa: 56. 10, 11. Deut: 17.
 17. e Dan: 3. 4, 5, 6. Gniomb: 4. 17, 18.
 f Exod: 5. 10, gu. nuig 18. Maith. 23. 12.
 g Maith: 14. 8. air choimeas re Marc 6. 24.
 h 2 Sam: 13. 28. i 1 Sam: 3. 13. k Eoin 7.
 46; gu. nuig 49. Col: 3: 21. Exod: 5. 17.
 l 1 Phead: 2. 18, 19, 20. Eabhr. 12. 10. Deut:
 25. 3. m Gain: 38. 11, 26. Gniomb: 18. 17.
 n Eph: 6. 4.

ag Lughdagħadha Nughdarrijs
le Iomchar eugcorach, midh-eag-
nuigh, ro-theann, agus *ro-thais.

o *Geln.* 9. 21: i *Riogh:* 12. 13, gu nuig 16.

i *Riogh:* 1. 6. i *Sam:* 2. 29, 30, 31.

C. 131. Creud iad dleasdanais na druinge
ata Coimhmeas ann a Nimmhe?

F. As iad Dleasdanais na druinge ata
Coimhmeas a Nimmhe, Speis a bheith aca do
dhiongmhaltas agus do fheabhas a cheile p:

Bheith ag dul air thosach air a
‡ dul air agh-cheile ann a Nonoir a tha-
aidh, a cheel, bhairt seachad q, agus ag dea-
barr aite.

namh Gairdeachas ann a gif-
taibh agus ‡ Ardughaidh a
cheile, mar iona giftaibh agus iona Nardu-
ghadh fein r.

p i *Phead:* 2. 17. q *Romb.* 12. 10. r *Romb:*
12: 15, 16. Pbil: 2. 3, 4.

C. 132. Creud iad peacaidh na druinge ata
Coimhmeas ann a Nimhe?

F. As iad peacaidh na druinge ata a gcoim-
heas Inmhe [Thuilleadh, air, na dleasda-
nais ata air an Jarruidh orra.s, a Leigeadh
dhiobh] bheith ag deanamh dithmeas air
seabhas t, formad re u, doilghios air
son Barr-aite no Soirbhis a cheile w, agus
ag

s *Romb:* 13. 8. t 2 *Tim.* 3. 3. u *Gniomb:*
7. 9. *Gel:* 5. 26. w *Uibbir* 12. 2. *Esth.* 6. 12,
13.

ag glaeadh chuca Ardcheannas oscionn a cheile x.

x 3 Eoin v. 9. Luc 22. 24.

C. 133. Creud e an Riasun ata air na chur ris an chuigeadb Aithne da seannadh oruinne ni is mo?

F. An Riasun ata air na chur ris an Chuigeadb Aithne, ann sna briathraibhie, [Chum go sinfidhe do laethe air an Talamh ata an * Tighearna do * Jekovah. DHIA, ag tabhairt dhuit y]

as Gealladh Soilleir e air Saoghal fada agus Soirbheas d'uile luchd Coimhead na haithnese, do reir mar a hig sin re Gloir DHE, agus a Maith fein z.

y Exod: 20. 12. z Deut: 5: 16. 1 Riogh 8: 25. Eph: 6: 2, 3.

C. 134. Cia i an Seiseadh Aithne?

F. As i an Seiseadh Aithne, na dean Marbhadh a.

a Exod: 20: 12.

C. 135. Creud iad na Dleasdanais ata air an Farruidh san tSeiseadh Aithne?

F. As iad na Dleasdanais ata an seiseadh Aithne ag Jarruidh, Gach saothair churamach, agus ditchioll Laghamhuil air ar nam fein b, agus anam dhaoine eile do Choimhead c, le bheith ag cur a naghaidh gach

b Eph: 5: 28, 29. c 1 Riogh 18: 4.

gach uile Smuaintigheadh, agus run *d*, ag
 Ceannlughadh gach thulangthadh uile phai-
 suinidh *e*, agus ag Seachnadh gaoh fath *f*,
 Buaidhreadh *g*, agus deanadas, ata chum
 Anam Neach air bhith a bhuin as gu he-
 gcorach *h*, Trid so a sheasamh anaghaidh
 forreignadh *i*, lamh DHE iomchradh gu
 foighidneach *k*, Samhadas Inntinne *l*, Suil-
 bhireachd Spiorad *m*, gnathughadh measur-
 dha air Biadh *n*, ar Dibh *o*, air cungaibh
 Leughas *p*, air Codal *q*, air Saothair *r*, agus
 Aidhear *s*, Tre smuaintighaibh Seircioil *t*,
 Gradh *u*, Truacantas *w*, ceannsachd, Seim-
 heachd caomhalachd *x*; Caint agus Iomchar-
 Shiothchainteach *y*, Chiuin, agus Suairee;
 Iomrughadh le cheile *z*, So-reiteachas, eu-
 geoir Iomrughadh gu faignidneach, agus *a*
 Mhai-

- d Jer:* 26: 15, 16. *Gniomb* 26: 12, 16, 17, 21.
e Eph: 4: 26, 27. *f 2 Sam:* 2: 28. *Deut:*
22: 8. *g Maith:* 4: 6, 7. *Seanraite l:* 10, 11,
 15, 16. *h 1 Sam:* 24: 12. *i Sam:* 26: 9, 10, 11.
Gein: 37: 21, 22. *i Salm 82: 4.* *Seanr:* 24: 11,
 12. *i Sam:* 14: 45. *k Sheum:* 5: 7, gu nuig
 11. *Eabhr:* 12: 9. *l i d Tess:* 4: 11. *i Phead:*
3: 4 Salm 37: 8, gu nuig 11. *m Seanr:* 17: 22.
n Seanr: 25: 16, 27. *o i Tim:* 5: 23. *p Isa:*
38: 21. *q Salm 127: 2.* *r Senm:* 5: 12. *2 d Tess:*
3: 10, 12. *Seanr:* 16: 26. *s Senm:* 3: 4, 11.
t 1 Sam: 19: 4, 5. & 22: 13, 14. *u Romb:* 13:
 10. *w Luc:* 10: 33, 34, 35. *x Col:* 3: 12, 13.
y Sheum: 3: 17. *z i Phead:* 3: 8, gu nuig 11.
Seanr: 15: 1. *Breith:* 8: 1, 2, 3.

Mhaithearm ; agus ag deanamh maith air son uile *a*, Bheith ag Tabhairt Comfhurtachd, agus Cabhair don drong ata ann a Naire; ag Didin agus ag feasamh na Neimh-chiontach *b*.

a Maith. 5. 24. *Epb.* 4. 2, 32. *Romb.* 12. 17, 20, 21. *b i d Teff.* 5. 14. *Feb* 31. 19, 20. *Maith.* 25. 35, 36. *Seanr.* 31. 8, 9.

C. 136. Creud iad na peacaidh, ata air na ntoirmeasg ann san tseiseadh Aithne?

F. As iad na peacaidh ata air na ntoiromeasg ann san tseiseadh Aithne, an tanam do bhuan asuin fein *c*, no as daoinibh eile *d*, air ac air bhith, saor o chuis Comhthrom Ceartais fhiluis *e*, Cogadh laghoil *f*, no fein Choimhead feudhmoile, meadhoin laghoil agus feudhmoil a Choimhead anama, a eigeadh se chad, no an tarruing uaidh *h*, Corrigh pheacach *i*, Fuath *k*, formad *l*, Togadh gu dioghaltas *m*, gach uile Paisiunu anbach *n*, Curam buaidhreasach *o*, gnathughadh teamchuimseach air biadh, air dibh *p*, air aothair *q*, agus Aidheir *r*, Briathra brosnuigh-

c Gniomb 16. 28. *d Geib.* 9. 6. *e Uibbir* 35. *i*, 33. *f Fer.* 48. 10. *Deut.* 20 caibidil. *Exod.* 22. 2, 3. *h Maith.* 25. 42, 43. *Sheum.* 15, 16. *Senm.* 6. 1, 2. *i Maith.* 5. 22. *k i Eoin* 15. *Lebb.* 19. 17. *l Senra.* 14. 30. *m Romb.* 2. 19. *n Eph.* 4. 31. *o Maith.* 6. 31, 34. *p Lue* 1. 34. *Romb.* 13. 13. *q Senm.* 12. 12. & 2. 22, 3. *r Ifa.* 5. 12.

nuighthe *s*, Foirneart *t*, Caonnag *u*, Buadadh, Lotadh *w*, Agus ge be air bith ni eile ata chum anam einneach do sgrios *x*.

s Senra. 15. 1. & 12. 18. *t Ezek.* 18. 18
Exod. 1. 14. *u Gal.* 5. 25. *Senra.* 23. 25
w Uibhir 35. 16, 17, 18, 21. *x Exod.* 21. 11
 ga dheiridh.

C. 137. Cia i an seachdmhadh Aithne?

F. As i an seachdmhadh Aithne, Na deai Adhaltranus *y*?

y Exhd. 20. 14.

C. 138. Creud iad na Dleasdanais ata ai an Tarruidh ann san tseachdmhadh Aithne?

F. As iad na dleasdanais ata air an Jar ruidh an san tseachdmhadh Aithne, Geamnuidheaehd Cuirp, Intinne, Miannaidh *z* Briathraidh *a*, agus Beusaidh *b*, agus Coimhead ionnuin fein agus a ndaoinibl eile *c*, Faire air na suilibh, agus na Ceud faidhibh uile *d*, Measuireachd *e*, Cuideacht gheamnuigh a ghnathughadh *f*, Stuame anna a sgeadughadh *g*, Posadh na druinge sin aignach bhfuil gift na cong bhalachd *h*, Gradh lanuin phosda *i*, agus Comhchomhnuidh *k*, saothair dith chiol-

z i dTeff. 4. 4. *Job* 31. 1. *i Cor.* 7. 34. *a Col.* 4. 6. *b i Phead.* 3. 2. *c i Cor.* 7. 2, 35, 36. *d Job* 31. 1. *e Gniomb.* 24. 24, 25. *f Senra.* 2. 16, gnuiig 20. *g i Tim.* 2. 9. *h i Cor.* 7. 2, 9 *i Senra.* 5. 19, 20. *e i Phead.* 3. 7.

chiollach ionar Gaimibh fein *l*, seachnadh gach fath neamhghloine, agus ag seasamh unaghaidh Buaidhbridh chuige sin *m*.

1 *Senra.* 31. 11, 27, 28. m *Senra.* 5. 8. Gein 19. 8, 9, 10.

C. 139. Crend iad na peacaidh ata air na toirmeasg ann san tseachdmhadh Aithne?

F. As iad na peacaidh ata air na toirmeasg, ann san tseachdmhadh Aithne, a huilleadh air na dleasdanais ata air Jaruidh, a leageadh tharruinn Adhaltranas, streoachas, Eigniughadh, Colna *p*, Sodomachd, agus gach uile ainmian Miodh-nadurdha *q*, iach uile Bhreadhaghadh, smuainteadh, *un*, agus mianna neamhghlan *r*, gach uile bombluadar truaillidh no Salach, no Eiseachd riu *s*, Braiseineachd na nSul *t*, Iomhar mhiodh narach no eadrom, Sgeadughadh miodh-stuaintha, Bheith ag toirmeasg oisaidh laghamhuil, *w*, ag Ceudughadh poisidh miodhlaghainhuil *x*, ag luidheasughadh, ag fullang no ag Congmhail suas i gheadh striopachuis, agus a bheith ta-thuigh

n *Senra.* 5. 7. o *Eabhr.* 13. 4. Gal. 5. 19.
2 *Sam.* 13. 14. i *Cor.* 5. 1. q *Romb.* 1. 24,
i, 27. Lebb. 20. 15, 16. r *Maith.* 5. 28. &
. 19. Col. 3. 5. s *Eph.* 5. 3, 4. *Senra.* 7.
21, 22. t *Isa.* 3. 16. 2 *Phead.* 2. 14. u *Senra.*
10, 13. w *1 Tim.* 4. 3. x *Lebb.* 18. 1, gu
ig 21. *Marc.* 6. 18. *Mal.* 2. 11. 12.

thuigh orra *y*, Moide na Beatha neamhphosda a chuibhrigheas Sineadh thart cuimse *z*, a bposadh a dheanamh *a*, tuilleadh innai posda, no firphosda thar a haon bheith aig neach, san aon uair *b*, Dealughadh *c*, no diobradh eugeorach *d*, Diomhaineas, Craos, Misg *e*, Comunn neimhgheannnuigh *f*; Orain, leabhair, Deilbh, damhsadh agus stais cleasuidheachd fhollus, bhraisenach *g*, agus gach brosnughadh eile gu neamhghloine no gach gniomh eile dhith, ionnuin fein, no ann a ndaoinibh eile *b*.

y 1 Riogh. 15. 12. 2 Riogh 23. 7. Deut. 23. 17, 18. Lebb. 19. 29. Fer. 5. 7. Senra. 7. 24, gu nuig 27. *z* Maith. 19. 10, 11. *a* I Cor 7. 7, 8, 9. Gein. 38. 26. *b* Maith. 2. 14, 15. Maith. 19. 5. *c*. Mal. 2. 16. Maith. 5. 32. *d* I Cor. 7. 12, 13. *e* Ezech. 16. 49. Senra. 23. 30, 31, 32. *f* Gein 39. 10. Senra. 5. 8. *g* Eph. 5. 4. Ezech. 23. 14, 15, 16. Isa. 23. 15, 16, 17. & 3. 16. Marc 6. 22. Romb. 13. 13. *i* Phead. 4. 3. *h* 2 Riogh. 9. 30. *le* Fer. 4. 30. & Ezech. 23. 40.

C. 140. Cia i an tOchdmhadh Aithne?

F. As i an Ochdmhadh Aithne, na dean Gaduigheachd *i*.

i Exod. 20. 15.

C. 141. Creud iad na dleasdanais ata air an Farruidh ann sin Ochdmhadh Aithne?

F. As iad na dleasdanais iarthair san Ochdmhadh Aithne firinn, Disleachd agus Ceartas a Ccomhcheanglaibh agus Comhmhalairt

Comhmhalaire edir Dhuine agus Dhui-
ne *k*, a Dhligheadh fein a thabhairt
do gach einneach *l*, Ni a chongmhadh
gu miodh-laghoil o a fhior shealbhadoiribh
thabhairt air ais *m*, Tabhartas agus Iasachd
saor do reir ar Comais fein agus feudhmo-
lachd Daoine eile *n*, Cuimse air ar Tuigse;
air ar Toil, agus air ar Miannaibh, mu-
mhaoin shaoghalta *o*, Curam agus dith-
chioll freasdalach, do sholathar do Choim-
head, do a gnathughadh, agus do a mharaf-
clughadh na neithe sin, ata fendhmoil agus
iomchubhidh, do chongbail suas air
nadaruir agus ata cuimseach air ar staid *q*,
Gairm Laghoil *r*, agus Dithcioll innte
Deadh mharafclughadh *t*, Agartus Lagha-
s, no dul a nUrras, an tan a taid neimh-
heumoil, do sheachnadh, no an Samhuit-
in do Cheanglaide eile *w*, Agus ditchioll
os, le gach uile inheadhoinibh ceart agus

R

Jag-

k. Salm. 15: 2, 4. Zech. 7: 4, 10: & 8: 16,
7. 1 Romb: 13: 7. in Lebb: 6: 2, 3, 4, 5. le
Luc 19: 8. n Luc: 6: 30, 38. i Eoin 3: 17.
Eph: 4: 28. Gal: 6: 10. o i Tim: 6: 6, 7, 8,
Gal: 6: 14. p i Tim: 5: 8. q Senra: 27
3, ga dheiridh. Senmor: 2: 24, & 3: 12, 13.
Tim: 6: 17, 18. Isa: 38: 1. Maith: 11: 8.
i Cor: 7: 20. Gein 2: 15: & 3: 19. s Eph:
28. Seanra: 10: 4. t Eoin 6: 12. Seanra:
1: 20. u i Cor: 6: 1, gu nuig 9. w Seapras:
1, gu nuig 6. & 11: 15.

laghamhuil, chum saidhbrios agus maoir
shaoghalta dhaoine eile do theagradh, do
choimhead, agus do chur air aghaidh, co-
mhaith re air saidhbrios agus maoinshao-
ghalta fein x.

x *Lebb:* 25: 35. *Deut:* 22: 1, 2, 3, 4. *Exod*
23: 4, 5. *Gein* 47: 14, 20. *Phil:* 2: 4. *Maith*
22: 39.

C. 142. *Creud iad na peacaidhe, ata air n-*
ntoirmearsg an san Ochdmhadh Aithne?

F. A Thuilleadh air na dleafdanais at
air an Jarruidh, do leigheadh tharruin
as iad na peacaidhe ata air na ntoirmear-
san ochdmhadh Aithne, Gaduidheachd z
Rebinn a, Slad-Dhuine b, ni bradach
bith do Ghabhail c, mealltoireachd a ghe-
thuighaibh d, Tomhaisidh agus Cudthru-
midh fallsa e, Comhthartha Criche fearrui
do Atharughadh f, Eugeoir agus neimh-dhi-
leachd a geomhcheanglaibh edir Duine i
Duine g, no a geuisibh ata air an Earbsa i
foirneart i, foireigneadh k, ocar l, Cun-
ha m, Agartus Lagha Dhoiliosach n, Fas-
ghadl

y *Sheu:* 2. 15, 16. 1 *Eoin* 3. 17. z *Eph.* 4
28. a *Salm* 62. 10. b 1 *Tim:* 1. 10. c *Seam*
29. 2. *Salm* 50. 18. 41. d 1 *dTess:* 4. 6. e *Seam*
11. 1. & 20. 10. f *Deut:* 19. 14. Seanr: 2:
16. g *Amos* 8. 5. *Salm* 37. 21. h *Luc* 10:
10, 11, 12. i *Ezek:* 22. 29. *Lebb.* 25. 1:
k *Maith:* 23. 25. *Ezek:* 22. 12. l *Salm.* 15.
m *Job* 15. 34. n 1 *Cor:* 6, 6, 7, 8. Seanr:
29, 30.

hadh, agus paireeadh eugcorach ar fonn ^o,
eannachd air airneis roimh-laimh,
lo inheudughadh a nfiacha p, *Eallain-
reachda * neamh laghoil q, agus no.
uimhodh eile, eugcorach, no
heacach, air na bhuineas dar gcomhar-
ain, a thabhairt no a chongbhail uaidhe,
no air sinn fein do dheanamh saidhbhire r,
annts, bheith ag meas agus ag miannughadh,
maoin shaog halta, gu neamhchuimseach t,
Curam agus Dithchiol Anearbsach agus
uaidhrealach, iona nteagradh iona gcoimhead,
uis iona gnathughadh u, Formad re foir-
neas Dhaoine eile w, Agus mar a ngeeudna
Diomhaineas x, Anacaitheamh Iomairt ann
ruighheach, Agus gach eunmhodh eile leis
bhsuilmed gu neimhdhligheach, ag dea-
amh cron, air ar maoin shaoghalta y,
agus ag Congbhail gu heugcorach uain,
oghnamh agus solas dligheach, na maoine
in do thug DIA-dhuine z.

o Isa: 5. 8. Mica 2. 2. p Seanr: 11. 26°
Gniomb 19. 19, 24, 25. r Job 20. 19. Sheum:
• 4. Seanr: 21. 6. s Luc 12. 15. t i Tim:
• 5. Col: 3. 2. Seanr: 23. 5. Salm 62. 10.
Maith: 6. 25, 31, 34. Seanm: 5. 12. w Salm
3. 3. & 37. 1, 7. x 2 dTeff: 3. 11. Seanr: 18.
y Seanr: 21. 17. & 23. 20, 21. & 28. 19.
Senmor: 4. 8. & 6. 2. i Tim: 5. 8.

C. 143. Cia i an Nasciamh Aithne?

F. As ian Naoiamh Aithne, [na dean fiaghnuilc bhreige anaghuidh do Choimhar-suin] a.

a Ex d: 20. 16.

C. 144. Creud iad na Dleasdanais ata air an Jarruidh ann san naoiamh Aithne?

F. As iad na Dleasdanais ata air an Jarruidh san naoiamh Aithne, ut Firinn do Choimhead is do chur ar aghaidh, edir Duine is Duine b, agus Deadh-Ainm ar gcomharsoin, comhaith is ar deadh Ainm fein c, Bheith gar tais beunadh fein, agus ag seasamh air son na firinne d, agus o ar chroidhe e, gu trebhdhi-reach f, toileach g, soilleir h, agus gu hiom-lan i, a nfhirinn do labhairt, agus a nfhirinn amhain, a gCuisibh breitheamhnais, agus Ceartuis k, Agus ann sgach einni air bith eile l: Meas sheirceamhuiil air ar gcomharsoin m, bheith Ag gradhughadh agus ag miannughadh a ndeadh Ainm, agus ag deanamh gairdeochas as a leth n, Ag folughadh a nanbhuiteachd o, agus faoi dhoilghios air a shon p, Ag Admhail gu toileach a ngista agus

b Zech: 8. 16. c 3 Eoin 12 v. Seanr. 31. 8, 9. e Salm 15. 2. f 2 Chron: 19. 9. g 1 Sam: 19. 4, 5. h Jfb: 7. 19. i 2 Sam: 14. 18, 19, 20. k Lebb: 19. 15. Seanr: 14. 5, 25. l 2 Cor: 1. 17, 18. Eph: 4. 25. m Eabhr: 6. 9. n 1 Cor: 13. 7. o Romb: 1. 8. p 2 Eoin 4. 3. Eoin 3. 4. q 2 Cor: 2. 4. & 12. 21. r Seanr: 17. 9. s Pbead: 4. 8.

agus a ingrafa *q*, ag seasamh a neimhchiontais *r*, Bheith gu hullamh ag gabhail re deadh Iomradh *s*, agus miodthoileach re droch iomradh do ghabhail, ma ntimchioll *t*, Ag cur dimhisnich faoi luchd iomraichtheaidh sgeile *u*, luchd miodail *w*, agus luchd scannluighe *x*; Gradh, agus Curam dar Deadhainim fein, agus a sheasainh a nuair is feudhimoil *y*, ag coimhlionadh geallamhna Laghamhuil *z*, ag foghlum agus ag cur a gniombh, gach cinni ata fior, coir, ionadhuiineach, agus faoi dheadh, Iomradh *a*.

q 1 Cor: 1. 4, 5, 7. 2 Tim: 1. 4, 5. *r* 1 Sam: 22. 14. *s* 1 Cor: 13. 6, 7. *t* Salm 15. 3. *u* Seanr: 25. 23. *w* Seanr. 26. 24, 25. *x* Salm 101. 5. *y* Seanr. 22. 1. Eoin 8. 49. *z* Salm 15. 4. *a* Phil. 4. 8.

C. 145. Creud iad na peacaldhe ata air na ntoirmeasg san naoiamh Aithne?

F. As iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg san naoiamh Aithne, Gach ledthrom air an fhirinn, agus air deadh ainm ar geomhairsoin, ionan is air ar deadh ainm fein *b*; gu sunnradhach, ann a mbreitheamhnas fhollas *c*, Comhdughadh fallsa a thabhairt seachad *d*, fiaghnuisedh bhreugach shastadh no glinathughadh *e*, Bheith le ar-

R 3⁵ fios

b 1 Sam. 17. 28. 2 Sam. 16. 3. & 1. 9, 10, 15, 16. *c* Lebb. 19. 15. Eabhr. 1. 4. *d* Seanr. 19. 5. & 6. 16, 19. *e* Gniemb. 6. 13.

198 An Cearaichiosm Fairleathan:
sios gar taisbeunadh fein agus ag tagradh at
leth droch chuis, bheith gu handana ag
spreigeadh agus a congphail sios na firinn f,
Breith eagcorach a thabhairt amach g, Maith
a ghoirtheadh don olc, agus ole don mhaith,
luigheachd a thabhairt don Aingidh, do reir
obair an fhirein, agus don fhirein do reir
obair an Aingidh h, Cumadh na
*feall *breige i, agus ag cleath na firinne,
scriobhadb Tochdachd neimhiomchubhaidh
ann a gcuis cheart k, Bheith nar
Tosd, an tan is coir, achmhafan a thab-
hairt don Aingidheachd l, no a Casoid re
daoinibh eile m. A nthirinn a labhairt a
nam neimhiomchubhaidh n, no gu miodhru-
mach chum droch chriche o, no a Siathu-
ghadh chum seadhmhearachdach p, no a
mbriathraihh tiinchiollach as a ntogbhar-
iomad seadh, chum leadthrom air an fhirinn
agus air ceartas q, a neimhfhirinn do lab-
hairt r, breug s, scannlughadh t, Culchai-
neamh

Jer. 9. 3, 5. Gniomb 24. 2, 5. Salm 11.
3, 4. & 52. 1, 2, 3. 4. g Seanr. 17. 15. i Riegb
21. 9, gu nuig 14. h Isa. 5. 23. i Salm 119.
69. Luc 19. 8. Luc 16. 5, 6, 7. k Lebb. 5.
3. Deut. 13. 8. Gniomb 5. 3, 8. 9. 2 Tim.
4. 16. l:1 Riegb. i. 6. Lebb. 19. 17. m Isa.
59. 4. n Seanr. 19. 14. o i Sam. 22. 9, 10.
le Salm 52. 1, 2, 3, 4. p Salm 56. 6. Eoin.
2. 19. air choimeas-re Maitb. 26. 60, 61. q Gein.
3. 5. & 26. 7, 9. r Isa. 59. 13. s Lebb. 19.
13. Col. 3. 9. t Salm 50. 20.

amh *u*, Toigh bheam *w*, Iomchar-sgeil *x*,
 agair suigh *y*, Sceug *z*, Caineadh *a*, a-
 heith ag tabhairt breith gu hobin *b*,
 i fiata *c*, agus gu leithchomhthrc-
 ach *d*, Run, briathra, agus gniomhairha
 thaoine eile, a thogbhail a mearachd *e*,
 liodal *f*, Raiteachas *g*; Meas no Iomradh
 tabarach, no ro-shuarach oruinn fein, no-
 ir Dhaoinibh eile *h*, Tiocdhlaice is Grasa-
 HE do aithcheadh *i*, Anntromughadh na
 lochda is lugha *k*, bheith ag folach a gabhail
 eithsgeil, no ag lughdaghadh, peacaidhe, an tan-
 coir dhuinn ban Admhail thoileach a dhea-
 amh, Foillsughadh *l*, neimhfheudhmoil, air-
 nbhuineadhda *m*, Iomradh fallsa do thog-
 bhail *n*, Droch Iomraighe a ghabhail, no
 neisneach a thabhairt doibh *o*, agus ar gelua-
 da do dhruideadh anaghaidh Cuise a shea-
 samh.

u Salm 15. 3. *w* Sheum. 4. 11. *Jer.* 38.
v *x* Lebb. 19. 16. *y* Romb 1. 29, 30. *z* Gein.
 21. 9. air choimeas re Gal. 4. 29. *a* 1 Cor. 6.
 10. *b* Maith 7. 1. *c* Gniomb 28. 4. *d* Gein. 38. 24.
 Romb. 2. 1. *e* Neb. 6. 6, 7, 8. *Ro.* 3. 8. *Salm*
 69. 10. *l* Sam. 1. 13, 14. 15. *2 Sam.* 10. 3.
f *Salm* 12. 2, 3. *g* 2 Tim. 3. 2. *h* Luc. 18. 9,
 11. *Romb.* 12. 16. *i* Cor. 4. 6. *Gniomb* 12.
22. Exod. 4. 10, 11, 12, 13. *j* Job 27. 5, 6. &
 4. 6. *k* Maith. 7. 3, 4, 5. *l* Seanr. 28. 13. &
 30. 20.. Gein 3. 12, 13. *Jer.* 2. 35.. *2 Riogb.*
 5. 25.. Gein. 4. 9.. *m* Gein. 9. 22. Seanr. 25.,
 9, 10. *n* Exod. 23. 1. *o* Seanr. 29. 12..

samh gu ceart p, Droch-Amharus q, formad no doilghios ris an chliu, a thoilleas einneach r, Ditchioll no miann air a lugh-dughadh s, Aoibhneas iona nEasonoir, agus iona michliu t, Diomas fanoideach u, Iong-nadh Aimideach v, Briseadh air Geallamh na Laghamhuil x; na neithe sin air ar bhfuil deadh-Iomradh, a Leigeadh thar-ruin y, Agus sin fein ag cur a gniomh, no gun sin a seachnad, na neithe sin a chois-neas mi-chliu, no gun singa mbacadh ann a ndaoinibh eile, mheud is a dheudfas sin z.

p *Gniomb* 56, 57. Job 21. 13, 14. q i *Cor.* 13. 5. i *Tim.* 6. 4. r *Uibhir.* 11. 29. Maith. 21. 15. s *Ezra* 4. 12, 13. t *Fer.* 48. 27. u *Salm* 35. 15, 16, 21. Maith. 27. 28, 29. w *Jude* 16. Gniomb 12. 22. x *Romb.* 1. 31. 2. *Tim.* 3. 3. y i *Sam.* 2. 24. z 2 *Lam.* 13. 12, 13. Seanr. 5. 8, 9. & 6. 33.

C. 146. Cia i a Deicheamb Aithne?

F. As I an Deicheamb Aithne, Na Miannuigh Tigh do chomharsoin, na Miannuigh Bean do chomharsoin, no a oglach no a bhanoglach, no a Dhamh, no a Aissal, no cinni a bhuineas dod chomharson a.

a *Exod.* 20. 27.

C. 147. Creud iad na dleasdanais ata air an Jarruidh san deicheamb Aithne?

F. As iad na dleasdanais ata air an Jarruidh san Deicheamb Aithne, Bheith Colan thoilichte le ar staid fein b, agus fonn

co.

b *Heb.* 13. 5. i *Tim.* 6. 6.

co-sheirceamhui, ionar nuile Anam, do bheith aguin dar gcomharsan, as gu mbi ar nuile gluasachd agus thogradh, a ntaobh a stigh dhinn da thaobhsan, ag rith air an mbaitheas sin uile is leis, agus ga chur sin ar aghaidh c.

c Job 31. 29. Romb. 12. 15. Salm 122. 7, 8, 9. 1 Tim. 1. 5. Estb. 10. 3. 1 Cor. 13. 4, 5, 6, 7.

C. 148. Creud iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg san Deicheamh Aithne ?

F. As iad na peacaidhe ata air na ntoirmeasg, san Deicheamh Aithne, Bheith miodh-thoilichte le ar staid fein d, Formad e, agus doilghios, re maith ar gcomharsoin f, Maille re gach uile thogradh, no gluasachd, miRiaghailteach ionar ninntinibh, chum einni is leis g.

d 2 Riogh 21. 4. Estb. 5. 13. 1 Cor. 10. 10. e Gal. 2. 26. Sheum. 3. 14, 16. f Salm 112. 9, 10. Neb. 2. 10. g Romb 7. 7, 8. & 13. 9. Col. 3. 5. Deut. 5. 21.

C. 149. An bhfuil Duine air bith comasach, air Aitheanta DE do Choimhead gu foirfe ?

F Ni bhfuil Duine air bith comasach, dheth fein h, no thaobh gras air bhith ata se ag faghail ann san bheathuisa, air Aitheanta DHE a Choimhead gu foirfe i, Achd ata se ga.

h Sheum. 3. 2. Eoin 15. 5. Romb. 8. 3. i Senmor. 7. 20. 1 Eoin 1. 8, 10. Gal. 5. 17. Romb. 7. 18, 19.

ga mbriseadh gach lo a smuainteadh *k*, a bhfocal, agus a gniomh *l*.

k Gein 6. 5. & 8. 21. *1 Romb.* 3. 9, gu nuig

21. Sheum. 3. 2, gu nuig 13.

C. 150. An bhfuil gach uile bhriseadh air lagh DHE, comh uathmhurtha re a cheile, ionnta fein, agus a bhfiaghnuise DE?

F. Ni bhfuil gach uile bhriseadh air Lagh DHE, comh-uathmhurtha re a cheile, Achd ata euid do pheacaidhe ionnta fein, agus do bhrigh neith egin ata ga Nanntrömughadh, ni is uathmhuire na cheile a bhfiaghnuise DE m.

m Eoin 19. 11. *Ezek.* 8. 6, 13, 15. *1 Eoin* 5. 16. *Salm* 7. 8, 17, 32, 56.

C. 151. Creud iad na neithe sin, ata ag ann-trömughadh an Pheacaidh, air chor as gu bhfuil cuid do pheacaidhe, ni is uathmhuire no peacaidhe eile?

*F. Ata peacaidhe air n'anntrömughadh, thaobh a ntí ata ag deaneamh an lochd *n*, ma thanig siad gu tuilleadh aois tuilleadh *o*, Dearbhadh, *o* no Gras *p*, no ma taid ainmoil thaobh Aidmheile *q*, tiodhláice *r*, inmhe *s*, oifige *t*, na nluchd iuil do Dhaoinibh eile *u*,*

Agus

n Jer. 2. 8. *o Job* 32. 7, 9. *Senmor.* 4. 13. *p 1 Riogh* 11. 4, 9. *q 2 Sam.* 12. 14. *1 Cor.* 5. 1. *r Sheum.* 4. 17. *Luc* 12. 47, 48. *s Jer.* 5. 45. 5. *t 2 Sam.* 12. 7, 8, 9. *Ezek.* 8. 11, 12. *u Ramb.* 2. 17, gu nuig 25.

Agus gur colmhail gu nlean Daoine eile a n' Eisiomplair *w.*

w Gal. 2. 11, 12, 13.

II. Thaobh a naitim a nitar lochd na naghaidh *x*, mas ann gu neimh-meadhonach anaghaidh DHE *y*, anaghaidh a Bhuidhibh *z*, agus adhraidh, Anaghaidh Chriosd agus a Ghras *b*, Anaghaidh an Spiō-raid naomh *c*, a Theistais agus oibrui-ghaidh *e*: Anaghaidh uachdaraine, Daoine mhoir-Innheath *f*, Agus iadsan ris an bhfuil gu harid, Daimh aguin, agus Ceangal o-ruinn *g* Anaghaidh einneach do na naoim-he *h*, gu sunnradhach Braithridh anbhuinne *i*, anaghaidh a nanamasan, no anmana einneach ar bith eile *k*, agus maith coitchionn na nuile, no mhoran Daoine *l*.

x Maith. 21. 38, 39. y 1 Sam. 2. 25. Gniombh 5. 4. Salm 51. 4. z Romb. 2. 4. a Mal. 1. 8, 14. b Eabhr. 2. 2, 3. & 12. 25. c Eabhr. 10. 29. Maith. 12. 31, 32. d Eph. 4. 30. e Eabhr. 6. 4, 5. f Jude 8. Uibhir 12. 8, 9. Isa. 3. 5. g Seanr. 30. 17. 2 Cor. 12. 15. Salm 55. 12, 13, 14. h Zeph. 2. 8, 10, 11. Maith. 18. 6. i Cor. 6. 8. Foills. 17. 6. i i Cor. 8. 11, 12. Romb. 14. 13, 15, 21. k Ezech. 13. 19. i Cor. 8. 12. Foills. 18. 13. Maith. 23. 15. l i d Tess. 2. 15, 16. Josh. 22. 20.

III. Thaobh Nadur agus gne an lochd *m*, ma ta se gu direach anaghaidh Litir an Lagha,

m Seanr. 6. 30 ga dheiridh.

ha *n*, ma ta se ag briseadh iomadh Aithne
ma ta ioamdh peacadh ann *o*, ma ta se n
amhain air na ghintinn san chroidhe, ae hd
briseadh amach a mbriarthraibh agus an gni
omharthaibh *p*, ag tabhair
* abbar tsi- * oilbhem do dhaoinibh ei
fledb. le *q*, agus mas ni nach fedi
lesughadh a thabhairt ann *r*

Ma ta se anaghaidh meadhoine *s*, tiadh
laice *t*, Breitheamhnaise *u*, solus an naduir *w*
mothaghadh air Geoinsias *x*, Earoil fhol
us, no dhiomhairey *y*, smachdughadh Eaglu
ise *z*, pionas o uachdranaibh saoghalta *a*
agus anaghaidh ar nurnuighe fein, ar run
ar Geallambna *b*, ar moide *c*, ar Ccumhnan-
ta *d*, agus ar Comhcheangail, Do DHIA no
do Dhaoinibh *e*, Ma ta se air na deanamh gi
sui

n Ezra 9: 10, 11, 12. *i Rioghb:* 11: 9, 10
o Col: 3: 5. *i Tim:* 6: 10. *Seanr:* 5: 8, 9, 10
11, 12. & 6: 32, 33. *Josb:* 7: 21. *p Sheum*
1: 14, 15. *Maith:* 5: 22. *Mica* 2: 1. *q Maith*
18: 7. *Romb:* 2: 23, 24. *r Deut:* 22: 22. *ai*
choimeas re 28, 29. *Seanr:* 6: 32, 33, 34, 35
s Maith: 11: 21, 22, 23. *Eoin* 15: 22. *t Isa*
1: 3. *Deut:* 32: 6. *u Amos* 4: 8, 9, 10, 11
Jer: 5: 3. *w Romb:* 1: 26, 27. *x Romb:* 1: 32
Dan: 5: 22. *Tit:* 3: 10, 11. *y Seanr:* 29: 1
z Tit: 3: 10. *Maith:* 18: 17. *a Seanr:* 27: 22
Seanr: 23: 35. *b Salm* 78: 34, 35, 36, 37
Jer. 2. 20. *Jer:* 42: 5, 6, 20, 21. *c Seanmor.* 5
4, 5, 6. *Seanr:* 20: 25. *d Lebh:* 26: 25. *e Seanr*
2: 17. *Ezek:* 17: 18, 19.

fuithuighe f, gu toileamhuil g, gu dana h,
gu miodh-naireach i, gu bostamhuil k, gu
miodh-runach l, gu tri m, gu cruidhe-
bhraideach n, le tlachd o, le buanachd
ann p, le aththuitin a ndiaigh aithreac-
chais q.

f Salm 36. 4. g Jer. 6. 16. h Uibhir 15. 30.
Exod. 21. 14. i Jer. 3. 3. Seanr. 7. 13.
k Salm 52.1. l 3 Eoin 10. m Uibhir 14. 22.
n Zech. 7. 11, 12. o Seanr. 2. 14.- p Isa. 57.
17. q Jer. 34. 8, 9, 10. r 2 Phead. 2. 20, 21,
22.

IV. Ata peacaidhe air a Nanntrromu-
ghadh, a thaobh an am r, agus an aite s,
na ndeantar an Lochd, mas ann air la an
Tighearna t, no a namanaibh eile ina bhfuil
DIA air na Adhradh u; no air ball rompa w,
no na ndiagh sud x, no Congnaimh eile
chum a nleithide so do dhroch-iomchar a
phacadh, no a Leughas y, Mas an gu follas,
no a bhfiaghnuise Dhaoin eile, air a bhfuil
e cosmhuil gu mbi siad air a imbrosnughadh,
no air a ntruailleadh Leis z.

r 2 Riogh 5. 26. s Jer. 7. 10. Isa. 26. 10.
Ezek. 23. 37, 38, 39. u Isa. 58. 3, 4, 5.
Jibbir 25. 6, 7. w 1 Cor. 11. 20, 21. x Jer.
8, 9, 10. Seanr. 7. 14, 15. Eoin 13. 27, 30.
Ezra 9. 13, 14. z 2 Sam. 16. 22. 1 Sam. 2.
2, 23, 24.

C. 152. Creid at a gach aon pheacadhb ag coit-
inn air laimh DHE?

F. Air bheith do gach aon phecadh, seadh
 fos a bpeacadh is lugha, anaghaidh ard
 Thighearnas *a*, Maitheas *b*, agus naomh-
 thachd DHE *c*, agus anaghaidh a Laghcomh-
 thromach *d*, ata se ag toiltinn fheirg agus
 a mhallughadh *e*, araon san bheathuidse *f*,
 agus san bheatha ata re teachd *g*, agus iii
 bhfedir dioghladh air a shon, achd le ful
 Chriosd *h*.

a Sheum. 2. 10, 11. *b Exd.* 20. 1, 2. *c Hab:*
1. 13. Lebb. 10. 3. *d Eoin*
3. 4. Romb. 7. 12. *e Eph.* 5. 6. *Gal.* 3. 10.
f Coai. 3. 39. *Deut.* 28. 15. gadheiridh. *g Maith.*
25. 41. h Eabhr. 9. 22. *i Phead.* 1. 18, 19.

C. 153. Creud ata *DIA* ag Jarruidh oruinn,
 chum gu tearnamoid o a fheirg agus o a mbal-
 lughadh, a dhlighthear dhuinn, brigh brisidh
 an Lagha?

F. Chum gu tearnamoid o fheirg agus o
 mhallughadh DHE, a dhlighthear dhuinn
 bhrigh brisidh an Lagha, ata se ag Jarruidh
 oruinn, aithrighe a thaoibh DHE, agus
 Creideamh a thaoibh ar Tighearna Ios:
 Chriosd *i*, Agus gnathughadh dithchiollach
 air na meadhoineibh an leth a muigh, leis ar
 bhfuil *k*, Chriosd ag compartughadh rui
 sochaire Edir-mheadhontheoireachd fein *k*
i Gniomb 20. 21. *Maith* 3. 7, 8. *Luc* 13. 3
5. Gniomb 16. 30, 31. *Eoin* 3. 16, 18. *kSeam*
2. 1. gu nuig. 6. & 8. 33, ga dheiridh.

C. 154. Creud iad na meadhoine gnathuigk
 is a nleth a muigh leis a bhfuil Chriosd ag Com-
 par,

parttughadh rinne sochair a Eidirheadhon
thoireachd?

F. As iad na meadhona gnathuigthe anleth
a muigh leis an bhfuil Criod ag Compara-
tughadh da Eagluis sochair a Eidirmhead-
honthoireachd, a Orduinansa uile, gu sunn-
radhach, an focal, sacramuinteadha, agus
urnuigh, ata gu huilidh air na ndeanamh ei-
feachdadach chum Slainte do na Daoinibh
Taghtáil.

1 Maith 28. 19, 20. Gniomb 2. 42, 46, 47.

C. 155. Cionnas ata an Focal air na Dhead-
namb eifeachdach chum Slainte?

F. Ata Spiorad DE, ag tabhairt air leug-
hadh an fhocal, achd gu harid air sermai-
niughadh an fhocail, bheith na mheadhoir
Eifeachdach, chum peacaich fhoillsui-
ghadh *m*, a mfagbhail *ris*, agus a nirisliu-
ghadh *n*, a niomain asta fein, agus chum a
ntarruing gu Criod *o*, chum fos a ndeanamh
cosmhuil re a Iomhaigh *p*, agus a ngceann-
sughadh da Thoil *q*, a Nneartughadh ana-
ghaidh buaidhridhe agus truaillidhe *r*, a ngcur-
suas ann a ngras *s*, agus a ncroidhe a
S 2 dhain-

m Neb. 8. 8. Gniomb 26. 18. Salm 19. 8.
n 1 Cor. 14. 24, 25. 2 Chron. 34. 18, 19, 26, 27,
28. o Gniomb 2. 37, 41. & 8. 27, gu nuig 39.
p 2 Cor. 3. 18. q 2 Cor. 10. 4, 5, 6. Romh. 6.
17. r Maith. 4. 4, 7, 10. Eph. 6. 16, 17. Salm
17. Salm 19. 11. 1 Cor. 10. 11. s Gniomb
20. 31. 2 Tim. 3. 15, 16, 8, 7.

dhaingneochadh, anna naomhthachd agus a geomhfhurtachd trid Creidimh chum Slainte t.

t Romb. 16. 25. i dTeff. 3. 2, 10, 11, 13.
Romb. 15. 4. & 10. 13, 14, 15, 16, 17. & 1. 16.

C. 156. *An coir do na huile Dhaoinibb, an focal a Leughadh?*

F. Ge nach coir a cheadughadh do na huile Dhaoinibb, an focal a leughadh gu follas, don Choimhthionol *w*, Gidheadh ata dfiuchaibh air gach uile sheorsa pobuil, a leughadh, air leth leo fein *w*, agus le a dteaghlachaibh *x*, agus chum na eriche si, as coir na scrioptuir naomhtha do tharruing, as na Ceud-Chanamhnaibh, gu Canamhnaibh coitcheionnda gach duthecha *y*.

u Deut. 31. 9, 11, 12, 13. Neb. 8. 2, 3. & 9. 3, 4, 5. w Deut. 17. 19. Foills. 1. 3. Eoin 5. 39. Isa. 34. 16. x Deut. 6. 6, 7, 8, 9. Gein. 18. 17, 19. Salm 78. 5, 6, 7. y i Cor. 14. 6, 9, 11, 12, 15, 16, 24, 27, 28.

C. 157. *Cionnas as coir focal DE do leughadh?*

F. As Coir na Scrioptuire naomhtha do leughadh, le meas mhor, urramach orra *z*, le lan deaibhbeachd, gur hiad fior-fhocal DE *a*, agus gur esin amhain, df heudfas ar deu-

z Salm 19: 10. Neb: 8: 3, gu nuig 10. Exod: 24: 7. 2 Cbran: 34: 27. Isa: 66: 2. a 2 Pheads: 1: 19, 20, 21.

deunamh Comasach, re a ntuigsin *b*, le togradh fos chum Toil DHE, ata air a foill-siughadh ionnta, aithnuighadh, a chreidfin, agus a freagradh *c*, le Ditchioll fos *d*, agus le aire don chuis ma bhfuil iad, agus don chrich gus an bhfuil iad *e*, le beachd-smuaintuighadh orra *f*, le a ngcur ruinn *g*, le fein-aithcheadimh *h*, agus le urnuighe *i*.

b *Luc* 24: 45. *2 Cor*: 13, gu nuig 16.
c Deut: 17: 19, 20. *d Gniomb* 17: 11. *e Gniomb* 8: 30, 34. *Luc* 10: 26, 27, 28. *f Salm* 1: 2. & 119: 97. *g 2 Chron*: 34: 21. *h Seanr*: 3: 5. *Deut*: 33: 3. *i Seanr*: 2: 1. gu nuig 7. *Salm* 119: 18. *Neb*: 8: 6, 8.

C. 158. *Cia, leis an coir focal DE, bheith air na Shearmonughadh?*

F. As coir do focal DE bheith air na shearmonughadh, leosan amhain aig an bhfuil Gistaidh diongimhalta *k*, agus ata mar an geeudna gu hiomchubhaidh air a ndearbhadh agus air a ngairm chum na hoifhige sin *l*.

k 1 Tim: 3: 26. *Epb*: 4: 8, 9, 10, 11. *Hof*: 4: 6. *Mal*: 2: 7. *2 Cor*: 3: 6. *1 Jer*: 14: 15. *Romb*: 10: 15. *Eabhr*: 5: 4. *1 Cor*. 12: 28, 29. *1 Tim*. 3: 10. *1 Tim*: 4: 14. *1 Tim*: 5: 22.

C. 159. *Cionnas is coir dhoibhsan ata air na ngairm chuige sin, an focal a shearmonughadh?*

F. As Coir Dhoibhsan, ata air na ngairm chum saorthriughadh ann a miniostralachd an fhocail, teagafsg f hallain a shearmanu-

ghadh *m*, agus sin gu dichiollach *n*, a nam,
 agus a ham *o*, gu foilleir *p*, ni
 * coltui- hann a * millseach briathar
 ghaidb. Ghliocas Daonna, achd a nlan
 fhoillsuighadh dhearbhachd an
 Spioraid, & agcumhachd *q*, gu tairis *r*, ag
 foilsuighadh coimhairle DHE gu hiomlan *s*,
 gu heagnuidh *t*, ga ngeur fein re huireas-
 bhuidh agus tuigse an Luchd eisdeachd
u, gu heudinhar *v*, le teas-ghradh do
 DHIA *x*, agus anmanaibh a phobuil *y*, gu
 trebhdhireach *z*, ag cur mar chrich rompa,
 esin a ghlorughadh *a*, iadsan Iompodh *b*,
 agus a n'alltrum suas *c*, agus a nsabha-
 ladh *d*.

m Tit. 2. 1, 8. n Gniomb. 18. 25. o 2 Tim.
 4. 2. p 1 Cor. 14. 19. q 1 Cor. 2. 4. r Jer.
 23. 28. s 1 Cor. 4. 1, 2. t Gniomb. 20. 27. u Col.
 1. 28. v 2 Tim. 2. 15. w 1 Cor. 3. 2. Eabhr. 5.
 x 12, 13, 14. y Luc 12. 42. z Gniomb 18. 25.
 z 2 Cor. 5. 13, 14. Phil. 1. 15, 16, 17. y Col.
 4. 12. z 2 Cor. 12. 15. 2 Cor. 2. 17. 2 Cor. 4.
 2. a 1 d Fess. 2. 4, 5, 6. Eoin 7. 18. b 1 Cor.
 9. 19, 20, 21, 22. c 2 Cor. 12. 19. Eph. 4. 12.
 d 1 Tim. 4. 16. Gniomb. 26. 16, 17, 18.

C. 160. Creud iarthar orrasan, ata ag
 eisfeachd an Ebocail air na shearmonug-
 badh?

F. Iarthar orrasan ata ag eisfeachd an
 Phocail, air na shearmonughadh, bheith
 ag

g feitheamh air, le dichioll e, ullmhugadh f, agus urnuigh g, a ní do chluid, a rannsughadh leis na scriobtuirebh h, ad do gabhail, na firinne, le Creideamh i, : Gradh k, le Ciuineas l, agus inntinn allamh m, mar fhocal DÉ n, bheith bechdsmuaintuighadh o, agus ag comhlular air p, iad da fholach iona ngeroidhibh q, gus a thoradh do thabhairt amach iona nbeathuidh r.

e Seanr. 8. 34. f i Phead. 2. 1, 2. Luc 8.
8. g Salm 119. 18. Eph. 6. 18, 19. h Gniomb.
7. 11. i Eabhr. 4. 2. k 2 dTess. 2. 10. l Sheum.
. 21. m Gniomb 17. 11. n i dTess. 2. 13.
Luc 9. 44. Eabhr. 2. 1. p Luc 24. 14. Deut.
6, 7. q Seanr. 2. 1. Salm 119. 11. r Luc
15. Sheum. 1. 25.

C. 161. Cionnas ata na Sacramuintidh, air na ndeanamh na meadhoin Eifeachdach chumSlaine?

F. Ata na Sacramuinteadha air na ndeanamh na meadhoin Eifeachdach chumSlaine, ni hann o chumhthachd air bith ionta cin, no obriogh air bith ata ag teachd o Dhiaghachd, no o run, a nti leis an óifil iad air na mfritheoladh, achd amhain trid vibruighadh an Spioraid naoimh, agus beanruighadh Chriosd, leis a n dorduigheadh ad s.

s i Phead. 3. 21. Gniomb. 8. 13, le 23. 1 Cor.
6, 7. & 12. 13.

C. 162. Cred is SACRAMAINT ann?

F. S2-

F. Sacramaint, is orduinansa naomhtha & air a hordughadh le Criosd iona Eaglais i chum sochaireadh a Eidirmheadhonthoireachd *a*, a Chiallughadh, a Sheilughadh agus a thabhairt seachad *w*, don drong ata an taobh a stigh do Chomhcheangal na nGras *x*, chum a ngcreideamh, agus na huile ghrasa eile do neartughadh agus a mheadughadh *y*, iadsan do cheangal re humhlaehd *z*, chum fos a ngradh agus a ngcomhchomun re a Cheile, a thaisbeunadh agus altram *a*, Agus Eidirdhealughadh a chur eadarthasan, agus an drong ata an leth a muigh *b*.

t Gein. 17. 7, 10. *Exod.* 12 caib. *Maith.* 28. 19. & 26. 27, 28. *u Romb.* 4. 11. *i Cor.* 11. 24, 25. *w Romb.* 15. 8. *Exod.* 12. 48. *x Gniomb.* 2: 38. *i Cor.* 10. 16. *y Romb.* 4: 11. *Gal.* 3. 27. *z Romb.* 6. 3, 4. *i Cor.* 10. 21. *a Eph.* 4. 2, 3, 4, 5. *i Cor.* 12. 13. *b Eph.* 2. 11, 12. *Gein.* 34. 14.

C: 163. Creud iad Codluigheadh na Sacra-muinte?

F. Ata da chuid ann Sacra-muinte, se an cheud chuid dibh, comhartha an leth a muigh, agus * So * So aithnigh, mhothuigh, air na ghnathu- so fhaicfin. ghadh, do reir ordugh Criosd fein, agus a se an dara Cuid Gras Spioradoil, an leth a stigh, air na chi-allughadh leis a Sud *c*.

c Maith: 3. 11. *i Phead:* 3. 21. *Romb.* 2. 28, 20. *C.* 161.

C. 164. Cia lion Sacramaint d'orduigh Cri-
sd, iona Eaglais faoi n'Tiomna Nuaidhe?

F. Dhorduigh Criosd iona Eaglais, faoi
n Tiomna Nuadh, Da Shacramaint am-
ain, Baisteadh, agus Suipeir an Tighear-
a d.

d Maitb: 28. 19. e Cor: 11. 20, 23. Maithb:
6. 26, 27, 28.

C. 165. Creid e Baisteadh?

F. An Baisteadh, is Sacramiunt an Tiom-
aid Nuaidh e, ann a ndorduigh Criosd,
onnlad le huisge, a Nainm a Nathar, an
A hic, agus an Spioraid Naoimh e, bheith
a choimhartha, agus na sheul,
ir ar * suighiughadh ann fein * ratbadh.
air Maitheamhnas peacaidh
rid fhola g, agus ar nath-ghineambain-
achd trid a Spioraid h, air Uchdmhacachd
os i, agus Eiserigh chum na beatha su-
bain k, agus leis an bbhfuil an drong a
haisdear, air a ngabhall gu solamuin,a
each don Eaglais fhaicfinneach l, agus ag
ul faoi cheangal fhollus, agus admhaigthe-
ur leis an Tighearna iad gu hiomlan, agus
isín amhain m.

e Maithb: 28. 19. f Gal: 3. 27. g Marc 1.
Foills. 1. 5. h Tit. 3. 5. Eph: 5. 26. i Gal:
2. 26, 27. k 1 Cor: 15. 29. Romb: 6. 5. l 1 Cor:
2. 13. - m Romb. 6. 4.

C. 166. Cia da ngcotr an Baisdeadh do fbri-
eoladh?

F. Ni

F. Ni ngeoir an Baitteadh do fhritheoladhl do neach air bith, ata an taobh a muigh do Eagluis fhaicssonnuigh, agus mar sin r- ngcoigrighe o Chomhcheangal an Ghealaimeh, No gu Naidmheochaid a Ngereid amh ann a Neriosd, agus a Numhlachd dt n, achd Naoidheana ag teachd o Phaireantaibh ata, araon, no ainhain a haon dibh : adinail creidimh a nCriosd, agus Umlachd dho, ataid sin, as a leth sin, an taobh a stigh don Chomhcheangal, agus is coir imbaisteadh o.

n *Gniomb* 8. 36, 37. & 2. 38. o *Gein.* 1
7, 9. le *Gal.* 3. 9, 14. & *Col:* 2. 11, 12.
Gniomb 2. 38, 39. & *Romb:* 4. 11, 12. i *Cor.*
14. *Maith:* 28. 19. *Luc* 18. 15, 16. *Romb.* 1
16.

C. 167. *Cionnas as Coir dbulinn ar Baitteadh do bhuiliughreadh?*

F. An dleasdanais feudhmoil sin, ach air a leigeadh gu mor faoi dhearmad, eadha Builiughadh an Bhaistidh, is coir a choimhionadh linn, re fad ar beathuidh, gu hiorlan, gu harid a nam Buaidhridh, agus tan ata sin a lathair a nam a fhritheolaide do dhaoinibh eile p, agus sin le bheith g

duthrachdach agus, gu taingec-

**Comhdthbro-* ag * *Cudthromughadh a N-*

mughadh. duir, agus na criocha ina ndo-

duigh Criosd e, gach ce-

shun

p *Col:* 2. 11, 12. *Romb:* 6. 4, 6, 11.

nunnradhach, agus na Sochair ata air a nta-hairt seachad agus air a nseulughadh leis, agus ar Moid † sholamuin do
hug sin ann q, agus le bheith † *fbellus*.
ir ar Nirisiughadh airson ar
Cruailleadh pheacach, agus air n'easbhuidh,
nn a ngras an Bhaistidh, is a thaoibh ar
Comhcheangail r, agus air son ar Gluasachd
na Naghaidh; Le bheith ag fas suas chum
an-dearbhbheachd air Maitheamhnas pea-
aidh, agus air gach uile bheannughadh eile,
ta air na sheulughadh dhuinn, ann san Tsar-
ramaintse s, Le bheith ag tarruing Neart o
phas agus eiserigh Chriosd, ann a bhfuil sinn
uir ar Mbaitteadh, chum Marbhadh an phe-
eaidh, agus beothughadh Grais t, agus le
bheith ag deanamh dichill cum ar beatha do
Chaitheamh trid Creidimh u, agus ar Ni-
amchar a bheith ann a Naomhthachd agus
a Fireuntachd w, mar Dhaoine a thug suas
a Nainmnadh do Chriosd iona Mbaitteadh x,
agus chum gluasachd ann a ngradh Brai-
tcheamhui, mar Dhaoine ata air na Mbai-
teadh trid a nein-Spiorad, chum ein-
Chorp y.

q Romb. 6. 3; 4, 5. r 1 Cor: 1. 11, 12, 13.
Romb: 6. 2, 3. s Romb: 4. 11, 12. t Phead: 3.
21. t Romb: 6. 3, 4, 5. u Gal: 3. 26, 27.
w Romb: 6. 12. x Gniomb: 2. 38. y 1 Cor: 12:
13, 25, 26, 27.

C. 168. Creud i Suipeir an Tighearna?

F. Sui-

F. Suipeir an Tighearna, is Sacramuinte an Tiomna Nuaidh i *a*, ann a bhfuil Ba Chríosd air na fhoillsiughadh, le aran agus fion a thabhairt agus a ghabhail, do reir ordúighe Iosa Criosd, agus an Drong ata ag Comunughadh gu hiomchubhidh, ataid ag beathughadh a Nanmana air a Chorp agus air fhuil, chum a Nalltrum Spioradoil, agus a mfas ann a ngras *a*, ata a Naonadh agus a ngcomhchoimunn ris, air a ndaigniughadh dhoibh *b*, ataid ag taisbeunadh, agus ag Nuadhthughadh a mbuidheachais *c*, agus a ngceangail do DHIA *d*, A ngradh da cheile, agus a Ngcaomh-Chompanas re a Cheile mar bhuill, a Neun-Chuirp dhiomhaire cheudna *e*.

a Luc 22. 20. a Maith: 26. 26, 27, 28.
b Cor. 11. 23, gu nuig 26. *b* Cor: 10. 16.
c Cor: 11. 24, 25, 26. *d* Cor: 10. 14; 15:
 16, 21. *e* Cor: 10. 17.

C. 169. Clionnas Dorduigh Criosd, Aran agus fion bheith air a ntabhairt seachad; agus air na ngabhall, ann a Sacramuinte Suipeir an Tighearna *?*

F. Dhorduigh Criosd, do Mhinostraibh Phocail, ann a bhfritheoladh Sacramuinte Suipeir an Tighearna, An Taran agus an Fion a Chur air leth o fhognamh cumanta, tre focal an ordughthidh, buidheachais agus Urnuighe, an taran do ghlacadh agus a bhri-seadh, agus an taran agus an fion araon do tha.

thabhairt don luchd -Comunuighe; da ngcoir, bhrigh an orduighe cheudna, an taran a ghabhail agus ithe agus an Fion dō Ol, mar chuimhneughadh taingeoil, gu nraibh Corp Chriosd air na bhriseadh, agus air na thabhairt, agus fhuil air a dortadh air an son f.

f i Cor: 11. 23, 24. Maith: 26. 26, 27, 28.
Marc 14. 22, 23, 24. Luc 22. 19, 20.

C. 170. An Drong ata ag Comunughadh gu biomchabaidh ann a Suipeir an Tighearna, Cionnas ataid ag tarruing beatha a Corp agus a Fuil Chriosd, ann?

F. Mar nach bhfuil Corp agus Fuil Chriosd, a lathair gu corpordha no gu feolmhur, faoi a Naran agus a nthion, ionta, no maille riu g, ann a Suipeir an Tighearna; Agus Gidheadh ataid air mhodh Spioradoil a lathair, do chreideamh, anti ata ga ngabhall, comh-fhior agus da rireamh, is ata na Helemeinteadh fein, da neeudfaidhibh Corpordha b, As Amhliudh an drong ata ag Comunughadh gu biomchubhaidh ann a Sacramuint Suipeir an Tighearna, ataid ag tarruing beatha as Corp agus Fuil Chriosd, ni hann air mhodh Corpordha no feolmhar, Achd air mhodh Spioradoil, Gidheadh sann gu fior agus da rireamh i, o ataid, le Creideamh, ag gabhall, agus ag cur riu fein

T Criosd

g Gniomb 3. 21. h Maith. 26. 26, 28.
i 1 Cor: 11. 24, gu nuig 29.

Criosd air na Chesughadh agus uile shochaire a bhais *k*.

k 1 Cor: 10. 16.

C. 171. *Cionnas is Coir don Drong ata ag Gabhail Sacramuint Suipeir an Tighearna, iad fein Ullmhughadh, sol fa ndtig siad, da bionn saidh?*

F. As Coir Dhoibhsan ata ag Gabhail Sacramuint Suipeir an Tighearna, iad fein do Ullmhughadh fa Comhair, sol fa ndtig siad, le iad fein do Cheasnughadh *i*, Mathiomchioll a mbeith ann a Neriosd *m*, ma impeacaidhibh agus a Nuireasbhuidhibh *n*, ma shirinn agus thomhas a Neolais *o*, a ncreidimh *p*, a Naithrighe *q*, a ngraith do DHIA, agus do Mbraithribh *r*, a nseirce do na huile Dhaoinibh *s*, ag tabhairt Mai-theamhnas don Aitim, do rinn eugcoir orra *t*, Ma ntogradh a ndiaigh Chriosd *u*, agus ma Nuadh umblachd *w*, agus le bheith ag athnuadhthughadh gnathughadh na ngrasa sin *x*, trid Beachd smuaintuighadh duthrachdach *y*, agus Urnuigh thethchroidhcheach *z*.

C. 172.

l 1 Cor: 11. 28. m 2 Cor: 13. 5. n 1 Cor: 5: 7. air choimeas re Exod: 12: 15. o 1 Cor: 11: 29. p 2 Cor: 13: 5. Maitb: 26: 28. q Zach: 12: 10. r 1 Cor: 11: 31. t 1 Cor: 10: 16, 17. Gniomb 2: 46, 47. s 1 Cor: 5: 8. & 11: 18, 20. u Isa: 55: 1. Eoin 7: 37. w 1 Cor: 5: 7, 8. x 1 Cor: 11: 25, 26, 28. Eabhr: 10: 21, 22, 24. Salm 26: 6. y 1 Cor: 11: 24, 25. z 2 Chron: 30: 18, 19. Maitb: 26: 26,

C. 172. An coir do neach, air an bhfuil a Namharus e fein do bheith ann a nCriod, no bheith air ullmhughadh gu hiomchubhaidh, teachd chum Suipeir an Tighearna?

F. Feudfuidh Neach air an bhfuil an Namharus, e fein do bheith ann a nCriod, no air e bheith air ullmhughadh gu hiomchubhaidh fa Chomhair Sacramuint Suipeir an Tighearna, fior choir do bheith aig air Chriod, Ge nach bhfuil se cheana; dearbha tha as a, Agus ann a Meas DE ata so aige, ma ta a bhreathnughadh air e bheith a dheasbhuidh air, * ag * ga ruighe cur air gu hiomchubhaidh b, theachd. Agus e gu neiinh-chealgach ag miannughadh gu bhfaighthi ann a nCriod e c, agus gu nimthighcadh e o aingidheachd d, agus air air chor so (do bhrigh gu bhfuil Geallamhna air na ndeanainh, agus an tsacramuintse ar na hordughadh, chum furtachd, seadh fos do Chriosduighibh anbhunna, agus amharusach ma nstaid e)

T 2

as

a Isa: 50. 10. i Eoin 5. 13. Salm 88. gu hiomlan. Salm 77. 1, gu nuig 12. Jonah 2. 4. 7. b Isa: 54. 7, 8, 9, 10. Maith: 5. 3, 4. Salm 31. 22. & 73. 13, 22, 23. c Phil: 3. 8, 9. Salm 10. 17. & 42. 1, 2, 5, 11. d 2 Tim: 2. 19. Isa: 50. 10. Salm 66. 18, 19, 20. e Isa: 40. 11, 29, 31. Maith: 11. 28. & 12. 20. & 26. 28.

as coir dho a neimhchreideamh do Chaoi f,
 agus saothair do Chaitheamh chum a Ni ata
 mar cheisid air, do fhuasgladhg, Agus air fo-
 dho do dhéanamh, feudfuidh se, agus is eoir-
 dho, teachd chum Suipeir an Tighearna,
 ngeoinne gu imbitheadh se, Ni as mo air na-
 Íeartrighiadh b.

f *Marc* 9. 24. g *Gniomb* 2. 37. & 16. 30.
 h *Romb.* 4. 11. i *Cor.* 11. 28.

C. 173. *An gcoir Neach air bitb, ata ag*
admhail an Chreideamh agus leis an Miannach
teachd chum Suipeir an Tighearna, a chongbhail
air ais uaidbe?

F. An Drong a inhothuighear Aineolach,
 no Scànnalach, Ge taid ag admhail an Chrei-
 deamh, agus a Miann chum teachd gu Su-
 peir an Tighearna feudfuighthear, agus as-
 Coir a ngeonbhail air a Nais, o n̄sacra-
 muintse, trid an Choinais dfag Criosd iona
 Eagluis i, Gus a ngabh siad foghlum, agus
 gu a infoillsigh siad a nleasughadh Beatha k.

i *1 Cor:* 11. 27. ga dheiridh, air choimeas re
Maith: 7. 6. i *Cor:* 5 caibidil, & *Jude* 23. &
 i *Tim:* 5. 22. k *2 Cor:* 2. 7.

C. 174. *Creud Iarthar air an Druing ata ag*
gabbail Sacramuint Suipeir an Tighearna, a-
Nam a frithbeoluighe?

F. Ata air Iarruidh orrasan ata ag Ga-
 bhail Sacraminte Suipeir an Tighearna, re
 Am a fritheolaidh, iad do fheitheann, air
 DHIA an san Orduinansa, le gach uile Ur-
 ram

ram agus aire Naomhtha *l*, iad do thabhairt fa dear, gu ditchollach, na hEleameinteadh agus na gniomhartha Sacramainteach *m*, agus Aithne do dheanamh, air Chorp an Tighearna, gu faicilleach *n*, agus iad do bheith ag beachd sinuaintiughadh gu teochroidheach air a Bhas agus Fhullanghas *o*; Agus thrid sin, iad fein do bhrosnughadh suas, chum a ngrasa do bheith ag oibriughadh gu beothamhuil *p*, ann a mbeith ag tabhairt breith orra fein *q*, agus faoi dhoilghios air son peacaidh *r*; ann a ngeur ocras agus iota do bheith orra a ndiaigh Chriosd *s*, ann a mbeatha do tharrting as trid Creidimh *t*, bheith ag gabhail as Iomlaine sin *u*; ag earbsa as a thoilltiunas *w*, ag deanamh gairdeachas iona ghradh *x*, ag tabhairt buidheachais air son a Ghras *y*, ag athnuadhthughadh a nGeomhcheangail re DIA *z*, agus a ngraidh do na Naomhibh uile *a*.

l Lebb: 10. 3. *Eabhr:* 12. 28. *Salm* 5. 7.
m Cor: 11. 17. 26, 27. *n Exod:* 24. 8. air choimeas re *Maitb:* 26. 28. *o 1 Cor:* 11. 29. *p Luc* 22: 19. *q 1 Cor:* 11. 26. & 10. 3, 4, 5, 11, 14. *r Zach:* 12. 10. *s Foills:* 22. 17. *t Eoin* 6. 35. *u Eoin* 1. 16. *w Phil.* 3. 9. *x Salm* 63. 4, 5. *z Chron:* 30. 21. *y Salm* 22. 26. *a Jer:* 50. 5. *Salm* 50. 5. *b Gniomb* 2. 42.

C. 175. *Cred* as *Dleasdanas* do Chriosd
 T. 3. • gibb,

gibb, a ndiaigh dhoibh Sacramint Sulpeir
an Tighearna do gabbail?

F. As e is dleasdanas do Chriosduighibh,
tar eis doibh Sacramint Suipeir an Tighearn-
a do gabbail, iad a thabhairt fadear gu-
duthrachdach, cia an tiomchar do bheith aca-
ann, agus cionnas do shoirbhthigh siad b, ma-
caid ag mothughadh beothuighidh & coinh-
shurtachd, iad do bheannughadh DHÉ air
a shon c, d'aslughadh gu mairfeadh so d,
faire do Dheanamh anaghaidh tuitim air
an ais e, a moide do Choimhlionadh f, agus-
misneach do gabbail chuca fein chum fei-
sheamh gu tric, air a N'orduinanso g, Achd
ma se is nach mothuigh siad tairbhe air bith
san ain, iad do gabbail ath-shealladh Ni is
geirthe da N'ullinhughadh air cionn na
Sacraminte agus da Niomchar aice h, agus
ma fheudfuid ionta so araon, iad fein do
dhearbhadh ionmholtá do DHIA agus do
ingeoguisibh, as coir dhoibh seitheamh re a
Toradh a Nam ionchubhaidh i : Achd ma
chtofaid gu ndfailnigh siad a neunchuid
dibh so, is coir dhoibh bheith air an Irislui-
ghadh

b *Salm* 28. 7. & 85. 8. i *Cor*. 11. 17, 30, 31.
c 2 *Chron*: 30. 21, gu nuig 26. *Gniomb* 2. 42,
46, 47. d *Salm* 36. 10. *Caint*. 3. 4. . i *Chron*:
29. 18. e *Cor*. 10. 3, 4, 5, 12. f *Salm* 50.
14. g *Cor*. 11. 25, 26. *Gniomb* 2. 42, 46.
h *Caint*: 50. 1, gu 6. i *Salm* 123. 1, 2. & 42.
5, 8. & 43. 3, 4, 5.

ghadh k, agus feitheamh air an tSacra-nuintse aris, le tuilleamh Curain agus Ditchill l.

k 2 Chron: 30. 18, 19. Isa: 1. 16, 18. 1 2 Cor: 7. 11. 1 Chron: 15. 12, 13, 14.

C. 176. Cia iad na neithe iona bhuil Sacraminteadbh an Bhaisteadh, agus Suipeir an Tighearna, Comhchosmbuil re a cheile?

F. Ata Sacraminteadbh an Bhaisteadh agus Suipeir an Tighearna cosinhuil re a cheile, ann sna neithibh so, eadhon, gur e Dia is Ughdar Dhoibh araon m, gur e an chuid Spioradoil dibh araon, Criod agus a shochair n, ga bhfuilid araon na nseula air an ein-chomhcheangal o, gur hann le Miniostraibh an tSoisgeil as coir a mfritheoladh, agus nach ann le neach air bith eile p, agus gur coir a ngeonbhail air marthuin ann a neagluis Chriod, gu nuig a dhara teachd q.

m Maith. 28. 19. 1 Cor. 11. 21. n Romb. 6. 3, 4. 1 Cor. 10. 16. o Romb. 4. 11, air choimeas re Col. 2. 11, 12. Maith. 26. 27, 28. p Eoin 1. 33. Maith 28. 19. 1 Cor. 11. 23. & 4. 1. Eabhr. 5. 4. q Maith. 28. 19, 20, 1 Cor. 11. 26.

C. 177. Cia iad na neithe ann a bhfuil, Sacraminteadbh an Bhaisteadh, agus Suipeir an Tighearna, neamh-Choismbuil re a cheile?

F. Ataid Sacraminteadbh an Bhaisteadh agus Suipeir an Tighearna, neamhchosmbuil re a cheile, ann sna neithibh so, eadhon, nach coir an Baisteadh do fhrithcoladh asbd.

achd aon uair, le huisge fos, chum a bheith na choimhartha agus na sheul air ar nath-ghineimhuneachd, agus air ar Suighiughadh ann a Neriosd *r*, Agus sin do naoidheanaibh fos *s*: Achd as coir Suipeir an Tighearna do fhritheoladh gu tric ann a nEleaintibh Arain agus fiona, chum Criold do thaisbeu-nadh agus a thabhairt seachad mar bhiadh spioradoil don Anam *t*, agus chum ar mair-theachduin agus ar cinneas annsan, do dhaingniughadh *u*; Agus sin amhain don drong dtanig chuin aois agus Comas air iad fein do Cheasnughadh *w*.

r Maith 3. 11. *Tit.* 3. 15. *Gal.* 3. 27. *s Gein.* 17. 7, 9. *Gniomb* 2. 38, 39. *t Cor.* 7. 14. *t Cor.* 11. 23, gu-nuig 26. *u Cor.* 10. 16. *w Cor.* 11. 28, 29.

C. 178. *Greud is urnuigh ann?*

F. As i is urnuighe ann, tabhairt suas ar nathchoinghthe do D H I A *x*, a Nainm Chriosd *y*, tre Congnamh a Spioraid *z*, le Admhail air ar bpeacaidhe, agus admughadh taingeoil air a thiodhlaice *b*.

x Salm 82. 8. *y Eoin* 16. 23. *z Romb.* 8. 26. *a Salm* 32. 5, 6. *Dan.* 9. 4. *b Phil.* 4. 6.

C. 179. *A nann re DIA amhain is coir abhinn Urnuigh do dbeanamb?*

F. O as e DIA amhain ata Comasach air na croidhthe do rannsughadh *c*, athchoinghthe do eisteachd *d*; peacaidhe do mhaithear amh-

c 1 Riogh 8. 39. *Gniomb* 1. 24. *Romb.* 8. 27. *d Salm* 65. 2.

imh e, agus mianna gach neach do choimionadh f, Agus o is ann sann amhain is coir creidsin g, agus do amhain is coir Adhradh do dheanamh, le Adhradh crabhadh h, As coir do na huile dhaoinibh, urnuighe noch ata na cuid shunnradhach don Adhradhsa i) do dheanamh re DIA amhain k, gus ni hann re neach ar bith eile l.

e *Mic.* 7. 18. f *Salm* 145. 19, 18. g *Romb.* o. 14. h *Maith* 4. 10. i) *Cor. I.* 2. k *Salm* 50. 5. l *Romb.* 10. 14.

C. 180. Creud e urnuigh do dheanamh a ainm Chriosd?

F. Urnuigh do dheanamh a nainm Chriosd, as e sin, ann a n'umhlachd da Aithne, agus lan-mbunighin iona gheallamhnaibh, rocair do Jarruidh as a-leth m, ni hann le bin-iomradh air a Ainm n, Achd le ar miseach] chum urnuigh, agos ar danadas, eart, agus dochas air ar bheith taitneamach, ann a nurnuigh, do tharrufing o Chriosd, agus o a Eidirmheadhónthoireachd o. m *Eoin* 14. 13, 14. & 16. 24. Dan. 9. 17. *Maith*. 7. 21. o *Eabhr.* 4. 14, 15, 16. i *Eoin* 13, 14, 15.

C. 181. Creud fa ngcoir urnuighe do dbeamb a nainm Chriosd?

F. Air bheith do pheacuidheachd an uine, agus fhaide o DIA da thaobh sin ; mh-mhor, as nach feud sin teachd na thair as fheughmhais Eidirmheadhónthoir:

thoir p, Agus o nach bhfuil neach air bith air neamh no ar thalamh, air ordughadh chum no hoibridhe glormharsa, no ionchubhaidh air a son; Achd Criost amhain q, ningcoir dhuinn urnuighe do dheanamh a nainm air bith eile, achd Afninsin amhain r

p *Eoin* 14. 6. *Isa.* 59. 2. *Eph.* 3. 12. q *Eoin* 6. 27. *Eabhr.* 7. 25, 26, 27. *1 Tim.* 2. 5. r *Col* 3. 17. *Eabhr.* 13. 15.

C. 182. *Cionnas ata an Spiorad ag Cuidiughadh linn chum urnuighe do dheanamh?*

F. Air bheith Dhuinne gun fhiös aguin Creud do fhiarrfamoid ann a urnuighe mar bu choir, ata an Spiorad ag cui-diughadh linn ionar nanbhuiteachd le ar deanamh comasach, do thuigsin araon cia a naitim as coir urnuigh do dheanamh air a nson, Cia iad na neithe as coir iarruidh ann a nurnuigh, agus Cionnas as coir urnuigh do dheanamh ; Agus le bheith ag oibrughadh agus ag beothughadh iona geroidhthibh (ged nach ann, an sgach uil neach, no gach uile uair, air a neuntomhas na smuaintighidh, na mianna, agus n Grasa sin, ata feadhmoil chum an dleasdanas so, do chur a ngniomh gu ceart s.

s *Romb.* 8. 26, 27. *Salm* 10. 17. *Zech.* 12. 10

C. 183. *Cia an Aitim as coir dhuinn urnuigh do dheanamh air a nson?*

F. As coir dhuinn urnuighe do dheanamh, air son Eagluis Criost air thalamh

gu huilidh *t*, Air son Uachdaranuibh *u*, agus miniosdraibh *w*, air ar son fein *x*, air son ar braithribh *y*, seadh fos ar naimhdibh *z*, Agus air son gach uile sheorsa dhaoinne ata beo *a*, no a bhios beo na dhiaigh so *b*, Achd ni geoir urnuighe do dheanamh air son na marbh *c*, no air son an aitim, mabhfuiil fios gu ndo pheacuighid an bpeacadh ata chum bais *d*.

t Epb. 6. 18. *Salm* 28. 9. *u* 1 Tim. 2. 1, 2.
w Col. 4. 3. *x* Gein. 32. 11. *y* Sheum. 5. 16.
z Maith. 5. 44. *a* 1 Tim. 2. 1, 2. *b* Eoin 17.
 20. *c* 2 Sam. 7. 29. *d* 2 Sam. 12. 21, 22, 23.
e 1 Eoin 5. 16.

C. 185. Creud iad na neithe as coir dhuinn iarruidh ann a nurnuigh?

F. As coir dhuinn ann a nurnuighe bheith ag iarruidh na huile neithe ata chum gloir DHE *e*, leas na Heagluise *f*, ar maith feing, no Maith dhaonibh eile *h*, Achd ni geoir dhuinn ni bith ata miadh-laghamhuil do iarruidh *i*.

e Maith. 6. 9. *f* Salm 51. 18. & 122. 6.
g Maith. 7. 11. *h* Salm 125. 4. *i* 1 Eoin 5. 14.

C. 186. Cionnas as coir dhuinn urnuighe do dheanamh?

F. As coir dhuinn urnuigh do dheanamh, le breathnughadh urramach ma mhordhachd DE *k*, le geur-mhothughadh dar suara-chais *l*, riachduineas *m*, agus dar bpeacaid-hibh

k Senm. 5. 1. 1 Gein. 18. 27. & 32. 10. in Luc 15. 17, 18, 19.

hibh *n*, le croidthibh aithrigheach *o*, tain-geoil *p*, agus farsingthe *q*, le tuigse *r*, Creideamh *s*, trebhdhireachd *t*, teaf-chhroidh-the *u*, gradh *w*, agus buanas *x*, ag feitheamh air *y*, le striochdadadh iriosol da thoil *z*.

n Luc 18. 13, 14. *o Salm* 51. 17. *p Phil.* 4. 6. *q 1 Sam* 1. 15. & 2. 1. *r 1 Cor.* 14. 15. *s Marc* 11. 24. *Sbeum.* 1. 6. *t Salm* 145. 18. & 17. 1. *u Sbeum.* 5. 16. *w 1 Tim.* 2 8. *x Eph.* 6. 18. *y Mic.* 7. 7. *z Maith* 26. 39.

C. 186. Creud an Riaghail thug *DIA* dhuinn dar seoladh ann a ndleasdanas na hurnuighe?

F. Ata foghnamh ann a focal DE gu hui-lidh dar seoladh ann an dleasdanas na hurnuigh *a*, achd as e an Riaghail shunradhach dar sheoladh, An urnuighe chuitimte sin, do theagaifg ar flanuighthear Criod da dheiscioblaibh, da ngoirtheard, i gu coitchionda, urnuighe an Tighearna *b*.

a 1 Eoin 5. 14. *b Maith.* 6. 9, gu nuig 13. *Luc* 11. 2, 3, 4.

C. 187. Cionnas ata urnuighe an Tighearna re na ghnathughadh?

F. Ni bhfuil urnuighe an Tighearna Am-hain chum ar seoladh, mar shomplair, is coir dhuinn urnuighe eile do dheanamh da reir, achd fedir fos a ghnathughadh mar urnuigh, ma nitar sin le tuigse, Creideamh, urram, agus grasaibh eile ata feudhmoil chuinn

chum dleasdanás na hurnuighe do chur a gniomh gu ceart c.

c Maith 6. 9. le Luc 11. 2.

C. 188. Cia lion Earthuin ata ann a Nurnuighe an Tighearna?

F. Ata Tri Earthuin ann a nurnuighe an Tighearna, Romhradh, Iartuis, agus Comhdhunadh.

C. 189. Creud ata Romb-radh urnuighe an Tighearna ag teagasc dhuinn?

F. Romb-radh urnuigh an Tighearna [Ata air na chur sios, ann sna briathraibh seo, Ar nathair ata air neamh d] ata se ag tea-gasc dhuinn antan do ni sinn urnuighe, teachd a bhfogus do DHIA, le lár-bheachd ma mhaitheas Aithaireamhuiil, & ma ait coir air sine, le hurram fos agus gach uile ghne eile mhacamhuiil f, gach uile Mhian-naibh neamhdha g, agus breanughadh iom-chubhaidh ma chumhachda Ard-thighearnoil, ma Mhordhachd, agus ma aontughadh Grasmhur h; mar an gceudna, Agus urnuigh do dheanamh maille re daoinibh eile agus air an son i.

d Maith 6. 9. e Luc 11. 13. Romb. 8. 15.
f Isa. 64. 9. g Salm 123. 1. Coai. 3. 41. h Isa. 53. 15, 16. Neb. 1. 4, 5, 6. i Gniomb 12. 5.

C. 190. Creud atamuid ag guidhe san Cheud 'arrtas?

F. Ann san cheud Iarrtas Eadheon [Gu m'a beannuigthe tainm se k) Air bheith dhuinn

U

k Maith 6. 9.

23

ag admhail, a nuile neamhechomas agus ne-amhiomchubhaid heachd, ata ionuin fein agus ann spa huile Daojinibh, chum DIA onc-rughadh gu eeart *l*, Ata sinn ag guidhe gu ndeanadh DIA sinne agus Daoine eile, a neartughadh agus aomadh le na ghras, ehum Aithne, agus admhail do dheanamh, agus mor-mheas do bhi aguinn, air DHIA *m*, ain a thiodolaibh *n*, a bhuaidhibh *o*, orduinair-saibh, fhocal *p*, oibrighibh, agus air gach cinni ar bith, leis an toil leis e fein do shoill-suighadh *q*. Agus fos chum esin do ghlo-rughadh, ann a smuainteadh, briathar *r*, agus gniomh *s*; Gu seachnad e oruinn, agus gu ntogbhadh se uain, Neimh-Dhe'dhachd *t*; Aineolas *u*, Iodholadhradh *w*, miodh-dha-ghidhachd *x*, agus cia air bith ni ata easono-rach dhosan *y*: Agus gu ndeanadh se le n-fhreasdal ard-Riaghailtheach, na huile neith a stiubhradh agus a shuighthiughadh chun a ghloixe fein *z*.

C. 191

- 12 Cor. 3. 5. Salm 51. 15. m Salm 67. 2
 3. n Salm 83. 18. o Salm 86. 10, 11, 12, 13
 15. p 2 d Tess. 3. 1. Salm 147. 19, 20. & 13
 1, 2, 3. 2 Cor. 2. 14, 15. q Salm 145, gu hi-
 omian. & 8, gu hiomian. r Salm 103. 1. & 19
 14. s Phil. 1. 9, 11. t Salm 67. 1, 2, 3,
 u Epb. 17, 18. w Salm 97. 7. x Salm 74. 1
 22, 23. y 2 Riogh 19. 15, 16. z 2 Chron. 2
 6, 10, 11, 12. Salm 83. gu hiomian. & 140.
 8.

C. 191. Crend ata sinn ag guidhe san Dara
Hiartus?

F. Ann san dara Hiartus, eadhon [Gā
dtigeadh do Rioghachdса *a*] air bheith
dhuinn ag admhail, gu bhfuil sinn fein agus
an cinne Daonna uile, thaoibh naduir, fuidh
uachdranachd an pheacaidh agus an Aidh-
bheirseoir *b*, Atamuid ag guidhe, gu mbiodh
Rioghachd an pheacaidh agus an Aidhbheir
seoir air a sgrios *c*, an Soisgeul air na chra-
obh-sgaoileadh air feadh an Domhuin *d*, Na
hluduighe air na ngairm *e*, Iomslaine na
Gcineadhach air na thabhairt a steach *f*, An
Eagluis air a fuirneisiughadh, le uile oif-
geachibh, agus orduinansaibh an tSoisgeil *g*,
air a glanadh o thruailleadh *h*, gu mbiodh
deadh ghean an uachdarain shaoghalta air a
thaisbeunadh *i*, agus i air a seasamb leis *j*,
gu mbiodh orduinansa Chriosd air na mfri-
theoladh gu fiorghlan, agus air na ndeanamh
eiseachdach, chum a naitim ata gu nuige so-
iona mpeacaidhibh, do Iompodh, Agus a
naitim ata cheana air a niompodh, do dhain-
gniughadh, do Chomhfburtughadh, agus a
ntogbhail suas *k*, Gu nriaghluighadh Crie-

U 2

osd

a Maith 6. 10. *b* Eph. 2. 2, 3. *c* Salm 68-
1, 18. *d* Foills. 12: 10, 11. *d2* dTeſſ. 3. 1. *e* Romb.
10. 1. *f* Eoin 17. 9, 10. *Romb.* 11. 25, 26.
Salm 67. gu liomlan. *g* Maith 9. 38. *2 dTeſſ.*
3. 1. *h* Mal. 1. 11. Zeph. 3. 9. *i* 1 Tim. 2.
1, 2. *k* Gniamb 4. 29, 30. Eph. 6. 18, 19, 20;
Romb. 15. 29, 30, 32. *2 dTeſſ.* 1, 11, 2, 16, 17.

osd ionar geroidthibh an so *l*, Agus gu nluathuigheadhse Am a Dhara teachd,
*nar rio- agus an ambi sinne ag **Riogha-*
ghuidb. *ghadh maille ris a mfeasdam*, Agus
 gu buitoill leis Rioghachd a chum-
 Bachda, a chur a ngnionab, air feadh an
 tsaoghail uile, Mar is smo a bhios chum-
 na cricchaibse *n*.

l Eph. 3. 14, gu nuig 21. *m Foills. 22. 20.*
n Isa. 64. 1, 2. *Foills. 5. 8, 9, 10, 11.*

C. 192. Cread atá sinn ag guidbe san Treas Lártas?

F. Ann san treas Lártas, eadhon [Dean-
 tar do thoilse, air dtalmhain mar do nitar
 air neamh *o*] le bheith ag admháil, gu bhfu-
 il, a thaoibh naduir, sinne agus na huile
 Dhaoine, ni anfhain neamhchomhasach agus
 neamh thoileach; gu tur, chum edlas fha-
 ghail air thoil DÉ, agus chum a deanamh *p*;
 Achd ullamh fos chum ceannairceas [do
 dheanamh anaghaidh fhocail *q*, Aineadas do
 bheith oruinn, agus monmhar do dheanamh
 anaghaidh a Fhreasdail *r*, agus uile thoga-
 rach chuin toil ná feola agus an Diabhail
 dheanamh *s*; Atamuid ag guidhe gu dtu-
 gadh DIA le na Spiorad uain fein agus o
 Dhaoinibh eile, gach uile Dhaille *t*, anbhfa-
 nachd

o Maith. 6. 10. *p Romb. 7. 18.* *Job 21. 14.*
1 Cor. 2. 14. *q Maith 8. 7.* *r Exod. 17. 7.*
Nibbir 14. 2. *s Eph. 2. 2.* *t Eph. 1. 17, 18.*

nachd *u*, midhgleus *w*, agus Crofdach
croidhe *x*, Agus le na ghras gu ndeanadh se
Comasach agus toileach sinn chum eolas fha-
ghail air thoil, - a deanamh, agus striochdadh
dhí ann sna huile neithibh *y*, leis a leithid
cheudna do dhIrisfeachd *z*, shuilbhireachd *a*,
thairiseachd *b*, dhithehiol *c*, ghradh-laiste *d*,
threibhdhireachd *e*, agus gna mhaitheonachdf,
is do ni na Haingil air neamh *g*.

u Eph. 3. 16. *w Maith.* 26. 40, 41. *x Jer.* 31.
18, 19. *y Salm* 119. 1, 8, 35, 36. *Gniomb.*
21. 14. *z Mic:* 6. 8. *a Salm* 100. 2. *Job* 1.
21. *2 Sam.* 15. 25, 26. *b Isa.* 38. 3. *c Salm*
119. 4, 5. *d Romb.* 12. 11. *k Salm* 119. 8c.
f Salm 119. 1, 2. *g Isa.* 6. 2, 3. *Salm* 103.
20, 21. *Maith.* 18. 10.

C. 193. Creud atá muid ag guidhé fan Chea-
thramh Iarrtas?

F. San Cheathramh Iarrtas, Eadhon [Ta-
bhair dhuinn a Nuigh ar Naran laetheam-
hui b] Air bheith dhuinn ag Admhail, gu
ndo chaill sinn ann a nAdamh, agus le ar
Bpeacaidhibh fein, ar coir air gach uile
bheannughadh a nleth a muigh san bheat-
huidhse, Agus gu ndo thoill sin gu ndtu-
gadh DIA Uam iad gu hionnlain, agus gu
ribiodh iad air na Mallughadh dhuinn
iona ngnathughadh *i*, Agus ag admhail

U 3

fos

h Maith: 6. 11. *i Gein:* 2. 17. & 3. 17.
Romb: 8. 20, 21, 22. *Jer:* 5. 25. *Deut:* 23. 15.
gt deiridh.

tos Nach bhfuil iadsan dhiobh fein co-masach air ar congbhail suas k, Na sinne air a ntoiiltin l, No le ar dichioll fein, a nteagradh m, Achd gur ro-ullamh linn, a Miannughadh n, a mfaghail o, agus a ngnathughadh gu Miodh-laghamhuil p: Ata sin ag guidhe, air ar son fein, agus air son Dhaoinibh eile, air bheith dhoibhsan agus dhuinne ar aon, ag feitheamh air Freasdal DE, o lo gu lo ann a ngnathughadh Meadhona laghamhuil, gu mealfamoid da shaor-thoir-bheartas, agus mar is fearr a chitfar do Ghliocas Athaireamhuil, cuibhrionn chuimseach dhíbh q, agus gu mbiodh sin air na bhuanughadh agus air na bheannughadh dhuinn, ionar bheith ga ngnathughadh gu Naomhtha, solasach r, agus ionar toiluighadh-Inntinn ionnta s. Agus gu mbiodh-maid air ar geoimhead, o na huile neithibh, ata anaghaidh ar geonbhail-suas agus ar Ccomfhurtachd, san bheatuidhse t..

k Deut: 8. 3. l Gein: 32: 10. m Deut: 8. 17, 18. n Jerem: 6. 13. Marc 7. 21, 22. o Höf: 12. 7. p Sbeum: 4. 3. q Gein: 43: 12, 13, 14. & 28. 20. Eph: 4. 28. 2 d. Tess. 3. 11, 12. Phil: 4. 6. r 1 Tim: 4. 3, 4, 5. s 1 Tim: 6. 6, 7, 8. t Seanr. 30. 8, 9.

C. 194. Crend atá finn ag guidhe san Chuirgeadh Iarrtas??

F. San Cuigeadh Iarrtas, eadhon, [Agus Maith dhuinn ar bhfachá] mar mhaithmid-

dar bhfeicheamhnaibh *u*] Air bheith
 buinn ag admhail, gu bhfuil sinne agus na
 uile Dhaoine eile, Ciontach do Pheacaidh-
 ein, agus gniomhthe ar aon; Agus thrid so
 ir ar ginitin nar feicheamhnaigh do cheartas-
 E, Agus nach bhfuil fuidh Chomas duinne
 o do Chreatuir air bith eile, an Dioghladh
 lugha do thabhairt air son an aiubhteichse
 : Atamuid ag guidhe air ar son fein agus-
 ir son Dhaoinibh eile, gu toil le DIA, o a-
 naor ghras, trid Umhlachd agus Dioghl-
 adh Chriod, air a ghabhail chuguin, agus
 ir na chur rinn le Creideamh, ar saoradh,
 raon o chionta agus o dhioghaltas an phea-
 aidh *x*, agus gabhail rinn gu
 aitneamhach iona * Mhac Ion- * *grайдхein*
 ahuid *y*, fhabhar agus a ghras *seircin:*
 o bhuanughadhl dhuinn *z*, ar
 uisidhlaetheamhuiil do mhaitheamh *a*, agus
 r Lionadh le sith agus subhachas anna ntuil-
 :adh agus tuilleadh deirbh-bheachd a tha-
 hairt duinn gach lo air Maitheamhnas *b*,
 Noch as Moid ar danachd iarraidh, agus
 r misneach re suil do bheith aguin ris, an-
 in ata an Teistead so aguin ionuin fein, gu
 hfuilmid O ar geroidhe ag tabhairt Mai-
 theam-

u Maitb. 6. 12. *w Romb.* 3. 9, gu 21.
taithb. 18. 24, 25. *Salm* 130. 3, 4. *x Romb.*
 • 24, 25, 26. *Eabhr.* 9. 22. *y Epb:* 1. 6, 7.
 2 *Pbead:* 1. 2. *a Hof.* 14. 2. *Jer.* 14. 7.
Romb. 15. 13. *Salm* 51. 7, 8, 9, 10, 12,

theamhnas do dhaoinibh eile; iona nloch
duibhsin c.

c *Luc. 11. 4. Maith. 6. 14, 15. & 18. 35.*

C. 195. *Creud ata sinn ag guidbe san tSei
seadh Iarrtas?*

F. San tSeiseadh Iarrtas, eadhon [Agu
na leig a mbuaidhreadh sinn, achd saor sini
o nolc d] Air bheith dhuinn ag Admhail
gu bhfeud an DIA ro-ghlic, ro-cheart, agus
ro-ghrasmhur, chum iomadh crioch Naomh
tha agus cheart, Neithe ordughadh air choi
as gu bhfeud buaidhridh, ionnsaidh a tha
bhairt ortuinn, ar Sarughadh, agus re seal ai
tabhairt a mbraigheánas e, Gu bhuil ar
tAidhbhiseoir f, an Saoghal g, an Fheoi
ullamh air ar tarruing gu cumhachdach a
thaoibh, agus ar glacadh ann a nrib h; agus
Ni amhain gur hullamh linn, seadh fos a
ndiaigh dhuinn Maitheamhnas ionar bpea-
caidhibh shaghail, thaoibh air truailleadh i
anbhfuineachd, agus di surachrais k, bheith
air ar buaidhreadh, agus gu bhfuil sinn
abuich chum sinn fein do theilgeadh a nslighe
Buaidhridh l, Achd mar an gceudna, gu
bhfuil sinn, dhinn fein, neamhchomhasach
agus Neamhthoileach air cothughadh na Na-
ghaidh

d *Maith. 6. 13. - e 2 Chron. 32, 31. f 1 Chron.
21. 1. g Luc 21. 34. Marc 4. 19. h Sheum
1. 14. i Gal. 5. 17. k Maith. 26. 41. l Maith.
26. 69, 70, 71, 72. Gal. 2. 11, gu 15. 2 Chron.
18. 3. le 19. 2.*

ghaidh, air sinn fein a theasairgin asda, agus
 buil mhaith a dheanamh dhiobh *m*, Agus
 cur airi sinn air bheithi air ar fagbhail fa
 Neomas *n*: Ata sinn ag guidhe gu ndea-
 hamh DIA, mar sinn an saoghal, agus na
 huile Neithe ata ann Ard-Riaghalaadh *o*, an
 cheoil a Cheansughadh *p*, an tAidhbhir
 seoir a choisg *q*, na huile Neithe shuighiu-
 ghadh agus ordughadh *r*, uile Mheadhona
 na ngras a thabhairt seachad agus a bheanu-
 ghadh *s*, agus sinne do bheothughadh chum
 surachras iona ngnathughadh; As gu-
 mbiodh sinne, agus a phobul uile, air ar
 gcoimhead trid a fhreasdail, o bheith air ar
 mbuaidhreadh chum peacaidh *t*, No ma-
 bhuirtheas sinn, gu mbiodhmoid, trid a
 Spioradsan, gu Cumhachdach air ar geong-
 bhail suas, agus air ar deanamh comasach
 chum seasamh, a Nain Buaidhridh *u*, No
 an tan do thuiteas sinn gu mbiodhmuid air
 ar togbhail suas aris, agus air ar teasairgin
 as *w*, agus gu bhfuighthimid foghnamh agus
 Buil naomhtha a dheanamh dheth *x*, chum
 gu

m Romb. 7. 23, 24. *n* Chronic. 21. 1,
 2, 3, 4. *o* Chronic. 16. 7, 8, 9, 10. *n* Salm
 81. 11, 12. *o* Eoin 17. 15. *p* Salm 51. 10. &
 119. 133. *q* 2 Cor. 12. 7, 8. *r* 1 Cor. 10. 12,
 13. *s* Eabhr. 13. 20, 21. *t* Maith. 26. 41.
Salm 19. 13. *u* Eph. 3. 14, 15, 16. *i* d Tess. 3.
 13. Jude 24. *w* Salm 51. 12. *x* 1 Phead. 5.
 8, 9, 10.

gu mbiodh ar Naomhthughadh, agus ar Slainte air na ndeanamh foirfe y, an tAidh-bhirseoir air na Shalltradh faoi ar geosaibh z, agus sinne air ar lan-saoradh o pheachadh o bhuaidhreadh, agus o gach uile olc, gu siorruighe a.

y 2 Cor. 13. 7, 9. z Romb. 16. 20.
Zach. 3. 2. Luo 22. 31, 32. a Eoin 17. 15.
I dTeff. 5. 23.

C. 196. Creud ata Comhdhunadb Urnuighe an Tighearna ag teagf dhuinn?

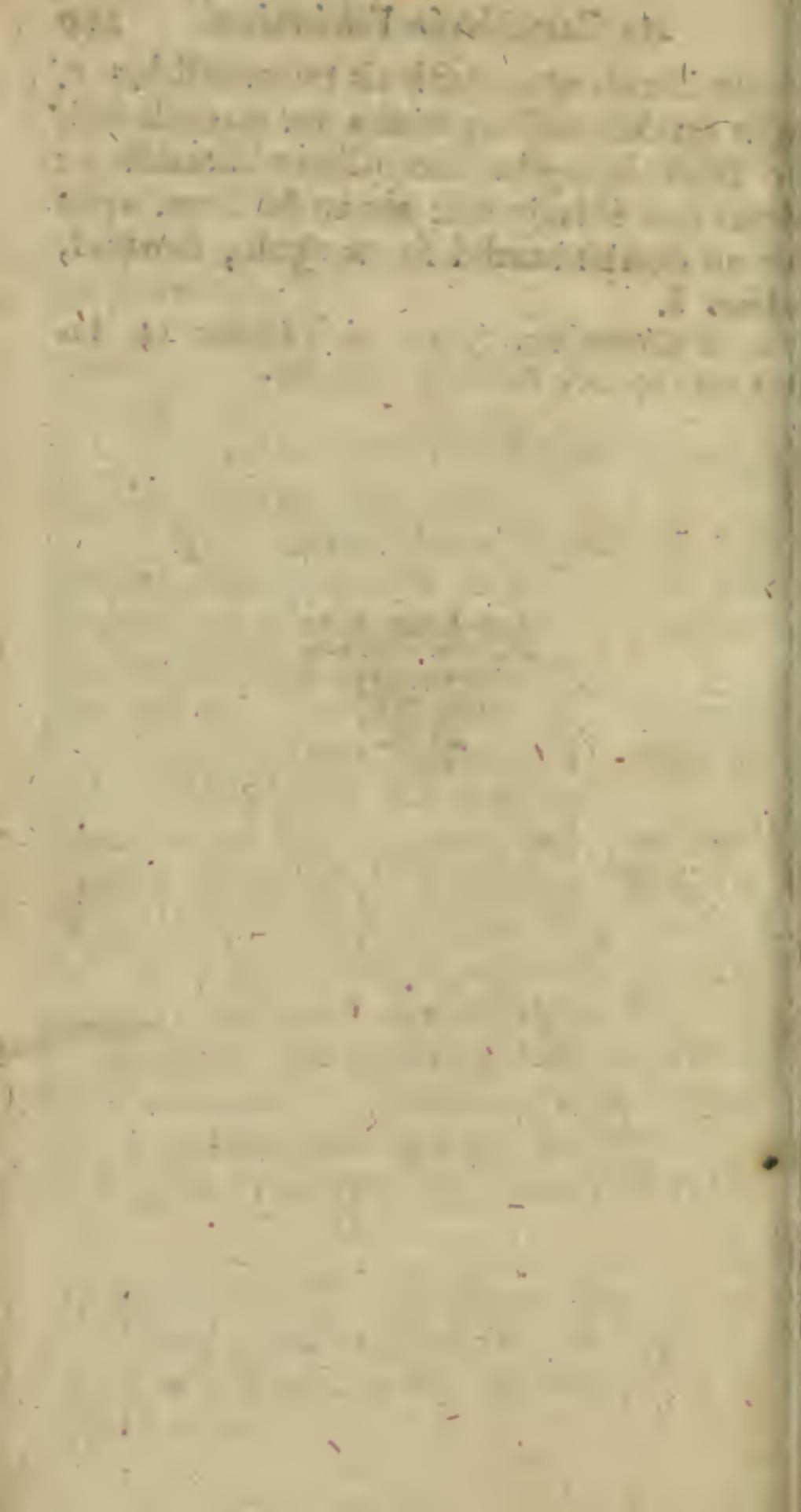
F. Ata Comhdhunadh Urnuighe an Tighearna, eadhon [Oir is Leatsa an Rio-ghachd, an Cumhachd, agus an Ghloir, gu siorruidh, Amen b] ag tea-gasg dhuinn, ar Niarraois do * bargu-daingnighadh le riasuinibh * c, maintibh. ata re a ntarruing Ni hainn o fheabhas air bith ionnuin fein, no ann a ncretuir air bith eile, Achd o DHIA d; Agus moladh do chur le ar Nurnuighe e, Ag tabhairt do DHIA amhain, Ard-Thighearnas siorruigh, Uil-chumhachd, agus Oirdheirceas ghlormhar f, Agus mar ata esin da ntaoibh so, Comasach agus Toileach air ar cuidiughadh g, As Ainhluidh ata sinne trid. Creidimh ag faghail Danachd, chum

b. Maith: 6. 13. c Romb. 15. 30. d. Dani: 9. 4, 7, 8, 9, 16, 17, 18, 19. e Phil: 4. 6. f. I Chron: 29. 10, 11, 12. g. Eph: 3. 20, 21. Luc 11. 13.

hum bheith ag tagradh ris gu mbaill leis *b*,
agus gu Samhach ag earbha as, gur aill leis,
ar Nathchoingthe do Choimhlionadh i :
Agus mar fhiaghnuise air an Mhiann, agus
air an dearbh-beachd so ata aguin, deirimid,
Amen k.

*h 2 Chron: 20. 6, 11. i 2 Chron: 14. 11.
k 1 Cor: 14. 16. Foills. 22. 20, 21.*

Foirceadul Aithghear

CHEASNUIGHE,

Ar ttus ar na ordughadh le

Coimhthionol na Ndiaghaireadh

Aig Niarmhanister, an

S A S G A N ;

Leis an Daontuighe

Ard-seanadh Eagluis na

H A L B A N N ,

Chum a bheith na chuid egin daon-mhodh Chrabhuidh edir Eaglaisaibh
CHRIST annsna tri Rioghachdaibh.

Ar na chur a Ngaoidheilg, le Seanadh
EARRAGHAOIDHEAL.

Do chuireadbh so angclo anois an ochdoibh-uair:

ir na Chlodhbhualadh (a nois an Chead uair
aig **D U I N E U D U I N**, le Oighreachaibh
Aindrea Aindearsoin, a M bliaghan ar Dti-
ghearna **MDCCXXV.**

Assembly at Edinburgh, July 28. 1648. Sess. 19.

Act approving the Shorter Catechism.

THE General Assembly having seriously considered the Shorter Catechism, agreed upon by the Assembly of Divines sitting at Westminster, with Assistance of Commissioners from this Kirk; do find, upon due Examination thereof, that the said Catechism is agreeable to the Word of God, and in nothing contrary to the received Doctrine, Worship, Discipline and Government of this Kirk: And therefore approve the said Shorter Catechism, as a Part of the intended Uniformity, to be a Directory for Catechising such as are of weaker Capacity.

A. KER.

Foirceadul Aithghearr CHEAS
 NUIGHE, Ar ttus ar na or-
 dughadh le Coimhthionol na
 Naiaghaireadh aig Niarmhanister,
 an SASGAN;

Leis an Daontuighe Ard-Seanadh Ea-
 gluis na HALBAN, chum a bheith
 na chuid egin daonmhodh Chrabhuidh
 edir Eaglaisaibh CHRIOSD 'sna
 tri Rioghachdaibh.

CEISD. I.

CREUD is crioch arid don Duine?

F. Is i is crioch arid don Duine DIA
 do għlorughadh a, agus do mhealtuin gu'
 futhaine b.

a i Cor. 10. 31. Romb. 11. 35. b Salm 73.
 25, gu deiridh.

C. 2. Creud an riaghail tħieg DIA dkuinne
 dar dteagħasg chum go bbfedma id eisean do għle-
 rughadha agus do mhealochduin?

F. Is e Focal DE (ata ar na chur flos a
 Sgriobtuir aibh an Tieintiomna agus an Ti-
 omna nuaidh c) amhain is riaghail duinne

X 2

das

c 2 Tim. 3. 16. Eph. 2. 20.

dar dteaguisg chum go fedmaoid eision do
ghlorughadh is do mhealtuin d.

d 1 *Eoin.* 1. 3, 4.

C. 3. *Creud ata na Sgriobtuiridh gu harid ag
teagaisg?*

F. Ataid na Sgriobtuiridh gu harid ag tea-
gaisg, gach ni is coir don duine chreidsin
adcmchioll DHE, agus an dleasdanas ata
DIA a giarraidh ar an Duine e.

e 2 *Tim.* 1. 13. & 3. 16.

C. 4. *Creud e DIA?*

F. DIA is Spiorad e f, ata neamh-chri-
ochnuighach g, biothbhuan h, neamh-chlao-
chlodhach i, iona bhith k, ghliocas l, chum-
bachd m, naomhthachd n, cheartas, mhai-
theas, agus fhirinne o.

f *Eoin* 4. 24. g *Job* 11. 7, 8, 9. h *Salm*
90. 2. i *Sheum.* 1. 17. k *Exod.* 3. 14. l *Salm*
147. 5. m *Foills.* 4. 8. n *Foills.* 15. 4. o *Exod.*
34. 6, 7.

C. 5. *A bhfuilid twille Dee ann achd a
haon?*

F. Ni bhfuil acht a haon amhain, an
DIA beo fior p.

p *Deut.* 6. 4. *Jer.* 10. 10.

C. 6. *Cia lion Pearfa ata san Diaghachd?*

F. Ataid tri Pearfa san Diaghachd, an Ta-
thair, an Mac, agus an Spiorad naoinhtha ;
agus an Triarsa is aon DIA iad, ionann a
Nadur, Coimhmeas a Ngcumhachd agus a
Gloir q.

q 1 *Eoin* 5. 7. *Maith.* 28. 19.

C. 7. *Creud*

C. 7. Cred iad ordwighthe DE?

F. Is iad ordwighthe DE, a run siorrui-dhe, do reir comhaimle a thoile, leis an dor-duigh se roimh laimh, chum a ghloire fein, gach ni thig gu crich r.

r Eph. 1. 4, 11. Romb. 9. 22, 23.

C. 8. Cionnas ata DIA ag cur a ordwightheadh a ingniomb?

F. Ata DIA ag cur a ordwightheadh a ingniomh a noibrighaibh an chruthaigh agus an fhreasdail *.

* Foills. 4. 11. Dan. 4. 35.

C. 9. Cred is obair an chruthaigh ann?

F. Is iobair an chruthaigh, DIA do dheadamh na huile neithe do neimhni, le Focal a ehumhachda, a bhfeadh se laithe agus iad uile ro-mhaith s.

s Gein. 1. gu hiomlan. Eabhr. 11. 3.

C. 10. Cionnas do chruthaigh DIA an Duine?

F. Do chruthaigh DIA an Duine, fear agus bean, do reir a iomhaighe fein, a neolas, fireuntachd, naomhthachd, le uaehdranachd ofcionn na geretuireadh t.

t Gein. 1. 26, 27, 28. Col. 3. 10. Eph. 4. 24.

C. 11. Cred iad oibrighe freasdail DE?

F. Is iad oibrighe freasdail DE, gu bhfuil sé ag coimhed, agus ag riaghladh na nuile chretuireadh, lea nuile ghniomharthaibh u,

X. 3.

gu.

u Salm 145. 17.

gu ro-naomhtha *w*, ro-ghlic *x*; agus gu ro-chumhachdach *y*.

*w Salm 104. 24. Isa. 28. 29. x Eabhr. 1. 3.
y Salm 103. 19. Maith. 10. 29, 30, 31.*

C. 12. Creud an gniomb arid freasdaile do rinn DIA do thaobb an Duine san staíd ann do chruthuigheadh e?

F. An tan do chruthuigh DIA an Duine, do rinn se Comhcheangal Beatha ris, ag iarraidh umhlachd iomlan air mar chumhaint; agus ag toirmiosg dho ni ar bith ithe do chraoibh eolais maith agus uile, faoi phein a Bhais *z*.

z Gal. 3. 12. Gein. 2. 17.

C. 13. An dfanid ar gceud sinnfir ann san cheud staíd ann do chruthuighadh iad?

F. Ar bheith dar gceud sinnsearaibh ar a mbhfagbhail gu saoirse a ndtoile fein, do chuiteadar on staíd ann do chruthuigheadh iad le peacadh anadhaigh DHE *a*.

a Gein. 3. 6, 7, 8, 13. Senm. 7. 29.

C. 14. Creud e peacadh?

F. Is e peacadh briseadh lagha DE *b*.

b 1 Eoin 3. 4.

C. 15. Cia e an peacadh leis an do thuit ar ceud-sinnfir on staíd ann do cruthuighadh iad?

F. Do be an peacadh leis an do thuit ar ceud-sinnfir on staíd an do cruthuighadh iad, gu dith siad an meas toirmisgthe *c*.

c Gein. 3. 6, 12.

C. 16. An do thuis-ear cinneadh daonna uile a ngceudpeacadh Adhamh?

F. O do bheith an coimhceangal ar na lheanamh re *Adhamb*, ni amhain air a shon ein acht air son a shoiochd ; uime sin, an cinneadh daonna uile do thamig anuas uaidh, re ginolachadh gnathraigthe, do phescuigh ad annsan agus do thuit siad maille ris ann a cheud-sheachran d.

d Gein. 2. 16, 17. Romb. 5. 12. 1 Cor. 15. 1, 22.

C. 17. Crend an staid ann dtug an leagadb id an cinneadb daonna?

F. Do thug an leagadh ud an cinneadh laonna a staid peacaidh agus truaighe e. e Romb. 5. 12.

C. 18. Crend e peacadh na staide sin ann do thuit an duine?

F. Trid an leagadh ud, ata an duine faoi chionnta ceudpheacaid *Adhamb*, faoi eas-phuidh na ced thirentachd, faoi thruailleadh a naduir gu hionlan (da ngoirthear gu Ceoitchionda peacadh gein) agus fa gach uile pheacadh gniomhtha ata geintin uaidhe sin f.

f Romb 5. 10, gu nuig 20. Eph. 2. 1, 2, 3. Sbeum. 1. 14, 15. Maith. 15. 19.

C. 19. Crend e truaighe na staide sin ann do thuit an duine?

F. Trid an leagadh ud do chaill an cinneadh daonna uile a ngcomhchomunn re DIA g, ataid faoi theirg agus mhallachadh

DHE

g Geip. 3. 8, gu nuig 24. Eph. 2. 2, 3,

DHE b, agus mar sin ataid fa gach uile thruaighe san bheathuidhsa, san bhas fein, agus fa phianaibh ifrinn gu siorruidhe t.

h Gal. 3. 10. i Coi. 3. 39. Romb. 6. 23.
Maith. 25. 41, 46.

C. 20. An dfag DIA an cinneadh deonna uile da mbeith caillte a nstaid an pheacaidh agus na truaighe?

F. Ar dtagha do DHIA da ghean-maith fein, roimh thosach an tsaothail, cuid egin do na daoinaibh chum na beatha futhaine k, do rinn se coimhcheangal grasa riu; da nsaoradh o staid an pheacaidh agus na truaighe, agus da ntabhairt gu staidh flanuighe trid fhearsaoruidh l.

k Eph. 1. 4. l Romb. 3. 20, 21, 22. Gal. 3. 21, 22.

C. 21. Cia is fearsaoruidh do phobul tagha D-E?

F. Is e is aon fhearsaoruidh do phobul tagha D-E, an Tighearna Iosa Criost amhain m, neach ar bheith dho na Mhac siorruidhe do DHIA, do rinneadh e na dhuine n, agus mar sin ata se ag fantain na DHIA, agus na dhuine, ann da nadur edir-dhealuighe, agus a naon-phearsoin a mfeas-dao:

m 1 Tim. 2. 5, 6. n Eoin 1. 14. Gal. 4. 4.
o Romb. 9. 5. Luc 1. 35. Col. 2. 9. Eabhr. 7. 24, 25.

C. 22. Ar bheith do Chriost na Mhac do DHIA, Cionnas do rinneadh se na Dhuine?

F. Do rinneadh Criost Mac DHE na Dhuine, le Corp fior p, agus Anam reasunta do ghabhail chuige fein q, ar bheith dho le cumhachd an Spioraid naoimh ar na ghabhail a mbroireann Muire na hoighe, agus ar a bhrefh le r, gidheadh abhsegmhais peacaidh s.

p Eabhr. 2. 14, 16. & 10. 5. q Maith. 26. 28.
r Luc 1. 27, 31, 35, 42. Gal. 4. 4. s Eabhr.
4. 15. & 7. 26.

C. 23. Cia iad na boifigeadha ata Criost ag cur a ngniomhbh mar ar fearsaoruidhne?

F. Ata Criost -mar ar fearsaoruidhne ag cur a ngniomhbh Oifigeadha Faigh, Sagairt, agus Riogh, araon an staid an Irisluigh agus an Arduighe. t.

t Gniomb. 3. 22. Eabhr. 12. 25. le 2 Cor. 13.
Eabhr. 5. 5, 6, 7. & 7. 25. Salm 2. 6.
fa. 9. 6, 7. Maith. 21. 5. Salm 2. 8, 9, 10, 11.

C. 24. Cionnas ata Criost ag cur Oifig Faigh a ngniomhbh?

F. Ata Criost ag cur Oifig Faigh a ngniomhbh, ann toil DE chum ar slanuighe dfhoillighadh dhuinn, le na Fhocal agus le na piorad n:

u Eoin 1. 18. i Phead. 1. 10, 11, 12. Eoin 5. 15. & 22. 31.

C. 25. Cionnas ata Criost ag cur oifig Sagairt a ngniomhbh?

F. Ata Criost ag cur oifig Sagairt a ngniomhbh, ann e fein do thabhairt suas aon-uair

na sobairt do dhioladh ceartuis DE w; agus do dheanamh ar reitigh re DIA x; agus an gnataheadarghuidhe do dheanamh ar ar soinne.

w *Eabhr.* 9. 14, 28. x *Eabhr.* 2. 17. y *Eabhr.* 7. 24, 25.

C. 26. *Cionnas ata Criosd ag ur Oifig Riogh a ngniomh?*

F. Ata Criosd ag cur Oifig Riogh a ngniomh, le sinne do cheannsughadh dho fein z, do Riaghlaadh a, agus do sheasamh b, agus le cosg do chur ar na huilibh is naimhde dhosan agus duinne. c..

z *Gniomb.* 15. 14, 15, 16. a *Isa.* 33. 22.
b *Isa.* 32. 1, 2. c *1 Cor.* 15. 25. *Salm* 110. gu dhiridh.

C. 27. *Cia iad na neithe iona raibh Criosd ar na irisliughadh?*

F. Do bhi Criosd ar na irisliughadh, iona bheith ar a bhreith, agus sin a nstaid isail d, ar na dheanamh faoi an lagh e, ag dól fa gach truaighe na beathasa f, fa sfeirg DHE g, agus fa bhas mhallaughte na croiche h, iona bheith ar na adhlacadh i, agus ag fuireach faoi chumhachda an bhais re seal k.

d *Luc* 2. 7. e *Gal.* 4. 4. f *Eabhr.* 12. 2, 3.
Isa. 23. 2, 3. g *Luc* 22. 44. *Maith.* 27, 46.
h *Phil.* 2. 8. i *1 Cor.* 15. 4. k *Gniomb.* 2. 24,
25, 26, 27, 31. *Maith.* 12. 40.

C. 28. *Cia iad na neithe iona raibh Criosa ar na ardugbadh?*

F. Dobhi Criosd ar na ardughadh, iona eiseirigh o na marbhuibh ar an treas la *l*, iona dhul suas ar neamh *m*, iona shuidhe ar deaslainmh DHE a nathar *n*, agus iona theachd do thabhairt breitheamhnuis ar an tshaoghal ann san la dheigheannach *o*.

r Cor. 15. 4. *m* Marc 16. 19. *n* Eph. 1. 20. *o* Gniomb. 1. 11. & 17. 31.

C. 29. Cionnas atamoid air ar ndeanamh ionar luchd comhpairt don tsaoirse do chosainn Criosd?

F. Atamoid air ar ndeanamh ionar luchd comhpairt don tsaoirse do chosainn Criosd, leis an tsaoirse sin a chur rinne gu heifeachdach *p*, le na Spiorad naomhthasan *q*.

p Eoin 1. 11, 12. *q* Tit. 3. 5, 6.

C. 30. Cionnas ata an Spiorad ag cur rinne na saoirse sin do chosainn Criosd?

F. Ata an Spiorad ag cur rinne na saoirse sin do chosainn Criosd, le creideamh oibriughadh ionnain *r*, leis an bhfuil se ag ar comhcheangal re Criosd ionar gairm eifeachdigh *s*.

r Eph. 1. 13, 14. *Eoin* 6. 37, 39. *Eph.* 2. 8.
s Eph. 3. 17. *i* Cor. 1. 9.

C. 31. Creud is gairm eifeachdach ann?

F. Is gairm eifeachdach ann, obair Spiorad DE *t*, leis an bhfuil se ag ar bhfagbhailris ionnain fein a bpeacadh agus truaighe *u*, ag foillsiughadh ar minntinneadh a neolus Criosd

t 2 Tim. 1. 9. *u* Gniomb. 2. 37.

Criosd *w*, ag athnuadhughadh ar dtoile *x*, agus air a lorg sin ag ar ndeanamh deonach agus comasach ar Iosa Criosd a dhlughabhail chuguin, mar ata se ar na thairgse dhuinne go saor ann san tsoisg eul *y*.

w Gniomb. 26. 18. *x Esek.* 36. 26, 27.
y Eoin 6. 44, 45. *Phil.* 2. 13.

C. 32. *Cia iad na sochair ata an drong ata ar a ngairm gu beifeachdach ag fagbail san bheatasa?*

F. Is siad na sochair ata an drong sin ag faghail san bheatasa, Firenochadh *z*, Uchdmhacachd *a*, Naomhachadh; agus gach uile sochair ata ag fruthadh uatha san bheatuidhse *b*.

z Romb. 8. 30. *a Eph.* 1. 5. *b 1 Cor.* 1. 26, 30.

C. 33. Creud is Firenochadh ann?

F. Is e Firenochadh gniomh saorghrasa DE, leis an bhfuil se ag maitheamh dhuinne ar nuile pheacuidh *c*, agus ag gabhail rinne mar fhirenaibh iona fhiaghnaise fein *d*, agus sin amhain ar son firentachd Chriosd ar na meas duinne *e*, agus ar a ghabhail chugainn le creideann amhain *f*.

c Romb. 3. 24, 25. & 4. 6, 7, 8. *d 2 Cor.* 5. 19, 21. *e Romb.* 5. 17, 18, 19. *f Gal.* 2. 16. *Phil.* 3. 9.

C. 34. Creud is Uchdmhacachd ann?

F. Is i an Uchdmhacachd, gniomh saorghrasa DE *g*, leis an bhfuilmaoid air ar ngabhall

g 1 Eoin 3. 1.

bhail a naireamh chloinne DE, agus leis an bhfuil coir aguinn ar gach uile shocraibh agus uram bheanus doibh b.

h Eoin 1. 12. Romb. 8. 17.

C. 35. Creud is Naomhachadh ann?

F. An Naomhachadh is obair saorghrasa DE e i, leis an bhfuil sinne air ar nathnu-adhughadh san duine gu hiomlan do reir fioghrach DHE k, agus air ar deanamh comasach ni is mo agus ni is mo chum basughadh do pheacadh, is chum bheith beo don fhirentachd l.

i 2 dTess. 2. 13. k Eph. 4. 23, 24. l Romb. 6. 4, 6. & 8. 1.

C. 36. Creud iad no sochair ata ann sabheatuidhsa a ngcomhchuiideachd no ag siuthadh o nfhirenochadh, on uchdmhacachd, agus on naomhachadh?

F. Is iad na sochair ata san bheathuidhsa na ngcomhchuiideachd no ag siuthadh uatha sin, dearbh-bheachd air gradh DHE, siothchaint coguis m, aoibhnas san Spioradh naomh o, fas a ngrasa n, agus buanmhairtheachduin ann, gu teachd na criche deigheannuighe p.

m Romb. 5. 1, 2, 5. n Romb. 14. 17. o Seanr. 4. 18. p i Eoin 5. 13. r Phead. 1. 5.

C. 37. Creud iad na sochair ata na creidmhbigh ag fagbail o Chriosd, re ham-ambais?

Y

F. Ataid

F. Ataid anmanna na ngereimhach re ham
a mbais air a ndeanamh foirfe ann naomh-
thachd q, agus ar an imball ataid ag dul
chum gloire r; agus ar mbeith da ngcor-
puibh sior-cheangailte le Criod s, do nid
comhnuidh iona-nuaigheannuibh t, gu
nuig a neiseirigh u.

q Eabhr. 12. 23. r 2 Cor. 5. 1, 6, 8. Phil. 1.
23. Luc 23. 43. s 1 dTeff. 4. 14. t Isa. 57.
2. u Eoin 19. 26, 27.

C. 38. Creud iad na sochair ata na creid-
mhagh ag fagbail o Chriod san eiseirighe?

F. Ann san eiseirighe, air bheith do na
creidimhachaibh air a ndusgadh as a nuaigh
a ngloir w, bithid siad air a naithniughadh
gu follas, agus air a nlan-saoradh a nla an
bhreitheamhnais x, agus air a ndeanamh
uile-bheannuight ann DIA a lan-mhealtuiny,
gu siorruidhe z.

w 1 Cor. 15. 43. x Maith. 25. 23. & 10. 32.
y 1 Eoin 3. 2. 1 Cor. 13. 12. z 1 dTeff. 4. 17,
18.

C. 39. Creud e an dleasdanas ata DIA ag
iarruidh air an duine?

F. Is e an dleasdanas ata DIA ag iarruidh
air an duine, umhlachd da thoil ata air na
foillsiughadh a.

a Mic. 6. 8. 1 Sam. 15. 22.

C. 40. Creud an riaghul umblachda thug
DIA don duine ar thosach?

F. Do bi an riaghul umhlachda thug DIA don duine ar thosach, lagh na modhannidh b.

b Romb. 2. 14, 15. & 10. 5.

C. 41. Cia e an raite iona bhfuil an lagnasa na modhannidh ar na char fios gu haithghearra ionlan?

F. Ata an laghsa na modhannidh ar na chur sios gu haithghearra ionlan annsna deich Aitheantaibh c.

c Deut. 10. 5. Maitb. 19. 17.

C. 42. Crend is suim do na deich Aitheantaibh?

F. Is i is suim do na deich Aitheantaibh, an Tighearna ar DIA do ghradnughadh le ar nuile Chroidhe, le ar nuile Anam, le ar nuile Neart, le ar nuile Inntinn, agus ar gcomharsan do ghradhughadh mar sinn fein d.

d Maitb. 22. 37, 38, 39, 40.

C. 43. Crend is roimbraite do na deich Aitheantaibh?

F. Ata roimhraite na ndeich Aitheanta ar nt chur sios ann sna briathraibhse [Is nise an Tighearna do DIA neach tugthusa as talamh na Heghiphte, as tigh na daoirse e.]

e Exod. 20. 2.

C. 44. Crend ata roimhraite na ndeich Aitheanta ag teagasc dhuinne?

F. Ata Roimhraite na ndeich Aitheanta ag teagasc dhuinne, do bhriogh gur e DIA is Tighearna ann, agus gur e is DIA agus is fearfaorruidh dhuinne, uime sin gu bhfuil a Dhfiachaibh oruinne a uile aitheantasan do choimhead f.

f *Luc.* 1. 74, 75. i *Phead.* 1. 15, gu nuig 19.

C. 45. Cia i an cheud Aithne?

F. Is i an cheud Aithne [Na biodh Dee eile agad am fhiaghnuise g.]

g *Exod.* 20. 3.

C. 46. Creud ata ar na iarruidh san chend Aithne?

F. Ata an cheud Aithne ag iarruidh o-ruinn, Aithniughadh agus admhail gur be DIA-amhain an fior DHIA, agus gur be ar Diaine e b, agus sinne adhradh agus gloire do thabhairt do da reir sin i.

h i *Chron.* 28. 9. Deut. 26. 17. i *Maitb.* 4. 10. Salm 29. 2.

C. 47. Creud ata ar na thoirmiosg san chend Aithne?

F. Ata an cheud Aithne ag toirmiosg an DIA fior do shenadh k, no an tadhraadh agus an ghloir a dhligtheas dhosan l, do li-gionn thoruinn m, no a ntabhairt daon ne-ach eile n.

k Salm 14. 1. l Romb. 4. 21. m Salm 81. 10, 11. n Romb. 1. 25, 26.

C. 48. Creud ata ar na theagasc dhuinne gu sunnradhach annsna briatbraibhse san chend Aithne, [am fhiaghnuise?]

F. Ataid

F. Ataid na briathrafa san cheud Aithne [am fhiaghnuise] ag teagasc dhuinne, gu bhfuil DIA do chi na huile neithe ag tabhairt aire don pheacadhsa; eadhon DIA, ar bith eile do bheith aguinn, agus gu bhfuil se ro-dhiombhach dheth o:

: o Esek. 8. 5, gu dheiridh. Salm 44. 20, 21.

C. 49. Creud i an dara Haithne?

F. Is i an dara Haithne [Na dean duit fein iomhaigh ghrabhalta no enfhioghair neithe ata shuas air neamh, no ar talmhuin a bhos, no sa nuaighe faoi thalmhuin, na geillse dhoibh, agus na dean feirbhis dhoibh: oir mise an Tighearna do DHIA is DIA eudmhur me, leanas aingidheachd na naithreadh air an gcloinn, go nuige an treas no an ceathrainh cem no glun ghineasluigh air an droing fhuathuigheas me: Agus a fhoillsigheas trocaire do mhiltibh don droing a ghradhuigheas me, agus a choimheadas maitheanta p.]

p Exod. 20. 4, 5, 6.

C. 50. Creud iarrthar san dara Haithne?

F. Ata an-dara Haithne ag iarruidh gach uile ghne adhraidh agus orduighe Dhia a diarr DIA iona fhocal do ghabhail chuguinn, do chonmhail, agus do choimhead gu glan ionlan q.

Y 3

C. 51.

q Deut. 32. 46. Maith. 28. 20. Gniomb. 2. 42.

C. 51. Creud ata an dara Haithne ga thoir-measg?

F. Ata an dara Haithne ag toirmreasg, adhradh do DHIA trid iomhaigh r, no air modh ar bith oilé, nach bhfuil ordughte iona fhocal fein s.

r Deut. 4. 15, gu nuig 19. Exod. 32. 5, 8.
s Deut. 12. 31, 32.

C. 52. Creud iad na resuin ata ceangailte ris an dara Haithne?

F. Is iad na resuin ata Ceangailte ris an dara Haithne, ard-uachdranachd DE os ar gcionn t, an tsealbh-choir ata aig ionnuinn u, an gradh laistíe agus eud ata aige da adhradh fein w.

t Salm 95. 2, 3, 6. u Salm 45. 11. w Exod. 34. 13, 14.

C. 53. Cia i an treas Aithne?

F. Is i an treas Aithne, [Na tabhair ainm an Tighearna do DHIA an diomhaoineas; oir ge be bheiras a ainm a ndiomhaoineas, ni budh neamhchiontach a bhfiaghnuisi an Tighearna e, no, ni a meas an Tighearna neamhchiontach e x.]

x Exod. 20. 7.

C. 54. Creud iarthar san treas Aithne?

F. Ata an treas Aithne ag iartuidh, gnathughadh naomhtha urramach do dheadamh y, ar ainmnaibh z, tioldolaibh a, orduibh ghaibh

y Maith 6. 9. Deut. 28. 58. z Salm 68 4.
Eoilis 15. 3, 4.

ghaibh b, briathraibh c, agus oibrighaibh DHE d.

b Mal. 1. 11, 14. c Salm 138. 1, 2. d Job 36. 24.

C. 55. Creud ata ar na thoirmseasg san treas Aithne?

F. Ata an treas Aithne ag toirmseasg mi-naomhthachadh no mighnathughadh ar bith do dheanamh air einni leis an bhfuil DIA ga shoilisiughadh fein e.

e Mal. 1. 6, 7, 12. & 2. 2. & 3. 14.

C. 56. Cia e an resun ata ar na cheangal ris an treas Aithne?

F. Is e an resun ata ar na cheangal ris an treas Aithne, ge gu bhfedfuid luchd briseadh na Haithneasa dol saor o dhioghaltas do thaobh dhaoineadh, gidheadh ni fhuilngionn an Tighearna ar Diaine dhoibh dol as o a cheart-bhreitheainhdas fein f.

f i Sam. 2. 12, 17, 22, 29. i Sam. 3. 13.
Deut. 28. 58, 59.

C. 57. Cia i an ceathramhadh Aithne?

F. Is i an ceathramhadh Aithne [Cuimhnigh la na Saboide a choimhead naomhtha ; a se laethibh dean hobair, agus huile shaothair ; acht is e an seachdmhadh la Saboid an Tighearna do DHIA ; na dean en obair san lo sin, tu fein, no do mhac, no hinghean, hoglach, no do bhanoglach, no hainmhidhe, no do choigerioch ata don taobh astigh dot dhoirsibh : Oir a se laethibh do xinn an

Ti-

Tighearna, neamh agas talamh, a nfhairge
agas gach ni ata ionnta, agas do ghabh se
comhnuidh an seachdmhadh la, uime sin do
bheannuigh an Tighearna la na Saboide,
agus do naomhthuigh se e.g.]

g *Exod.* 20. 8, 9, 10, 11.

C. 58. *Creind iarrthar san cheathramhadh Aithne?*

F. Ata an ceathramhadh Aithne ag iarru-
idh coimhead naomhtha do dheanamh do
DIA ar na trathaibh suighigte do dhó-
duigh se fein iona fhocal, gu sunnradhach
aon la iomlan do na seachd laethibh, chum
a bheith na Shaboid naomhtha dho fein b.

h *Deut.* 5. 12, 13, 14.

C. 59. *Cia an la do na seach laethibh a dor-
duigh DIA bheith na Shaboid gach seachd-
mhuin?*

F. O thosach an tfaoghail anuas gu nuig
eiseirigh Chriosd dorduigh **DIA** an seachd-
mhadh la do bheith na Shaboid gach seachd-
mhuin ; agus a riamh o sin a leth, an ceud
la don tseachdmhuin a dhfbantain agus do
ghnathughadh gu deireadh an domhain
chum a bheith na Shaboid do na Criosdui-
ghaibh i.

i *Gein.* 2. 2, 3. 1 *Cor.* 16. 1, 2. *Gniomb*
20. 1.

C. 60. *Cionnas is coir an Tsaboid do naomh-
thughadh?*

F. Is coir an Tsaboid do naomhthughadh
le

tamh naomhtha do ghabhail re fad an la
in gu hiomlan *k*, agus sin fos o ghnothui-
haibh saoghalta, o aigher agus sugradh ata
eaduighe ar laethibh eile *l*, agus a nuile
imsir sin do bhуiliughadh re oibrighibh cra-
huidh gu diomhuir agus gu follus *m*, le a
nuigh don mhead is ata iomchubhuidh re
a chaitheamh re hoibrighuibh na hegin agus
a trocaire *n*.

k Exod. 20. 8, 10. *l* Exod. 16. 25, gu nuig
8. Neb. 13. 15, gu nuig 22. *m* Luc 4. 16.
Gniomb 20. 7. Salm 92. tiadol. Isa. 66. 23.
n Maith. 12. 1, gu nuig 13.

C. 61. Cread atá ar na thoirmearasg san chea-
bramhadh Aithne?

F. Atá an ceathrainhadh Aithne ag toir-
neasg minaomhachadh na Saboide le dio-
nhaoineas *o*, agus neamchuram a noibri-
hibh an la sin *p*, no fos le smuaintighuibh,
riathraibh, no gniomharthaibh neamhfheu-
noil *q*, a dtimchioll gnothuigheadh saoghal-
a, no re aigher agus sugradh *r*.

o Esek. 22. 26. Amos 8. 5. Mal. 1. 13.
Gniomb 20. 7, 9. *q* Esek. 23. 38. *r* Fei.
7. 24, 25, 26. Isa. 58. 13.

C. 62. Cia iad na Resuin atá ceangailte ris
n ceathramhadh Aithne?

F. Is iad so na Resuin atá ceangailte ris
n ceathramhadh Aithne, DIA do bheith ag
eadughadh dhuinne, se laethe don tseachd-
huin dar gnothuighaibh fein *s*, agus ag
s Exod. 20. 9.

agra cora arighthe dho fein air an tseachd
mhadh la, agus a neisiomplair do iug
fein uaidhe, agus go do bheannuigh se la r
Saboide t.

t *Exod. 20. 11.*

C. 63. Cia i an culgeadh Aithne?

F. Is i an cuigeadh Aithne; [Tabhair
noir dod Tathair, agus dod Mhathair : chui
gu sinsidne do laethe air a nfhearann do bhe
an Tighearna do DHIA dhuit n.]

Exod. 20. 12.

C. 64. Creud iarrthar san chuigeadh Aithne

F. Ata an cuigeadh Aithne ag iarruidh
a nonoir do choimhead, agus an dleasdana
do choimhlionadh, ata a dhfiachaibh do th
bhaint do gach einneach a lorg a ninmhl
agus an daimhaibh dha cheile fa leth, ma
ataid a nairde w, no nisle x, no ngcoimhl
meas inmhe y.

w *Epb. 5. 21.* x *I Phead. 2. 17.* y *Romi*
12. 10.

**C. 65. Creud ata air na thoirmearsg sa
chuigeadh Aithne?**

F. Ata an cuigeadh Aithne ag toirmear
ni ar bith do dheanamh ata a naghaidh n
honora agus an dleasdanais, a bheanus d
gach einneach a lorg a ninmhe agus a ndai
mhe fa leth da cheile z.

z *Maith. 15. 4, 5, 6.* Esek: 34. 2, 3, 4. Romi
13. 8.

C. 66. Creud e an Resun ata ceanguite ris
an chuireadh Aithne?

F. Is e an Resun ata ceanguite ris an chuireadh Aithne, gealladh ar sonus, agus saothal fada d'uile luchd coimhde na haithne, do reir mar thig sin le gloir DHE agus a haith fein a.

a Deut. 5. 16. Eph. 6. 2, 3.

C. 67. Cia i an seiseadh Aithne?

F. Is i an seiseadh Aithne, [Na dean marhadhad b.]

b Exod. 20. 13.

C. 68. Creud iarrtar san tseiseadh Aithne?

F. Ata an seiseadh Aithne ag iarruidh gach uile dhithchioll dligheach do dheanamh chum ar nanma fein c, agus anma dhaoinéile do choimhead d.

c Eph. 5. 28, 29. d i Riogh 18. 4.

C. 69. Creud aia air na thoirm easg san tseiseadh Aithne?

F. Ata an seiseadh Aithne ag toirmeasg ar an ina do bhuan a suin fein, no as ar gcomharsan gu hegcorach: agus gach uile neithe i chuidiughas sin do dheanamh e.

e Gniomb. 16. 28. Gein. 7. 6.

C. 70. Cia i an seachdmhadh Aithne?

F. Is i an seachdmhadh Aithne, [Na dean Adhaltrannus f.]

f Exod. 20. 14.

C. 71. Creud iarrtar san tseachdmhadh

F. Ata

F. Ata an seachdmhadh Aithne ag iarrt idh coimhead do bheith aguinn air ar gear mnuigheachd fein, agus geantmnuigheach ar gcombarsoin, ionar gcroidhe, ionar geainnte, agus ionar mbeusuibh. g.

g 1 Cor. 7. 2, 3, 5, 34, 36. Col. 4. 6. 1 Pheas 3. 2.

C. 72. Creud ata an seachdmhadh Aithne gathoirmeasg?

F. Ata an seachdmhadh Aithne ag toir measg gach uile smuaintiughadh, briathair agus gniomh neamhgheanmnuigh h.

h Maith. 15. 19. & 5. 28. Eph: 5. 3, 4.

C. 73. Cia i an tochdmhadh Aithne?

F. Is i an tochdmhadh Aithne, [Na deai goid i.]

i Exod. 20. 15.

C. 74. Creud iarrtar san ochdmhadh Aithne?

F. Ata an tochdmhadh Aithne ag iarru idh gach cuidiughadh laghamhail do dheanainh, do chum ar saidhbhrios saoghalt fein agus saidhbhrios dhaoine eile, do chuir aghaidh k.

k Gein. 30. 30. 1 Tim. 5. 8. Lebb. 25. 35.

Deut. 22. 1, 2, 3, 4, 5. Exod. 23. 4, 5. Gein 47. 14, 20.

C. 75. Creud ata ar na thoirmeasg san ochdmhadh Aithne?

F. Ata an tochdmhadh Aithne ag toir measg gach neithe ar bith a bhacas ar faidh bhrio

bhrios saoghalta fein, no saidhbhrios at
geomharsain gu hegcorach l.

l Seanr. 21. 17. & 23. 20, 21. & 28. 19. Eph. 4. 28.

C. 76. Cia i an naoiamh Aithne?

F. Is i an naoiamh Aithne, [Na dean
fíghnuise bhreige a nághuidh do chomhar-
soin m.]

m Exod. 20. 16.

C. 77. Creud iarrthar san naoiamh Aithne?

F. Ata an naoiamh Aithne ag iarruidh a
fhírinne edir duine n; agus ar deadh-ainm
fein, agus deadh-ainm ar geomharsan do
beasamh o, agus sin gu sunnradhach an fi-
ighnuis do dheanamh.

n Zach. 8. 16. o 3 Eoin. v. 12. p Seanr. 14. 5, 25

C. 78. Creud ata ar na thoirmseasg san
naoiamh Aithne?

F. Ata an naoiamh Aithne ag toirmseasg
ach neithe ata ag cur lethtrom ar a nthi-
inne no ni egeoir air ar deadhainm fein,
o air deadhainm ar geomharsan q.

q 1 Sam. 17. 28. Lebb. 19. 16. Salm 15. 3.

C. 79. Cia i an deicheamh Aithne?

F. Is i an deicheamh Aithne, [Na sinu-
in duit fein aros no teach do chomharsain, na
nuain duit fein bean do chomharsain, no a
glach, no a bhanoglach, no a dhamh, no asal,
o inni eile bheanus dod chomharsan r.]

r Exod. 20. 17.

C. 80. Creud iarrthar san deicheamh Aithne?

F. Ata an deicheamh Aithne ag iarruidh
ruinn, bheith lan-toilichte le ar staid

fein s, maille re fonn ceart agus iníntinn sheirceamhuiil do bheith ionnuinn dar geomharfan agus do gach uile ni bheanas do t.

s *Eabhr.* 13. 5. i *Tim.* 6. 6. t *F. b.* 31. 29
Romh. 12. 15. i *Tim.* 1. 5. i *Cor.* 13. 4, 5, 6, 7

C. 81. *Cred atá ar na thoirmseasg san dei-icheamh Aithne?*

F. Ata an deicheamh Aithne ag toirmisg gach talach air ar fdaid fein u, ach do ilghios águs formad re maith ar geomharsoin w, gach togra agus miann anchineast, chum ein-ni da imbi aige x.

u i *Riegb.* 21. 4. *Estb.* 5. 13. i *Cor.* 10. 10
w *Gal.* 5. 26 *Sbeum.* 3. 14, 16. x *Romb.* 7. 7, 8
& 13. 9. *Deut.* 5. 21.

C. 82. *An bhfuil neach ar bith comasach ar Aitheanta DE do choimhead gu foirfe?*

F. Ni hedir le heinneach nach bhfuil achi na dhuine amhain, o cheud thuitim ar sinn u fear aitheanta DE do choimhead gu foirfe san bheathuidhse y, acht ata siad gach lá g mbriseadh a smuaintiughadh a bhfocal, agus a ngniomh z.

y *Senm.* 7. 20. i *Eoin* 1. 8, 10. *Gal.* 5. 17
z *Gein.* 6. 5. & 8. 21. *Romb.* 3. 9, gu nuig 21
Sbeum. 3. 2, gu nuig 13.

C. 83. *An bhfuil gach uile bhriseadh a lagha coimhmeas a nuathmhuireachd?*

F. Ata euid do Pheacaidhaibh ionnt fein, agus do bhrigh moran do neithibl ata ga nannromughadh ni is fuathmhuit na cheile a bhfiaghnuise DE a.

a *Esek.* 8. 6, 13, 15. i *Eoin* 5. 16. *Salm* 78. 17, 32, 5

C. 84. Creud ata gach aon pheacadh ag oillinn?

F. Ata gach aon pheacadh ag toilltinn feirge, & mallachadh DE araon san bheathuidh-e, agus san bheathuidh ata chum teachd b:

b Eph. 5.6. Gal. 3.10. Coai. 3.35. Maith. 25.41.

C. 85. Creud ata DIA ag iarruidh oruinne hum gu bbfedmaoid tearnadh o na fbeirge gus o na mballachadh jan a thoill sinne thaobh r bpeacaidh?

F. Chum tearnadh o fheirge agus o mhalachadh DE a thoill sinne ar son ar bpeacaidh, ata DIA ag iarruidh oruinne Creideamh a Niosa Criod, aithrighe chum na leatha c, maille re gnathughadh dichiollach o dheanainh air na meadhonaibh ata an leumuigh, leis an bhfuil Criod ag comparughadh riinne sochair na saoirse d.

c Gniomb 20. 21. d Seanr. 2. 1, gu nuig 6. 8. 33, ga dheiridh. Isa. 55. 3.

C. 86. Creud is Creideamh a Niosa Criod ann?

F. Creideamh a Niosa Criod is Grasuintamhail e e, leis an bhfuil sinne ga mhabhail san, agus ag ar socrughadh fein air an na aonar chum slainte, mar ata le air na airgse dhuinne san tSoisgeul f.

e Eabhr. 10. 39. f Eccl. 1. 12. Isa. 26. 3, 4, vil. 3. 9. Gal. 2. 16.

C. 87. Creud is aithrighe chum na beatha ann?

F. Aithrighe chum na beatha is Gras slaintamhail i g, leis an bhfuil an peacach (ar

mothughadh dho gu ceárt da pheacadh fein b, agus do throcaire DHA ann a Ncriosd i) le doilghios agus le fuath a pheacaidh ag ionpodh uaidh gu DIA k, le lan-run, agus gna thairgse nuadhumhlachd do thabhairt do l.

hGniomb 2.37,38. iJoel 2.12. Fer.3.22. kFer. 31.18,19. Esek.36.31. l2Cor.7.11. Isa.1.16,17.

C. 88. Creid iad na meadhoine on le amuigh, leis an bbfaul Criosd ag comhpartugbadh rinne sochair na saoirse?

F. Is iad na meadhoine sin, orduighe Christ, gu harid an Focal, Sacramuinteadha agus Urnuighe: Ata gu huilidhe air a ndeanamh eifeachdach chum slainte, do na daoinaibh taghte m.

m Maith. 28. 19, 20. Gniomb 2. 42, 46, 47.

C. 89. Cionnas atá an focal ar na dheanamh eifeachdach chum slainte?

F. Ata Spiorad DE ag deanamh leighthoisceachd a nshocail, acht gu harid a shearmonughadh; na mheadhon eifeachdach chum peacacha fhagbhall ris, agus da niompodh, agus da ntogbhail suas ann naoingthachd, agus a ngcomhfhurtachd trid creideamh chum slainte n.

n Neh. 8. 8. i Cor. 14. 24, 25. Gniomb 26 38. Salm 19. 8. Gniomb 20. 32. Romb. 15 4. 2 Tim. 3. 15, 16, 17. Romb. 10. 13, gínuig 17. & i. 16.

C. 90. Cionnas is coir and focal do leighad, agus do eisteachd chum gu mbiodh se eifeachdach chum slanuigthe?

F. chur

F. Chum *gu* deanta an focal eifeachdach chum slanuighthe, is teidhmoil duinne aire do thabhairt do le ullmhughadh *o*, le urnuighe *p*, agus le dithchioll *q*; a ghabhail chuguinn le creideann agus gradh *r*, a chur an taisge ionar gcroidheadhaibh *s*, agus a chur a ngniomh ionar mbeathuidh *t*.

o Seanr. 8. 34. *p i Phead.* 2. 1. *q Salm* 118. 18. *r Eabhr.* 4. 2. *2d Tess.* 2. 10. *s Salm* 119. 11. *t Luc* 8. 15. *Sheum.* 1. 25.

C. 91. Cionnas ata na Sacramuinteadha ar na ndeanamh na meadhoin eifeachdach chum slanuighthe?

F. Ataid na Sacramuinteadha, ar na ndeanamh eifeachdach chum slainte, ni hann o bhrigh ar bith ata ionnta fein, no san ti do ni a mfritheoladh, achd trid bheannughadh Christod amhain *u*, agus oibriughadh a Spioradsan, fandroing a ghabhas chuca iad le creideamh *w*. *u i Phead.* 3. 21. *Maith.* 3. 11. *1 Cor.* 3. 6, 7. *w i Cor.* 12. 13.

C. 92. Creud is Sacramint ann?

F. An T-sacramint is ordughadh naomhtha, le Criold i, iona bhfuil Criold, agus sochair chumhnanta na ngras, air an taisbeineadh, agus air an selughadh, agus air na ngcur ris na gcreidimhachaibh le comharthaibh corpordha fothaicfin *x*.

x Gein. 17. 7, 10. *Exod.* Caib 12. *1 Cor.* 11. 23, 26.

C. 93. Cia iad Sacramuinteadha an Tiomna Nuaidhe?

F. Is iad Sacramuinteadha an Tiomna Nuaidhe, Baisteadh *y*, agus Suipeir an Tighearna *z*.

y Maith. 28. 19. *z Maith.* 26, 26, 27, 28.

C. 94. Creud is Baisteadh ann?

F. An Baisteadh is Sacramaint e, ann a bhfuil ionnlad le huisge, a nainm a Nathar, agus an Mhic, agus an Spioraid naoimh a, ag ciallughadh agus ag selughadh gu bhfuil sinne air ar fuighughadh ann a Neriосdh, agus ionar luchd comhpart do shochairraibh chumhnanta na ngras, agus ag selughadán fos ar mboid gur leis an Tighearna finn b.

a Maith. 28. 19. b Ramb. 6. 4. Gal. 3. 27.

C. 95. Cia da ngcoir a Mbaisteadh do fhritheoladb?

F. Nior choir an Baisteadh do fhritheoladh dein-neach ata an taobh amuigh do neagluis fhaicfionnigh, no gu naid mheocháid a ngcreideamh ann a Neriосd, agus a numhlachid dho e, acht is coir naoidheana na droinge, ata iona mbuill do neaglais fhaicfionnigh, do bhaisdeadh id.

c Gniomb. 8. 36, 37. & 2. 38. d Gniomb. 2. 38, 39. Gein. 17. 10. le Col. 2. 11, 12. 1 Cor. 7. 14.

C. 96. Creud i Suipeir an Tighearna?

F. Suipeir an Tighearna is Sacramaint i an a bhfuil bas Chriosd ar na fhoillsiughadh, le an agus sion do thabhairt, agus do ghabhail do reir a ordúighe fein, agus an drong a ghabhas chuca gu hiomchubhídh iad; ataid siad (ni an mhodh feolmhar, achid) trid chreideamh ar a ndeanamh na nluchd comhpartach da chorp a gus na fhuilsean, le uile shocharaibh chumhánaíltrim agus a mfas a ngras e.

e 1 Cor. 11. 23, gu nuig 26. & 10. 16.

C. 97. Creud is feidhmoil do ndruing sin a cheanamh, leis a mbaill Suipeir an Tighearna do ghabhail gu biomeabuibhidh?

F. Is feidhmoil dhoibh iad fein a cheasnug hadh iona ncolas chum Aithne do dheanamh ai

chor

chorp an Tighearna f, iona ngcreideamh chum-beatha a nanainah do tharruing as g, iona naith-reachas b, na ngradh i, agus na nuadh-umb-lachd k: deagla, ar dteachd doibh gu neamh-ionchubhaidh gu nithfuid agus gu nolfuid breitheamhnas doibh fein. l.

f 1 Cor. 11. 28, 29. g 2 Cor. 13. 5. h 1 Cor. 11. 31. i 1 Cor. 10. 16, 17. k 1 Cor. 5. 7, 8. l 1 Cor. 11. 28, 29..

C. 98. Creud is urnuighe ann?

F. Is i is urnuighe ann, tabhairt suas ar nathchoingthe do DHIA m, ag iarraidh nei-theanna do reir a thoil n, a nainm Chriosd o, ag adinhail ar bpeacaidh p, agus ag tabhairt buidbeachas do ar son a thiodhlaicaibh q.

m Salm 62. 8. n 1 Eoin 5. 14. o Eoin 16. 23. p Salm 32. 5, 6. Dan. 9. 4. q Phil. 4. 6.

C. 99. Creud an riaghail tbug DIA dhuinne dar seoladh ann urnuighe do dheanamh?

F. Ata focal de gu huilidhe gar seoladh aurnuigh do dheanamh r, acht is i an riaghail shunnradhach a sheolas finn, a nfhoirm urnuighe sin do theagaistg Criosd da eheisgioblaibh da ngoirthar, gu Ccoitchionda urnuighe an Tighearna s.

r 1 Eoin 5. 14. s Maith. 6. 9, gu nuig 13. air choimeas re Luc 11. 2, 3, 4.

C. 100. Creud ata Rombraite urnuighe an Tighearna ag teagastg dhuinne?

F. Ata Remhraite urnuighe an Tighearna [iodhon, Ar Nathairne ata air neamh t] ag teagastg dhuinne, teachd a bhfogas do DHIA le gach uile urram naomhtha agus muinghin, mar chloinn chum a Nathar, ata comasach ages ullamh.

t Maith. 6. 9,

ullamh dar cuiidiughadh u; agus gur coit guidhe dheanamh maille re daoinaibh eile, agus air an son w.

a Romb. 8. 15. Luc 11. 13. w Gniomb 12. 5.
1 Tim. 2. 1, 2.

C. 101. Creud ata sinn ag guidbe san cheud iarrtas?

F. San cheud iarrtas [iodhon, Gu ma, beannaighthe hainmse x,] ata sinn ag guidhe gu ma toil le DIA finne agus daoine eile do aheanamh comásach air e fein do ghlorughadh anns gach einni leis an bhfuil se ga fhoilsiugliadh fein dhuinne y, agus gu ma toil leis gach ni do shuighughadh, agus ordughadh chum a ghloire fein z.

x Maitb. 6. 9. y Salm 67. 2, 3. z Salm 83. gu hiomlan.

C. 102. Creud ata sinn ag guidbe san dara iarrtas?

F. San dara iarrtas [iodhon, Gu dtigeadh do rioghachdsa a,] ata sinn ag guidie DHE rioghachd a naibhirfeoir do sgrios b, agus rioghachd na ngras do mheudughadh c, finn fein, agus daoine eile do tharruing da thionnláidh, agus do choimhead innte d, agus rioghachd na gloire do luathughadh e.

a Maitb. 6. 10. b Salm 68. 1, 18. c Foills. 12. 10, 11. d 2 dTeß. 31. Romb. 10. 1. Eoin 17. 9, 20. e Foills. 22. 20.

C. 103. Creud ata sinn ag guidbe san treas iarrtas?

F. San treas iarrtas [iodhon, Deantar do thoilsi ar dtalmhain mar do nthar air neamh f] atamuid ag guidhe DHE finne do dheanamh emasach agus deonach le na ghras, cum eolas.

f Maitb. 6. 10.

as a ghabhail ar a thoil tein, do bheith freagrach agus umhail dí anns gach einnig, amhuil mar ataid na haingil ar neamh *b*.

g Salm 67, gu hiomlan. *Salm 119.36*. *Maith. 26.39*. *2Sam. 15.25*. *Job 1.21*. *hSalm 103.20, 21*.

C. 104. *Creud ata sinn ag guidbe san cheathramh iarrtas?*

F. San cheathramh iarrtas [iodhon, Tabhair dhuinn a niugh ar naran laetheamhail *i*] ata sinn ag iarruidh gu bfhuighmaoid do shaor-thoirbheartas DE, rann chuimseach do neithaibh inaithe na beathasa, agus gu meal-moid a bheannughadh fein maille riu *k*.

i Maith. 6.11. *k Sean. 30. 8, 9*. *Gein. 28. 20*. *1 Tim. 4. 4, 5*.

C. 105. *Creud ata sinn ag guidbe san chuirgeadb iarrtas?*

F. San chuirgeadh iarrtas [iodhon, Agus maith dhuinne ar bhfiacha, amhluidh mar mhaithmuid dar bhfeicheamhnaibh *l*] atamuid ag guidhe DHE maitheamhnas do thabhairt duinn gu saor ann ar nuile pheacaidhaibh air sen Chriosd *m*: agus ismoid ar misneach so iarraidh, gu bhfuilmaoid air ar neartughadh trid a ghrássan, ann maitheamhnas do thabhairt do dhaoinaibh eile o ar gcoirdhe *n*.

l Maith. 6.12. *m Salm 51. 1, 2, 7, 9*. *Dan. 9. 17, 18, 19*. *n Luc 11. 4*. *Maith. 18. 35*.

C. 106. *Creud ata sinn ag guidbe san tseiseadb iarrtas?*

F. San tseiseadh iarrtas [iodhon, Agus na leig a mbuaidhreadh finn, achd saor finn o olc o] ata sinn ag guidhe DHE ar gcoimhead o bheith air ar mbuaidhreadh chum peacaidh *p*;

no

o Maith. 6.13. *p Maith. 26. 41*.

no ar gcongbhail suas, agus ar saoradh an tan do bhuaidhrear finn q.

q 2 Cor. 12. 7, 8.

C. 107. Creud' ata comhdhunadb urnuighe an Tighearna ga theagasc dhuinne?

F. Ata comhdhunadh urnuighe an Tighearna [iodhon, Oir is leatfa an rioghachd, agus an cumhachd, águs an ghloir, gu siorruidh, Amen.] Ag teagasc dhuinne ar misneach a nurnuighe do ghabhail o DHIA amhain s, agus ionar nurnuighe eisean do mholadh; le rioghachd, cumhachd, agus gloire do thabhairt do t: Agus mar fhiaghnuise air ar miann, agus ar dearbhbeachd a neisdeachd fhaghail, deirmid, Amen u.

r Maith. 6. 13. s Dan. 9. 4, 7, 8, 9, 16, gu nuig, 19. t 1 Chron. 29. 10, gunuig 13. u 1 Cor. 14. 16, gu nuig 22. Foills 22. 20, 21.

Na deich Aitheanta, Exodus 20.

D O labhair DIA na briathra so uile ag radh, Is mise an Tighearna do DHIA, an neach tug thusa amach as talamhna Hegbippte, as tigh na daoirfe.

I. Na biodh Dee ar bith eile agad am fhiaghnuise.

II. Na dean duit fein iomhaigh ghrabhalta, no en-fhioghair neithe ata shuas air neamh, no ar talmhuin a bhos, no fa nuisge faoi thalmhuin, na geillsi dhoibh, agus na dean seirbhis doibh; Oir mise an Tighearna do DHIA, is DIA eadmhar me, seanas aingidhachd na naithreadh air an gcloinn, gu nuige an treas no an ceathramh cem no glun ghinealaigh air an droing

droing fhuathuigheas me, agus a fhoilsigheas trocaire do mhiltibh don droing a ghradhui-
gheas me, agus a choimheadas maitheanta.

III. Na tabhair ainm an Tighearna do DHIA an diomhaoinas : Oir ge be bheiras a ainm an diomhaoinas, ni bu neamhchiontach a bhfiagh-nuise an Tighearna e, no, ni am meas an Tighearna neamhchiontach e.

IV. Cuimhnigh lá na Saboide a choimhead naomhtha : A ié laethibh dean hobair, agus huile shaothair ; acht is e an seachdmhadh la, Saboide an Tighearna do DHIA, na dean en-obair san lo fin, tu fein, no do mhac, no hinghean, hoglach, no do bhanoglaich, no hainmhidhe, no d'choigcrioch atá ntaobh astigh dót dhoirsibh : Oir a se laethibh do rinn an Tighearna, neamh agus talamh, a nfhaigé agus gach ni ata ionnta, agus do ghabh se combnuidh an feachdimhachd la ; uime sin do bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do naomhluigh sé e.

V. Tabhair onoir do fathair agus dotmha-thair, chum gu sinfidh do laethe air a nfhearrann, do bheir an Tighearna do DHIA dhuit.

VI. Na dean marbhadh.

VII. Na dean adhaltrannus.

VIII. Na dean goid.

IX. Na dean fiaghnuisi bhreige a naghuidh do chomharsan.

X. Na smuain duit fein aros no teach de chomharsain, na smuain duit fein bean do chomharsain, no a oglach, no a bhanoglaich, no a dhamh, no a aial, no einni eile bhéanás d'odh chomharsan.

Urnuigh an TIGHEARNA.

AR Nathairne ata air Neamh, go ma-beannuigthe haininsa, Gu dtigeadh do Rioghachdса, Deantar do thoilsi air dtalmhuin mar ata air neamh, Tabhair dhuinn a niugh ar naran laetheameuil, Agus maith dhuinne ar bhfiacha, amhail mhaithmuid dar bhfeiche-amhnuibh, Agus na leig a mbuaidhreadh sinn acht saor sinn o olc: Oir is leatsa an rioghachd, agus an comhachd, agus an ghloir gu fiorruidh. Amen.

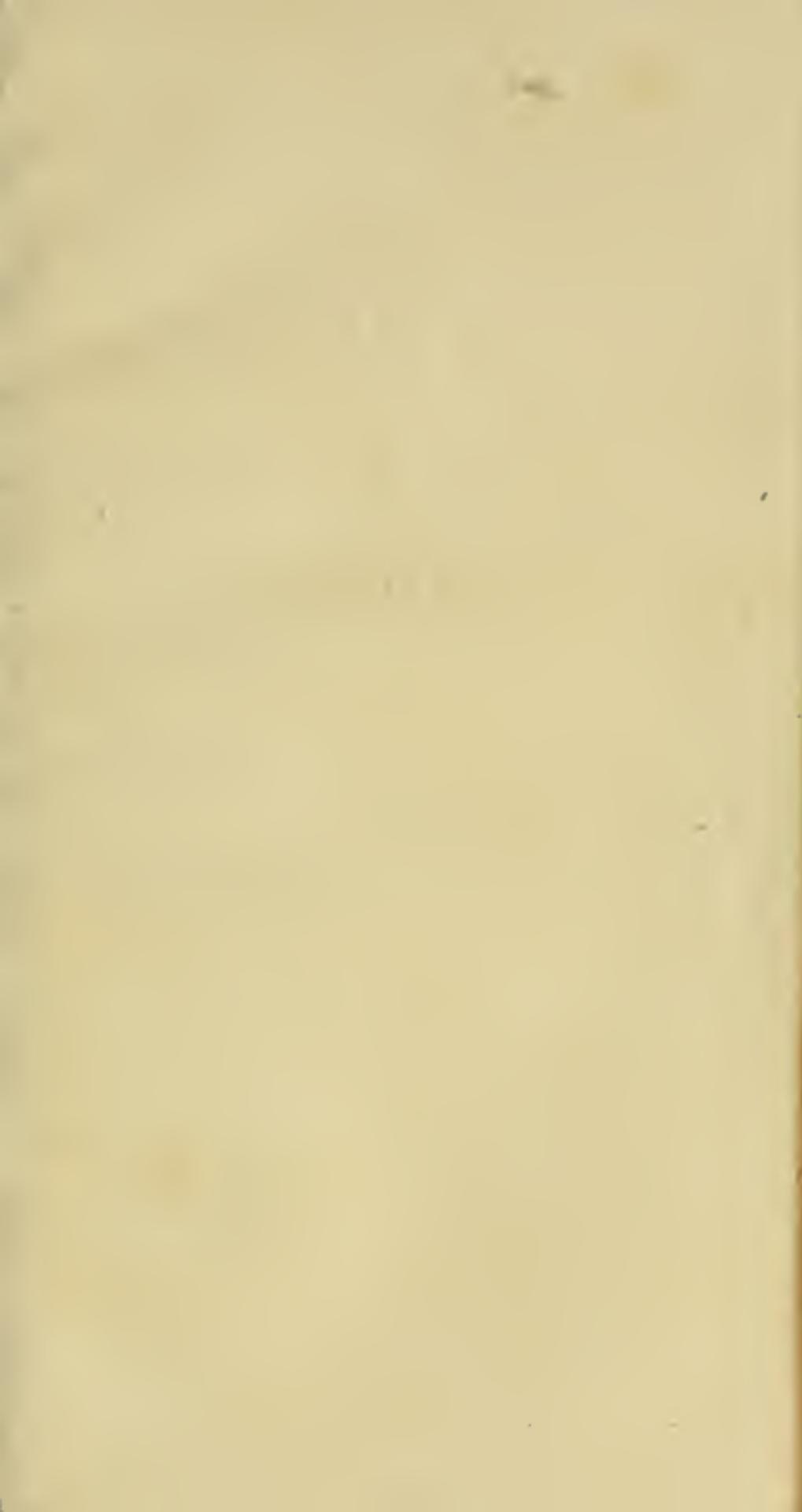
A C H R E D.

Creidim a nDIA an Tathair uilechumhach-dach, cruthuigh theoir neamh agus talm-huin: Agus a nIosa Criod aon-Mhacsan ar Tighearna, neach do ghabhadh leis an Spiorad naomh, do rugadh le Muire oighe, do fhuiluing pais faoi Phontius Philait, do ches-fadh, do fhuair bas, do adblacadh, do chuaidh

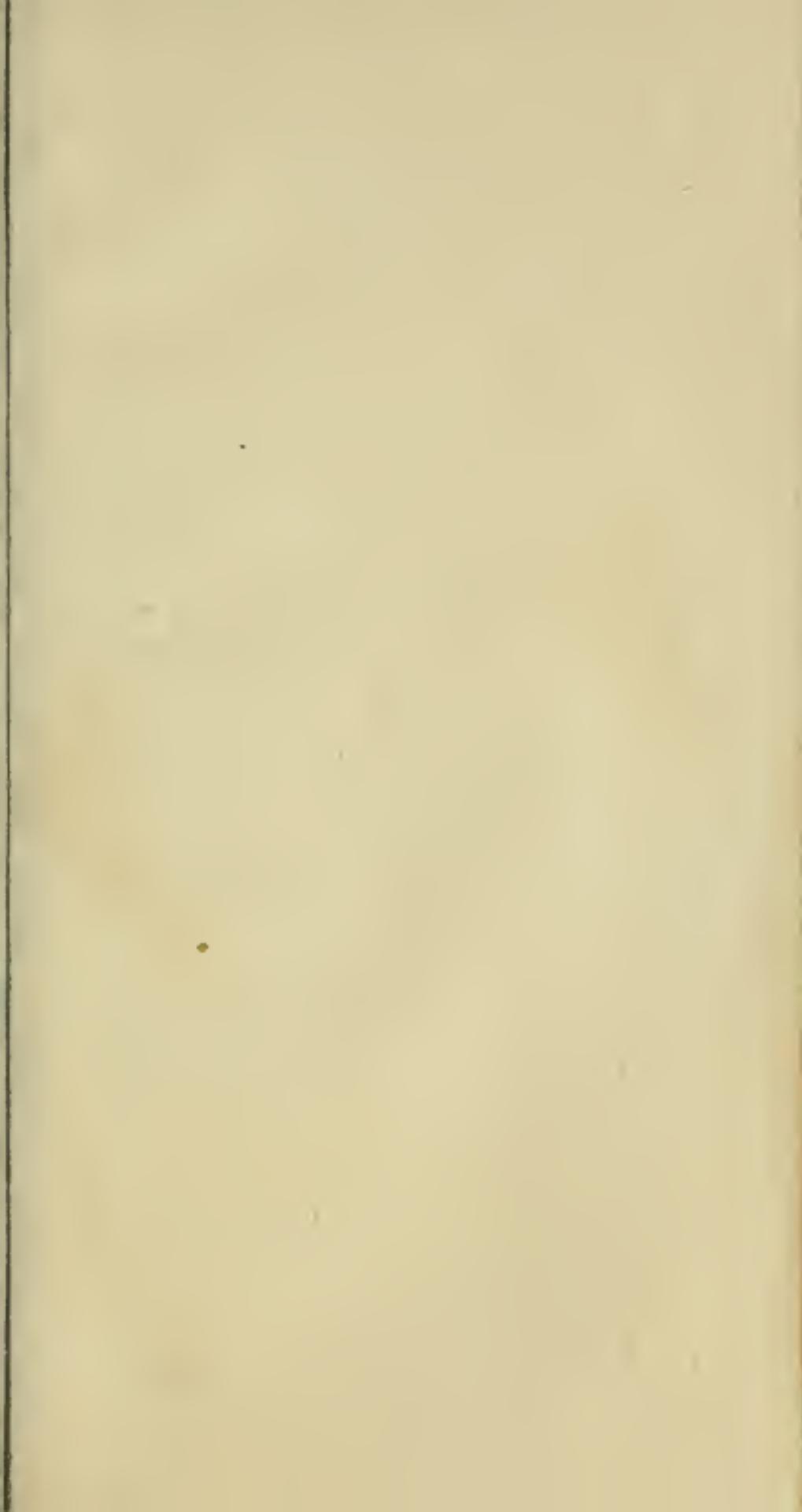
fios a nifrionn, do eirigh air an *treas la o na marbhaibh, do chuaidh suas air neamh do shuigh ar deaslaimh DHE a narthar uilechumhachtaich; as sin do thiocfas do thabhairt breitheamhnuis ar bheo-thaibh agus ar mharbhaibh:

* *Dfurigh se a nstaid na marbh, agus faoi chumbachd a bhais gu nuig an treas la.*

Creidim san Spiorad naomh: Gu bhuil E-aglais naomhtha gu huilidhe ann comhchomunn na naomh, maitheamhnas na mbpeacadh, eiseirigh na colla, agus a bheatha shuthain. Amen.

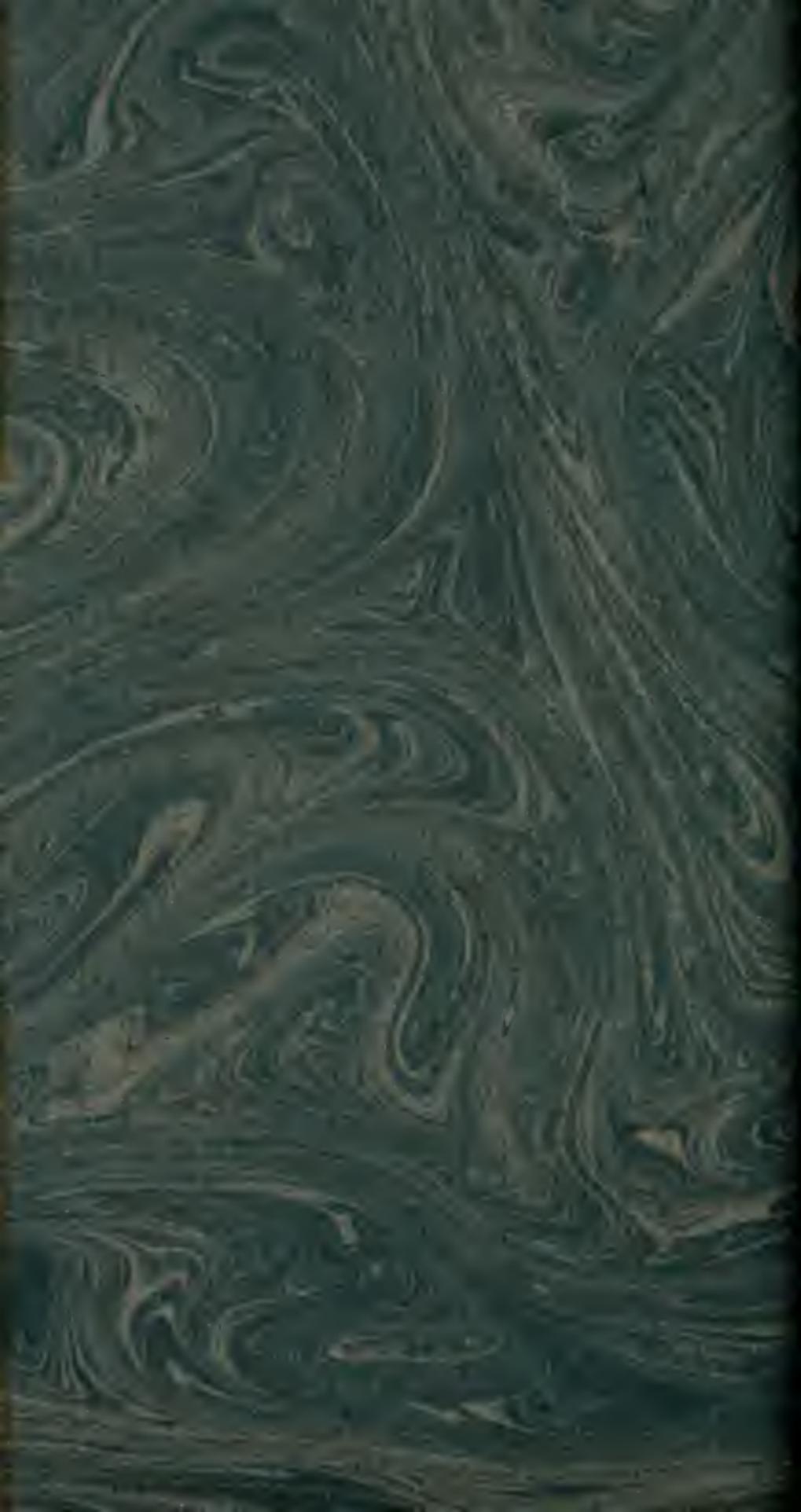

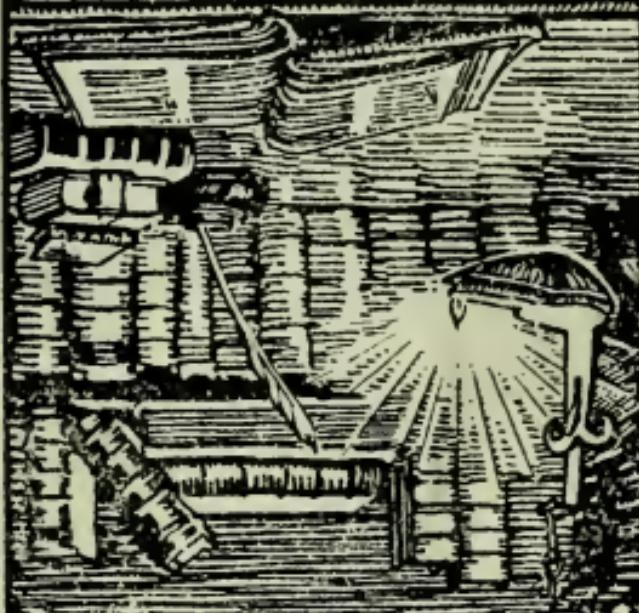

HEW · MORRISON

EX-LIBRIS

PRVDETIA · PRASTAT

